

စာလေ့စာဖတ်စာပေအဖွဲ့

ကျေးဇာဋ္ဌာန်စာ နှစ်

ကျေးလက်စကားသံဝတ္ထုတို့များ

သိန်းဇော် (ရွှေလိဦး)

ကျေးဇာဋ္ဌာန်စာ

၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု
လူငယ်စာပေ၊ ဒုတိယဆု

ကျေးဇူးတင်စာနှင့် ကျေးလက်စကားသံ
ဝတ္ထုတို့များ

သိန်းဇော် (ရွှေလီဦး)

တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်ခင်ဝါဆွေ (ဝါဝါအင်းစိန်)
စာတည်း (တာဝန်ခံ)

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - အောင်နိုင်လတ်

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ကျီးစာငှက်စာ	၁
၂။	အမေကျော် ဒွေးဒေါ်မလွမ်းကြပါနဲ့	၂၃
၃။	ကြေးစည်သံလေး ပေးကာပေးကာ	၃၅
၄။	ရေသမင်လာပါပြီ	၅၃
၅။	သွားပါများ ခရီးရောက်	၆၇
၆။	လယ်တစ်ကွင်း ထန်းတစ်ပင်	၇၇
၇။	ရွှေလီမိအေး	၉၃
၈။	ပုဇွန်ခြေရှုပ် ဖားဒူးတုပ်	၁၁၉
၉။	သူဥ သူသား ဖျက်ဆီးငြားက ပြောမယ့် ကြုံဖူးမှသိလိမ့်မယ်	၁၃၅
၁၀။	သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှု	၁၅၅
၁၁။	ငါမသေဘူး ရေကူးတတ်တယ်	၁၆၉
၁၂။	ကိုးဆယ်ဆ သာလိမ့်မယ်	၁၈၇

“ဝန်ခံဆန္ဒပြုစေတနာစကား”

ဤဝတ္ထုစာမူပါ ခေါင်းစဉ်များသည် မြန်မာ့ကျေးလက်ဒေသများတွင် အသုံးများသည့် ရိုးရာဓလေ့ပြောထုံးစကားများကို အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အချို့သော ပြောထုံးစကားများသည် အကျိုးပြုသည့်ဘက်သို့ စံထားပြောဆိုရမည်ဖြစ်သော်လည်း တလွဲနေရာများတွင် အသုံးပြုပြောဆိုနေခြင်း၊ အကျိုးမရှိသည့်ဘက်သို့ တစ်ယူသန် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေခြင်းများ တွေ့ရှိနေရပါသဖြင့် လူငယ်လူရွယ်ကလေးများ မြန်မာ့ဆိုရိုးစကားပြောထုံးများအား စိတ်ဝင်စားစေပြီး အကျိုးရှိသည့်ဘက်သို့ ဆင်ခြင်တွေးတော၍ ဆောင်ရွက်ဖွယ် လူမှုကိစ္စများအား ပြီးမြောက်အောင် စိတ်ထားစေတနာကောင်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်းငှာ မျှော်လင့်၍ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တချို့ကို အခြေတည်ပြီး ဤဝတ္ထုတိုလေးများအား ရေးသားပြုစုထားခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း ရိုးသားစွာဝန်ခံအပ်ပါသည်။

သိန်းဇော် (ရွှေလီဦး)

“ကျီးစာဌာန်စာ”

အခန်း (၁)

ဆောင်းနှောင်းနှော့ဦးမို့ လေရှူးတွေက ထနေပြီ။ ဆောင်းတွင်းကာလ အရှေ့မြောက်ဆီကလာသော မြောက်လေသည် နှော့ဦးရောက်ပြီမို့ အားပျော့သွားသည်။ အနောက်တောင်အရပ်မှ အနောက်ရပ်လေက ညနေပိုင်းရောက်သည်နှင့် တိုက်ခတ်လာသည်။ တစ်ခါတလေ မြောက်လေတိုက်လိုက်၊ ခဏလေးငြိမ်ပြီး အနောက်ရမ်းတိုက်လိုက်ဖြစ်နေသည်မို့ နှော့ဦးလေရှူးဟု ပြောခဲ့လေသလား၊ တွေးစရာပင်။ ပြာသိုလကုန်ခါနီး တပို့တွဲလ နီးလာပြီမို့ စပါးလတ်များ၊ ရေကျနောက်စိုက်များ၊ ရိတ်သမ်းပြီးသလို သက်ကြီးစပါးဖြစ်သော ပေါ်ဆန်းမွှေးကြားများပင် ကောက်ခြေပြန်ကုန်ပြီ။ အားလုံးက ရိုးပြတ်ငုတ်ငုတ် ထိုးထိုးထောင်ထောင်များ ဖြစ်နေသည်။ နံနက်ခင်း ဝေလီဝေလင်းအချိန်ကပင် ကောက်လှိုင်းစီးကြ၊ ကောက်လှိုင်းတိုက်ကြသည့်အသံများ ကွင်းထဲတွင် ဆူညံနေသည်။ လူသံ၊ လှည်းသံ နွားမောင်းသံတွေ မျိုးစုံကြားနေရသည်။ ကောက်လှိုင်းပုံသူတွေကတော့ နေကလေး မနည်းမြင့်လာမှ ကောက်လှိုင်းပုံတွေ ပုံကြရသည်။ နံနက်ခင်းစောစော နှင်းမဖွဲခင် ပုံထားပါက နှင်းတွေစိုထားသော ကောက်လှိုင်းများ ထပ်ပုံမိပါက ရက်ကြာကြာထား၍ မကောင်း။ နှင်းအောက်၍ ကောက်လှိုင်းစည်း

ကြိုးဆွေးမည်။ ကောက်လှိုင်းတွေ စိုနေ၍ မှိုတက်အောက်မည်။ စပါးအရည်အသွေး ကျဆင်းသွားမည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဒိုးမောင် တစ်ယောက် ကောက်လှိုင်းစည်းပြီးနောက် ကောက်လှိုင်းများ ပုံသည့်အချိန်မှာ နေက ဝါးတစ်ရိုက်မြင့်နေလေပြီ။ သည်နှစ် ဆောင်းပင် မကုန်သေး၊ နေထွက်သည်နှင့်ပူလာပြီး နေလာနှင့်ပျောက် မဟုတ် တော့။ နေရောင်လာသည်နှင့် အင်္ကျီချွတ်ခေါင်းပတ်ရတော့သည်။ ကိုယ်ပေါ်မှာ စွပ်ကျယ်တစ်ထည်သာ ကျန်တော့သည်။ ဒါတောင် ကောက်လှိုင်းသုံးငန်းလောက်ပုံကာရှိသေး၊ ချွေးက ဒီးဒီးကျလာ သည်။

“ဟေး မြေးကြီး သူရရေ၊ အောက်လည်းကြည့်နင်းဟေ့” ဦးဒိုးမောင်နဖူးမှစီးကျနေသည့် ချွေးစများ လက်ဖမိုးဖြင့် ဘယ်ပြန် ညာပြန်သုတ်ရင်း လယ်တစ်ကွက်ကျော်တွင် ပျိုးထမ်းတံပိုးချွန်ဖြင့် ကောက်လှိုင်းများ အသီလိုက်တိုးနေသည့် မြေးဖြစ်သူကို လှမ်းပြော လိုက်သည်။ ကောက်လှိုင်းစည်းများ အောက်တွင်ခွေနေတတ်သည့် မြွေတို့၊ ကင်းတို့ အန္တရာယ်ကို သတိပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကောက်လှိုင်းကို ပျိုးထမ်းပိုးဝါးချွန်ဖြင့် တိုးသီရင်း တစ်ဖက်ကို နှစ်လှိုင်းသုံးလှိုင်းသီတမ်းနေသည့် သူရမှာ သူ့ဖိုးအေပြောလိုက် သည့်စကားကြောင့် လှမ်းနေသည့်ခြေလှမ်း တုံခနဲရပ်လိုက်ရင်း-

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘဘ... သားမှာ ရော်ဘာဖိနပ်ပါပါတယ်”

“အော် အေး အေး ဟုတ်သားပဲ... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အောက်တော့ကြည့်လုပ်ကွာ၊ ဟိုနှာပွတွေက ဒီနှစ် ဟိုမှာတွေ၊ ဒီမှာ တွေ့တယ် ကြားနေရလို့ဟေ့” ဦးဒိုးမောင် သူ့မြေးကို ပြောသလို နှာပွခေါ် မြွေပွေးတွေက သူတို့ပန်းတောကွင်းကြီးထဲတွင် သည်နှစ်

ပိုတွေ့နေသံကြားနေရသည်။ ပြီးခဲ့သည့်မိုးက ရေတော်မိုးတော်မို့ ပန်းတောကွင်း၊ ရေမကြီး၊ စပါးခင်းတွေ ရေမမြုပ်ခဲ့။ သည်နှစ် စပါးတွေ ကောင်းခဲ့သည်။ ရိတ်ပြီးသား ရိုးပြတ်တွေက၊ လယ်လှိုင်း တစ်ထောင်ကျော်ကျော်ရှည်သည်။ သည့်တော့ ရိုးပြတ်ထဲ မြွေကင်း ရှိလျှင် ရုတ်တရက်မမြင်ရ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် စိတ်မြန်ကိုယ်မြန် ဖြင့် ကောက်လှိုင်းစည်းတွေ၊ ပျိုးထမ်းတံပိုးတွင်၊ ဘယ်တစ်ချက် ညာတစ်ချက်ထိုးသိရင်း ပခုံးထမ်းကာ ခြေလှမ်းကျဲလှမ်းပြီး ကန်သင်းဆီသို့ ကောက်လှိုင်းပုံရန် သွားနေသော မြေးဖြစ်သူကို ဦးဒိုးမောင် သတိပေးလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။

သူတစ်ယောက် ပခုံးပေါ်မှ ပါလာသည့် ကောက်လှိုင်းစည်း များကို ကန်သင်းဗျက်ကောင်းကောင်းတွင် စနစ်တကျထပ်ပုံပြီး ခြေထောက်ဖြင့် ကောက်လှိုင်းစည်းများ ခပ်ဖွဖွလေးနင်း၍ ညှိလိုက် သည်။ သူ့ရလွင် စီးထားသော ကောက်လှိုင်းစည်းများ ထင်းပုံတို ပိုင်းလေးတွေ စီထားသလို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။

“မြေးကြီးရေ၊ ကောက်လှိုင်းတွေ အနောက်ဘက်ကို အတတ် နိုင်ဆုံး ခေါင်းထားပုံဟေ့၊ အနောက်တမ်းက တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ထန်လာပြီဟေ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဘာ . . . ဒီလောက်တော့ မြေကြီးလေ့လာထား ပါတယ်၊ သားပုံထားတဲ့ ကောက်လှိုင်းတွေ အကုန်လုံး စပါးနဲ့တွေ အနောက်ဘက်မှာချည်းပါဘာရ”

“အေး အေး”

အနောက်ရမ်းလေမှာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ထန်လာပြီမို့ အနောက်ဘက်ကို ကောက်လှိုင်းပုံ နောက်ခိုင်းထားပါက လေတိုက်

သည့်ဒဏ်ကြောင့် ကောက်လှိုင်းတွေ ဖင်ထောင်ကုန်တတ်သည်။ ကောက်လှိုင်းစည်းတွင် စပါးနှံတွေရှိသည့်ဘက်က အလေးချိန်သာ သည်မို့ လေတိုးခံသည်။ ကောက်လှိုင်းပုံလေတိုက်၍ ပြိုကျမှာမပူရ ဒါကိုတော့ သူရသဘောပေါက်သည်။

“ဘဘရေ . . ထမင်းဆာတာနဲ့အတော်ပဲ၊ ဟိုမှာ ရင်စာ တောင်းလာနေပြီ”

ရွာဘက်မှ ကွင်းထဲထွက်လာသည့် လူတစ်ယောက်ကို လှမ်းကြည့်ရင်း သူရတစ်ယောက် အားပါးတရ ပြောလိုက်သည်။ သူရပြောလိုက်သည့် ရင်စာတောင်းဆိုသည်မှာ တကယ်တော့ သူတို့မြေးအဖိုးထံ နံနက်ခင်းအဆာပြေ စားသောက်ရန် သူတို့ အိမ်မှာလာပို့သည့် ထမင်းချိုင့်ဖြစ်သည်။ သူတို့ခေါ်နေကြအတိုင်း ရင်စာတောင်းဟုပင်ခေါ်ကြသည်။ လာပို့သည့်သူမှာလည်း သူတို့ လယ်တွင် ပင်တိုင်နေ့ကောက်၊ နေ့စားအလုပ်ဆင်းကြသည့် ညိုလုံးပင်။ စတီးထမင်းချိုင့်က နေရောင်မှာ ပြောင်ပြောင် ဖြစ်နေ သလို ထွားထွားကြိုင်းကြိုင်း၊ အသားမည်းမည်း ညိုလုံးကိုလည်း အဝေးကပင် သိနိုင်၏။

“အေးကွာ . . ဒီကောက်လှိုင်းတစ်ပုံပြည့်ရင် နားကြရင်း ရင်စာစားကြတာပေါ့၊ ကောက်လှိုင်းပုံ သိပ်မြင့်မြင့်မပုံနဲ့ကွ၊ ရင်ဆို့ လောက်ဆို တော်ပြီကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘဘရဲ့ . . . ကန်သင်းပေါ်တက်ရပ်ပြီး တိုင်းကြည့်ရင် သားခါးလောက်ပါပဲ”

“အေး . . အေး ပုပုပြတ်ပြတ်၊ သိုသိုသိပ်သိပ်နဲ့ ကောက် လှိုင်းစီ ၆၀ နဲ့ ၈၀ ကြား လှည်းစီကိုက်ပုံတာပဲ အကောင်းဆုံး ငါ့မြေးရ”

ဦးဒိုးမောင်ပြောစကားကြောင့် ကောက်လှိုင်းပုံဘေးတွင် ရပ်နေသည့် သူရမှာ ကောက်လှိုင်းပုံကို သူ့အရပ်နှင့်တိုင်းကြည့်ရင်း . . .

“နေပါဦး ဘဘရဲ့ . . ဘဘပြောတဲ့ လှည်းစီးကိုက်ပုံတယ် ဆိုတာ ဘာပြောတာလဲ”

ဦးဒိုးမောင် သူပုံသည့် ကောက်လှိုင်းပုံ အစသတ်ပုံပြီးပြီမို့ သူ့မြေးအနားသို့ လျှောက်လာရင်း ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ပြီး ပြုံးပြုံးကြီးရပ်ကာ-

“ဒီလိုကွ ငါ့မြေးရဲ့၊ လှည်းစီးကိုက်ဆိုတာ သာမန်ကောက်လှိုင်းဆိုရင် ကောက်လှိုင်းတင်မယ့်လှည်းက ကောက်လှိုင်းစီး ၆၀၊ ၇၀ ပေါက်ပဲ တင်နိုင်တယ်ဆိုတော့ ကောက်လှိုင်းတစ်ပုံကို လှည်းတစ်ခေါက်အပါပေါ့ကွာ၊ ကောက်လှိုင်းသေးရင် ၆၀ လောက်ပဲပုံရတာပေါ့၊ ကောက်လှိုင်းပုံနည်းတောင် ဟိုတုန်းက တောင်သူကြီးတွေက စနစ်တကျတွက်ထားတာ မြေးရဲ့၊ မင်းလို ကောက်လှိုင်းတံပိုးနဲ့ ဘယ် နှစ်လှိုင်း၊ ညာ နှစ်လှိုင်းထမ်းလို တစ်ခေါက်ကို လေးလှိုင်းပါရင် သုံးခေါက်သယ်ပြီး ကန်သင်းမှာ စီရင် ၁၂ လှိုင်းဖြစ်သွားပြီ နောက်တစ်ခေါက်ဆို အပေါ်ကထပ်ပုံရင်၊ တစ်ခေါက် ထမ်းပုံသွားရင် ငါးခေါက်ဆို၊ အလှိုင်း ၆၀ ပုံပြီးသား၊ လှည်းတစ်စီးစာဖြစ်သွားပြီ။ အားကောင်းမောင်းသန်လူဆိုရင် တစ်ခေါက် ခြောက်လှိုင်းကနေ ရှစ်လှိုင်းအထိသယ်ကြတာ၊ ကောက်ရိတ်တဲ့အခါ တံစဉ်ဖြတ်တဲ့ ကောက်ဖြတ်ကောင်းလို့ ကောက်လှိုင်းသေးတာ ကျစ်တာတို့၊ ကောက်လျင်စပါးတို့လို ကောက်လှိုင်းသေးတာတို့ဆိုရင် လှည်းတစ်စီးစာအတွက် ကောက်လှိုင်းတစ်ပုံကို ၈၀ လောက်ပုံလည်း

ရတာပေါ့။ ကောက်လှိုင်းအကြီးအသေးလည်း ကြည့်ရသေးတာပေါ့ကွာ၊ ဒါဆို ငါ့မြေးသဘောပေါက်လောက်ပါတယ်”

ဦးဦးမောင်တစ်ယောက် သူ့မြေးကို တစ်လှည့် ကောက်လှိုင်းပုံကို တစ်လှည့်ကြည့်ရင်းပြောနေသည်။ သူ့ရလည်း သူ့အဘိုးကို ကြည့်ရင်း ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ကာ

“အင်း . . . သဘောပေါက်ပါတယ် ဘာ . . . ဒါပေမဲ့ အခုခေတ်ကြတော့ ကောက်လှိုင်းတိုက်တာ၊ ဝွန်ဒေါင်းတို့၊ ထော်လာဂျီတို့၊ ကားတို့ဖြစ်နေတော့ ဒါတွေသတိမထားမိဘူး ဘာရဲ့”

ဟုမြေးဖြစ်သူ ပြောစကားကြောင့် ဦးဦးမောင် မြေးပခုံးကို ဖက်လိုက်ရင်း

“မှတ်ထားဦး ငါ့မြေးရေ . . . ဟိုခေတ်က အဲဒီကောက်လှိုင်းတစ်ခေါက် လှည်းတစ်စီးစာ အလှိုင်း ၆၀ ဟာ စပါးဆယ်တင်းထွက်ရင် လှည်းစီးကိုက်တယ်လို့ အဆိုရှိတယ်။ ကောက်လှိုင်းခြောက်လှိုင်း စပါးတစ်တင်းပေါ့ကွာ၊ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ အစေ့အဆံအောင်တာနည်းတဲ့ ကောက်လှိုင်းများရင် မှန်းထားတဲ့နှုန်းအတိုင်း မထွက်ဘူးဆိုရင် လှည်းစီးမကိုက်ဘူးလို့ ပြောကြတယ်ကွဲ့၊ ဗဟုသုတပေါ့ကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘာ”

သို့ဖြင့် သူတို့မြေးအဖိုးနှစ်ယောက် ညိုလုံးယူလာသော အဆာပြေစားရန် ထမင်းချိုင့်ရောက်ပြီမို့ ဆာဆာနဲ့ စားကြပြီး ရှားပိတောက်ပင်ရိပ်အောက်တွင် ခဏနားရင်း ရေနွေးကြမ်းသောက်နေကြသည်။

“ကျစ် . . . ကျစ် . . . ”

“အား . . . အား . . . အား”

“ဟော . . . တောကျီးကန်းကတော့ လုပ်ပြီကွာ . . . စာကလေးတွေ အစာစားတာတောင် ဖြောင့်ဖြောင့်မစားမရဘူး၊ လိုက်နှောက်ယှက်နေပြီ . . . ဟေ့ . . . ညိုလုံးရေ၊ အခုမှ စဉ်းစားမိ တယ်ကွ . . . တို့ပေါ်ဆန်းစိုက်တဲ့လယ်ခွင်အတွက် ကျီးစာငှက်စာ မတင်ရသေးဘူးဟေ့၊ ကောက်လှိုင်းစီးကောင်းကောင်း နှစ်လှိုင်း လောက် သွားရွှေ့ပြီး စည်းကြီးကျစ်ကျစ်ပြန်စည်းခဲ့ပြီးယူလာခဲ့ကွာ . . . တစ်ခါတည်း ဟောဒီ ရွားပိတောက်ပင် ခွဆုံမှ တက်ပြီး တင်လိုက်ကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘဘကြီး”

ညိုလုံးတစ်ယောက် ဦးဒိုးမောင်စကားဆုံးသည်နှင့် ကောက်လှိုင်းပုံများဘက် ထွက်သွားသည်။

“ဘဘရယ် . . . ဟောဒီစာတွေ၊ ငှက်တွေတော်တော်များများ လယ်ထဲမှာ စပါးနှံထွက်ကတည်းက ကြိုက်သလောက်စား၊ ကြိုက် သလောက် ဖျက်ဆီးပြီးပါပြီ၊ အခုသူတို့အတွက် ထားပေးစရာ မလိုပါဘူး နှမြောစရာကြီး၊ နောက်ပြီး ပေါ်ဆန်းကောက်လှိုင်းတွေပဲ ကျန်တော့တာ ဘဘရယ်၊ ဒီကောင်တွေ စားမှာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ အလကားဖြစ်သွားမှာပါ . . . အင်း ဒီလိုသာ လယ်သမားတိုင်း လုပ်နေရင်တော့ လယ်တစ်ကွင်းလုံးဆို ကုန်လိုက်မယ့်ဖြစ်ခြင်း ဘဘရယ်”

သူရလွင်အပြောကြောင့် ဦးဒိုးမောင် ခေါင်းတွင်တွင်ခါလိုက် ရင်း-

ဟင်း . . . ဒီလိုတွက်လို့တော့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ ငါ့မြေးရာ၊ ဒါ တို့တောင်သူကြီးထုံးစံကွ၊ ကွင်းခလေ့ပေါ့ကွာ . . . သူတို့ကို

ဒီလောက်ကျွေးရုံနဲ့ တို့ဘာမှမဖြစ်လောက်ပါဘူး . . . သူတို့အနေနဲ့ သာ မကြာခင် ကွင်းထဲမှာ လယ်သမားတွေက စပါးတွေ ရိတ်ကြ သိမ်းကြ၊ တလင်းသွားကြဆိုရင် အစာရှားတော့မှာ၊ အဲဒီအချိန်မှာ သူတို့အတွက်တော့ အရေးပါတဲ့ အစာဖြစ်မှာကွာ၊ ဟိုကွာ လူတွေ လိုပြောရင် အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့အစာအိုးကြီးပေါ့ကွာ၊ ကုသိုလ်လည်း ရပါတယ် မြေးရယ် . . . ကဲ . . . ညိုလုံးကို ဝိုင်းကူလိုက်ဦး”

ကောက်လှိုင်းစီးကောက်နှစ်လှိုင်း ဘယ်တစ်ဖက်ညာတစ်ဖက် တွဲရင်း ရှားပိတောက်ပင်အောက် ရောက်လာသည့် ညိုလုံးကို ကြည့် ရင်းပြောလိုက်သည်။

“ဘဘအယူအဆကလည်း တစ်မျိုးနော် . . . ကျွန်တော်တော့ မလိုဘူးလို့ထင်မိတယ် . . . ဘဘအလုပ်ခိုင်းတော့လည်း လုပ်ပေး ရမှာပေါ့ . . . စိတ်ထဲတော့ မပါဘူး”

“ကဲ . . . ငါ့မြေး မင်းစိတ်ထဲမပါတာနောက်ထား၊ ညိုလုံး သစ်ပင်ပေါ်တက်နေပြီ . . . ဘဘလှမ်းပေးမယ်၊ ငါ့မြေးက အလယ် အလတ်လောက်တက်ပြီး ညိုလုံးကိုလှမ်းပေး၊ ညိုလုံး ခပ်မြင့်မြင့်က ဝှံ့မှာ သေသေချာချာ တင်ပေးကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘဘကြီး”

သူရလွင် စိတ်မပါတာပါဖြင့် ရှားပိတောက်ပင်ပေါ် ဖက်တက် နေသည်။ လက်ခုတ်တစ်ဖောင်အမြင့်မှနေ၍ ဦးဒိုးမောင်လှမ်းပေး သော ကောက်လှိုင်းများကို ညိုလုံးထံ တစ်ဆင့်ဆက်ပေးနေသည်။ ညိုလုံးလည်း ကောက်လှိုင်းနှစ်စီးကို အမြင့်ဆုံးခွဆုံတွင် ညှပ်၍ တင်လိုက်သည်။

“အပျင်းထူတဲ့ ငှက်အပေါင်းတို့၊ ငါတို့ဘာဘ ကျီးစာငှက်စာ တင်ထားပြီဟေ့၊ လာစားကြတော့ လာစားကြတော့” သူ့ရလွင် သစ်ပင်ခွဲမှာ ထိုင်ရင်းအော်နေသည်။

“ငါ့မြေးတော့ကွာ၊ တစ်ခါတစ်ခါ ဝှတီးဝှတိုက် တယ်လုပ်တာ ကိုးကွ”

ဦးဒိုးမောင် သူ့မြေးကို ပြောလိုက်သည်။ သူ့မြေးကတော့ သူ့အဖိုးကို ကြည့်ပြီး မျက်နှာက ရှုတည်တည် ပြန်ကြည့်နေသည်။ ဦးဒိုးမောင်မှာ သူ့မြေးကို စိတ်မဆိုးသည့်အပြင် ဘယ်လိုနားလည် အောင် ပြောရမလဲ စဉ်းစားနေမိသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ၁၀ တန်း အောင်ခဲ့သည့်သူ့ရလွင်မှာ လယ်လုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားသည်။ အဖိုးဖြစ်သူနှင့်အတူ လယ်ထဲတွင် ဆိုးတူကောင်းဘက်လုပ်နေသည့် မြေးကို ဦးဒိုးမောင်ကလည်း အချစ်ပိုသည်။ ဦးဒိုးမောင် ဘေးဘိုးဘွား လက်ထက်အဆက်ဆက်မှ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရခဲ့သည့် လယ်များကို ဦးဒိုးမောင် သားစဉ်မြေးဆက် လုပ်စေချင်သည်။ သည်လယ်မြေကို ဦးဒိုးမောင်တိုးတက်စေချင်သည်။ သူငယ်စဉ်ကလည်း သူ့အဘိုး၊ သူ့အဖေအမွေ ယူခဲ့ပြီးပြီ။ သည်လယ်သည်မြေကို ချစ်သည့်စိတ် အမွေပင်။ အခုသူကြီးလာပြီး အဘိုးအရွယ်ရောက်လာတော့ သူကဲ့သို့ စိတ်ထားရှိပြီး သူ့ခြေရာနင်းမည့် မြေးတစ်ယောက်ရှိလာ သည်မို့ သူ့အလွန်ဝမ်းသာသည်။ ယုတ်စွအဆုံး ကျွဲနွားချစ်တာက အစ တူသည့်မြေးက ခေတ်ပညာတတ်မို့ လယ်လုပ်ငန်းကို ခေတ်မီ နည်းစနစ်များ၊ ခေတ်အမြင်များဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည်ကိုတော့ သူဝမ်းသာသည်။ အားရသည်။ ထို့အတူ တောင်သူကြီးထုံးစံတွေ

ကိုလည်း လိုက်နာစေချင်သည်။ သိစေချင်သည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခါတစ်ခါ သည်အကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးရင်း သူတို့မြေးအဘိုး မကြာခဏ ငြင်းခုံရတာတွေ မနည်းတော့။ သူမြေးက လက်ခံတာလည်းရှိ၊ လက်မခံတာလည်းရှိသည်။ သို့သော် သိဖို့ပြောရမှာက ဦးဒိုးမောင်တာဝန်။ သူမြေးလက်မခံတာအပထား သူပြောထား သည့်စကားတော့ ကြားဖူးထားမည်။ တစ်နေ့အသုံးချနိုင် ကောင်းရဲ့။ ဒီလောက်ဆို တော်ပြီဟု ဦးဒိုးမောင်က ယူဆထားသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူမြေးတွင် သူဒီလယ်ဒီမြေကို ချစ်တာတူသည့် အချက်ကိုတော့ ဦးဒိုးမောင် ဝမ်းသာမဆုံး၊ အသေဖြောင့်ပြီ။

“ဘဘ၊ ညိုလုံးကို ဘာမှာလိုက်ဦးမှာလဲ”

မြေးဖြစ်သူအသံကြောင့် ဦးဒိုးမောင်အတွေးရပ်သွားတော့ ညိုလုံးရော သူရလွင်ပါ သစ်ပင်ပေါ်မှ ဆင်းပြီး မြေကြီးပေါ် ပြန် ရောက်နေပေပြီ။

“အေးကွာ ညိုလုံးရေ . . . မင်းပြန်ပြီး ပင်တိုင်သမားတွေနဲ့ တလင်းကိစ္စတွေပဲ ဆက်လုပ်ထားကြ၊ ကောက်လှိုင်းပုံတာတော့ တို့မြေးအဖိုးဆက်လုပ်လိုက်မယ်. . . ဆွမ်းခံပြန်လောက်ဆို နွားတွေ ရေတိုက်ထားဦး”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘဘ”

ညိုလုံးရွာဘက်ပြန်တက်သွားသလို သူတို့မြေးအဘိုးလည်း ကောက်လှိုင်းပုံရန် အနိမ့်ပိုင်းလယ်ကွက်များဆီသို့ နှစ်ဦးသား ခြေဦးလှည့်လိုက်ကြသည်။

အခန်း (၂)

“ဘဘရေ . . . နွားပြာညိုလေး မတွေ့ဘူး”

“ဟေ့ ဟုတ်ပါ့ ဒီပြင်နွားတွေရော၊ တခြားနွားအုပ်တွေ နောက် ပါသွားတာလားကွာ၊ မင်းကြီးနဲ့ လှန်းမတားဘူးလား”

“ကြီးနဲ့ငုတ်ရိုက်ပြီး လှန်းတားတာပါ ဘဘရဲ့၊ အခုဟာက ကြီးပြတ်ပြီး လွတ်ရင်း ဒီကောင်ဘယ်ခြေရှည်သွားလဲ မသိဘူး ဟင်း”

မိုးတပြိုက်နှစ်ပြိုက် ရွာခဲ့ပြီမို့ ပန်းတောကွင်းတွင် နွေစပါး များ ရိတ်သိမ်းထားသော ရိုးပြတ်များ၊ တစ်ကျော့ပြန်၍ အပင်နုလေး များထွက်ကာ စိမ်းစိမ်းစိုစိုဖြစ်လာသည်။ နွားများ၊ ကျွဲများအကြိုက် ဖြစ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် တချို့ကျွဲနွားပိုင်ရှင်များက မိမိပိုင် ကျွဲနွားများကို ရိုးပြတ်တောအတွင်း လွတ်ကျောင်းသူကကျောင်း ကြ၊ နွားမောင်းတံဖြင့် လှန်သူကလှန်ကြ၊ သူရလွင်တို့လို ကြီးချည်၍ ငုတ်ရိုက်လှန်သူလှန်ဖြင့် လယ်ကွင်းထဲတွင် နွားတွေ အများဆုံး တွေ့နေရသည်။

“တောက် . . . ဒီကောင် . . . မိုးဦးလေဦး မြူးတယ်ထင်တယ် ကွာ၊ ကဲ . . . ဒီပြင်နွားတွေ တင်းကုတ်ထဲသွင်းပေတော့၊ စည်ပိုင်း ထဲမှာ ဘဘနုရေဖျောထားတယ်၊ တိုက်လိုက်ဦး . . . ညိုလုံးရေ လာကွာ . . . ကြိမ်လုံးယူခဲ့၊ မင်းနဲ့ငါ နွားပြာညိုလေး လိုက်ရှာကြ ရအောင်”

ဦးဒိုးမောင်ပြောလည်း ပြောရင်း နွားပျောက်ရှာရန် ပုဆိုး တစ်ထည် ခေါင်းပေါင်းရင်း တင်းကုတ်အပေါက်ဝအမှီထဲရှိ ဝါးလုံး တန်းတွင် ချိတ်ထားသော ကြိုးတစ်ခွေယူလိုက်သည်။

“ကိုညိုလုံး . . . ဘာဘနဲ့ကျွန်တော်လိုက်သွားမယ် . . . နွားတွေ သာကြည့်ထားလိုက်၊ နောက်ပြီး ဟိုခြံ၊ ဒီခြံထဲဝင်နေသလားလို့ စုံစမ်းထားလိုက်ဦး”

သူရလွင်တစ်ယောက် အချစ်တော်နွားပြာညိုလေးပျောက် နေသဖြင့် စိတ်ပူပန်လျက်ရှိသည်။ နွားပျောက်ရှာရန် သူ့ဘာနှင့် အတူ ကိုယ်တိုင်လိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“ကဲ . . . ဒါဆိုလည်း မြေးအကြီး၊ ခေါင်းဆောင်းဖို့ ယူခဲ့ဦးကွာ၊ နေက ဆယ်နာရီကျော်ရုံရှိသေး၊ အုပ်နဲ့ထိုးသလို ပူလိုက်တာ”

သို့ဖြင့် မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် ကြိမ်လုံးကိုယ်စီ ကြိုးခွေတစ်ခွေ စီဖြင့် နွားပြာညိုလေး အရှာထွက်ခဲ့သည်မှာ ပန်တောကွင်းနံ့ပြီ။

“နွားအုပ်အစကတော့ ဟိုအရှေ့ကွင်းဘက်မှာ တွေ့ရတယ် ဘာဘ၊ ဟိုပြေးဒီပြေးနဲ့ နွားစ၊ နွားနတွေ့ပြီ”

သူရလွင် အဝေးဆီမှ နွားအုပ်အစအနကို လှမ်းကျော်ကြည့် ရင်း ပြောလိုက်သည်။ အရှေ့ဘက်ကွင်းအဝေးဆီမှာတော့ တံလျှပ် တွေ ထနေသဖြင့် နွားစနွားန မနည်းကြည့်ယူရသည်။ ဦးဒိုးမောင် ခြေလှမ်းကျဲကျဲလှမ်းနေရင်းက-

“မိုးဦးလေဦးဆိုတော့ ဒီကောင် နွားလှောင်မနောက်လိုက်တာ လည်း ဖြစ်နိုင်တယ် . . . သေသေချာချာကြည့်စမ်း မြေးကြီး၊ နွားတွေပြေးနေသလား၊ ရပ်နေတာလား”

“ဟာ . . . ဟုတ်တယ် ဘာဘရေ၊ နွားတွေ ပြေးနေသလားပဲ”

“အေး . . . ဟုတ်ပြီ၊ ဒါဆို မင်းအကောင်က နွားသိုးဆိုတော့ ဖြစ်နိုင်တယ်ကွ၊ မြန်မြန်လှမ်းဟေ့”

သို့ဖြင့် မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် နွားအုပ်များဟု ထင်ရသော အရှေ့ဘက်ကွင်းကြီးဆီသို့ သုတ်ခြေတင်တော့၏။ မိုးဦးကျနီးပြီမို့ ကွင်းထဲ၊ ကျင်းထဲမှာ အရိပ်မရှိဘဲ သွားနေရသော မြေးအဘိုးနှစ်ဦး မှာ ချွေးဒီးဒီးကျလို့နေသည်။ တန်ခူးရေကုန် ကဆုန်ရေခန်းဆိုသည့် ကာလမို့ ရေဓာတ်၊ မြေဓာတ်ဆုတ်ပြီး လယ်မြေတွေကလည်း ပတ်ကြားအက်တွေ ပြည့်လို့နေသည်။ နေကပူ၊ ချွေးကစီးကျနေပြီး မျက်စေ့ထဲဝင်သည့် ချွေးများကြောင့် မြင်ကွင်းက ဝေဝေဝါးဝါးမို့ လှမ်းနေသည့်ခြေလှမ်း မြေပတ်အက်ကြားထဲ ကျုံ့မကျရန်လည်း သတိထားရသေးသည်။ ရှေ့တစ်မျှော်တစ်ခေါ်မှာ ရှိနေသည့် နွားအုပ်လည်း မျက်ခြေပြတ်သွားမှာစိုးရသေးသည်။

“ဘဘရေ၊ ဟိုပေါက်ပင်ရိပ် ခဏနားရအောင်နော်. . ရေကလည်းဆာ ဗိုက်ကလည်းဆာလာပြီ။ ဒီနွားတွေလား တော်တော်ဒုက္ခပေးတဲ့အကောင် တွေ့ရင်တော့ ကြိမ်လုံးစာအဝ ကျွေးလိုက်ဦးမယ်ဟင်”

သူရလွင်တစ်ယောက် မကျေမနပ်ပြောရင်း ပေါက်ပင်အရိပ်အောက် ဝင်ခိုလိုက်သည်။

“ရေဆာရင် ဘဘ ရေဘူးပါပါတယ်ကွာ. . ရော့ သောက်လိုက်”
“ဟင်”

သူရလွင် ဟင်ခနဲဖြစ်သွားသည်။ သူ့ဘိုးအေ ခါးကြားတွင် ချိတ်ထားသည့် ရေဘူးက ဘူးသီးခြောက်ဘူးမို့လား။

“ဘဘရယ်. . ရေယူလာရင်လည်း ရေသန့်ဘူးထဲ ထည့်ခဲ့ရောပေါ့၊ အခုဟာက”

ခေါင်းခါ၍ ပြောလိုက်သည့် သူ့မြေးကိုကြည့်ရင်း ဦးဒိုးမောင် သက်ပြင်းချလိုက်ပြီး

“ငါ့မြေးရာ. . မင်းသတိရပြီး ရေသန့်ဘူးထဲကနေထည့်လာ မယ်မှတ်လို့ကွ၊ မင်းက ဘူးသီးခြောက်ဘူးထဲကရေ မသောက်ချင်လည်း တစ်မနက်အောင့်ထားပေါ့ကွာ. . ဟေ့ ဟိုရှေ့မှာ ဗျိုင်းအုပ်ပျံသွား တာမဟုတ်လား၊ ဧကန်တ အဲဒီမှာ ရေတွင်းရှိနိုင်တယ်၊ ကဲ သွားစို့”

“ဘဘက ဘာကြည့်ပြောတာလဲ”

“ဘာကြည့်ပြောရမှာလဲ ငါ့မြေးရာ၊ ရေတွင်းရှိရင် တို့လယ် သမားတွေ တဲပြောင်းသွားတောင် ရေပုံးကို ကြိုးနဲ့ အသင့်ခပ်နိုင်ဖို့ ထားခဲ့တယ်၊ အဲဒါကြောင့် တွင်းထဲက ရေဆွဲပြီးသောက်နိုင်တယ်၊ ရေအသုံးမပြတ်တော့ ရေတွင်းမှာ ရေစိုစိုအမြဲရှိတယ်၊ ရေစိုစိုမြေ မှာ မြက်စိမ်းစိမ်းလေးပေါက်တယ်၊ အဲဒါကြောင့် ပိုးကောင် မွှားကောင်လေးတွေ ခိုတယ်၊ ပိုးကောင်မွှားကောင်လေးတွေကို မင်းတို့ ပြောနေတဲ့ နွားကျောင်းဗျိုင်းက လာစားတယ်၊ ဒါကြောင့် ဗျိုင်းအုပ်စုစုဆိုရင် ရေတွင်းရှိနိုင်တာပေါ့”

သို့ဖြင့် မြေးအဖိုးနှစ်ယောက် ရေတွင်းရှိမည့်ထင်သည့်နေရာ သို့ ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာကြတော့၏။ ဦးဒိုးမောင်ထင်ထား သည့်အတိုင်း အုတ်ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းပြတ်လေး တွေ့လိုက်ရသလို ရေပုံးနှင့်ကြိုးနှင့်အဆင့်သင့်။ ကြည်လင်သန့်ရှင်းနေသော အုတ် ရေတွင်းအဟောင်းလေးမှ ရေကို သူ့ရလွင်တစ်ယောက် အမြန် ရေပုံးချရင်း ဆွဲတင်လိုက်သည်။ ရေပုံးထဲပါလာသည့် ရေကို ဦးဒိုးမောင်၏ ဘူးသီးခြောက်ရေဘူးထဲသို့ အရင်ဖြည့်ထည့်ပေးပြီး

သည်နှင့် ရေပုံးကို ပါးစပ်မှာတော့ရင်း တကျိုက်ကျိုက်သောက် တော့၏။

“အဲဒါ တို့မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ စိတ်ထားပဲကွ၊ ရေတွင်းရှိရင် ရေပုံးပါအသင့်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးထားကြတာ၊ တချို့ မောင်း တက်တောင် ဆင်ပေးခဲ့ကြတာ၊ အခုခေတ်ကြတော့လည်း ကွင်းထဲ လယ်ထဲ ပြီးလွယ်နပ်လွယ် အဝီစိရေတွင်းတူး၊ စိုက်ပျိုးရေးတင်၊ သုံးပြီးရင် တိုက်ဖြုတ်ပြီး သိမ်းသွားကြတာ၊ ပိုက်လုံးငုတ်တုတ် ကျန်ခဲ့တော့ ရေတွင်းတွေ့ရက်နဲ့ ရေမသောက်နိုင်ဘူးပေါ့ကွာ. . အင်း ဒီလိုမှ ကွင်းထဲကျင်းထဲမှာ အခုလို တင်းကုတ်တွေတဲတွေမှာ လူမရှိလို့ကတော့ တိုက်လည်း သံကြော်စက်ရောက်သွားမှာပဲ ကဲ. . ကဲ. . သွားကြမယ်. . မြေးကြီးရေ၊ ရေအသက်တစ်မနက်တော့ အဆင်ပြေသွားပြီ”

“အင်း ဘဘပြောမှ ရေဆာပျောက်ပြီး ထမင်းတောင် ဆာလာပြီ ဘဘရယ်. . ”

“ကဲ. . ဒီအချိန် ဒီနေရာမျိုးမှာတော့ စားစရာဘယ်ရှိမှာလဲ မြေးရယ်၊ အောင့်အီးထားဦး ကံကောင်းလို့ ခရီးသွားလှည်းလေး၊ ဘာလေးတွေ့ရင်တော့ ဘဘ စားစရာတစ်ခုခုတောင်းပေးပါ့မယ် . . တောင့်ထားဦးကွာ. . ဟိုနွားအုပ် ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်၊ ကြည့်ထားဦးကွ တို့ကွင်းတော့ လွန်လာပြီ. . ရေကျကွင်းကြီးဟေ့”

“ဟာ. . ဘဘရေ ကျွန်တော်တို့လှမ်းမြင်တာ ချုံပုတ်တွေပဲ ဘဘရဲ့. . မီးလောင်ထားတာတစ်မျိုး စိမ်းတာတစ်မျိုးနဲ့ အဝေးက လှမ်းကြည့်တော့ ကောက်ရိုးပုံတွေကလည်း ရှိနေတော့ နွားအုပ်

တင်ရတာပဲ. . စိတ်ပျက်လိုက်တာ၊ ဗိုက်ထဲကလည်း တကျွတ်ကျွတ် ဖြစ်နေပြီ ဘာဘရေ”

သူရလွင်မှာ သူချစ်သည့် နွားပျောက်သည့်ဇောဖြင့် နွားပျောက်ရှာရန် ထွက်လာသည်မို့ စားစရာသောက်စရာ ဘာမှ ထည့်မလာမိခဲ့သည်မှာ အမှားကြီးမှားမှန်း သိရတော့၏။ စိတ်ထဲမှာလည်း ဟိုနားဒီနားတင် တွေ့နိုင်မည်ဟု ထင်မိတာလည်းပါသည်။ အခုတော့ သူ့တစ်သက်တွင် ထမင်းသည်လောက်ဆာတာ မကြုံဖူးခဲ့၊ မကြာခဏ တံတွေးမျိုးချရလို့လည်း အာတွေခြောက်လာကုန်ပြီ၊ မတတ်သာသည့်အဆုံး သူဖိုးအေ ဘူးသီးခြောက်ထဲကရေကို တောင်းသောက်ရတော့၏။ အရသာရှိလိုက်သည့်ရေ၊ အေးလိုက်သည့်ရေ၊ သူ့သောက်သမျှရေထဲတွင် သည်ရေအချို့မြဲဆုံး၊ အားအရှိဆုံးဟု ထင်လိုက်မိသည်။ ဘူးသီးခြောက်ထဲကရေဟု သူ့ချေး (ဂိုး) မများနိုင်တော့၊ သည်နေ့အချိန် စားစရာလေးများတွေ့ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ ယုတ်စွအဆုံး မြေပဲဆန် တစ်ထောင့်နှစ်ထောင့် ကောက်ရရင်ကောင်းမှာပဲ။ ဒါထက် ဆာလာရင်တော့၊ ကောက်နှံ စပါးလေးများတွေ့ရင်တောင် ဝါးစားဖို့ပင် သူဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ခြေထောက်တွေကလည်း မသယ်ချင်တော့။ ရင်ထဲမှာလည်း ကတုန်ကရင်ဖြစ်နေသည်။

“ဟေ့. . မြေးကြီး၊ ရှေ့မှာ မီးခိုးလုံးလေးတက်နေပါလား၊ သေသေချာချာကြည့်စမ်း၊ လူနေတဲ့တဲများ ဖြစ်နေမလားပဲ”

ဦးခိုးမောင်စကားကြောင့် သူရလွင် ဦးခိုးမောင် လက်ညှိုးညွှန်ရာသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟာ . . . ဟုတ်တယ် ဘာဘရေ . . . လူနေတဲ့ တဲဖြစ်မယ်၊ မီးခိုးလေးတလူလူက မီးဖိုကထွက်နေတဲ့ ပုံစံပဲ”

သို့ဖြင့် မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် ကွင်းထီးထီးတဲမှ တဲကလေး ဘက်သို့ ခြေဦးလှည့်လိုက်သည်။ သူရလွင်လည်း ဘာကြောင့်မှန်း မသိ အားအင်တွေတက်လာပြီး ခြေလှမ်းတွေသွက်လာသည်။

“ဟော . . . ဘာဘရေ . . . တဲနားကတိုင်မှာ ချည်ထားတဲ့ နွားဟာ၊ အိမ်က နွားပြာညိုလေးနဲ့တူလိုက်တာ . . . နွားပြာညိုလေး ဖြစ်ပါစေဗျာ”

သူရလွင် အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့် နွားပြာညိုလေးဟု ထင်ရသည့် နွားဆီသို့ အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့် သုတ်ခြေတင်တော့၏။

“ဘာဘရေ နွားပြာညိုလေးဗျ . . . ကြီးကလည်း သားလှန်ထား ခဲ့တဲ့ ကြီးစနဲ့ပဲ . . . မြန်မြန်လာ ဘာဘရေ”

နွားပြာညိုလေးကိုတွေ့ရင် ကြိမ်လုံးစာကျွေးမည့် သူရလွင်မှာ ကြိမ်လုံးကိုချပြီး သူ့နွားလေးချိုဖျားတွင် ကပ်နေသည့် ရွှံ့ခြောက်တွေ ခွာချနေရင်း နွားပြာညိုလေးကိုယ်အနှံ့က ရွှံ့စတွေကို ရှင်းလင်း ပေးနေသည်။

“ဟဲ့ ဒီနွားကလေးက မွန်းတည့်ပေါက်က တစ်ကောင်တည်း နယ်ကျွံပြီး ဒီကွင်းဘက်ရောက်လာတာကွဲ့၊ အမေကြီးမြေးမောက်ရှုံး တွေက သူမှာပါလာတဲ့ ကြီးကိုဆွဲပြီး ဒီမှာချည်ထားတာ၊ သူတို့ အဖေနဲ့အမေ ဈေးရောင်းကပြန်လာရင် ရွာကလူကြီးကို အကြောင်းကြားဖို့ အမေကြီးက စဉ်းစားနေတာ၊ အဲဒါ မင်းတို့ နွားလား၊ ဘာအမှတ်အသား ပါသေးသလဲ”

ကြားလိုက်ရသည့်စကားကြောင့် သူ့ရလွင်တစ်ယောက် လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် အဘွားအရွယ် တစ်ယောက်ဖြစ်နေသည်။ ၁၀ နှစ်သားအရွယ် ရွယ်တူယောက်ျားလေး နှစ်ယောက် တွေ့လိုက်ရသည်။ ထိုစဉ်မှာပင် ဦးဒိုးမောင်လည်း အနားရောက်လာသည်။

“အဘွား၊ ကျွန်တော့်နွားလေးမှာ ကြေးခလောက်လေးပါတယ်၊ ခလောက်လေးမှာ ကြယ်ပွင့်လေးရိုက်ထားတယ်ခင်ဗျာ”

ဟု ပြောရင်း ကန်သင်းပေါ်တွင် ထိုင်ချလိုက်သည်။

“အေး ဟုတ်တယ်ကွဲ့၊ နွားပိုင်ရှင်လာရင် မှားမပေးမိအောင် အဘွားသိမ်းထားပေးတယ်ကွဲ့၊ မင်းပြောတဲ့ ခလောက်လေးမှန်တယ်၊ ကဲ . . . ခဏနားကြပါဦး၊ နွားလေးလည်း ကောက်ရိုးကျွေးပြီး ရေ တိုက်ထားတယ်၊ ဩော်ဒီက မောင်ကြီးအရိပ်ထဲဝင်ပါဦး၊ ကြည့်ရတာ မြေးအဘိုးလား သားအဖလား၊ နွားပျောက်ရှာရတာနဲ့ ထမင်း တောင် စားရမှာမဟုတ်သေးဘူးထင်တယ်၊ အဆာတွေလွန်ရော ပေါ့”

ဟုပြောနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က-

“မြေးအဘိုးပါ အစ်မကြီး၊ ကျွန်တော့်နာမည် ဒိုးမောင်ပါ၊ ပန်းတောရွာကပါ . . . လယ်လုပ်ပါတယ်၊ ပန်းတောရွာရောက်ရင် ဘယ်သူမေးမေး ရပါတယ်၊ ကြုံရင်ဝင်ခဲ့ပါ။ အခုလို နွားလေး ထိန်းသိမ်းပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ် . . . ခွင့်ပြုပါဦး”

ဦးဒိုးမောင်တစ်ယောက် ကျေးဇူးတင်စကားဆိုလိုက်ပြီး သူမြေးဘက်အကြည့်ရောက်သွားသည်။ သူ့ရလွင်တစ်ယောက်၊ ထိုင်ရာက မထနိုင်သေး၊ လူက ပျော့ခွေခွေဖြစ်နေသည်။

“ဟို. . . နေပါဦး၊ ဟိုသူငယ်လေးလည်း ထမင်းဆာနေတဲ့ပဲ. . . အေးအေးနွယ်ရေ သမီး. . . ဟိုအိုးထဲက ထမင်းရှိသလောက်နဲ့ ငါးရုံသင်းအုံခြောက်ကလေး ယူလာဟေ့၊ ဧည့်သည်တွေ ထမင်း ကျွေးရအောင် ဟဲ့. . . သာတူးနဲ့ သာဦး ဘာကြည့်နေကြတာလဲ သွား၊ နင်တို့မမဆီက ထမင်းပန်းကန်တွေ သွားယူ၊ ရေနွေးကြမ်းအိုး တစ်ခါတည်းဆွဲခဲ့ကြ. . . ဪ ထိုင်ပါ မောင်ကြီး၊ ဘယ်သူ ဪ ကိုဦးမောင်. . . လာပါအရိပ်ထဲဝင်ကြပါကွဲ့၊ ဟိုသူငယ်လေးလည်း ထိုင်ဦးလေကွယ်”

တဲရှင်အဘွားမှ စကားကို တရစပ်ပြောနေတော့ သူတို့မငြင်း သာတော့။ ထမင်းဆာနေသူ သူရလွင်မှာ ဘာမှ ပြန်ပြောမနေဘဲ အရိပ်ရှိရာ ဘူးစင်အောက်သို့ ရွှေ့ထိုင်လိုက်သည်။ ဦးဦးမောင်မှာ ထမင်းဆာနေမယ့် တဲရှင်အခြေအနေကြည့်ကာ အားတုံအားနာ ဖြစ်နေသည်။

“ကဲ. . . လာကြ ဘာမှ အားနာမနေကြနဲ့. . . ကျုပ်တို့လည်း ထမင်း ဆာရင် ဟန်မဆောင်တတ်ဘူး၊ ကျုပ်တို့က ဒီအရပ်ကမဟုတ်ဘူး၊ ဟိုအထက်ဘက်ကပြောင်းလာတာ၊ သုံးနှစ်လောက်ပဲရှိသေးတယ်၊ သားနဲ့ချွေးမက ဈေးရောင်းသွားတယ်. . . သူတို့က ကျုပ်ကို မြေးတွေနဲ့ ကျန်ခဲ့ပြီး တဲစောင့်နေတာ၊ လုပ်ခင်းကတော့ ရေကျ စပါးစိုက်တယ်၊ ဘူးစိုက်တယ်၊ ဖရဲစိုက်ကြတယ်. . . မိုးဖြိုင်ဖြိုင်ကျရင် တော့ အနီးဆုံး ရွာပြန်ပြောင်းတယ်. . . ကျုပ်တို့ဇာတိက ဟိုအထက် ညောင်ကုန်းကပါ. . . ဒေါ်ဒွန်းစိန်ဆို လူတိုင်းသိ. . . ကဲ. . . စားကြဦး. . . သမီးရေ. . . စားပွဲခုံနား ဖင်ထိုင်ခုံလေးတွေ ချပေးပါကွယ်”

သို့ဖြင့် ဦးဒိုးမောင်တို့ မြေးအဘိုး ဒေါ်ဒွန်းစိန်တို့ မြေးအဘွား
တွေ ကျွေးမွေးသည့် ထမင်းနှင့်ငါးခြောက်ဖုတ်ဆီဆမ်းကို ဟန်ပင်
မဆောင်နိုင်တော့ဘဲ တစ်လုတ်ပြီးတစ်လုတ်စားမိတော့၏။ နံနက်
ပိုင်းက ချက်ထားသော ထမင်းမှာ မာနေပြီဖြစ်သော်လည်း သူရလွင်
ဆာဆာနှင့်ခံတွင်းတွေ့လိုက်သည်မှာ ပြောဖွယ်ရာမရှိတော့။

“ကဲ. . ငပိရည်လေးနဲ့ ဘူးသီးပြုတ်လေးပါ စားကြပါဦး. .
ငါးပိရည်ထဲ ငါးရဲ့ခေါင်းကိုဖုတ်ပြီး နံနံပင်လေးပါ ထည့်ဖျော်ထား
တယ်. . စားကြ. . စားကြ ဘာမှအားမနာနဲ့. . စားပါကွဲ့. .
သူငယ်လေးရဲ့ သာတူးရေး. . ထမင်းအိုးပါ ဒီနားချထား။”

“ဟာ. . . ရပါပြီဗျာ ရပါပြီ. . . အစ်မကြီး ဒေါ်ဒွန်းစိန်ရယ်၊
ရွာရောက်ရင်လည်း ဝင်ခဲ့ပါ။ ကျေးဇူးပြုချင်လွန်းလို့ပါ။”

ဟု ဦးဒိုးမောင်က ပြောနေသလို ဒေါ်ဒွန်းစိန်က သူတို့မြေး
အဘိုး စားနေတာ ပြုံးပြုံးကြီး ပီတိဖြစ်နေသည်။

“ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ အဘွားရယ်၊ တကယ်တမ်းပြောရရင်
ကျွန်တော် ထမင်းအရမ်းဆာနေတာ၊ အခုလိုဆာနေတဲ့အချိန် စား
လိုက်ရတဲ့ထမင်း အရသာလည်းတွေ့၊ အားလည်းပြည့်သွားပြီ၊ သား
တို့လည်း နွားပျောက်လိုက်ရင်း လာရတာဆိုတော့. . . ဘာနဲ့ကျေးဇူး
ဆပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေတယ်. . . ဘာပြောသလို ရွာကိုလာခဲ့ပါဦး
အဘွားရယ်. . . ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ အခုလက်အုပ်ချီကန်တော့
ပါရစေ။”

ဟု သူရလွင်ပြောရင်း လက်အုပ်ကလေးချီလိုက်သည်။
ဒေါ်ဒွန်းစိန်က-

“အမလေး မောင်ရင်လေးရယ် . . . ထမင်းတစ်နပ်အတွက် တော့ ထိုင်မကန်တော့ပါနဲ့ကွယ် . . . အမေကြီးတို့ အဘွားတို့ကလေ . . . အခုလိုကျွေးရတာ . . . ဟိုလယ်သမားတွေ ကျီစားငှက်စား တင်သလောက် ဖြစ်နေလို့ အားကိုမရဘူးဖြစ်နေတာကွဲ့.”

“ဗျာ . . . ကျီးစာ ငှက်စာ”

သူ့ရလွင်တစ်ယောက်ပါးစပ်မှ ဗျာတမိသွားရင်း ဒေါ်ဒွန်းစိန် ကို တစ်လှည့်၊ သူ့ဘိုးအေကို လှည့်ကြည့်မိသွားသည်။

“အို . . . မောင်ရင်လေး အမေကြီး ဟို . . . အဘွားကြီး စကား ပြောမှားသွားလို့လား၊ ကျီးစာငှက်စာဆိုလို့ တိရစ္ဆာန်တွေပါသွား လို့ တစ်မျိုးမထင်ပါနဲ့ ဟိုကွယ် . . . ဘာပြောရမှာလဲ ဟို . . . ဟိုကွယ် ဟို . . . ”

ဒေါ်ဒွန်းစိန် သူ့စကားအဆုံးမသတ်နိုင်ဘဲရိုနေစဉ် သူ့ရလွင် မှ လက်ကလေးနှစ်ဖက်ယှက်ကာဖြင့်-

“အို . . . အဘွားပြောတာမမှားပါဘူး . . . ကျီးစာငှက်စာ . . . ဟုတ်ပါတယ် ‘ကျီးစာငှက်စာ’ ဆိုတာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အစာ ဆိုတာ အခုသိသွားပါပြီ . . . အခုလို အလွန်ဆာလောင်နေတဲ့အချိန် မှာ စားလိုက်ရတဲ့အစာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သလို . . . ကျီးစာငှက်စာ ဆိုတာလည်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေတဲ့၊ အစားအစာခေါင်းပါးနေ တဲ့ ငှက်ကလေးတွေအတွက် အလွန်တန်ဖိုးရှိတဲ့အစာဖြစ်မှာပါ . . . အဲဒီလို အစာမျိုးတွေ လှူတဲ့လူတွေရဲ့ ဒါနဟာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင် သလို လူသူတွေအတွက်လည်း ဘာမှဆုတ်ယုတ်မသွားနိုင်ဘူး ဆိုတာ လက်တွေ့သိပါပြီ အဘွားရယ် . . . ဘဘ . . . သား ကျီးစာ ငှက်စာတန်ဖိုးနားလည်ပါပြီ”

သူ့ရလွင်စကားကြောင့် ဒေါ်ဒွန်းစိန်ပီတိတွေဖြစ်နေသလို ဦးဒိုးမောင်တစ်ယောက်မှာမူ သူ့မြေးမျက်နှာနှင့် ဒေါ်ဒွန်းစိန်တို့ မျက်နှာများကို တစ်လှည့်စီ ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်ရင်း ရင်ထဲတွင် အတိုင်း ထက်အလွန် ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်မိပါတော့သည်။ ။

“အမေကျော် ဇွေးတော်မလွမ်းကြပါနဲ့

အခန်း (၁)

ကျွန်တော့်အမေဒေါ်ခင်မြင့် အသက် ၅၀ အရွယ်မှာ ကျွန်တော့်အသက် ၁၃ နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ကျွန်တော့်အမြင်တွင် အမေသည် ဆံဖြူသွားကြေ၊ ပါးရေနားရေတွန့်နေသည့် အမေအိုကြီးပေါ့။ အမေအိုသွားတွေ တစ်ခုမှအကောင်းမရှိ၊ လက်တွေမှာလည်း အကြောပြိုင်းပြိုင်းထလျက်။ အုန်းဆီနှင့် ဝေးတာများသည့် အမေ ဆံပင်တွေမှာ ခြောက်သယောင်းနေသည်။ နေပူစပ်ခါး ဈေးတောင်း ခေါင်းပေါ်တင် ရွာစဉ်လှည့်ဈေးရောင်းခဲ့သည့်ဒဏ်၊ အခုအချိန် အထိ ကိုယ်တိုင်လှေ့လှော်၍ ချောင်းကြိုချောင်းကြား ငါးရှာ၊ ဖားရှာ သူတွေထံမှ ငါးဖောက်သည်ယူပြီး လှေတစ်တန်၊ ကုန်းတစ်တန်၊ ငါး၊ ဖားအစ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အစုံ ဈေးလည်ရောင်းသည့် အတွက်ကြောင့် အမေသည်လောက် အိုမင်းရင့်ရော်ရခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သွားတွေကျိုးတာကတော့ အမေကွမ်းကြိုက်၍ ကွမ်း သီးခြမ်းတွေ သွားနှင့်ဒီအတိုင်းကိုက်၍ သွားတွေကျိုးတာပါသလို၊ ကျွန်တော်ဆယ်နှစ်သားအထိ အမေနှင့်အတူ အိပ်တာများသဖြင့် ကျွန်တော်ကန်ကျောက်သည့်ဒဏ် ခံရတာလည်းများသည်။

“သားရယ် . . . တည့်တည့်အိပ်ပါ . . . သားက ပြောင်းပြန်ကြီး ဖြစ်နေတာ သားခြေထောက်တွေက အမေမျက်နှာမှာချည်းပဲ”

ဟု ပြောတတ်သည့် အမေ့စကား ကျွန်တော်အိပ်ချင်မူးတူး ဖြင့် ကြားခဲ့ရပေါင်းမနည်းတော့။ ကျွန်တော် ၁၁ နှစ်ထဲဝင်တော့ အမေနဲ့ ခွဲအိပ်တော့သည်။ ငယ်စဉ် မှတ်မိစအရွယ် အမေနှိမ့်ကိုစိုရင်း အိပ်တတ်သည့်ကျွန်တော် ခြောက်နှစ်သားကျော်မှ နိပ်တတ်သည်။ ဆယ်နှစ်သားအထိ ဖတဆိုးကျွန်တော်မှာ အမေ့ကိုဖက်အိပ်ရမှ အိပ်ပျော်သည်။ ဟော အခု ကျွန်တော်အမေနဲ့ ဖက်အိပ်ရတာ အမေရဲ့ကိုယ်မှာ ချွေးစော်တွေ၊ ငါးတွေ၊ ဖားတွေကိုင်သဖြင့် ငါးနံ၊ ဖားနံတွေရနေသည်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အမေနဲ့မအိပ်တော့ ခွဲအိပ်သည်။ ထို့အတူ ကျောင်းအားရက်၊ အမေ့နောက်က ဈေးရောင်းရာလိုက်လေ့ရှိသော ကျွန်တော်၊ အမေ့မုန့်တွေ ဝယ်ကျွေးရင်း အမေလက်ကိုတစ်ဖက်ဆွဲ တစ်ဖက်က ပါးစပ်ထဲမုန့်တွေ သွင်းရင်း အမေ့နောက် တကောက်ကောက်လိုက်တတ်သည့် ကျွန်တော်၊ အခု အမေ့အနားမကပ်ချင်တော့၊ အမေ့နဲ့အတူ မသွားချင်တော့၊ နောက်ဆုံး အသားမဲမဲ အမေ့အိုကြီးနှင့် ကျွန်တော် သွားရမှာ ရှက်သလိုလိုဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထားတွေ ဘာလို့ပြောင်းလာပါလိမ့် မတွေးတတ်အောင်ရှိနေသည်။

“ဟဲ့. . . သောကြာ မနက်ဖြန် တို့အိမ်မှာ ဥပုသ်သည်တွေ ထမင်းကျွေးမှာ လာကူဦး”

“အေး. . . အေး”

စိတ်ထဲတွင် ရွှေရုပ်ကလေးလိုလှနေသည့် မရွှေရီက အလှူ၊ ဖိတ်တော့ ကျွန်တော် ဝမ်းသာသွားသည်။ ကျွန်တော်နှင့် မရွှေရီ သက်တူရွယ်တူတွေ ဟိုဘက်ကျော် မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးကို လှေတွေ၊

သဗ္ဗာန်တွေဖြင့် အတူကူးပြီး အလယ်တန်းကျောင်းတက်တော့လည်း အတူတူ၊ သို့ဖြင့် ကျွန်တော် မရွှေရီတို့အိမ် ဆွမ်းကျွေးကိုသွားရင်း ဝိုင်းကူသည်။ မရွှေရီကလည်း သူ့အိမ်မှာ အလှူရှိတော့ မြင်နေကျ အဝတ်အစားတွေထက် သစ်သည့် အင်္ကျီလုံချည်ဆင်တူဖြင့် အလွန် လှနေသည်။ သူ့အမေကလည်း အဝတ်အသစ်တွေနဲ့ ဆွဲကြိုးတွေ ပါဆွဲလို့ ဟော့မရွှေရီတို့ အမျိုးတွေဖြစ်တဲ့ မြို့ကမိသားစုတွေလာ ကြတော့ ကျွန်တော်အရွယ် ယောက်ျားလေးတွေ မိန်းကလေးတွေ ပါလာသည်။ သူတို့အဖေ အမေတွေကို ဖေဖေ၊ မေမေခေါ်ကြလို့ သူတို့ဖေဖေ၊ မေမေတွေကလည်း လူရည်သန့်သန့် ချောချောတွေ ချည်းပင်။ သူတို့ကို အားကျလိုက်တာဟု ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် အတွေးဝင်နေသည်။

မရွှေရီတို့ မိသားစု အဲဒီလပြည့်နေ့က ဆွမ်းကျွေးမှာ ရွာထဲက လူကြီးသူမတွေပါ။ ဥပုသ်ထမင်းဖိတ်ကျွေးတာ ကျွန်တော် အမေလည်းပါသည်။ အားလုံးထမင်းစားပြီး၊ လူကြီးသူမတွေပြန် ကြတော့ အိမ်ပေါ်ကအဆင်း တွဲပို့သင့်တာပို့ကြ၊ လိုက်ပို့သင့်တာ ပို့ကြပေါ့။

“အဲ့... ဒေါ်ခင်မြင့်ကို တွဲပို့ကြဦးလေ... ဪ ဟိုမှာ သူ့သား သောကြာရှိတာပဲဟဲ့... မောင်သောကြာ နင့်အမေကို လိုက်ပို့လိုက်ဦးလေ”

တုန်တုန်ချိချိမဟုတ်ပေမယ့် သွက်သွက်လက်လက် မရှိတော့တဲ့ အမေမှာ မရွှေရီတို့အိမ်က လှေကားတွင်လူတွဲသင့်တာအမှန် အမေကို ကျွန်တော်မြင်ကတည်းက မသိကျိုးကျွံပြုနေမိသည်။

လူတောထဲမှာ အမေကကျွန်တော့်ကို 'သား' ဟုခေါ်မှာ စိုးရွံ့နေသလို ဖြစ်နေမိသည်။

“ဟယ်. . . ဟိုကောင် ဖြူဖြူချောချောလေးနဲ့ ဟိုအမေကြီးက သားအမိဟုတ်လား။ ဘာမှလည်းမဆိုင်ဘူးနော်”

“အေးဟဲ့ ဟုတ်ပါရဲ့”

“ဪ ဟုတ်လား”

အမေနှင့် ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပြီး ပြောနေသည့် အသံ ဧည့်သည်တွေ့ဆီက ကြားလိုက်ရတဲ့ အချိန် ကျွန်တော်ထူပူ သွားမိတယ်။ ဘာမဆိုင်ညာမဆိုင် အမေ့ကို ဒေါသဖြစ်သွားမိသည်။ စိတ်ထဲမှာလည်း တစ်မျိုးကြီးခံစားမိသည်။ ကျွန်တော့်အတွေးတွေက အမေနဲ့ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်နဲ့အမေအကြောင်းပဲ တဝဲလည်လည်။ အမေ ဘာဖြစ်လို့ မရွှေရီတို့အလှူကိုလာရတာလဲဗျာ စိတ်ထဲမှာ ရေရွတ်မိသည်။

“ဟဲ့. . . သောကြာ နင့်အမေငါတွဲပို့ခဲ့ပြီ. . . လာဟိုမှာ ငါ့အဒေါ်က နင်နဲ့စကားပြောချင်လို့တဲ့”

မရွှေရီလာခေါ်တော့မှ ကျွန်တော် အတွေးစပြတ်သွားသည်။ ထမင်းဝိုင်းက ပန်းကန်တွေ ရေအင်တုံနားချပေးနေရင်းက ကျွန်တော် တွေ့တွေ့ကြီးရပ်နေတာ အခုမှ သတိဝင်လာတော့သည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော့်ကို မရွှေရီအဒေါ်လုပ်သူက စကားတွေ အများကြီးပြောသည်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော့်ကိုတောင် မွေးစားချင် တဲ့အကြောင်း၊ မြို့မှာကျောင်းထားပေးချင်တဲ့အကြောင်းတွေအပြင် မြင်မြင်ချင်း သားအရင်းလိုချစ်တဲ့အကြောင်း ပြောကြားနေပြန် သည်။

“သောကြာ. . . ငါတို့အဒေါ်က မြို့မှာ နေတာဟဲ့၊ သားသမီးလည်းမရှိဘူး၊ နောက်ပြီး အဒေါ်တို့က တို့ရွာမှာ ၁၀ ရက်လောက် နေဦးမှာဟဲ့. . . ရှေ့အပတ်ထဲမှာ သမီးတို့ကျောင်းမှာ ပဒေသာကပွဲရှိတယ်. . . သမီးလည်းပါတယ်၊ သောကြာလည်းပါတယ်. . . သောကြာက မင်းသားလေးလုပ်ရမှာ. . . မိဘတွေလည်းလိုက်ကြည့်ကြမှာ. . . အဒေါ်က အခုကတည်းက သောကြာအမေအနေနဲ့လိုက်ကြည့်နော်”

မရွှေရီစကားကြောင့် ကျွန်တော့်ရင်ထဲ ဒိန်းခနဲ ဖြစ်သွားသည်။ ဒီအဒေါ်က ကျွန်တော့်အမေ အို. . . မရွှေရီစသလိုပြောရင် သိပ်ကောင်းမှပဲ၊ ဖြူဖြူချောချော မရွှေရီတို့အဒေါ်က ကျွန်တော့်အမေ ကျွန်တော်က သူ့သား ကောင်းလိုက်တာ၊ ဖြစ်ချင်လိုက်တာ၊ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ မရွှေရီစကားသဘောကျသွားသည်။ ဒေါ်သန်းသန်းနုဟုခေါ်သည်။ ဟိုအဒေါ်ကြီးကလည်း ပြုံးလို့. . . ကျွန်တော်အမေလို့ခေါ်ချင်စိတ် မနည်းထိန်းလိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် မရွှေရီအိမ်သို့ ဒေါ်သန်းသန်းနုနှင့်ဟူသော ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် အစားထိုးထားသည့်အမေထံ ထိုရက်များ စိတ်ကရောက်နေတော့၏။

အခန်း (၂)

“သားရေ. . . ဟိုမနက်ဖြန် သားတို့ကျောင်းမှာ ပဒေသာပွဲရှိတယ်ဆို၊ အမေလည်းလိုက်မယ်နော်”

ဈေးရောင်းကပြန်လာသော အမေမှာ ဈေးတောင်းခေါင်းပေါ်မှ ချလိုက်သည်။ ပြီးခေါင်းခုလုပ်ထားသော ပုဆိုးကိုဖြေ၍ ကိုယ်ပေါ်မှာ ချွေးတွေသုတ်နေသည်။

“ဟား. . . အမေ. . . လိုက်မနေပါနဲ့. . . ဟိုမရွှေရီတို့ အိမ်ကဧည့်သည်တွေနဲ့သားသွားဖို့ပြောထားတယ်. . . သူတို့အိမ်က ဧည့်သည်မေမေကြီးက သားအုပ်ထိန်းသူအနေနဲ့လိုက်မှာတဲ့”

“ဟင်”

အမေပါးစပ်မှ ဟင်ဟုထွက်သွားသည်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ ပြီးမှ သက်ပြင်းတစ်ချက်ချလိုက်ရင်း-

“ဟင်း. . . သားကဘာပြောတယ် ဘယ်ကမေမေကြီးလဲ”

အမေ၏ အမေးစကားကို ကျွန်တော်ချက်ချင်းမဖြေနိုင် ကျွန်တော် မနည်းစဉ်းစားပြီးမှ-

“ဟို. . . ဧည့်သည်အဒေါ်တစ်ယောက်ပါ. . . နောက်ပြီး အဲဒီနေ့ဟိုဘက်ကမ်းကူးမယ့်ကျောင်းမှာ. . . သူတို့ဧည့်သည်တွေနဲ့ ပြည့်နေလို့ပါမေမေ. . . အဲဒါသူတို့နဲ့သားလိုက်သွားမှာ”

ကျွန်တော်စကားဆုံးတော့ အမေခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ရင်းက

“အေး. . . အေး. . . ဒါဆိုလည်း သူတို့နဲ့ လိုက်သွားပေါ့ သားရယ်”

တကယ်လည်း ကျွန်တော် အမေနဲ့အတူမသွားချင်။ ပဒေသာပွဲသွားကြမယ့် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူတွေရော၊ မိဘတွေပါ၊ အဝတ်အစားအသစ်တွေဖြင့် တောက်တောက်ပြောင်ပြောင် ဖြစ်နေမှာသေချာသည်။ ကျွန်တော့်အမေကတော့. . . ဟင်. . .

ကျွန်တော်ဆက်ပြီး မတွေးချင်တော့ အမေက ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခု ပြောချင်ပုံရသည်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် အမေပြောချင်သည့် စကားက ကျွန်တော့်လို အကအခုန်ဝါသနာပါခဲ့သည့်အမေမှာ စင်ပေါ်ရောက်ရင် ဘယ်လိုနေ၊ ဘယ်လိုက ပြောချင်ပုံရနေသည်ဟု ထင်မိသည်။ ကျွန်တော်အကအခုန်ဝါသနာပါတာက အမေနှင့် တူတာမှန်သည်။ သို့ဖြင့် ကပွဲနေ့က ကျောင်းသို့ ကျွန်တော်တို့ရွာ လေးမှ တဖက်ကမ်းအလယ်တန်းကျောင်းရှိရာသို့ မရွှေရီတို့ သမ္ဗန်ဖြင့် တပျော်တပါးကူးသွားကြသည်။ ပဒေသာကပွဲတွင် ရှေ့တန်းတွင် မရွှေရီတို့အမျိုးတွေ နေရာယူထားကြသလို ကျောင်း ခန်းမကြီးတွင် လူအပြည့်ဖြစ်နေသည်။ ခန်းမကြီးအပြင်ဘက်တွင် လည်း ကြည့်နေသူတွေကမနည်းပါ။ ကျွန်တော်နှင့် မရွှေရီမှာ အစီ အစဉ်တော်တော်များများတွင်ပါသဖြင့် မရွှေရီတို့အမျိုးတွေ ကလည်း လက်ခုပ်သံတဖြောင်းဖြောင်းဖြင့် အားပေးနေသည်ဟု ထင်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဒေါ်သန်းသန်းနုထံသို့ အကြည့် မကြာခဏရောက်ရောက်နေပြီး ကျွန်တော့်အမေအဖြစ် မြင်နေမိ သည်။

“ဒေါ်ခင်မြင့် မူးလဲသွားလို့”

ခန်းမအပြင်ဘက်မှ အသံများကြားလိုက်ရသည်။ မူးလဲသည့် ဒေါ်ခင်မြင့်မှာ ကျွန်တော့်အမေဆိုတာ မပြောဘဲသိပါသည်။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ပွဲများတွင်ပါဝင်ကပြသည့်နေရာတိုင်း အမေက ကျွန်တော့်နောက်ကြည့်မြဲ၊ အားပေးမြဲပင်။ တစ်ခါတလေ သူများတကာ ပြင်ပေးတာအားမရရင် သနပ်ခါးဝင်လူးပေး၊ တို့ပတ်ဝင်ရိုက်ပေး၊ အဝတ်အစားဝင်ဝတ်ပေးစမြဲ၊ ကျွန်တော်

ကလည်း အမေလုပ်ပေးသမျှ အမေ့မျက်နှာကြည့်ရင်း ပြုံးပြုံးလေး နှင့် ငြိမ်နေစမြဲပေါ့။ အခုကလည်း အမေ ခန်းမတွင်းမိဘအုပ်ထိန်း သူတွေနေရာပေးသည့် ထိုင်ခုံနေရာမရသဖြင့် ခန်းမအပြင်ဘက်မှ တိုးဝှေ့ကြည့်ရင်း မူးလဲသွားခြင်းဖြစ်သည်။

“သက်သာသွားပြီ၊ သက်သာသွားပြီ။ လူကျပ်လို့ ချွေးပြန်ပြီး မူးလဲသွားတာပါ”

အမေမူးလဲသည်ကြားကတည်းက အမေဘာလို့ လိုက်လာ ရတာလဲဟု ဒေါသဖြစ်သွားသည့် ကျွန်တော်မှာ အမေ့ထံမသွား ဖြစ်ခဲ့ပါ။ ထို့အတူ ရှေ့ဆုံးတန်းကဧည့်သည်အဖွဲ့ကလည်း လှုပ်လှုပ် ရှားရှား ဖြစ်မသွားပါ ဘာမှမထူးခြားသည့်ပုံမျိုးပါပဲ။ ကျွန်တော် လည်း ဘာထူးသလဲ၊ ဒေါ်ခင်မြင့်ဆိုသည့်အသံကြားကတည်းက ကျွန်တော်အမေဖြစ်မှန်းသိရက်နဲ့ ကျွန်တော်မသွားခဲ့ သွားရမှာ ဘယ်လိုပြောရမလဲ . . . တကယ်တမ်းပြောရရင် ကျွန်တော် ရှက်သလိုလို ခံစားလိုက်ရတာအမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ပြီး ဟိုဧည့်သည်ရှေ့တွင် ပို၍ အမေနှင့်အနီးကပ်မနေချင်တာလည်း ပါပါသည်။ သို့ဖြင့် ပဒေသာကပွဲပြီးသည့်အခါ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရွာဘက်သို့ ကူးခဲ့ကြသည်။

“လေထန်နေတယ် ငြိမ်ငြိမ်နေကြ”

“လှိုင်းထနေတယ် . . . တည့်တည့်ထိုင်ကြ”

ကျွန်တော်တို့စီးလာသည့်သမ္ဗန်မှာ လူကလည်းများသည်။ ထို့အတူ မြို့က ဧည့်သည်တွေရဲ့ကလေးတွေကလည်း ရေကို ကြောက်ရမှန်းမသိ၊ လန့်ရမှန်းမသိ၊ အငြိမ်မနေ၊ တစ်ဖက်စောင်း ထိုင်လိုက်၊ သမ္ဗန်တိမ်းစောင်းသွားသည်။

“ဟာ . . . ငြိမ်ငြိမ်နေပါဆို . . . လေထန်လာပြီ . . . ဟာ . . . ရေတွေဝင်လာပြီ။ မထလိုက်ကြနဲ့ . . . မထလိုက်ကြနဲ့။”

သမ္မာန်သမားကိုစိန်ပွား သတိပေးနေသည့်ကြားက လှေ သမ္မာန်စီးခြင်းကို အထာမကျွမ်းသဖြင့် ဧည့်သည်တချို့ ရေစိုမှာ စိုးပြီး ထလိုက်ကြရာ လှိုင်းတစ်လုံးလာတိုက်နှင့် သမ္မာန်အစောင်း တိုက်ဆိုင်သွားကာ နောက်ဆုံးတွင် သမ္မာန်မှောက်တော့၏။

“ဟာ . . . သမ္မာန်ကိုဆွဲထား . . . ရေကူးတတ်တဲ့လူတွေက ကလေးတွေကိုမလွတ်စေနဲ့”

သို့ဖြင့် ဝရန်းသုံးကားဖြစ်သွားပြီး လူတွေအားလုံး ရေထဲ ရောက်သွားကြတော့သည်။ မြို့ကဧည့်သည်မိဘတွေမှာ ရေကူး တတ်သူများဖြစ်နေသဖြင့် သူတို့သားသမီးတွေ၊ တူတွေ၊ တူမတွေ ကို အတင်းဆယ်၊ အတင်းတွဲကူးဖြစ်နေကြသည်။ ဒေါ်သန်းသန်းနု မှာလည်း သူ့တူမတွေ၊ တူတွေကို အတင်းအော်၊ အတင်းခေါ် ဟစ်အော်အကူအညီတောင်းကာ ဗျာများနေတော့သည်။ သမ္မာန် သမားကိုစိန်ပွားကတော့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကူအညီတောင်းနေပြီး အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီကြရန် ပြောကြားနေတော့သည်။ ကျွန်တော် သည် ရေကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မကူးတတ်သော်လည်း ဒေါ်သန်းသန်းနုကို စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်နေရင်းမှ ကူညီရန် စိတ်ထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်နေမိသည်။

“ဒေါ်ဒေါ် . . . ။ ကမ်းပေါ်ရောက်ပြီလား ဒေါ်သန်းနု ဘယ်ရောက်နေလဲ . . . ။ ဒီဘက်မှာလှေရှိတယ်”

ကျွန်တော်လည်း အသံကိုကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်ရင်း ရေထဲတွင် မပေါ်တပေါ်ဖြစ်နေသည်။ လှေဘက်ကိုမှန်း၍ အတင်း

ကူးနေရသည့်တိုင် ရုတ်တရက် ကျွန်တော့်ခြေထောက်များ မလှုပ် နိုင်တော့ဘဲ ခြေတလုံးကြွက်သားများပင် တက်ချင်နေလေပြီ။ လူမှာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျသွားသလိုဖြစ်ပြီး စိုးရိမ်စိတ်ဝင်လာ ကာ

“လာပါဦး၊ ကျွန်တော့်ကိုကယ်ပါဦး”

ဟုအော်ဟစ်နေမိတော့သည်။

ကျွန်တော့်အသံ ရေသံ၊ ရုတ်တရက်ရွာချလိုက်သည့် သည်းသည်းမဲမဲဗိုးတွေကြားမှာ အကြောက်ကြီးကြောက်ကာ အသံ တွေပင် ထွက်မလာတော့ပေ။ လူလည်း ရေထဲသို့ မြှုပ်လုဆဲဆဲဖြစ် နေတော့သည်။

“သား. . . အမေလာပြီ၊ လူလေး သောကြာ အမေလက်ကို လှမ်းဆွဲ”

ကျွန်တော်ရေထဲမြှုပ်သွားပြီ။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် သေပြီဟု မှတ်ထင်လိုက်မိသည်။ ကျွန်တော့်ကို အတင်းဆွဲပြီး ရှိသမျှ အားအင်ကလေးနှင့် တွန်းတင်နေသောသူမှာ အမေဟု ကျွန်တော် မသိလိုက်ပါ။ ထိုအချိန်မှာပင်-

“ဒေါ်ဒေါ်သန်းနုတို့ကို ကယ်ပေးကြပါဦး”

ကျွန်တော် သွေးရှူးသွေးတန်းဖြင့် အော်နေမိပါသည်။

“သားလေးသောကြာ. . . ဘာမှမစိုးရိမ်နဲ့၊ ဟိုး. . . မရွှေရီ တို့အမျိုးတွေအားလုံး ကမ်းပေါ်ရောက်နေကြပြီ သားရဲ့၊ လှေပေါ် ခဏမှေးပြီး အမောအပန်းဖြေလိုက်ဦး”

အခုမှ ကျွန်တော့်အမေ ကျွန်တော့်ကို လာကယ်တာသိရပြီး ကျွန်တော့်စိုးရိမ်စိတ်များ အနည်းငယ်သက်သာရာ ရသွားတော့

သည်။ အမေကတော့ မိုးထဲရေထဲတွင် လှေကို အားစိုက်လှော်နေသည်။ ကျွန်တော်မလှုပ်နိုင်တော့အောင် မောပန်းနေသဖြင့် နေသာသလို လှေနံကိုမှီ၍ နေမိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းနားရောက်တော့ ကျွန်တော့်မျက်စိမှာ ဒေါ်သန်းသန်းနုကိုလိုက်၍ပင် ရှာကြည့်နေမိသေးသည်။

“ဟင်...”

ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် စစ်ခနဲနေအောင် နာကျင်လာသလို ခံစားလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် အမေ၏နေရာပေးထားသည့် ဒေါ်သန်းသန်းနုတစ်ယောက် သူ့တူတွေ၊ တူမတွေနှင့် အလွမ်းသယ်ကာ ကျောင်းမှ ရွာဘက်သို့ လှမ်းသွားတော့သည်။ သေကံမရောက် သက်မပျောက်ဆိုသည့်နှယ် စကားတွေဖောင်ဖွဲ့ ပြောဆိုရင်း ရွာဆီသို့ ဦးတည်သွားနေသည့် ဒေါ်သန်းသန်းနုတို့သည် ကျွန်တော့်အား ငဲ့စောင်း၍ပင်မကြည့်ကြတော့ချေ။ ကျွန်တော် သူ့အတွက် အရမ်းစိုးရိမ်နေသည်ဆိုခြင်းကို အရိပ်အကဲမျှပင် နားလည်ပုံမရပေ။

သက်ပြင်းချလိုက်ရင်း ပဲ့ကိုင်နေသည့် အမေ့မျက်နှာကို ကျွန်တော် ဖြည်းညင်းစွာ ကြည့်လိုက်မိပါသည်။

“သား သိပ်မလှုပ်နဲ့ဦး လှေကမ်းကပ်တော့မယ်၊ အမေတွဲပြီး ထူပေးမယ် မောနေဦးမယ်နော်၊ မရွေ့ရီတို့အမျိုးတွေ ဘေးကင်း၊ ရန်ကင်းရှိကြပါတယ်ကွယ်၊ အမေ သားတို့လှေထွက်ပြီးမှ သားကို စိတ်မချပေမယ့် သားပြောထားလို့ အမေ ခပ်ခွာခွာလိုက်လာရတော့ အခုလို ငါ့သား ပင်ပန်းသွားတာပါကွယ်”

နားထဲတွင်ကြားလိုက်ရသည့် အမေ့စကား၊ မြင်လိုက်ရသည့် အမေ့မျက်နှာကို ကျွန်တော် အတန်ကြာအောင် စိုက်ကြည့်နေမိရင်း မျက်ရည်များဝဲလာတော့သည်။ လက်အုပ်လည်းချီလိုက်မိသည်။ စိတ်ထဲမှာ

“အမေ . . . ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ . . . သားကို ခွင့်လွှတ်ပါ အမေရယ်”

ဟု ပြောနေမိတော့သည်။ ၎င်းအချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး “အမေကျော် ခွေးတော်လွမ်းသည်” ဟု ပြောနေ ကြသည့် စကားသံများကို ကြားမိလိုက်ပါက ရင်ထဲတွင် မချီတင်ကဲ ခံစားမိတာ အခါခါဖြစ်ခဲ့ရပါတော့သတည်း။ ။

“ကြေးစည်သံလေး ပေးကာပေးကာ”

ပိတောက်တန်းရွာနှင့်စည်သာဟူသော ရွာနှစ်ရွာမှာ တစ်မိုင်ခန့်ဝေးပြီး တံပိုးတန်းတည်ရှိနေသည်။ ရွာနှစ်ရွာကြားအလယ်လောက်တွင် ကုန်းတန်းကြီးတစ်ခုတည်ရှိနေသည်။ သည်ကုန်းတန်းကြီးပေါ်ဝယ် ကုက္ကိုလ်ပင်ကြီး ပေါက်ရောက်နေပြီး အရိပ်အာဝါသအလွန်ကောင်းသည့် ကျောင်းခြံကျယ်ကြီးအလယ်တွင် ဘုံအဆင့်ဆင့်ဖြင့် ရှေးဟောင်းကျောင်းကြီးအောက်မှာ ဝင့်ထည်လျက်။ ကုန်းတန်းကြီး၏အရှေ့ဘက်စွန်းတွင် ထုံးဖွေးဖွေးနှင့် စေတီတစ်ဆူအနီးတွင် သန့်ရှင်းကြည်လင်နေသည့် သောက်ရေကန်ကြီးတစ်ကန်၊ ထိုကန်ပေါင်ပတ်လည်တွင် ကံ့ကော်ပင်တန်း၊ ခရေပင်တန်းများကား အစီအရီစိုက်ထားသည်။ အဝေးမှကြည့်လျှင် ကျောင်းကန်ဘုရား၊ စိမ်းညိုညိုသစ်ပင်များဖြင့် အလွန်ပန်ရနေသည့် မြင်ကွင်းပင်။ သည်ကျောင်းသည်ကန်၊ သည်စေတီများကား ရှေးအစဉ်အဆက်ကပင် စည်သာရွာသားများနှင့် ပိတောက်တန်းရွာသားများ တည်ထားကိုးကွယ် ပြုပြင်ခဲ့သော ကောင်းမှုကုသိုလ်များပင်။ စည်သာပိတောက်ပန်း တွဲ၍ လူသိများသလို ရွာသူရွာသားများလည်း ဆွေမျိုးမကင်းကြ။ နှစ်ရွာတစ်ရွာပင် တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေသောက်တွေပင် မဟုတ်ပါလား။

“စည်သာပိတောက်တန်းကထိန်ဆို အလွန်စည်ကွာ၊ မီးခိုး
တိတ်ပဲဟေ့”

ဟု ပြောစမှတ်ဖြစ်အောင် အကျွေးအမွေးစုံလင်စွာဖြင့်
စည်ကား၏။

“စည်သာပိတောက်တန်းဘုရားပွဲ ရုပ်သေးငါးညပါသဟ”

ရှေးအစဉ်အလာပင် စည်သာပိတောက်တန်းဘုရားပွဲကား
တစ်နယ်လုံးက နွဲ့သည့်ပွဲတော်ဖြစ်သလို ဘုရားပွဲရက်တွင် လယ်ကွင်း
ကြီးထဲ၌ လှည်းဝိုင်းကြီးတွေ၊ ဈေးဆိုင်တန်းတွေ၊ ဇာတ်ရုပ်သေးပွဲ
တွေဖြင့် အလွန်စည်ကားနေသည်။ ထိုအစဉ်အလာကား ယခု
အချိန်အထိ မပျောက်သေး၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာအဆက်ဆက်
ကလည်း ပွဲတော်ကို ဦးဆောင်သလို ရွာနှစ်ရွာအပေါ် ဩဇာ
ညောင်း၏။

ရွာနှစ်ရွာကား တည်နေပုံက အုပ်စုနှစ်စုသဖွယ် ဖြစ်နေ
သည်။ စည်သာအုပ်စုတွင် စည်သာရွာမအပြင် စိန်ကန့်လန့်
လေးအိမ်စုရွာငယ်များ ပေါင်းကာတစ်အုပ်စုဖြစ်နေသလို
ပိတောက်ပန်းအုပ်စုတွင်လည်း ညောင်သုံးပင်၊ အစုကြီးဟူ၍ ရွာ
ခွဲလေးများရှိနေသည်။

ထို စည်သာပိတောက်တန်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ရှေးအခါက
လူကြီးရွေးလျှင်လည်း စည်သာတစ်လှည့် ပိတောက်တန်းတစ်လှည့်
သူတို့ရွာသားများ သတ်မှတ်ပြီး တစ်လှည့်စီတင်လေ့ရှိသည်။
ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ယခုကျေးရွာသူကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူသော
ဦးထွန်းညိုမှာ စည်သာသားဖြစ်ပြီး ပိတောက်တန်းသူ ဒေါ်လေးစိန်
နှင့် အကြောင်းပါထားသူဖြစ်သဖြင့် ပို၍ ဩဇာညောင်းသည်။
မိန်းမဘက်တွင် ဆွေမျိုးက ပို၍များသေးသည်။

“သူကြီး. . . ကြားလို့မှကောင်းသေးရဲ့လားဗျာ၊ အိမ်က အလိမ္မာမ ညက ခိုးရာလိုက်သွားတယ်”

“ဟေ. . . ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ကိုပြူးစိန်ရယ်၊ အကျိုး အကြောင်းလေးပြောပါဦး”

“ဒီလိုဗျ. . . ညက ကျုပ်ရွာလယ်ပိုင်းက ပြန်လာတော့ သမီး ရှိသေးတယ်၊ တင်းကုတ်ထဲဆင်းပြီး နွားချေးကြုံးနေတာ တွေ့ရသေးတယ်. . . နောက် ဟိုပိတောက်တန်းဘက် နိဗ္ဗာန်ဆော်အဖွဲ့ လာလို့ ကျုပ်လည်း အိပ်ရာကနိုးတယ်၊ သူ့အမေကလည်း သူ့သမီးနိုးတော့ ပြန်ထူးသံမကြားတော့ဘူး၊ သူ့အိပ်ခန်းထဲဝင်ကြည့်တော့ မတွေ့တော့ဘူးဗျာ. . . အဲဒီ ဘွဲ့နွေအဖွဲ့နဲ့ ရောခိုးသွားတာနဲ့တူပါ တယ်ဗျာ အဲဒါလာတိုင်တာ”

ကိုပြူးစိန်သမီး ယောက်ျားနောက်လိုက်တဲ့ အကြောင်း ပြောလို့မှ မဆုံးခင် အိမ်ပေါ်သို့ ရေးကြီးသုတ်ပျာဖြင့် စည်သာရွာ အရှေ့ပိုင်းက ဒေါ်ဇလုံကြီးတက်လာပြီး-

“သူကြီးရယ် လုပ်ပါဦး၊ အိမ်က ကြက်သားအုပ်မကြီး ပါသွားပြီ. . . အဲဒါ သူကြီးလာတိုင်တာ”

“နေပါဦး ဒေါ်ဇလုံရဲ့. . . ခင်ဗျားကြက်သားအုပ်ပျောက်တာ အိမ်တန်းများ ဆင်းသွားတာများလား ဟိုနားဒီနား ဟိုခြုံဒီခြုံ လိုက်မရှာတော့ဘူးလား”

“အမလေး သူကြီးမင်းရယ်၊ လိုက်ရှာစရာမလိုပါဘူး. . . ပျောက်သွားတာပါ ပျောက်သွားတာမှ ဟိုက နိဗ္ဗာန်ဆော်အဖွဲ့ အိမ်ရှေ့ရောက်လို့ နိုးလည်းနိုး. . . ကြက်ကလေးတစ်ကောင် ပိညှပ် ပိညှပ်အသံကြားတာနဲ့ သွားကြည့်တာ၊ ကြက်မကြီးရော၊ ကြက်

ကလေးတွေရော အကုန်မသွားတာတော်၊ ဟောဒီမှာ . . ဒီကြက်
ကလေးပဲ ကျန်တော့တယ် အဲဒီနိဗ္ဗာန်ဆော်အဖွဲ့ထဲက အကောင်
တွေပဲဖြစ်ရမယ် ဟီး . . ဟီး”

ဒေါ်လှကြီးမှာ သူရင်ခွင်ထဲ ဖူးစောင်နှင့်ထွေးယူလာသော
ကြက်ပေါက်စလေးအား ထုတ်ပြရင်း တဟီးဟီးငိုနေသည်။

“တိတ်ပါတော့ဗျာ . . မနက်စောစောစီးစီးဗျာ . . ကျုပ်
စုံစမ်းပေးပါမယ် . . ကဲ သာခိုး . . သူတို့ပြောတာတွေ အိမ်အောက်
ကွပ်ပျစ်ခေါ်သွားပြီး ဘုတ်အုပ်မှာမှတ်ထား ငါမျက်နှာသစ်လိုက်
ဦးမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ သူကြီးမင်း”

“သူကြီး . . နေပါဦးဗျာ . . ကျွန်တော်တိုင်စရာရှိလို့”

သူကြီးဖြစ်သူ ဦးထွန်းညိုမျက်နှာပင် မသစ်ရသေးခင် အိမ်
ရောက်လာသည့်လူတွေ ပြဿနာကိုယ်စီအသီးသီးဖြစ်နေကြသည်။
အိမ်အောက်ဆင်းပြီးမျက်နှာသစ်ရန် လှေကားမှဆင်းလာသည့်
သူကြီးမှာ လှေကားအလယ်လောက်ရောက်သည်နှင့် စည်သာနှင့်
ပိတောက်တန်းကြား ချောင်းဘေးတွင် ဟင်းခင်းခြံစိုက်သည့်
ကျောက်ခိုးရောက်လာပြီး-

“သူကြီးမင်း ကောင်းကြသေးရဲ့လားဗျာ . . ကျွန်တော့်ပစ္စည်း
လည်းခိုးသေး၊ လူကိုလည်း မခန့်လေးစားလုပ်သွားသေးတယ်ဗျာ . . ”

ကျောက်ခိုးစကားကြောင့် သူကြီးအပါအဝင် ဆယ်အိမ်ခေါင်း
လည်းဖြစ်၊ သူကြီး၏စာရေးလည်းဖြစ်သူ သာခိုးအပါအဝင်
သူကြီး၏အိမ်တွင် ရောက်နေသူအားလုံး စိတ်ဝင်စားသည်။ သူကြီး
ဖြစ်သူ ဦးထွန်းညိုမှပင်-

“ဟကောင် ကျောက်ဒိုး၊ လူကို ဘာမခန့်လေးစားလုပ်သွားလို့လဲကွ” ဟုမေးလိုက်ရာ

“ဒီလိုပါသူကြီးမင်း ဘူးပင်က ဘူးသီးနှစ်လုံးကို တစ်ခြမ်းစီ စားနဲ့ ပိုင်းယူသွားသေးတယ်၊ ဘူးပင်က ကျန်ခဲ့တဲ့ ဘူးသီးနှစ်ခြမ်း မှာလည်း စားရေးသွားသေးတယ်. . ”

“ဟေ. . ဘာရေးသွားသလဲ ပြောစမ်းပါဦးကွ”

ကျောက်ဒိုးစကားကြောင့် သူကြီးအလောတကြီးမေးလိုက်သည်။

“ဒီလိုပါခင်ဗျာ ကျောက်ဒိုး၊ စိတ်မဆိုးပါနဲ့၊ မင်္ဂလာဦးည ကြက်သားအုပ်မနဲ့ချက်တုတ်ဖို့ကွ”

“ဟေ့”

“ဗျာ”

“ဟော့တော်”

ထိုအသံများက သူကြီးမှ “ဟေ့” ဟုလည်းကောင်း၊ ကိုပြုစိန်မှ “ဗျာ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဒေါ်ဇလုံကြီးမှ “ဟော့တော်” ဟုလည်းကောင်း၊ ပါးစပ်မှ တစ်ပြိုင်တည်း ထွက်သွားကြသလို သူတို့သုံးဦး တစ်ဦးမျက်နှာတစ်ဦး တစ်ပြိုင်တည်း လှမ်းကြည့်လိုက်သလို ဖြစ်သွားကြသည်။

“ဟာ. . တော်တော်ဆိုးတဲ့အကောင်တွေပါလား. . ဒါတစ်စိတ်ထဲ၊ တစ်ဉာဏ်ထဲဖြစ်ရမယ်. . ဒါဆို တရားခံပေါ်ပြီ”

“ဗျာ”

ဒီတစ်ခါဗျာဟု ပါးစပ်မှ ထွက်လာသူက ကျောက်ဒိုးပင်။

“မဗျာနဲ့ . . ငါနောက်မှ ရှင်းပြမယ် . . သားနိုး . . မြင်းဇောင်း
ထဲက၊ မြင်းအုံးညိုကြီးထုတ်လိုက်”

“သူ့ကြီးဘယ်သွားမှာ . . ”

“ဘယ်သွားမှာလဲ . . ငတုံးရဲ့ . . မြို့က ဂတ်တဲကိုပေါ့ကွ
ဟင်း . . ”

သူ့ကြီးစိတ်မရှည်သလိုပြောရင်း လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်သွား
သည်။ ခဏတွင်းမှာပင် သူ့ကြီးဦးထွန်းညိုမှာ အပေါ်ထပ်ရောင်
ကွက်အကျီမဲမဲကြီးဝတ်ပြီး ကတ္တီပါဦးထုပ်အပျော့ကြီးဆောင်းပြီး
ဖြစ်သွားသည်။ ထို့နောက် သားနိုး ခြံဆွဲထွက်လာသော မြင်းကြီးပေါ်
လွှားခနဲတက်ရင်း-

“သားနိုး သူတို့ကို ဒီမှာစောင့်ခိုင်းထား၊ မပြန်စေနဲ့ကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့ . . သူ့ကြီး သူ့ကြီး သူ့ကြီးမျက်နှာသစ်သွားဦးလေ”

“တောက်”

သူ့ကြီးဦးထွန်းညိုတစ်ယောက် ပါးစပ်မှ ‘တောက်’ ဟုအသံ
ထွက်သွားသည်။ သားနိုးကို တောက်ခေါက်ခဲ့သလား၊ သူ့မြင်းကြီးကို
အချက်ပေးလေသလား၊ သူ့ကြီးဦးထွန်းညိုတစ်ယောက်မှလွဲ၍
ဘယ်သူမှ သိနိုင်ကြမည်မဟုတ်တော့။

အခန်း (၂)

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား . . အခုအချိန်မှာတော့ တပည့်တော်တို့
နှစ်ယောက်အပေါ် ဟောဒီ စည်သာ၊ ပိတောက်တန်းအုပ်စုရဲ့ ရွာလူ
ကြီးတွေ တာဝန်ပေးခြင်းခံရပါပြီဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းအနေနဲ့ လမ်း

ညွှန်ဆုံးမသင့်တာများရှိလည်း သွန်သင်ဆုံးမပေးပါဘုရား. .
နောက်ပြီး ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စလဲ မပြည့်စုံတာရှိရင် မိန့်ကြားပါဘုရား”

မကြာခင်ကမှ စည်သာပီတောက်တန်းအုပ်စုအတွက် ရွာ
လူကြီးတာဝန်ပခုံးပြောင်း ထမ်းဆောင်ကြရသည့် လူငယ်နှစ်ဦး
ဖြစ်သူ မင်းထွေးညိုနှင့် အောင်မင်းသန်းတို့မှ ဆရာတော်ကို လာ
ကန်တော့ရင်း လျှောက်တင်လိုက်သည့်စကားကို ဆရာတော်ကြီးမှ
ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နားထောင်နေရင်း-

“ဘုန်းကြီး ကြားပြီးပါပြီ၊ လူငယ်တွေဖြစ်တဲ့ ငါ့တပည့်တွေ
က အခုမျိုးဆက်သစ်အနေနဲ့ ရွာလူကြီးတာဝန်တွေ ယူကြရပြီ
ဆိုတော့ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ မိသားစုစိတ်ဓာတ်နဲ့ ခေါင်းဆောင်
ခေါင်းရွက်လုပ်ရင်း ပိုပြီး ရပ်ရွာစည်းလုံးညီညွတ်ပြီး တိုးတက်တာ
ပေါ့ကွာ. . မင်းတို့အသက်ငယ်ပေမယ့်. . တာဝန်အရ ကျေးရွာလူကြီး
ဖြစ်လာပြီဆိုတော့ မင်းတို့ကို ဘုန်းကြီးသင်ပေးဖူးတဲ့ အကြီးအကဲ
ဝတ်ထဲကို ‘ထကြွ၊ နိုးကြား၊ သနား၊ သည်းခံ၊ ဝေဖန်၊ တောက်ရှု
ဤခြောက်ခု၊ ကြီးသူကျင့်ဝတ်သာ’ ဆိုတဲ့ အဆုံးအမနဲ့အညီ ဆောင်
ရွက်ပေးကြပေါ့. . ငါ့တပည့်တွေပြောလို့ ဆွမ်းကျောင်းကိစ္စပြော
ရရင် ဘုန်းကြီးတို့အုပ်စုမှာ ဟိုးရှေးအဆက်ဆက်ကတည်းက
အရုဏ်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်း တစ်နေ့ဆွမ်းလေးအုပ်ကို မနက်အာရုဏ်
(၂) ချိုင့်၊ နေ့ဆွမ်း (၂) ချိုင့်၊ သူ့အလှည့်နဲ့သူ သူ့ရွာနဲ့သူ သတ်မှတ်
ပြီး လဆန်း (၁) ရက်ကနေ (၁၅) ရက်အထိ တက်နိုင်တဲ့အိမ်
(၃၀) က တာဝန်ယူပြီး လဆုတ်ရက်စုံတဲ့လမှာ ဆွမ်းအုပ် (၃၀)
အိမ် (၃၀) ပေါ့၊ ရက်မစုံတော့လည်း အဲဒီလကွယ်နေမှာ ပေါင်း

ပို့ပေါ့၊ အဲဒီတော့ အိမ်ခြေ ၆၀ က ဆွမ်းအုပ်အလှူရှင် ၆၀ ဦးရှိခဲ့တာ မင်းတို့လည်းအသိမို့လား။”

“မှန်ပါ့ဘုရား တပည့်တော် ကျောင်းသားအရွယ်တုန်းက ညနေ ၅ နာရီထိုးတာနဲ့ ဆိုင်းတန်းလေးနဲ့ နောက်ဝိုင်းထဲမှာ သပိတ် ထည့် တပိုးနဲ့ထမ်း၊ ရှေ့တံပိုးစွန်းမှာ ငါးဆင့်ချိုင့်ချိတ်ပြီး နောက် တစ်နေ့အတွက် တစ်ရက်ကြိုပြီး အရုဏ်ဆွမ်းအလှူကျတဲ့အိမ်၊ နေ့ဆွမ်းအလှူကျတဲ့အိမ် လိုက်ပို့နေကျပါ ဘုရား။”

မင်းထွေးညိုမှ လျှောက်တင်လိုက်သည်။ ဆရာတော်ကြီး လည်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ်လုပ်လိုက်ရင်း-

“အင်း ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်. . ငါတို့ငယ်ငယ်တုန်း ကလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝကနေ ကိုရင်ငယ်တွေအထိ ဒီလိုလုပ်ခဲ့ကြရတာပဲ၊ ဟင်းတွေ၊ ဆွမ်းတွေ ပိုလို့လှုံ့လို့၊ အေးလေ ဟိုတုန်းကလည်း အခုလိုပဲ နေ့ဆွမ်းခံကြရင်လည်း. . သူ့အိမ်က ဟိုဟင်းဒီဟင်းလောင်းကြတာ သူထက်ငါ ဆွမ်းအစ်တွေမှာကို ပြည့် လို့ပဲလေ”

“မှန်ပါ့ဘုရား. . အခုကျတော့ တပည့်တော်တို့သိရ သလောက်. . အခုန ဘုန်းကြီးအမိန့်ရှိသွားတဲ့ ဆွမ်းအုပ်အလှူရှင် အိမ် (၆၀) ဟာ တချို့တလေကျတော့ မိသားစုမစုံတော့တာရယ် သေကျေပျက်စီးလို့ ပျက်တာရယ်. . မိဘတွေဆွမ်းအုပ်အလှူည့် ယူထားကြပေမယ့် သားသမီးတွေက အိမ်ထောင်ရက်သား ကျသွားကြပြီး တစ်ရပ်တစ်ကျေးပြောင်းသွားကြတာတို့ ရှိကြလို့. . ဆွမ်းအုပ်တွေလိုနေတယ်ပြောသံကြားရပါတယ်ဘုရား အဲဒါ. . တပည့်တော် ပြန်ပြီး စာရင်းကောက်ပြီး ရက်ပျက်တွေမရှိအောင် စီစဉ်ပါမယ်ဘုရား။”

ဟု အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ အောင်မင်းသန်းမှ လျှောက်ထားလိုက်လျှင်-

“အိမ်း.. အဲဒါလေးတွေတော့ ရှိကြတာပေါ့ကွယ်.. ငါ့တပည့်တွေ အဲဒီကိစ္စဆောင်ရွက်ချင်ရင်တော့ ဟိုပဉ္စင်းလေး ဦးဝါယမနဲ့ ဆွမ်းအုပ်လိုက်ပို့နေတဲ့ ကိုရင်သာဂိတို့နဲ့ လိုတာစီစဉ်ကြည့်လိုက်ကြပေါ့.. ဘုန်းကြီးကတော့ သူတို့သဒ္ဓါရှိရင် ပို့ကြမှာပေါ့လေ.. ဒါပဲ စိတ်နှလုံးသွင်းတယ် ကဲ.. လုပ်စရာရှိတာလုပ်ကြကွဲ့.. မင်းတို့လည်း အများနဲ့ အဆင်ပြေအောင် နေကြကွဲ့.”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

သို့ဖြင့် မင်းထွေးညိုနှင့် အောင်မင်းသန်းတို့နှစ်ယောက် ကျောင်းရောက်စလက်စနှင့်အတူ ဦးပဉ္စင်းလေး ဦးဝါယမကျောက်သင်ပုန်းကြီးတွင် သင်္ဘောဆေးဖြင့်ရေးထားသော ဆွမ်းအလှူရှင်စာရင်းများကြည့်ကြသည်။

“ဟော.. ဒီလဆန်း (၈) ရက်နေ့ နေ့ဆွမ်းက ဦးမောင်ငယ်အလှည့်၊ ဒါပေမဲ့ မိသားစုလိုက်မရှိဘူး လစ်ဟာနေတယ်၊ ဒီလဆုတ် (၂) ရက်နေ့ ဒေါ်မယ်မျှင်ကတော့ ဆုံးသွားပြီဖြစ်လို့.. ဆွမ်းအုပ်ပျောက်သွားတယ်”

စသည်ဖြင့် ဦးပဉ္စင်း ဦးဝါယမ၊ ကိုရင်လေး သာဂိ၊ ကျောင်းသားလေး ဖိုးသုန်တို့လည်း သူတို့နှင့် အတူရှိနေရင်း ဆွမ်းချက်သည့် အလှူရှင်စာရင်းကို ဘယ်သူ့အိမ်က ဘယ်လို၊ ဘယ်သူ့အိမ်ကဆွမ်းက ဘယ်လိုကောင်းတာစသည်ဖြင့် ကျောင်းသားလေးဖိုးသုန်နှင့် ကိုရင်လေးသာဂိတို့က ဝင်ဝင်ပြောနေပြန်သည်။

“ဟဲ့. . အထက်ပိုင်း ဒေါ်မရီတို့အိမ်က အရုဏ်ဆွမ်းဆို တစ်ခါမှအချိန်မီမရဘူး. . စောင့်ပြီးယူရတာချည်းပဲ”

ဟု ကျောင်းသားလေးဖိုးသုန်မှ ပြောလိုက်သလို ကိုရင်လေး သာဂိမှ-

“ခဏစောင့်ရတာ အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးကွာ ဖိုးသုန်ရာ . . တို့စည်သာရွာက အရုဏ်ဆွမ်းလှည့်တွေမှာဆိုရင် (၁၀) အိမ် တစ်အိမ်ဆွမ်းမီတယ် ကျန်တဲ့ (၉) အိမ်အလှည့်ကျရင်တော့ ကိုရင်တို့၊ ကျောင်းမှာ တစ်ခါတည်းဆွမ်းပါ။ ဟင်းပါ စောစော ချက်ထားရတယ်၊ အရန်လုပ်ထားရတယ်. . နို့မို့ဆိုရင် ဆရာတော် ကြီး ဆွမ်းငတ်ရော”

ကိုရင်လေးသာဂိစကားကြောင့် မင်းထွေးညိုတစ်ယောက် မျက်မှောင်ကျဲ့လိုက်ရင်း-

“ဘယ်လို ဘယ်လို ကိုရင်လေး. . အဲဒီလိုပဲဖြစ်နေတာပေါ့”

ဟု မေးလိုက်သဖြင့် ကိုရင်လေးမဖြေမီ ဦးပဉ္စင်း ဦးဝါယမက-

“ဟုတ်တယ်. . ဒကာရဲ့၊ ဦးပဉ္စင်းတို့လည်း. . အဲဒီလိုဖြစ်နေ တာ ကြာပြီပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ကြီး အရုဏ်ဆွမ်းအချိန်မီ ကပ်နိုင်အောင်တော့ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ အမျိုးမျိုးဆောင်ရွက် ပေးခဲ့တာပေါ့ အထူးသဖြင့် ဒကာမင်းထွေးညိုတို့ စည်သာရွာပါပဲ . . ဟိုဒကာတို့ ပိတောက်တန်းဘက်ကရွာတွေက ဆွမ်းမမီတာဖြစ် ခဲ့ပါတယ်. . ဖြစ်နေတာက စည်သာရွာ စည်သာရွာမှာပဲ. . သူတို့ ချက်တဲ့အရုဏ်ဆွမ်းကို ဆရာတော်ကြီး ဘုန်းပေးရတာနည်းတယ် . . နေ့ဆွမ်းအတွက်ပဲဖြစ်သွားတာများတယ်. . အခု ဒကာတို့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အရုဏ်ဆွမ်းစာရင်း၊ နေ့စဉ်ဆွမ်းစာရင်းခွဲပြီး

တာဝန်ပေးစီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်မလာတော့ ကျောင်းမှာ ဦးပဉ္စင်းလေးတွေ၊ ကိုရင်လေးတွေအတွက်တော့ အရုဏ်ဆွမ်း အတွက် အခက်အခဲရှိရတာပေါ့၊ အရုဏ်ဆွမ်းဆိုတာလည်း ဦးပဉ္စင်းတွေ ကိုရင်တွေအတွက် ဗိုက်ဟာနေတဲ့အခါ သိပ်လိုအပ် တာ မဟုတ်လား ဒကာတို့ရယ်”

ဦးပဉ္စင်း ဦးဝါယမအကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည်ကို နားထောင်ရင်း မင်းထွေးညိုတစ်ယောက် စိတ်ထဲတွင်လည်း သူငယ်ငယ်က ကိုရင်ဘဝကို သတိရသွားရင်း ကိုယ်ချင်းစာ နေမိသည်။

“တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဒီဆွမ်းစာရင်းစီစဉ်ပြီး ဟာကွက်ပျော့ကွက် အားနည်းချက်တွေကို တပည့်တော်တို့ ဖြည့်ဆည်းနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပါ့မယ်ဘုရား”

သို့ဖြင့် ရွာလူကြီးများဖြစ်လာအောင် မင်းထွေးညိုနှင့် အောင်မင်းသန်းတို့နှစ်ယောက် ကျောင်းကအပြန်မှာတော့ အရုဏ်ဆွမ်းမမီသည့် စည်သာရွာက ဆွမ်းအလှူရှင်တွေ အကြောင်း ခေါင်းထဲမှာ ပြဿနာတစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်လာခဲ့ကြ သည်။

အခန်း (၃)

“ပြဿနာပဲ မင်းထွေးညိုရေ. . မင်းလာတာ အတော်ပဲ ပြောရဦးမယ်ဟေ့”

“ဘာပြဿနာလဲ ဘကြီးစိန်ပန်းရဲ့. . စောစောစီးစီးဗျာ၊ ဒီနေ့ဘကြီးတို့အိမ် အရုဏ်ဆွမ်းဆို. . အဲဒါ ဆွမ်းကျန်ကွမ်းကျန်လေး

စားဖို့လာခဲ့တာလေ အရီးလေးတို့. . နီမတို့ရော. . မီးဖိုချောင်
ထဲမှာ ဆွမ်းကျွန်ကွမ်းကျွန်ကြိတ်စားနေပြီလား”

“အေး. . အေး၊ မင်းအရီးလေးနဲ့ မင်းညီမနီမ ကြိတ်စားနေ
တာမဟုတ်ဘူး၊ ကြိတ်ချက်နေတာဟေ့”

“ဘာကြိတ်ချက်နေတာလဲ ဘကြီးရဲ့”

ဟု မင်းထွေးညိုက မေးလိုက်လျှင် ဦးစိန်ပန်းမှ အိမ်ဦး
ခန်းဘက် လက်ညှိုးထိုးလိုက်ရင်း-

“ဟောဒီမှာ. . မင်းဘာတွေ့လဲ ငါ့တူ. . ကျောင်းကလာပို့
ထားတဲ့ ဆွမ်းအုပ်သပိတ်ထဲလည်း ဆွမ်းမရှိသေးဘူး၊ ငါးဆင့်ချိုင့်
ထဲလည်း တစ်ချိုင့်မှ ဟင်းမရောက်သေးဘူး. . ညကကွာ မင်းညီမ
တစ်သိုက်ကလည်း ကိုရိုးယားနေတာ ကိုရိုးယားကားဆုံးတော့ အား
မရကြသေးဘူး၊ မြို့ကငှားလာတဲ့ ကျော်ရဲအောင်ကားနဲ့ တဝါးဝါး
တဟားဟား လုပ်နေတာများ၊ ဘကြီးလည်း ဘယ်အိပ်ရတော့မလဲ. .
အဲဒါနဲ့ တစ်အိမ်လုံး အိပ်ယာဝင်နေကြပြီး အိပ်ပျော်ကုန်ကြတာ၊
နေဖင်ထိုးမှ နိုးကုန်တာပေါ့ကွာ”

ဟုပြောလိုက်လျှင် မင်းထွေးညို အားလုံးကို ခြုံပြီး သုံးသပ်
လိုက်ရင်း

“သဘောပေါက်ပြီ. . ဘကြီးရေ. . အခုမှ ကျွန်တော်အဖြေ
တွေ့တော့တယ်. . ဒါနဲ့နေပါဦး ဘကြီးတို့ ဒီလောက်ပြည့်စုံနေတာ
တောင် နိုးစက်ဝယ်မထားဘူးလား”

ဟုမေးလိုက်လျှင် ဦးစိန်ပန်းလက်ညှိုးနဲ့လက်မ လက်ဖျစ်တီး
လိုက်ရင်း-

“ဘယ်ကွာ. . ငါ့တူရာ နိုးစက်လည်း ဝယ်တယ်၊ နိုးစက်လည်း ပေးထားတယ်၊ ဖြစ်ချင်တော့ ဓာတ်ခဲကကုန်ပြီး စက်ရပ်နေတယ်. . အနီးအနားအိမ်တွေကို ပြောထားမိရင်လည်း အဟုတ်သား၊ ဒါလည်း ရှက်စရာကြီးပါကွာ၊ ကိုယ့်အိမ်ဆွမ်းချက်တာ ဘယ်အိမ်က စောစောစီးစီးထပြီး နိုးပေးမှာလဲ. . သူများအိမ်တွေ အရုဏ်ဆွမ်း မမိဘူး၊ မမိဘူးပြောနေတာ လွန်လှပြီအောင်းမေ့တာ၊ ငါ့အိမ်ကျမှ ခွက်ခွက်ကို ခုံးရောကွာ. . ဝယ်ထားတဲ့မီးစက် ပြန်ရောင်းလိုက်မှ ကောင်းမယ်ဟေ့”

ဟု စိတ်ပျက်လက်ပျက်ပြောနေသည့် ဦးစိန်ပန်း ပြောစကား များကို ကြားနေရသည့် မင်းထွေးညိုမှာ စဉ်းစားတွေးတောစရာ တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီး ခေါင်းထဲရောက်နေသည်။ ဦးပဉ္စင်းလေး ဦးဝါယမ ပြောစကားများ၊ ကိုရင်လေးသာဂီနှင့် ကျောင်းသား လေးဖိုးသုန်တို့၏ စကားများ၊ စည်သာနှင့် ပိတောက်တန်းဆွမ်း အလှူရှင်များ ကွာခြားချက်များ စသည်စသည်ဖြင့် သူ့စိတ်ထဲတွင် ထိုအကြောင်းများစွာ ပေါ်နေသည်။

“ဟေ့. . မောင်မင်းထွေးညို၊ ဘာတွေစဉ်းစားနေတာလဲကွ”

ဟု ဦးစိန်ပန်းအသံကြားလိုက်မှ မင်းထွေးညိုလည်း အတွေး ရပ်သွားကာ-

“ဘကြီး မီးစက်လည်း မရောင်းနဲ့၊ စည်သာတစ်ရွာလုံး တီဗွီတွေ၊ ဝီဒီယိုတွေ၊ စလောင်းတွေ ဖွင့်ပြီး ညဉ့်နက်အောင်လည်း ကြည့်ကြပါစေ၊ ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး၊ ကျွန်တော်အဖြေရှာရသွားပြီ ဘကြီးရေ. . ခွင့်ပြုဦး ကျွန်တော်အိမ်ပြန်ပြီး ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့တွေ တိုင်ပင်ဖို့ ကျန်တော့တယ်”

ပြောပြောဆိုဆို အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းပြန်သွားသည်။ မင်းထွေးညို ကို ဦးစိန်ပန်း နားမလည်သလို ဖြစ်သွားပြီ။

“ဟေ့. . မောင်မင်းထွေးညို. . နေဦးလေကွာ. . ဆွမ်းကွမ်း ကိစ္စ. . ဟာကွာ”

ဦးစိန်ပန်းတစ်ယောက် စကားပြောလက်စနဲ့ ကျန်ခဲ့လေ တော့၏။

အခန်း (၄)

“အိမ်. . ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ. . ဒီလိုအကြောင်းလေးတွေဖြစ် နေတာ ဒကာကြီးတို့၊ ဒကာလေးတို့ စည်သာရွာတိုးတက်မှုနဲ့အတူ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့စရိုက် ကပ်ပါမလာလို့ ဖြစ်ရတာလို့ဆိုရင် မမှားဘူး”

စည်သာ၊ ပိတောက်တန်း တစ်အုပ်စုလုံး၏ တစ်ခုတည်း သော ကျောင်းကြီးပေါ်ဝယ် ရောက်နေကြသော ဦးစိန်ပန်း၊ မင်းထွေးညိုနှင့် အောင်မင်းသန့် အပါအဝင် ရွာသားလူကြီး လူငယ် (၁၀) ဦးခန့်မှာ ဆရာတော်ကြီးမိန့်ကြားသည့်စကားကို နားစွင့်လျက် ဆရာတော်ကြီးမှဆက်၍

“ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲဆိုတော့. . ဒကာကြီးတွေ၊ ဒကာလေးတွေ ပြောစကားပဲ ပြန်ပြောရမှာပေါ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ ရွာသူ ရွာသားတွေ ခေတ်နဲ့အညီ တိုးတက်လာကြသလို လုပ်ခင်းကိုင်ခင်း တွေကောင်းလာကြတော့ စီးပွားရေးတွေ ကောင်းလာကြပြီး အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်း တီဗွီတို့၊ စလောင်းတို့ နောက်ပြီး ဘာလဲ ဇာတ်ထုပ် ကြည့်တဲ့ စက်တို့”

“ဗွီဒီယိုပြစက်ပါ ဘုရား”

မင်းထွေးညိုက စကားထောက်ပေးလိုက်သည်။

“အေး.. မင်းပြောတာပေါ့ကွာ.. အဲဒီတော့ ကိုယ်ကြည့်ချင် တဲ့အထိ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ကြည့်ကြတယ်၊ နောက်ပြီး ပိုဆိုးသေး တယ် ဟို.. နိုင်ငံခြားဘောလုံးပွဲလား အချိန်မရှိကြည့်ကြတာလေ”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အေး အဲဒါတွေကြောင့် တစ်အိမ်ထဲလူတွေပဲ ဘယ် ကောင်းကောင်းအိပ်ရတော့မှာလဲ.. အိပ်ရေးပျက်၊ စောစောမနိုး ဖြစ်ကုန်ကြတော့တာပေါ့ မဟုတ်လား ဒကာကြီးဦးစိန်ပန်း”

“မှန်ပါ့ဘုရား၊ မှန်လွန်းနေပါတယ် ဘုရား”

ဆရာတော်ကြီးမှ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်လုပ်နေရင်း အနားရှိ ဖန်ခွက်ထဲမှရေကို ပလုတ်ကျင်းလိုက်ရင်း ထွေးခံထဲ ထွေးထည့် နေသည်။ ဆရာတော်ကြီး အရိပ်အကဲကိုကြည့်ရင်း မင်းထွေးညိုက-

“မှန်ပါတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော် အဲဒါတွေအားလုံးသုံးသပ်ပြီး ဟို.. တပည့်တော်သူငယ်ချင်း အောင်မင်းသန်းတို့ ပိတောက်တန်း ဘက်က ရွာတွေလည်း ဒီလိုပဲ အိမ်တိုင်းတိုးတက်နေတာ အတူတူ ဘာကွာသလဲ၊ စဉ်းစားရင်း တွေးရင်း အဖြေရှာကြည့်လိုက်တော့မှ နိဗ္ဗာန်ခေတ်အဖွဲ့ရှိခြင်း မရှိခြင်းကို သွားမြင်လိုက်ပါတယ်ဘုရား၊ ပိတောက်တန်းရွာအစ ထားလို့ သူတို့ဘက်အခြမ်းမှာ ဟိုအစဉ် အဆက် ဘိုးဘွားဘီဘင်ထဲက မနက်စောစောထပြီး နိဗ္ဗာန်ဆော်၊ ဘွဲ့နွဲ့ဟစ်တာ အမြဲရှိခဲ့တဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပါဘုရား”

ဟုပြောလိုက်သဖြင့် ဆရာတော်ကြီးတွင် တွေ့ရခဲသည့်အပြုံး တစ်ချက်တွေ့လိုက်ရသည်။ ဆရာတော်ကြီးမှ ခေါင်းညိတ်လိုက်ရင်း ချောင်းဟန်လိုက်ကာ-

“အင်း.. . ငါ့တပည့်မြင်တတ်သားပဲ၊ သိပ်ဟုတ်တာပေါ့။ ဒီစည်သာမှာ နိဗ္ဗာန်ဆော်အဖွဲ့ ဟိုတုန်းက ရှိခဲ့တာပဲ၊ မင်းအဘိုး ရဲ့အဖေ၊ မင်းရဲ့အဘေး သူကြီးဦးထွန်းညိုလက်ထက်မှာ နိဗ္ဗာန်ဆော် အဖွဲ့လူငယ်တွေကို အထင်အမြင်လွဲပြီး အပြစ်ပေးလိုက်တာစပြီး ပျက်ခဲ့တာပဲ”

ဟု အစချီရင်း နောက်ကြောင်းများကို ရှင်းလင်းမိန့်ကြား တော့သည်။ အားလုံးကြားရသူ လူကြီးလူငယ်များလည်း ဆရာ တော်ပြောစကားကို စိတ်ဝင်တစားနားထောင်နေကြသည်။ ဆရာ တော်မှ စကားအဆုံးသတ်အနေဖြင့်-

“အဲဒီ ကြက်ပျောက်တာတို့၊ ဘူးသီးခိုးတာတို့၊ ဟိုး ဦးပြူးစိန် သမီးကိစ္စတို့ကို ဘုန်းကြီးနိဗ္ဗာန်အဖွဲ့နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆော်အဖွဲ့က အားလုံးသိနေတယ်.. . ဒါကို သတိပေးသဲလွန်စ ဖြစ်အောင် ဘူးသီးစားရေးခဲ့တာလည်း ဘုန်းကြီးပဲ၊ အဲဒါကို ဘယ် လိုမှ ရှင်းမရတော့ဘူး.. . နိဗ္ဗာန်ဆော်ဆိုတာ ဆွမ်းချက်ဖို့၊ အလှူ ဒါနပြုဖို့၊ ဆော်ဩလောက်ရုံမဟုတ်ဘူးကွဲ့.. . သူခိုးသူဝက်တွေ လည်း ကာကွယ်ရာရောက်တယ်၊ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေကလည်း ကြောက်ကြတယ်၊ သူတို့ကျူးလွန်မယ့်အချိန်မှာ ရွာထဲက လူငယ်တွေ နိဗ္ဗာန်ဆော်ဖို့ စုဝေးနေကြပြီလေ၊ နိုးနိုးကြားကြား ဖြစ်နေကြပြီလေ . . . တချို့တလေတော့လည်း ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရောချင်လည်း ရောမှာပေါ့၊ အများအားဖြင့်တော့ အကျိုးရှိတာ များပါတယ် . . . ဘုန်းကြီးမိန့်ချင်တဲ့ အချက်တစ်ချက်ကတော့ ခေတ်တွေ ဘယ်လောက်တိုးတက်တိုးတက်၊ မြန်မာ့ရိုးရာအမွေ ဓလေ့စရိုက် မပျောက်ပျက်ကောင်းဘူးဆိုတာတော့ ဒီလိုနိဗ္ဗာန်ဆော်အကြောင်း

လေးနဲ့ယှဉ်ပြီး ကြည့်ကြပေါ့ကွယ်... ကဲ... စနစ်တကျလေး
ဆောင်ရွက်ကြ”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

သို့ဖြင့် များမကြာမီရက်ပိုင်းအတွင်း စည်သာရွာ အရုဏ်
မကျင်းမီအချိန်တွင် ကြေးစည်သံတနောင်နောင်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆော်
လူငယ်များ ဘွဲ့နှောဟစ်သံကို သာယာကြည်နူးဖွယ်ရာ ကြားနေရ
ပြီဖြစ်သလို ဆွမ်းအလှူရှင်များ၏ ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့်
သာဓုခေါ်သံများကလည်း စည်သာရွာ၏ အရုဏ်ဦးကို ပို၍
ကျက်သရေရှိနေပါတော့သတည်း။ ။

ရေသမင် လာပြီပြီ

“ရေသမင် လာပြီဟေ့”

ရွာထိပ်မှ ပြောလိုက်သည့် ဦးဘိုးဆိုင်အသံကြောင့် အိမ်ရှေ့ ရွာလမ်းမပေါ်တွင် ဆော့နေသည့် ဒိုးမောင်နှင့် တိုးမောင်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အိမ်ဘက် အတင်းပြန်ဝင်လာသည်။

“ရေသမင်. . .”

“ရေသမင်. . .”

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ပါးစပ်မှ ရေသမင်ဟု အဆက်မပြတ် အော်ရင်း အိမ်ထဲ ပြေးဝင်လာသည်ကို မိခင်ဖြစ်သူက-

“ဟဲ့ ကောင်လေးတွေ၊ ဘာတွေဖြစ်လို့ ဒီလောက်ပြေးလာရ တာလဲ”

မိခင်ဖြစ်သူစကားကို ဒိုးမောင်နှင့်တိုးမောင် ပြန်မဖြေနိုင်။ အိမ်ပေါ် အတင်းတက်ရင်း ရေအိုးစင်မှရေကို ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်က တစ်လှည့်စီ သောက်နေသည်။

“မခင်နုရေ၊ ရေသမင် လာပြီဟေ့၊ ဖိုးမောင်ကြီး ပြောလိုက် ဦးဟ”

“ဪ၊ ဟုတ်လား. . .၊ ကျေးဇူးပါပဲ ကိုဖိုးဆိုင်ရေ”

“ရေသမင် လာပြီဟေ့”

“ရေသမင်လာပြီ”

ဦးဖိုးဆိုင်မှ ရွာလမ်းအတိုင်း အသံကုန်ဟစ်သွားသလို ခိုးမောင်နှင့်တိုးမောင်တို့ညီအစ်ကို နေစရာမရှိတော့။

“ဟဲ့ကောင်လေးတွေ၊ နင်တို့ ဘာဖြစ်နေကြတာလဲ၊ ပြူးကြောင်ကြောင်နဲ့”

မိခင်ဖြစ်သူ၏စကားကြောင့် အကြီးဖြစ်သူ ခိုးမောင်က-

“အမေကလည်း ခုန ဘိုးဆိုင်ပြောသွားတာ မကြားဘူးလား၊ ရေသမင်ကြီး လာပြီတဲ့၊ ကြောက်လို့ပြေးလာတာအမေရဲ့” ဟု ပြူးတူးပြာတာ ပြောနေသည့်သားကို မခင်နုကြည့်ရင်း ရင်ဘတ်ကို လက်နှင့်ပုတ်လိုက်ကာ-

“ဟဲ့. . အမလေး၊ ဘာများလဲလို့၊ နင်တို့ဟာက ကုလားသုံးကောင် မျက်စေ့ခြောက်လုံး ဖြစ်နေပြန်ပါပြီ၊ ဗန္ဓုလသွေးတို့ရဲ့ ဘာကြောက်စရာပါလို့လဲ၊ သွား အကြီးကောင် ခိုးမောင်၊ နင့်အဖေ ရွာလယ်ဘက်သွားတယ်၊ လိုက်ရှာစမ်း၊ ရေသမင် လာပြီ၊ အိမ်ပြန်လာတော့လို့”

“ဟာ၊ အမေကလည်း ကြောက်ပါတယ်ဆိုနေမှ အိမ်ပြင် မထွက်ရဲပါဘူး၊ ရေသမင် ကြောက်တယ်၊ အမေဟာအမေ လိုက်ခေါ်”

“ဟင်း. . ဟင်း. . ကဲကဲ. . အိမ်ကနေ ဘယ်မှမထွက်နဲ့နော်၊ နင့်အဖေ ငါ လိုက်ရှာလိုက်ဦးမယ်၊ အိမ်ကဟာကလည်း အားအား ရှိ ရွာလယ် ခိုးဝိုင်းရောက်နေပြီလား မသိပါဘူးတော်”

ဖခင်ဖြစ်သူရှာရန် ထွက်သွားသည်ကိုကြည့်ရင်း ခိုးမောင်တို့ ညီကိုတစ်တွေ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ရဲကြတော့။

အခန်း (၂)

“စာကြည့်တိုက်ဘက်ခဏသွားပြီး စာအုပ်ငှားတာပါ မခင်နုရဲ့၊ ဘာအရေးကြီးလို့လဲ”

“ဘာအရေးကြီးရမှာလဲ၊ ကိုမောင် ရှင် ကိုဖိုးဆိုင်နဲ့ မတွေ့လိုက်ဘူးလား”

“ငါကြားပြီးပါပြီဟ၊ အဲဒါကြောင့် ပြန်လာတာ၊ စာကြည့်တိုက်မှာတောင် ဟို အထက်အညာ မြင်းခြံဘက်က ဧည့်သည်တွေနဲ့ စကားကောင်းနေတာ၊ ကိုဖိုးဆိုင်အသံကြားတာနဲ့ ငါ ထပြန်လာခဲ့တာပဲ၊ ဪ နေဦး၊ မိန်းမရေ အဲဒီဧည့်သည်တွေ မနက်ဖြန်ညနေ စာကျွေးဖို့ ဖိတ်ထားတယ်၊ အဲဒါ စားဖို့သောက်ဖို့ လုပ်ထားဦးဟေ့”

“ကဲ၊ အဲဒီ စားဖို့သောက်ဖို့ကိစ္စ ဧည့်သည်သုံးလေးယောက်စာ စကားထဲထည့်ပြောမနေနဲ့၊ အရေးကြီးတာ ရှင့်အိမ်မှာ ဘာလိုနေသလဲသိလား”

ရွာလယ်လမ်းပေါ်လျှောက်လာရင်း လင်မယားနှစ်ယောက် ဆွေးနွေးခန်းဖွင့်နေသည်။ မခင်နုအမေးကြောင့် ကိုဖိုးမောင် ခေါင်းကုတ်စဉ်းစားရင်း-

“အိမ်မှာ ဘာတွေလိုနေလို့လဲ မိန်းမရ”

“ဘာလိုရမှာလဲ၊ အဲဒီဧည့်သည်တွေကို ထမင်းဟင်းချက်ကျွေးဖို့ ဘယ်ကထင်းနဲ့ချက်မှာလဲ”

“ဟုတ်သားပဲ၊ ငါပြန်လာတာလဲ အဲဒါပဲ။ ဟိုချောင်းထဲမှာ ဆောက်ပြာသားတွေခုတ်ပြီး ပုံထားတာ ထင်းခြောက်တွေဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဖိုးဆိုင်အသံကြားတုန်းက သတိရပြီး ထလာတာဟ၊ မင်းပြောမှ ထပ်သတိရတော့တယ်။ အဲဒါ မင်းပါလိုက်ခဲ့မှဖြစ်မယ်။ ကဲ . .

မြန်မြန်လာ၊ ခေါင်းခုလုပ်ဖို့ ပုဆိုးတစ်ထည်ပါယူခဲ့ဦး၊ တော်ကြာ ထင်းပုံထဲဝင်နေတဲ့ခါချဉ်တွေ ဆံပင်ထဲဝင်ပြီး တစ်ခေါင်းလုံး အကိုက်ခံရဦးမယ်”

“ဟင်၊ ဒါမျိုးကျမှ မိန်းမသတိရတဲ့ယောက်ျား၊ တစ်နေ့လုံး တော့ စာလိုလိုပေလိုလို၊ ဒိုးဝိုင်းလိုလို၊ စကားဝိုင်းလိုလိုနဲ့ အချိန် ဖြုန်းနေတာမဟုတ်လား၊ ကြည့်လည်းလုပ်ဦး၊ မိုးကျတော့မယ်နော်၊ ဟင်း”

“အမလေး မိန်းမရာ၊ မင်းကို ဘယ်တော့မှလဲမမေ့ပါဘူးဟ။ စာလိုလိုပေလိုလိုဆိုတာကတော့ မတားနဲ့၊ မင်း ဝန်ဇင်းမင်းရာဇာ ဇာတ်ထုတ် ကြားဖူးတယ်မဟုတ်လားဟင်”

“ဓာတ်စက်ထဲမှာ ကြားဖူးသားပဲ၊ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“အဲဒါ တို့လို သူရင်းငှားက စာပေဗဟုသုတလိုက်စားလို့ ပညာရှိအမတ်ကြီး တကယ်ဖြစ်သွားတာ မိန်းမရ၊ ငါလည်း”

“ဪ တော်ပါတော့၊ ရှင် အရည်မရအဖတ်မရစကားတွေ၊ မြန်မြန်လာ၊ တော်ကြာ ထင်းတွေ ရေထဲပေါလောဖြစ်နေတော့မယ်၊ ဟင်း”

မျက်စောင်းလေးထိုးပြီး ခြေဆောင့်သလိုမျိုး ခြေလှမ်းများ ဖြင့် သူ့ရှေ့မှ ခပ်သွက်သွက်သွားနေသော ဇနီးသည်ကိုကြည့်ရင်း ကိုဖိုးမောင်တစ်ယောက် ရယ်ချင်သလို ဖြစ်သွားသည်။

“ဟဲ့ ဒီလင်မယား မကြားသေးဘူးလား၊ ရေသမင်လာပြီတဲ့”

ရွာထိပ်ဘက်က ပြန်လာသည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရောင်း သော ဒေါ်သိန်းမေကြီးက ဈေးတောင်းခေါင်းပေါ်ရွက်ရင်း သူတို့

လင်မယားကိုကြည့်ပြီး သတိပေးသလို ပြောပြန်သည်။ ကိုဖိုးမောင် ရှုတည်တည်ဖြင့် ဒေါ်သိန်းမေကြီးကို ကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဒေါ်ကြီးကလည်း တမှောင့်ဗျာ”

ဟု စိတ်ပျက်လက်ပျက်ပြောလိုက်သဖြင့် ဒေါ်သိန်းမေက

“အေး၊ တမှောင့်ဆိုလည်းပြီးရော၊ ငါက ပြောရမယ့်လူမို့ ပြောတာ၊ လေညာက နေသာသပ၊ မပြောရလေကုန်တောင် သက်သာသေးတယ်၊ ဟင်း. . . ။ ဟောဒီအိမ်က ဟင်းရွက်စုံဟေ့၊ ယူကြဦးမလား”

ဒေါ်သိန်းမေအသံမှာ ယခင်ဟစ်နေကျအသံထက် နှစ်ဆ ပိုကျယ်ကျယ်နဲ့ ဟစ်လိုက်သလို ပါးစပ်ကလည်း ပွစိစိပြောသွား သည်။ ဒေါ်သိန်းမေအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိထားသော ဖိုးမောင် ဘာမှ ဂရုစိုက်မနေအား၊ ရှေ့ကသွားနေသော မခင်နုကို မိရန် အပြေးတစ်ပိုင်း သုတ်ခြေတင်လိုက်သည်။

အခန်း (၃)

“ဟား. . . ဟား. . . ကျုပ်တို့က တကယ့်ရေသမင်ကောင်ကြီး လာတယ် အောက်မေ့လို့ဗျာ၊ ဟား. . . ဟား. . . ဟား. . .”

မြင်းခြံနယ်မှ အရောင်းအဝယ်ဖြင့် ပန်းတောရွာရောက် နေသူ ဦးကျော်သာမှ အားပါးတရပြောလိုက်သလို ဦးဖိုးဆိုင်က-

“အင်း၊ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းကလည်း အဲဒီလိုပဲ ထင်ခဲ့ တာဗျ၊ တကယ်တော့ ရေသမင်ဆိုတာ ရေသမင်ဆိုတဲ့အကောင် ကြီး မဟုတ်ပါဘူး၊ မိုးဦးကျကာနီး ဟိုးအောက်ဘက်ကနေတက်လာ

တဲ့ရေဗျ၊ နွေဘက်မှာ ခမ်းခြောက်နေတဲ့ ချောင်းလက်၊ မြောင်းလက်တက်ထဲဝင်လာတဲ့ရေကို ပြောတာပေါ့”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် ဦးသာကျော်က-

“နေပါဦးဗျ၊ အဲဒါ ကျုပ်ကြားဖူးထားတဲ့ ပင်လယ်ထဲက ရေတက်ကျကြောင့်ရောက်လာတဲ့ ဒီရေမဟုတ်လားဗျ၊ ဘာဖြစ်လို့ ရေသမင်လို့ ခေါ်တာလဲဗျာ”

ဟု ထပ်ဆင့်မေးလိုက်သဖြင့် ကိုဖိုးမောင်အိမ်တွင် စကားဝိုင်း ဖွဲ့နေကြသော အားလုံးကို ကိုဖိုးဆိုင်က-

“မေးစရာပဲဗျ၊ ဒီရေအတက်အကျဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ အောက်ပိုင်းဘက်မှာ တစ်နေ့ ရေတက် ရေကျ နှစ်ကြိမ်စီရှိတာ မှန်တယ်ဗျ၊ ကျွန်တော့်ဆီမှာ အဲဒီအရှိန်နဲ့ ကျွန်တော်တို့အရပ်က ချောင်းတွေမြောင်းတွေမှာလည်း ရေတက် ရေကျ အနည်းငယ် မသိမသာဖြစ်တာ၊ ဒီရေအတက်က ကျွန်တော် တို့အရပ်မှာဆို နံနက် ခြောက်နာရီကနေ ရှစ်နာရီကြားနဲ့ ညနေ နှစ်နာရီ သုံးနာရီကြားလောက်ရှိတယ်၊ နေရာဒေသအလိုက်တော့ ကွာခြား ချက်နည်းနည်းတော့ ရှိတယ်၊ ဒီရေအရှိန်နဲ့ ချောင်းထဲမြောင်းထဲ တက်လာတတ်တဲ့ရေက မှော်ပင်တွေ၊ ဒိုက်ဖတ်လေးတွေ ပါလာ တတ်ပေမယ့် ရေပြန်ကျသွားရင်လည်း သူ့ရေစီးနဲ့သူ ပြန်ပါသွား တာများတယ်၊ ရေသမင်ကျတော့ မိုးဦးကျခါနီးအချိန်တွေမှာ ဖြစ် တတ်သလို သူ့ရေစီးနဲ့ပါလာတဲ့ မှော်ပင်တို့ ဒိုက်ဖတ်တို့ အကုန်လုံး လိုလို ရေပျောက်သွားတာနဲ့ ကုန်းပေါ်တင် ကျန်ခဲ့တာချည်းပဲဗျ။ ရေသမင်ဆိုတဲ့အတိုင်း သမင်ပြေးသလို အမြန်တက်လာပြီး ရေမရှိ သေးတဲ့ချောင်းခြောက်၊

မြောင်းခြောက်ထဲဝင်ပြီး သမင်တောထဲ ဝင်သွားသလို ပျောက်သွားတာ၊ မြေကြီးအခြောက်ထဲ စိမ့်ဝင်သွား တာပေါ့ဗျာ၊ ဒီတော့ သူနဲ့ပါလာတဲ့ မှော်ပင်တို့၊ ဒိုက်ဖတ်တို့လည်း ရေရောက်ထားတဲ့နေရာမှာ ကျန်ခဲ့တာပေါ့ဗျာ၊ အဲဒီအခြေအနေကို ကြည့်ပြီး ရေသမင် ညဘက်တက်လာတောင် သိနိုင်တာပေါ့ဗျာ” ဟု ဦးဖိုးဆိုင်မှ အသေးစိတ် ရှင်းပြလိုက်သည်။

“ဪ... ဒီလိုကိုး၊ ဒါနဲ့ ရေသမင်လာပြီးရင် ဘာတွေထူးသလဲ ဗျ”

“ဟာ... ထူးပြီလား ကိုကျော်သာရယ်၊ ရေသမင်လာပြီး နောက်မကြာခင်မှာ ချောင်းထဲမြောင်းထဲ ကိုယ့်ဒေသမှာ မိုးရွာ သည်ဖြစ်စေ၊ မရွာသည်ဖြစ်စေ၊ ဟိုအောက်ဘက် ချောင်းကြီး မြောင်းကြီးတွေက ရေတွေရောက်လာတော့မယ့် ရှေ့ပြေးဆက်သား ပေါ့ဗျာ၊ ဒါကြောင့် ရေသမင်လာတာသိတာနဲ့ ချောင်းထဲမြောင်းထဲ မှာ၊ ကမ်းစပ်ကချုံတွေမှာ ထင်းခုတ်ပြီး ရေမရှိတဲ့ချောင်းထဲမှာ ထင်းပုံပြီးထားတဲ့သူတွေ၊ ရွံ့ရုပ်တို့၊ ရွံ့မီးဖိုတို့ လုပ်တဲ့သူတွေ၊ မုယင်း စပါးစိုက်ပြီး တလင်းမသွင်းရသေးတဲ့ ကောက်လှိုင်းတွေ အချိန်မီ သယ်ထားကြ၊ ရွှေ့ထားကြရတော့မှာပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကြောင့် အခု ခင်ဗျားတို့ကို ညစာကျွေးတဲ့ အိမ်ရှင် ဖိုးမောင်တို့လင်မယားတောင် မနေ့က လင်မယားရန်ဖြစ်မတတ် အလုပ်များ သွားတယ်မဟုတ် လား”

ဟု မေးလိုက်ရာ အားလုံးက ပြုံးစိစိဖြစ်သွားသလို ကိုဖိုးမောင်က

“ဟာ၊ ကိုဖိုးဆိုင်က ပြောတော့မယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ လင်မယား ရန်မဖြစ်ပါဘူးဗျာ၊ ခင်ဗျားဟာက ဧည့်သည်တွေ

ရှေ့မှာဗျာ၊ အဟုတ်ထင်နေပါဦးမယ်”

“ဟား.. . ဟား.. . ဟား”

ထိုစဉ် မီးဖိုချောင်ဘက်မှ မခင်နု ထွက်လာပြီး-

“ဟုတ်တယ်၊ ကိုဖိုးဆိုင်ပြောတာ မဟုတ်လို့လား၊ ကျုပ်အခေါ်
ကောင်းလို့ ဟောဒီနောက်ဖေးကထင်းပုံ ခြံထဲရောက်လာတာ၊
နို့မို့ဆို ဒီနှစ် ရေထဲအမျောခံရမယ့်ပုံပဲ၊ ထင်းရောက်လို့လည်း
ဧည့်သည်တွေ ထမင်းဟင်းချက်ကျွေးနိုင်တာ၊ ရေသမင်လာတာပဲ
ကျေးဇူးတင်ရသေးတယ်၊ ဟင်း”

လင်တော်မောင်ဖြစ်သူ ကိုဖိုးမောင်သို့ လက်ညှိုးငေါက်ငေါက်
ထိုးပြီး စိတ်ထဲမပါပေမယ့် မကျေမနပ်မျက်နှာထားဖြင့် ပြောလိုက်
ရာ အားလုံးက တဟားဟားဖြစ်သွားကြသည်။

စကားဝိုင်းတွင်ရှိနေသော ဦးကျော်သာနှင့်အတူ ပါလာသူ
ဧည့်သည်မှလည်း

“အေးဗျ၊ ရေသမင်ဆိုလို့ ကျုပ်တို့အညာက ရေသမင်လိုက်ပွဲ
ကတစ်မျိုးဗျ၊ အလုပ်ရှုပ်သွားတာချင်းတော့ တူတယ်၊ ဟိုး လွန်ခဲ့တဲ့
နှစ်ပေါင်းများစွာက ရေရှားတဲ့ခေတ်ကပေါ့၊ မိုးဦးကျကာနီး မိုးရွာ
တော့မယ် တိမ်တွေညိုလာရင် ရွာထဲမှာရှိတဲ့ ကလေးလူကြီးပါ
မကျန် ရေပုံးတို့ရေခွက်တို့ယူပြီး အသင့်စောင့်နေကြတာဗျ၊ မိုးရွာ
တာနဲ့ မိုးရေကို လိုက်ခပ်ကြတာ၊ ပုံးထဲ၊ ခွက်ထဲ အမြန်ထည့်ကြ
ရတာ၊ ရွာတဲ့မိုးရေကလည်း မြင့်ရာကနေ နိမ့်ရာကို ဒလဟော
စီးဆင်းတာမှ မြန်လိုက်တာဗျာ၊ လှည်းလမ်းတွေ နွားလမ်းတွေထဲမှာ
အပျောက်၊ မိုးရေက အပြေးစီးဆင်း၊ လူတွေက အပြေးလိုက်ခပ်နဲ့
ပျော်စရာကြီးဗျ၊ အဲဒီ အပြေးစီးဆင်းတဲ့မိုးရေကိုလည်း ရေသမင်
ခေါ်ပြီး အဲဒီ လိုက်ခပ်တဲ့ ရေစုတဲ့ဟာကလည်း ပွဲကြီးတစ်ပွဲလို

ဖြစ်နေတာကြောင့် ရေသမင်လိုက်ပွဲလို့ ခေါ်ကြတာပေါ့။ ဒီက အစ်ကိုကြီးပြောသလို ဟိုရေသမင်ကလည်း တစ်နေ့လုံး မိုးမရွာ တော့ မြေကြီးတွေကလည်း ခြောက်သွေ့နေတာရယ်။ သဲဆန်တဲ့ မြေကြီးမျိုးလည်းဖြစ်နေတာဆိုတော့ ခဏချင်း ရေပျောက်သွားတာ ဝီရိယမစိုက်လို့ကတော့ ဂလုံဂလွမ် ရေပုံးသံဆူပြီး လူက မောကျန် ခဲ့မှာပဲ။ ဒါလည်း ဓလေ့တစ်ခုဗျ။ ရေကို တန်ဖိုးထားတဲ့ အညာဒေသ တချို့ရွာသူရွာသား နယ်သူနယ်သားတွေရဲ့ စံနမူနာတစ်ခုပေါ့ဗျာ”

ထိုညည်းသည်မှ သူ့အတွေ့အကြုံ ပြောပြနေသလို အားလုံးက စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေကြသည်။ ကိုဖိုးမောင်ကလည်း ခါးဆန့်လိုက်ပြီး

“ကျွန်တော်ဖတ်ဖူးတဲ့စာတစ်ပုဒ်ထဲကလို မိုးဦးကျမှတွေ့ရတဲ့ ရေဦးရေလျင် ရေသမင်လို့ ရေးထားတာ ဖတ်ဖူးတယ်ဗျို့။”

ဟု ပြောလိုက်သလို ဦးကျော်သာမှ ပြုံးပြုံးကြီးဖြင့်

“အညာရေသမင်ရော၊ အကြေရေသမင်ရော လူတွေ ဝီရိယ ကို နှိုးဆွပြီး စိန်ခေါ်လိုက်တာချင်း အတူပေါ့ဗျာ။ ဒီညစာကိုတော့ ကိုဖိုးမောင်တို့ဇနီးမောင်နှံက ရေသမင်သားနဲ့ ချက်လိုက်တော့ဗျာ”

“ဟား. . . ဟား. . . ဟား. . . ၊ အားလုံးက ဧည့်သည်ဖြစ်သူ ဦးကျော်သာစကားကြောင့် ပွဲကျသွားသလို မီးဖိုချောင်ထဲမှ မခင်နု မှလည်း အားကျမခံ ပြောလိုက်သည့်စကားကလည်း သူတို့ဝိုင်းကို ပို၍ ရယ်သံတွေလွှမ်းသွားပြန်သည်။

“စိတ်ချပါရှင်၊ မနေ့ကရေသမင်ကို နောက်ဖေးက ရေအိုးထဲ ထည့်ပြီး လှောင်ထားတယ်။ အဲဒါ ကျိုတိုက်မယ်၊ အဲ. . . ချက်ကျွေး မယ်”

“ဟား. . . ဟား. . . ဟား. . . ”

အခန်း (၄)

“ရေသမင်လာပြီဟေ့”

“ဘဘကတော့ မလိုတာတွေ လုပ်နေတော့တာပဲ ဆရာကြီးရယ်၊ ဒီလောက် ရေဒီယိုတွေ၊ တီဗွီတွေ၊ စလောင်းတွေပေါ်နေတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ မြန်မာ့အသံကနေ ရုပ်သံတွေကရော မိုးလေဝသသတင်းတွေ အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ လွှင့်ပေးနေတဲ့ဟာ၊ သူ့ အခုလို လိုက်အော်ပြောနေတာ အပိုဖြစ်နေမှာပေါ့နော် ဆရာကြီး”

အိမ်ရှေ့လမ်းမပေါ်တွင် ရေသမင်လာပြီဖြစ်ကြောင်း လိုက်အော်ပြောနေသည့် အဖိုးဖြစ်သူ ဦးဒိုးမောင်၏ လုပ်ရပ်အပေါ် သဘောမတွေ့သလိုဖြင့် သူ့ရလွင်တစ်ယောက် သူ့အိမ်သို့ ရောက်နေသည့် ငယ်ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်ကို ပြောလိုက်သည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဟောင်းဖြစ်သူ ဦးစစ်ရှိန်မှ တပည့်ဖြစ်သူကိုကြည့်ရင်း

“ငါ့တပည့်ပြောတာ ဟုတ်သလိုလိုနဲ့ မမှန်ဘူးကွ၊ ဆရာကြီးတစ်ခုပြောပြမယ်၊ အခုအချိန်မှာ ရွာတိုင်း နယ်တိုင်းမှာ ရေဒီယိုတို့၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့၊ စလောင်းစက်တို့နဲ့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သတင်းတွေအထိ နားထောင်နိုင်ကြတယ်၊ အဲဒီပစ္စည်းတွေလည်း ရှိတယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ်သိချင်တဲ့ ကြည့်ချင်တဲ့ အစီအစဉ်တွေရွေးပြီး ကြည့်ကြ၊ နားထောင်ကြ၊ ဝါသနာပါရာ ဘောလုံးပွဲလိုဟာမျိုး၊ အားကစားအစီအစဉ်တွေ၊ သီချင်းအစီအစဉ်တွေ ကြည့်ကြဆိုတော့ အထူးအရေးကြီးတဲ့ မိုးလေဝသသတင်းဟာမျိုး၊ ကိုယ့်အရပ်ဒေသ ရာသီဥတုသတင်းတွေ ရာခိုင်နှုန်းဘယ်လောက်များများက နားထောင်ကြသလဲကွာ၊

အဲဒီတော့ သိတဲ့လူရှိသလို မသိသေးတဲ့လူတွေလည်း မိုးလေဝသ အခြေအနေမှမဟုတ်ဘူး။ တခြားအကြောင်းအရာတွေမှာလည်း မသိကြတဲ့သူ၊ မသိလိုက်တဲ့သူ မရှိဘူးလို့ မပြောနိုင်တာသေချာ တယ်လေ။ အဲဒီ မသိသေးတဲ့လူတွေအတွက်လည်း အသိပေး၊ သိပြီး တဲ့လူတွေအတွက်လည်း ဝီရိယပိုထားနိုင်အောင် အသိပေးဖို့ လိုနေ သေးတာပဲ။ အဲဒီကွက်လပ်ကို ပရဟိတစိတ်အနေနဲ့ မင်းဘဘက လိုက်ပြောနေတာ အရမ်းတန်ဖိုးရှိပြီး အရမ်းလိုအပ်တယ်လို့ ဆရာကြီးထင်တယ်ကွာ”

ဟု ဆရာကြီးက ပြောရင်းစကားရပ်၍ သူ့ရလွင်ကို အကဲခတ်ကြည့်နေသည်။ သူ့ရလွင်က ဆရာကြီးဆက် ပြောလာ မည့်စကားကို ငြိမ်၍ နားထောင်နေသည်။ သူ့ရလွင်၏ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးထွန်းမောင်ကလည်း သူ့သားကို အကဲခတ်ကြည့်နေသည်။

“အင်း၊ ပြောရရင်တော့ ဆော်ဩတယ်ဆိုတာ တို့မြတ်စွာ ဘုရားသခင် မပွင့်မီကာကတင် ရှိခဲ့တာကွဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူမည့်အကြောင်း နတ်ဒေဝါတွေက စင်္ကြာဝဠာအတွင်းမှ ဟစ်ကြွေးကြော်ငြာကြသတဲ့။ ဒါဟာ ရှေးပဝေသဏီကအကြောင်း၊ ခေတ်အဆက်ဆက်၊ သမိုင်းအဆက်ဆက်မှာ အများအကျိုးကို ရည်ရွယ်ပြီး ဆော်ဩတဲ့လူများအပေါ် ဘယ်သူက ကဲ့ရဲ့ကြတာ တွေဖူးခဲ့သလား။ အများကောင်းကျိုးအတွက် ဆော်ဩလုပ်တဲ့လူကို မကောင်းပြောတဲ့လူဟာ ဘယ်လိုလူစားမျိုးဖြစ်နိုင်မလဲ၊ စဉ်းစား ဝေဖန်ကြည့်ပေါ့ကွယ်၊ တို့မြန်မာ လူမှုနယ်ပယ်မှာ ထကြွနိုးကြား သနားသည်းခံ ဝေဖန်ထောက်ရှု ဤခြောက်ခု ကြီးသူကျင့်ဝတ်သာ ဆိုတဲ့အထဲမှာ ထထကြွကြွ နိုးနိုးကြားကြားဆိုကတည်းက စုစည်းမှု၊

ဆော်ဩမှု ပါပြီးသားမို့ ထိုသူဟာ အများအတွက် ရှေ့ဆောင်
 လမ်းပြပဲမဟုတ်လား၊ ဒီမှာ မောင်သူရလွင်၊ မင်းဘဘ ဦးဦးမောင်
 လုပ်တဲ့အလုပ်ဟာ တကယ်တမ်းတွက်ကြည့်ရင် ပရဟိတစိတ်ရှိရုံ
 တင်မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားကို ချစ်တဲ့စိတ်၊
 ကောင်းစေချင်တဲ့စိတ်၊ ကိုယ့်ရွာသူရွာသားကို ကာကွယ်တဲ့စိတ်၊
 တစ်နည်းအားဖြင့် အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်ကွ၊ အဲဒီစိတ်ဓာတ်ကြောင့်
 အခုလို လုပ်နေတာပေါ့၊ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးကို မိဘဘိုးဘွား
 လက်ဆင့်ကမ်းပြီး မင်းအဘိုး မင်းဘဘလို လူမျိုးတွေကိုကြည့်ပြီး
 ဆရာကြီးအမြင်ပြောရရင် အဲဒီလိုလူမျိုးတွေ တို့ရွာ၊ တို့ပြည်၊
 တို့နိုင်ငံမှာ အများကြီးရှိခဲ့ရင် ဘယ်တော့မှ တို့လူမျိုးတွေ ဒုက္ခ
 မရောက်ဘူးလို့ ဆရာကြီး ရဲရဲပြောရဲတယ်ကွာ”

ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်မှ သူ့အယူအဆကို ရှင်းပြရင်း
 ဦးဦးမောင်၏ ဆောင်ရွက်ချက်အပေါ် ချီးကျူးလိုက်သည်။ ဆရာ
 ကြီးစကားကို နားထောင်နေသည့် ဦးထွန်းမောင်တို့လည်း ခေါင်း
 တညိတ်ညိတ် ဖြစ်နေကြသည်။ ထိုစဉ် သူရလွင်က

“ဒါဆို ဆရာကြီး၊ ဒီကိစ္စနဲ့ ဘဘကို ကျွန်တော်ပြောခဲ့တာ၊
 ဝေဖန်မိတာ ဘဘကို ဝန်ချတောင်းပန်လိုက်ပါမယ်ခင်ဗျာ”

ဟုပြောလျှင် ဆရာကြီးဦးစစ်ရှိန်မှ တပည့်ဖြစ်သူကိုကြည့်ရင်း
 ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့်-

“မင်း ဝန်ချတောင်းပန်တာထက် မင်းဘဘရဲ့ စံတင်ထိုက်တဲ့
 စိတ်ဓာတ်၊ အများအကျိုးဆောင်တဲ့အလုပ်ကို ဟောဒီ မင်းအဖေ၊
 နောက် မြေးဖြစ်သူ မင်း လက်ဆင့်ကမ်းသင့်တယ်၊ မင်းဘဘပါးစပ်
 က ထွက်လာတဲ့ “ရေသမင်လာပြီဟေ့” စကား ခြောက်လုံးအသံကို

ငါ့တပည့် တန်ဖိုးထားလိုက်စမ်းပါကွာ”

ဆရာကြီးစကားအဆုံးသတ်လိုက်တော့ သူ့ရလွင်တစ်ယောက် အသိတရားတစ်ခု ခေါင်းထဲဝင်သွားသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် မိဘနှစ်ပါးနှင့် ငယ်ဆရာကြီးကို ခပ်ရိုရိုလေးဦးညွတ်လိုက်ကာ-

“ကျွန်တော် ဘာဘနောက် ခဏလိုက်သွားမယ်နော်”

မကြာခင်အချိန်လေးမှာပင် သူ့ရလွင်တစ်ယောက် ဦးဒိုးမောင်နောက် မလှမ်းမကမ်းရောက်လာပြီ။

“ရေသမင်လာပြီဟေ့”

“ရေသမင်လာပြီဗျို့”

ပန်းတောရွာလမ်းမတစ်လျှောက် ဦးဒိုးမောင်၏ အသံနောက်ဝယ် ထပ်ဆင့်ကြားလိုက်ရသည့် လူငယ်အသံတစ်သံ။ အဘယ်သူဖြစ်အံ့နည်း။ မေးစရာမလိုတော့၊ ဦးဒိုးမောင်၏မြေးမောင်သူ့ရလွင် အသံပင်ဖြစ်ပါတော့သတည်း။ ။

“သွားပါများ ဓရီးဓရောက်”

“ခရီးမရောက်တဲ့အထဲမှာ နင်တို့နှစ်ယောက်လည်းပါတယ်။ ဘာခိုင်းလိုက်ခိုင်းလိုက် အလုပ်မဖြစ်ဘူး၊ စိတ်မချရဘူး၊ ငါကိုယ် တိုင်သာလိုက်လုပ်ချင်တယ် ထွန်းမောင်ရယ်၊ နင်တို့ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်သာ အားကိုးလိုက်ရင် ငါ့လယ်က စပါးတွေကျွမ်းမှ ရိတ်ရမယ်. . ကြည့်လည်းလုပ်ကြပါဦး ငဖျင်းတို့ရယ်”

ဒေါ်သော့မေ တဖျစ်တောက်တောက်ပြောနေသလို သားများ ဖြစ်သည့် ထွန်းဘော်နှင့်ထွန်းကျော်မှာ ဇလုံတစ်လုံးထဲမှာ ထမင်း ကြမ်းကို ငါးပိရည်ရွဲရွဲဆမ်းပြီး ငရုတ်သီးမှုန့်ဖြူးဖြူး မြိန်ရေယှက်ရေ စားနေကြသည်။ ဒေါ်သော့မေသားနှစ်ဦး ထမင်းစားနေသည်ကို တကျော့ကြည့်လိုက်ရင်း. . .

“ဟဲ့. . . နင်တို့ငါပြောတာကြားကြရဲ့လား၊ ကောက်ရိတ်သား က မနက်ဖြန် မရရင်ဘယ်တော့ရမှာလဲ ငါ့ကိုလည်းပြောကြပါဦး လေ. . . နင်တို့ ယောက်ျားလေးတွေဖြစ်ပြီး ကောက်ရိတ်သား တောင် ကိုယ့်ရဲ့လယ်အချိန်မီရအောင် မငှားနိုင်ကြဘူး. . . ဘယ်မှာ လဲ နင်တို့ပေါင်းတဲ့လူတွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေ ဒီပြင်အချိန်တွေမှာ တော့ လာလိုက်ကြတဲ့ အပေါင်းအသင်းတွေ၊ ငါ့မှာသားတွေ မျက်နှာငယ်မှာစိုးလို့ ထမင်းချိန်ထမင်း၊ ရေနွေးကြမ်းချိန် ရေနွေး ကြမ်း၊ အိမ်က ဘိုကိတ်ပဲမျိုးတောင် မခံနိုင်ဘူး လှော်ကျွေးလိုက်တာ ဟင်း”

ဒေါ်သော့မေကလည်း မမောတမ်းပြောနေ၊ သားနှစ်ယောက်လည်း မနားတမ်းစားနေသည်။ ပြီးမှ အကြီးဖြစ်သူ ထွန်းသော်က-

“အမေရယ် ခရီးမရောက်ဘူး မပြောပါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ခရီးရောက်လိုက်တာမှ တစ်ကွင်းလုံး၊ တစ်ကျင်းလုံး နှံ့နေပြီ၊ လူဆိုတာလည်း ဖက်ဖက်မော. . . ဗိုက်ကလည်း မနက်က စားထားတာမှန်သမျှ ဘာမှမရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အိမ်မှာကျန်တဲ့ထမင်းကြမ်း၊ ငါးပိရည်နဲ့ ဆမ်းစားနေတာတောင် အကောင်းမစားရဘူး အမေရယ်”

ဟု ပြောလိုက်သလို အငယ်ဖြစ်သူ ထွန်းကျော်မှလည်း-

“အမေရယ်. . . ကျွန်တော်တို့ညီအစ်ကိုလည်း အစ်ကိုထွန်းသော်ပြောသလိုပဲ ရွာထဲမှာမရတော့ ကွင်းထဲက တဲစုတွေ လိုက်ငှားတာ၊ အဲဒီတဲစုတွေမရတော့ ဟို လယ်ထဲမှာ လူတွေ၊ လေသမျှလိုက်ငှားတာပဲ။ လူနဲ့တူတဲ့ စာခြောက်ရုပ်တောင် မချန်ခဲ့ဘူး အမေ၊ အဲဒါတော့ ယုံပါ အမေရယ်”

“တော် ထွန်းကျော်. . . အရည်မရ အဖတ်မရပြောမနေနဲ့၊ နင်တို့ ခရီးမရောက်တဲ့အကောင်တွေ. . . ဒီနေ့တော့ ညနေစောင်းပြီ၊ မနက်ဖြန် ငါ့ကိုယ်တိုင် ကောက်ရိတ်သမားလိုက်ငှားပြမယ်၊ သွားလေသူ ကိုထွန်းငွေရေ. . . ရှင့်သားတွေ ကျွန်မဘယ်လိုအားကိုးရမှာလဲရှင့်”

အခန်း (၂)

“ခရီးရောက်တယ်ဆိုတာ ဘကြီးမောင်လင်းတို့မှဗျ၊ တစ်နေ့ကို အသွားအပြန် ငါးမိုင်ထက် မနည်းဘူး၊ တစ်လကို မိုင် ၁၅၀၊

တစ်နှစ်ကို မိုင် ငါးထောင်ကျော်နေပြီ၊ ကျွန်တော်ပြောတာ မဟုတ်လား ဘကြီး”

ပန်းတောကွင်းထဲတွင် ထူးထူးခြားခြား ကုန်းမြင့်ကြီးတစ်ခုတွင် အိမ်ကလေးများ လေးငါးလုံး၊ တဲကလေးများ လေးငါးလုံး ဆောက်ထားသဖြင့် ရွာစုလေးသဖွယ်ဖြစ်နေသည့် ကွင်းလယ်ကုန်းမှ ဦးမောင်လင်းကို မြင်လိုက်သဖြင့် ထွန်းဘော်မှ လှမ်းပြောလိုက်သည်။ ပန်းတောရွာဘက်သို့ ဦးတည်လျှောက်လာသော ဦးမောင်လင်းမှာ ကန်သင်းကြီးပေါ်မှ ထွန်းဘော်တို့ကောက်ရိတ်နေသည့် လယ်ကွက်ထဲဆင်းလာရင်း-

“ဟေ့ကောင် ထွန်းဘော်. . ဘာခရီးတွေရောက်နေတာလဲကွ”

“ခရီးရောက်တာပြောချင်လို့၊ ခဏနားပါဦး ဘကြီးရဲ့. . . ဘကြီးမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ မှတ်မိစအရွယ်ကစပြီး ကွင်းလယ်ကုန်းနဲ့ ပန်းတော၊ ပန်းတောနဲ့ ကွင်းလယ်ကုန်း တက်လိုက် ဆင်းလိုက် လုပ်နေတာ တစ်နေ့မှပြတ်တယ်မရှိလို့ ဘကြီးကို အဝေးက လှမ်းမြင်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ပြောနေကြတာ၊ လာ ဘကြီးထိုင်ဦး၊ ဒီမှာ ရေနွေးကြမ်းအိုးပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့လည်း နားမလို့”

ထွန်းဘော်က ဦးမောင်လင်းကိုပြောလိုက်ရင်း သူတို့လယ်တွင် နေ့စားကောက်ရိတ်နေကြသည့် သူ့ညီထွန်းကျော်နှင့် စိန်လင်းတို့အုပ်စုကို လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။ အားလုံးက လယ်ကန်သင်းဆုံကုက္ကိုလ်ပင်ကြီး အရိပ်ရှိရာ နေရာသို့ ဝိုင်း၍စုထိုင်လိုက်ကြသည်။ ဦးမောင်လင်းသည် သူတို့အနီးရောက်လာပြီး-

“ဟေ့ ထွန်းဘော်၊ မင်းတို့ညီအစ်ကို ဟိုတလောက ကောက်ရိတ်သားငှားဖို့ ကွင်းလယ်ကုန်းလာတယ် ပြောသံကြားလိုက်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ အိမ်မဝင်တာလဲကွ”

ဟုမေးလိုက်သဖြင့် ထွန်းဘော်လည်း ခေါင်းတဗျင်းဗျင်း ကုတ်လိုက်ပြီး-

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရေ၊ အမေက ဆန္ဒစော၊ လောကြီးပြီး စပါးတွေကျွမ်းမှာစိုးလို့ ကောက်ရိတ်သားငှားတာ အဲဒီနေ့က မရတာနဲ့ ဆူလိုက်တာ ဘကြီးရယ်... နင်တို့အသုံးမကျဘူး၊ ခရီးမရောက်ဘူးပြောပြီးဆူလို့၊ ဒီကောင်တွေကိုပြောပြရင်း ဘကြီးလာတာနဲ့ တိုက်ဆိုင်သွားလို့ဗျို့။”

“အေးကွ... မင်းတို့ အခုခေတ်လူငယ်တွေကလည်း ပြောလည်းပြောစရာဖြစ်နေကြတာကိုးကွ၊ ငါတူတို့ရ လုပ်ချင်ကိုင်ချင် စိတ်ရှိရင် ထလုပ်ကြတဲ့လူတွေကများနေကြတာ၊ ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်ဆိုတာ အမြဲစိတ်ဝင်စားပြီး စနစ်တကျလုပ်ဖို့ လိုတယ်ဟေ့၊ ဒို့ပြင်လူ မကြည့်နဲ့၊ ဘကြီးကြည့် မင်းတို့ပြောသလို နေ့စဉ်မှန်မှန် လမ်းလျှောက်ဖြစ်အောင် မင်းတို့ရွာ ပန်းတောနဲ့ ငါနေတဲ့ ကုန်းလယ်ကို အသွားအပြန်လုပ်ဖို့ ငါ့မှာအမြဲ အလုပ်တစ်ခုခု ရှိနေအောင်လုပ်ထားတယ်ကွ”

ရိုးဖြတ်ထဲထိုင်လိုက်ရင်း ပြောလိုက်သည့် ဦးမောင်လင်း စကားကြောင့် ထွန်းဘော်လယ်တွင် ကောက်ရိတ်ဆင်းသည့် ကောက်ရိတ်သမားထဲမှ တက်ပုက-

“ဘကြီး နေ့တိုင်းအသွားအပြန်လုပ်လို့ရအောင် ဘာအလုပ်တွေလုပ်တာလဲဗျ”

ဟုမေးလိုက်သဖြင့် ဦးမောင်လင်းတစ်ယောက် ခါးမတ်မတ် ပြင်ထိုင်လိုက်ရင်း အားလုံးအပေါ်ကြည့်ကာ-

“ဟ. . . တက်ပုလေးရေ ဘာအလုပ်တွေရှိရမှာလဲ၊ ဒီနေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းသွားမယ်၊ အပြန်ကို အိမ်အတွက် ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား တစ်ခုခုဝယ်မယ်၊ မနက်ဖြန်လယ်ထဲက ကန်စွန်းရွက်တွေ၊ ဟင်းရွက် တွေခူးပြီး ရွာထဲလျှောက်ရောင်းမယ်၊ ဟောနောက်တစ်ခေါက်ဆို ရွာထဲက ငါးခြောက်ငါးခြမ်းဝယ်၊ ကွင်းထဲက လူတွေဆီလိုက်ရောင်း မယ်၊ ဟော နောက်ရက်ကြတော့ ကွင်းထဲကသူတွေ အလုပ်ပူလို့၊ အလုပ်မအားလို့ ငါ့ကိုလူကြုံမှာတဲ့ပစ္စည်းတွေ၊ အသုံးအဆောင်တွေ၊ ပန်းတောဈေးဆိုင်တွေမှာ တက်ဝယ်ပေးမယ်၊ သူတို့ပေးတဲ့ သဒ္ဓါ ကြေးရမယ်၊ အဲဒီလို စဉ်ဆက်မပြတ် အကြောင်းရှိရမယ်၊ အကျိုး ရှိရမယ်၊ အဲဒီတော့ ငါသွားတဲ့ခရီးဟာ သွားသလောက် ငါ့အတွက် အကျိုးရှိတယ်၊ ထွန်းဘော်တို့အမေပြောသလို ခရီးရောက်တာပေါ့ ကွာ၊ သွားချင်တာ အဓိပ္ပာယ်မဲ့သွားနေရင်တော့ အရူးခရီးသွား ပေါ့၊ အလကားပေါ့ကွ”

“ဟား ဟား. . . ဘကြီးပြောတာ ထိမိတယ်ဗျာ. . . သဘော ပေါက်တယ်. . . အမေက ကျွန်တော်တို့ကို အဲဒီလိုသဘောနဲ့ဆိုတာ၊ ဥပမာပေးတာကိုး”

ထွန်းကျော်မှ ဝင်ပြောလိုက်သလို တက်ပုမှလည်း-

“ဘကြီးပြောတာဟုတ်တယ်. . . ဟိုအရူး ကြီးမောင်တို့၊ အရူး ဦးလန်ဘားကြီးတို့ဆို အထုပ်ထမ်းပြီးသွားနေတာ၊ တစ်ခါမှ မနားဘူး၊ နေပူမရှောင် မိုးရွာမရှောင် တစ်ခါမှနေမကောင်းတာ လည်း မတွေ့ရဘူးနော် ဘကြီး”

ဟုပြောလိုက်သဖြင့် ဦးမောင်လင်းလည်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ် လုပ်ရင်း-

“တက်ပုရေ၊ အဲဒီအရူးလန်ဘားကြီး အသက်ဘယ်လောက် ရှိပြီ အောက်မေ့သလဲ၊ ဘကြီးတောင် အခု (၇၅) နှစ်ထဲဆိုတော့ သူ့အသက်လည်း (၇၀) ကျော်ပြီကွ၊ မင်းပြောသလို ကျန်းမာပြီး အခေါက်ခေါက်သွားနေနိုင်တာဟာ လမ်းလျှောက်တဲ့ အရူးမို့လို့ လမ်းလျှောက်နေလို့ကွ မှတ်ထား၊ အဲဒါ သော့ချက်ပဲကွ”

“ဟာ. . . ဟုတ်လား ဘကြီး. . . လမ်းလျှောက်လို့”

ထွန်းဘော် မေးလိုက်သည်။ ဦးမောင်လင်းထိုင်ရာမှ ထလိုက် ပြီး ခါးဆန့်လိုက်ရင်း-

“ဟုတ်တယ်ကွ. . . လမ်းလျှောက်လို့. . . ငါလည်း သူတို့လို လမ်းလျှောက်လို့ကွ သိလား၊ လမ်းလျှောက်တာမှ အဲဒီအရူးလန်ဘား ကြီးနည်းကို ယူခဲ့တာ၊ အဲဒါသိပ်ပြီး ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်၊ မင်းတို့လည်း ယုံရင်လုပ်ကြည့် အကျိုးရှိလိမ့်မယ်၊ သူ့နည်းကလမ်း ပြောင်းပြန် လျှော်ကတဲ့နည်းကွ”

“လမ်းပြောင်းပြန် လျှော်ကတဲ့နည်းဟုတ်လား ဘကြီး”

အားလုံးပါးစပ်က မေးသံ သံပြိုင်ထွက်သွားသည်။

“ဟုတ်တယ်ကွ၊ အဲဒီအရူးလန်ဘားကြီး တစ်နေ့မှာ ငါနဲ့ဆုံတဲ့ အချိန် နောက်ဘက်ကို ပြောင်းပြန်ကြီး လမ်းပြန်လျှောက်နေတာ တွေ့လိုက်ရတယ်၊ နောက်တော့ သူ့ကိုငါ သတိထားကြည့်မိတာ အမြဲလိုလို သူစိတ်ထဲမှာ ဘာအကြောင်းရယ်မဟုတ်ဘူး၊ သွား နေရင်း နောက်ဘက်ကို ပြန်မလှည့်ဘဲ ပြောင်းပြန်ကြီး သွားသွား နေတာ တွေ့တွေ့နေရတယ်”

“ဟင် ဟုတ်လား. . . ကျွန်တော်တို့ သတိမထားမိဘူး”

“အေး၊ မင်းတို့ သတိမထားမိလို့ပါကွာ၊ သတိမမူ ဂူမမြင်၊ သတိမူတော့ မြူမြင်ဆိုသလိုပေါ့ကွာ၊ ငါသတိထားမိတာ အနှစ် ၂၀ ကျော်ပြီကွ၊ ငါလည်းသူ့လို ပြောင်းပြန်လျှောက်လို့ အခုလို အသက်ရလာတာဟေ့၊ ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်၊ ညောင်းညာမှု မရှိဘူး၊ မျက်စေ့ကြည်တယ်၊ ဇက်ကျောမတက်ဘူး၊ ဖနောင့်ကြော မတင်ဘူး၊ ဟိုကွာ. . နောက်ဆုံးစိတ်တည်ငြိမ်မှုရှိတယ်၊ မယုံမရှိနဲ့ ကိုယ်တွေ့ကွ” ဟု သူတို့ထင်မထားသည့်အကြောင်းကို ပြောလိုက် သဖြင့် “ဟင် ဦးလေး အဲဒီလိုလမ်းလျှောက်တာ ကျွန်တော်တို့လည်း တစ်ခါမှ မမြင်ပါဘူး”

ဟု ထွန်းဘော်မှ ပြောလိုက်လျှင်

“ဟဲဟဲ. . . မင်းတို့ဘယ်တွေ့အောင် လျှောက်မလဲကွ၊ ငါအဲဒီလိုလျှောက်နေတာတွေ့ရင် လူတွေက ငါ့ကို ရူးသွားတယ် ထင်မှာပေါ့ ဟဲဟဲ. . . ဒီမှာ ထွန်းဘော်. . ဟိုမှာ လှမ်းမြင်နေရတဲ့ ပန်းတောဘုန်းကြီးကျောင်းနားရောက်ခါနီး တောအုပ်ညိုညိုမှာ ဘာရှိသလဲ”

“ဟာ. . ဘကြီးကလည်း လူတိုင်းသိတာပဲ၊ အဲဒါသင်္ချိုင်းကုန်း ပေါ့ဗျ”

“အေး. . အဲဒါ ငါ့လေ့ကျင့်ရေးကွင်းကွ၊ တစ်နေ့ ငါအဲဒီ သင်္ချိုင်းလမ်းက ဖြတ်သွားတော့၊ ရှေ့မှာ. . . မြေတစ်ကောင် ငါ့ဆီ လာနေတာ ရုတ်တရက်တွေ့တာနဲ့ ငါလည်း အဲဒီမြေကိုကြည့်ရင်း နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ်နဲ့ ပြန်လှည့်လိုက်တာ၊ ဝါးနှစ်ရိုက်လောက် ပြန်လျှောက်သွားမိတယ်ကွ။ အဲဒီအချိန်မှာ ငါ့ကိုယ်မှာ ဘာခံစား

သွားရလဲဆိုတော့ လမ်းလျှောက်လာလို့ ညောင်းနေတဲ့ခြေထောက် အကြောတွေ ပျော့သွားသလို. . . ခေါင်းက ပခုံးကြော၊ ခါးကြော တွေ လူနှိပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်ကွ၊ ဒါနဲ့ဖျတ်ခနဲဆို အရူးလန်ဘားကြီး လမ်းပြောင်းပြန်လျှောက်တာ သတိရသွားရင်း လူပြတ်တဲ့လမ်းဆိုတော့ ငါနောက်တစ်ထပ်လျှောက်ကြည့်လိုက် တယ်၊ အမယ်. . . တော်တော်အရသာတွေ့သွားတယ်ကွ. . . ဒါနဲ့ ငါလည်း မင်းတို့ခေတ်အခေါ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီလေ့ကျင့်ခန်း၊ လူမသိ၊ သူမသိခိုးလုပ်တာ၊ အနှစ် ၂၀ ကျော်ရောပေါ့ကွာ”

“ဟာ. . . ဒီလိုကိုး”

“ဪ ဟုတ်လား”

ဘကြီး နားထောင်နေသော ကောက်ရိတ်သမားလူငယ်တွေ စိတ်ဝင်တစားဖြစ်သွားကြပြီး ဦးမောင်လင်းကို ဝိုင်းကြည့်နေကြ သည်။ ထွန်းဘော်မှပင်-

“ဪ ဘကြီးက ဒါကြောင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းနေတာကိုး၊ ဒါနဲ့ အဲဒီလိုလုပ်တော့ ဘာတွေထူးသလဲ၊ ဘကြီးပြောပါဦး”

ဟု စိတ်ဝင်တစားမေးနေသဖြင့် ဦးမောင်လင်း ပုဆိုးပြင်ဝတ် လိုက်ရင်း-

“ထူးတာတော့ ငါ့ကြည့်၊ ဒီအရွယ်အထိ ခါးမကုန်းဘူး၊ မင်းတို့ အမြင်နော်၊ နောက်ပြီး အဲဒီပြောင်းပြန် အဲ. . . လေ့ကျင့်ခန်းပေါ့ကွာ၊ လုပ်ရင် ခါးမတ်မတ်ထားရတယ်၊ နောက်ကြောင်းပြန်လျှောက်တော့ မလဲအောင်လို့ပေါ့။ ဟောနောက်ပြီး ဟောဒီခြေသလုံးနဲ့ပေါင် တစ်ဖြောင့်တည်းထားမှဖြစ်တယ်. . . တည့်တည့်မတ်မတ်ရောက် အောင် ဟောဒီမျက်လုံးနှစ်လုံးကို နှာခေါင်းတည့်တည့်ရှေ့

မြင်ကွင်းက အမှတ်အသားသစ်ပင်ကို တည့်တည့်ကြည့်ပြီး နောက် ဆုတ်ရတယ်။ အဲဒါတွေမလွဲအောင် လုပ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ခန်း လုပ်နေတဲ့အချိန် စိတ်ငြိမ်ငြိမ်ထားရတယ်။ အဲဒီလို တစ်နေ့ ခြေလှမ်း သုံးဆယ်ကနေ ငါးဆယ်လောက် လေးငါးခါလုပ်ပါများတော့ မလုပ်ရရင် မနေရလောက်အောင် အရသာတွေ့သွားတယ်။ ငါ့တူရေ နှစ်ကြာလာတဲ့အမျှ အကြောတွေလျော့တယ်။ အကြော မတက်တော့ဘူး၊ မညောင်းဘူး၊ မကိုက်ဘူး၊ ပခုံးကြောမတင်ဘူး၊ ခေါင်းထဲမှာပေါ့ပါးလန်းဆန်းနေတယ်။ လူလည်း ကုန်းကုန်းကွကွ လုပ်ကြည့်”

ဟု ဟန်နှင့်ပန်နှင့် အားရပါးရပြောလိုက်သဖြင့် တက်ပုမှ

“ဟာ ဘကြီးက ဒီလောက်ကောင်းတဲ့ လေ့ကျင့်ခန်း တစ်ယောက်ထဲ ကြိတ်လုပ်တာပဲ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်လိုက်တာ”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် ဦးမောင်လင်းမှ ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်ရင်း-

“ဟေ့ကောင်ရ ငါ့ဘက်လည်း စဉ်းစားကြည့်ပါဦး အရူးရဲ့ နမူနာနဲ့ လက်တွေ့ပေါင်းစပ်ပြီး အကြောင်းထူးလို့ ခရီးရောက်မှ မင်းတို့ကို အခုလိုပြောနိုင်တာပေါ့ကွ။ တကယ်မဟုတ်ရင် ဝက်ဘာ ထဲမှာ ထွက်ပေါက်မတွေ့တဲ့လူလို ဖြစ်နေမှာပေါ့ကွာ”

ဟုပြောလိုက်ပြီး ခြေလှမ်းပြင်နေသဖြင့် ထွန်းဘော် မျက်မှောင်ကျုံ့ကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟာ ဘကြီးကလည်း သွားတော့မှာလား၊ နေပါဦး... စကားကောင်းတုန်းဗျ”

ဟုပြောလိုက်ရင် ဦးမောင်လင်း ခေါင်းခါလိုက်ရင်း-

“မနေတော့ဘူး. . . မင်းတို့လည်း ကောက်ရိတ်ဆင်းပေ
 တော့ နားတာကြာပြီမဟုတ်လား၊ ငါလည်း သွားဦးမယ်၊ မောင်ရင်
 တို့လူငယ်တွေလည်း မှတ်လည်းထားဦး၊ ကြုံတုန်း ပြောလိုက်ဦးမယ်၊
 တို့ခရီးရောက်အောင် သွားရမှာက၊ ဟောဒီ မြေကြီးပေါ်တင်
 မဟုတ်ဘူးဟေ့၊ တို့ဆရာတော်ဟောတဲ့ နိဗ္ဗာန်အထိ ခရီးရောက်
 အောင်လုပ်ကြရမှာ၊ အဲဒီအထိ ခရီးရောက်အောင် တွေးထားကြဦး”
 ဟု ပြောရင်းထွက်သွားသည့် ဦးမောင်လင်းကို ကြည့်ကာ ထွန်းဘော်
 တစ်ယောက် ဦးမောင်လင်း ကြားလောက်သည့်အသံဖြင့်-

“ဘကြီးရေ. . . ကျွန်တော်တို့လည်း ဒီနေ့ခရီးရောက်သွားပြီ
 ဗျို့” ဟု ပြောလိုက်မိပါတော့သတည်း။ ။

လယ်တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင်

“ဘကြီး ခိုးမောင်၊ ထန်းတောက သကာရည်နဲ့ ထန်းလျက် ဝယ်ခဲ့ဦးနော်”

“ဦးခိုးမောင် ထန်းတောမှာ ထန်းလျက်ခြောက်တွေချနေပြီ ဟေ့ . . . အားလုံးအသုံးလိုတဲ့လူတွေလာယူကြတဲ့”

“ဦးခိုးမောင် . . . ထန်းတောမှာ ထန်းသီးနုတွေရပြီတဲ့တော့ ကလေးတွေဝေပေးနေလေရဲ့”

“ဘကြီးခိုးမောင် လယ်ကောက်စိုက်ရက်သတ်မှတ်တော့မှာ နော် . . . ဒီပြင် လယ်ရှင်တွေခိုင်းတာ လက်မခံကြနဲ့ဦး” ပန်းတော ရွာသို့ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာ ကြားနေရသော ဦးခိုးမောင်နှင့် ပတ်သက်သည့် စကားများ။ တစ်နေ့မဟုတ် နေ့စဉ်နီးပါးကြားနေရ သဖြင့် ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူတစ်ယောက် စိတ်ဝင်စားမိသည်။ မျိုးမြတ်သူတစ်ယောက် ပန်းတောရွာ အစိုးရမူလတန်းကျောင်းသို့ ရောက်ပြီး နှစ်ရက်အကြာ ကျောင်းကော်မတီလူကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံသည့်နေ့က ဦးခိုးမောင်ကို မြင်ဖူးလိုက်သည်။ အသက် ၆၀ ကျော် ၇၀ နီးပါးရှိပြီး၊ လူပုံက ညိုညိုတုတ်တုတ်ဖြစ်သော်လည်း အရပ်အမောင်းက ၅ ပေ ၆ လက်မထက်မလျော့နိုင်၊ စကားပြော လျှင် လေးလေးမှန်မှန်နှင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်များ ပြောတတ်ပြီး ဘဝ အတွေ့အကြုံများသည့် လူကြီးတစ်ယောက်ဟု ဆရာလေး မျိုးမြတ်သူ သတိထားမိသည်။

“ဆရာကြီး. . . ဦးဒိုးမောင်နဲ့ တော်တော်ရင်းနှီးသလား”

တစ်နေ့ ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူက သူတို့ကျောင်းမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးဦးလှသန်းအား မေးလိုက်သည်။

“ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ. . . ဆရာလေးရဲ့. . . ဆရာကြီး သူနဲ့ ရင်းနှီးပါတယ်”

“ဒီလိုပါ ဆရာကြီး. . . ဒီရွာကို ကျွန်တော်ရောက်တာ သိပ်မကြာသေးပေမယ့်. . . ဒီပန်းတောရွာသူရွာသားတော်တော်များများ ရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှာ နေ့စဉ်ကြားနေရတာက အဲဒီဦးဒိုးမောင် အကြောင်းတွေများနေတယ်. . . အဲဒါကျွန်တော် အဲဒီဦးဒိုးမောင် ဆိုတဲ့လူကြီးအကြောင်း နည်းနည်းစိတ်ဝင်စားလာလို့ပါဗျာ”

“ဪ သိပြီ သိပြီ. . . သူ့အကြောင်း၊ သူ့လုပ်ရပ်တွေ ကလည်း ဆရာလေးပြောသလို စိတ်ဝင်စားစရာတွေပါပဲ. . . ကျောင်းအားတဲ့နေ့တစ်နေ့ သူ့အိမ်သွားလည်ရင်း စကားပြောကြ တာပေါ့ ဆရာလေး”

“ဘကြီးဦးဒိုးမောင်တို့ ဒီနှစ်ဝါဝင်ရင် ဥပုသ်သည်တွေ အားလုံး သတ်သတ်လွတ်ကျွေးမှာတဲ့. . . ဆရာတော် ကို လာလျှောက်သွားပြီတဲ့”

ပန်းတောဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်သို့ ဆွမ်းပို့ရာမှ ပြန်လာရင်း စာသင်ကျောင်းရှေ့အရောက် ပြောသွားသည့် ပန်းတောရွာသူ တချို့ စကားများကြောင့် ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူတစ်ယောက် သူ့ဆရာကြီးသို့ အကြည့်ရောက်သွားသည်။ ဆရာကြီးဦးလှသန်း ကလည်း ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူအကြည့်ကို နားလည်လိုက်ပြီး ခပ်ပြုံးပြုံးဖြင့် ခေါင်းညိတ်လိုက်သည်။

“ဒေါင် . . . ဒေါင် . . . ဒေါင် . . . ”

မရွေးမနှောင်းပါပဲ။ ကျောင်းလုပ်သားကို ဝင်းနိုင်၏ ကျောင်းခေါ်ခေါင်းလောင်းသံက ထွက်ပေါ်လာသည်။

“လယ်တစ်တွင်း . . . ထန်းတစ်ပင်မရှိတဲ့အကောင်က ငါ့ သမီးကို ရာရာစစကွာ၊ ကျန်တာတွေ လာပြောမနေနဲ့၊ ငါ မပေးစား နိုင်ဘူးဟေ့။ မစိန်မော့ မင်းလည်း မင်းသမီးကို ထိန်းသိမ်း . . . လယ်တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင်ရှိရင်တောင် ဒီစကားမပြောဘူး အခု ဟာ . . . တယ် ငါမပြောလိုက်ချင်ဘူး”

“ကဲပါ . . . ကိုသာအိုးရယ် . . . ရှင်မဖြစ်စေချင်ဘူး၊ သဘော မတူဘူးဆိုလည်း ကျွန်မသမီးကို ကျွန်မနားချပါမယ်၊ ကျယ်လောင် ကျယ်လောင်နဲ့ မပြောပါနဲ့တော့ရှင် ကျွန်မတောင်းပန်ပါတယ် . . . သူတို့ဘက်မှာလဲ ဆွေနဲ့မျိုးနဲ့ဆိုတော့ တော်ကြာအရှည်အရှည် စကားတွေများနေပါမယ်”

“ဟေ့ . . . ဆွေနဲ့မျိုးနဲ့ ကင်းတဲ့လူဘယ်သူရှိမှာလဲ . . . အဲဒါ ထည့်မပြောနဲ့၊ ငါသဘောမတူဘူး ဆိုတာကလည်း ငါ့သမီးရှေ့ ရှေးကွ၊ ရှေးရေး၊ ဘယ်မိဘမဆို . . . ကိုယ့်သားသမီးကို ဆင်စီး မြင်းရုံစေချင်တာပဲ . . . တော်ပြီ ဒီအကြောင်းမပြောနဲ့တော့၊ ငါဒေါသတွေထွက်လာတော့မယ်”

အဖေဖြစ်သူနှင့် အမေဖြစ်သူ ပြောသောစကားများကို အတိုင်းသားကြားနေရသည့် မစိန်နုလေးမှာ မျက်ရည်တွေစီးကျ လာပြီး ကြိတ်ငိုနေမိသည်။ သူမအတွက်ကြောင့် မိဘနှစ်ပါးစကား များနေကြတာကိုလည်း မကြားချင်။ တစ်ဖက်ကလည်း ငယ်စဉ် ကပင် သံယောဇဉ်ရှိပြီး ချစ်သူတွေဖြစ်နေကြသည့် အချစ်ဦးအပေါ်

လည်း သံယောဇဉ်မပြတ်နိုင်။ မိဘစကား၊ အထူးသဖြင့် ဖခင် စကားနားမထောင်ပါက တခြားသူနှင့် အိမ်ထောင်ချထားပေးပါက ပို၍ပင်ဆိုးတော့မည်။ သူတို့ရွာမှာက ဒီလိုအဖြစ်မျိုးတွေ ဒုနဲ့ဒေး။ ကိုယ်မချစ်မနှစ်သက်သူတွေကို ပေါင်းသင်းရသဖြင့် တစ်သက်လုံး ဒူးနဲ့မျက်ရည်ကျနေသူတွေလည်း မမြင်ချင်တဲ့အဆုံး။ သူမသာ ဒီအဖြစ်မျိုးရောက်ရင်တော့ မစိန်နု ဆက်မတွေးရဲ။

“မင်း သမီးကို ဒီနေ့ကစပြီး . . . ဟိုရွာထိပ်အကြော်တဲကို အကြော်ဝယ်မလွှတ်နဲ့၊ အဲဒီအကြော်လည်း ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် အိမ်ပေးရောက်မလာစေနဲ့၊ အဲဒီအကြော် အဝယ်ခိုင်းတာကစတာ ပဲ . . . ကဲ . . . ကြာပါတယ် မင်း သမီးခေါ်လိုက်စမ်း။”

မစိန်နု သူမမိခင် အခေါ်စောင့်မနေ၊ သူ့ဖခင်ရှိရာ အိမ်ဦးခန်း သို့ နောက်ဖေးချောင်ထဲမှ ထွက်လာလိုက်ပြီး ဖခင်ရှေ့ ကျုံ့ကျုံ့လေး ထိုင်လိုက်သည်။

“သမီး . . . အဖေပြောတာ ကြားပြီးပြီနော် . . . အဖေ ထပ် မပြောချင်တော့ဘူး၊ အဖေပြောတာ နားမထောင်ရင် ငါ့သမီးကို အဖေသင့်တော်တဲ့သူတစ်ယောက်နဲ့ နေရာချပေးလိုက်မှာနော် . . . အဲဒီလို အဖြစ်မျိုးဖြစ်ချင်သလား။”

“မဖြစ်ချင်ပါဘူး အဖေ”

“အေး အဲဒါဆိုရင် အဖေပြောတာကိုနားထောင် . . . အဖေ နောက်ထပ် ဘာသံမှ မကြားချင်ဘူး။”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အဖေ . . . သမီးနားထောင်ပါ့မယ် ဟင်း”

မစိန်နု သူ့ဖခင်ကို ကတိပေးရင်း သက်ပြင်းမသိမသာချ လိုက်သည်။

“ကျွန်မ အကြော်ကို ဖြစ်နိုင်ရင် . . . အဲဒီကိုသာအိုးက ဟောဒီပန်းတောရွာသား အားလုံးမစားကြဖို့ ပိတ်ပင်မလားပဲ၊ ကျွန်မတို့သားအမိ ဒီရွာမှာရှိနေတာ သူ့မကြည့်ချင်တဲ့ပုံပဲ . . . သူ့ သမီးအတွက်နဲ့ ကျွန်မတို့ကို အဲဒီလောက်ဖြစ်နေတာ၊ အစ်ကိုကြီး ရေ”

“အဲဒါတော့ လွန်တာပေါ့ဟာ . . . သူ့သမီးနဲ့ ငဒိုးသဘော မတူဘူးဆိုတာကတော့ ငါလက်ခံပါတယ် . . . သူတို့က ပန်းတော ရွာက သူ့ဌေးစာရင်းဝင်ဆိုတော့ သူ့သမီးက သူ့ဌေးသမီး နင့်သားက လမ်းဘေးမှာ အကြော်ရောင်းတဲ့အကြော်သည်မ သား၊ လမ်းဘေးက လူကို ဘယ်သဘောတူနိုင်ပါ့မလဲ . . . သားသမီးချင်း ကိုယ်ချင်းစာ ကြည့်တော့လည်း မှန်တာပဲ၊ နောက်ပြီး ငဒိုးက ၁၀၉၊ ၁၁၀ ဆိုတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့ဟာ”

“ဟာ . . . ဘကြီးကလည်း အကောင်းပြောနေသလိုလိုနဲ့ သူ့ခိုးဓားရိုးကမ်း အသားထဲလောက်ထွက်၊ အမြင့်တက်ပြီး တွန်းချ နေပြန်ပါပြီ၊ ဘကြီးတူက ၁၀၉၊ ၁၁၀ မဟုတ်ပါဘူး အမေ အကြော်ရောင်းနိုင်ဖို့ တောထဲက ထင်းစိုရော၊ ထင်းခြောက်ပါ၊ ခုတ်ပြီးထမ်းရလွန်းလို့ လက်မှာရော၊ ပခုံးမှာပါ၊ အသားမာတို့ ကျွဲပခုံးတို့ထနေပြီ၊ မြေနိမ့်ရာ လှံမစိုက်ချင်စမ်းပါနဲ့ ဘကြီးရာ”

“အေး . . . အေး ဟုတ်ပါတယ် . . . ငါပြောတာ မှားပါတယ် ကွာ၊ ဟောဒီကောင် ငဒိုး မင်းအကြောင်း ငါအကုန်ကြားပြီးသား၊ မင်းယောက္ခမတော်ချင်တဲ့ ကိုသာအိုးကလည်း ကြားပြီးသိပြီးသား၊ မင်းစကားကြီး စကားကျယ်ပြောလွန်းအားကြီးလို့၊ ကပ်သီးကပ်သပ် ပြောလွန်းအားကြီးလို့ စိတ်ပျက်တာလည်းပါတာ ဖြစ်ရမယ်ကွနော်”

“ဘကြီးကလည်း သူ့စိတ်ပျက်ရမယ့်သူတွေက အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊ ကြက်တိုက်၊ ထန်းပင်မြင် မော့ကြည့်တဲ့လူအားလုံး၊ လမ်း သွားရင် မကိုက်ချင်၊ မဟောင်ချင်တဲ့ခွေးတောင် ဆူနေအောင် အဟောင်ခံရတဲ့လူမျိုး၊ ခွေးကတောင် ရန်သူတော်သတ်မှတ်ခံရတဲ့ လူမျိုးတွေကိုသာ ကြောက်ရမှာဗျ”

“ခွေးပဲကွာ. . . လူတွေ့ရင် ဟောင်ချင်ဟောင်မှာပေါ့၊ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ်ရန်သူတော်လေး ဘာလေးပြောရတယ်လို့ကွာ”

“ဘကြီးကလည်း မလေ့လာဘဲ ဇွတ်ပြောတာကိုး၊ ခွေးသား မကြာခဏစားတတ်တဲ့လူမျိုး ခွေးကသိပ်သိတာ ဘကြီးမဟုတ်ရင် ဟိုအပိုင်းက ခွေးအမြဲပေါ်စားတဲ့ ဖြူတုတ်နဲ့ကျွန်တော် ခွေးအုပ် ရှိတဲ့နေရာ ယှဉ်သွားမယ်၊ ဘယ်သူ့ကို ခွေးက သဲကြီးမဲကြီးဟောင် မယ်ထင်သလဲ ဘကြီးသိရလိမ့်မယ်”

“ကဲ. . . မိချောင်းသား လျှာမရွည်နဲ့တော့၊ ငါလာတဲ့ အကြောင်း ဘယ်ရောက်သွားမှန်းမသိတော့ဘူး”

“ကျွန်မတို့သားအမိကို ဟိုဘက်က ပြောတဲ့စကားကြားလို့ လာတာလေ. . . ကဲ အစ်ကိုကြီးအကြော်တွေစားဦး. . . စလူတောင် ပြန်ရင်လည်း. . . ယောက်မအတွက် ငါးပေါင်းကြော်ထည့်ပေး လိုက်ဦးမှ. . . သားငဖိုးရေ မင်းဒေါ်ကြီးအတွက် ငါးပေါင်းကြော် ထည့်ဖို့ ဟိုနားပေါက်ပင်က ပေါက်ရွက်လေးငါးရွက်လောက် ခူးလိုက်ဦး”

“အမေကလည်း အမြဲတမ်းပဲ ဘူးသီးကြော်ကို ငါးပေါင်းကြော် လို့ ခေါ်ခေါ်နေတယ်. . . ပြင်လို့ကို မရဘူး၊ မြို့က လူတွေကြားရင် ရယ်စရာဗျ”

“တော်တော်လာတဲ့ အကောင်ကွာ ခုနစ်တန်းလောက်နဲ့ ကျောင်းထွက်လို့ပေါ့၊ သင်ရိုးသာကုန်ရင် မိုးပေါ်တက်ပြီး ကောင်းကင်မှာစာရေးမယ့်ကောင်”

ဟုပြောရင်း ငဒိုးနှင့်ပြောရတာ မောသွားသည့်အလား၊ ရေနွေးကြမ်းငွေ့သောက်နေသည့် ငဒိုးသည် မိခင်ခိုင်းထားသည့် သူတို့အကြော်တဲနားရှိပေါက်ပင်မှ ပေါက်ရွက်မရင့်တရင့် အရွက်တွေ တစ်ထပ်ကြီးခူး၍ ယူလာပြီး သူ့မိခင်ကိုပေးလိုက်ရင်း

“ဘကြီး ကောင်းကင်မှာ တက်ပြီးစာရေးတာ တိမ်တွေ ဘကြီးရဲ့၊ မနေ့ကတောင် တိမ်တိုက်တစ်ခုမှာ မောင်ဒိုးမောင်နှင့် မစိန်နုလို့ စာရေးထားတာတွေ့လိုက်ရသေးတယ်”

“တယ်. . . ဒီကလေးပြောလေ ကဲလေ အရူးမဟုတ်၊ အပေါ့မဟုတ်နဲ့. . . ဘကြီးကို မခန့်လေးစားနဲ့နော် ဟင်း. . . ”

ဟု မိခင်ဖြစ်သူက ငေါက်လိုက်သဖြင့် ငဒိုး အသံတိတ် သွားသည်။

“ပြောပါစေ. . . ညီမရယ်၊ တစ်ဦးတည်းသားတွေဟာ ဒီလို ပါပဲ၊ နောက်ပြီး ဖအေကလည်း ငယ်ငယ်တည်းက မရှိတော့၊ ငါ့ညီမ အပေါ် ချွဲသလို၊ ငါ့အပေါ်လည်း ဒီလိုပဲ ဒီကောင်က ချွဲတာ၊ အေး ဒါပေမဲ့ အင်းအဲဒီလို အတွေးအခေါ်ရှိတာ၊ စကားတတ်တာ ငါသဘောကျတယ်. . . အဲဒါတော့ ငါချီးကျူးတယ်. . . ငါ့တူ အခုပြောတဲ့ အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်၊ ကြက်တိုက်၊ လူစားထဲမှာ မပါတာတော့ ဘကြီးအကြိုက်ဆုံးပဲ၊ အေး. . . ဒါကြောင့် ငါ့တူကို ဟိုတစ်ဖက်ပြောတဲ့စကားတွေကြားတော့ လက်သဲဆိတ်တော့ လက်ထိပ်နာရပြီပေါ့ကွာ”

“ဒီမှာ ငဒိုး မင်းအမေက မင်းအဖေနဲ့ညားတော့ မင်းကြုံသလို အဖြစ်မျိုး ကြုံရပြီး တို့တစ်ဆွေလုံး တစ်မျိုးလုံးက ကျင့်ခဲ့တာက ဒါကြောင့် သူကလည်း တို့မိသားစုဆွေမျိုးတွေက စလူတောင်ကို ပြန်ခေါ်တာတောင် သူ့မာနနဲ့သူ ရွာကိုလည်း ပြန်မကပ်ဘူး။ မင်းငယ်ငယ်ထဲက ဟောဒီပန်းတောရွာထိပ်မှာပဲ အကြော် ရောင်းတယ်၊ မိုးတွင်း ကောက်စိုက်တယ်၊ ကြုံရာကျပန်း လုပ်ပြီး မင်းကိုအထိုက်အလိုက် ပညာတတ်အောင် သင်ပေးခဲ့တဲ့အထိပေါ့။ ဟောအခု မင်းက ဥစ္စာရွာရမယ့်အရွယ်မှာ ကြင်ယာရွာတော့၊ အဝင်ကျော်သွားပြီပေါ့ကွာ... သူတို့ပြောသလို မင်းက လယ် တစ်ကွင်း၊ ထန်းတစ်ပင်မရှိတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့... အဲဒီတော့ ဟိုမိန်းကလေးရှင်က သဘောမကျနိုင်ဘူးဖြစ်နေတာ၊ ဘကြီးတို့က မင်းအမေနဲ့ မင်းအဖေရဲ့ အဖြစ်ကိုကြုံခဲ့လို့ သဘောပေါက်တာ၊ အဲဒီတော့ မင်းဘာလုပ်မလဲ... စဉ်းစားဦး ငါ့တူ... အပြောင် အပျက်ပြောတာကတော့ တစ်မျိုးပေါ့ကွာ”

ဘကြီးဖြစ်သူစကားကြောင့် ငဒိုးစဉ်းစားသလိုလုပ်ရင်းက

“အပြောင်အပျက်ဆိုတာကလည်း ကျွန်တော် ပြင်လို့ဖြစ်နေ လို့ပါ... ဟုတ်တယ် ဘကြီး၊ သူတို့ဘက်ကအနေအထား အထူး သဖြင့် သူ့အဖေကြီးသဘောထား ကျွန်တော်သဘောပေါက် ပါတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ ဇွတ်တရွတ်လုပ်ရင်လည်း မစိန်နုက ကျွန်တော့်ဘက်ပါပေမယ့် ကျွန်တော့်ကြောင့် နစ်နာရာရောက်မယ်၊ သူနဲ့ကျွန်တော်က ငယ်သူငယ်ချင်းတွေဆိုတော့ ပိုပြီး သံယောဇဉ် ရှိပါတယ် သူ့ကိုလည်း ကျွန်တော်... ကျွန်တော်...”

ငဒိုးစကားမဆုံးလိုက်ရ ဦးကျော်ဇံမှ လက်ကာပြရင်း-

“ဘကြီးသိတယ်... မပြောနဲ့တော့၊ အဲဒီတော့ကွာ... ဟို ခုံတော်မောင်ကျဘမ်းနဲ့ ဆရာတော် ရှင်ဥတ္တမကျော် တွေ့ဆုံခန်း လိုပေါ့။ သူလယ်တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင်ပြောနေတော့ မင်းလယ် တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင်ပိုင်ရင် ဘကြီးကိုယ်တိုင် လိုက်တောင်းပေး မယ် ငါပြောသလိုလုပ်မလား”

“ဟာ... လုပ်မှာပေါ့ ဘကြီးလုပ်ရမှာလဲ”

ငဒိုးက အားတက်သရောပြောလိုက်သလို မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မနှင်းမှ သူတို့တူအရိုးကြား ဘာမှဝင်မပြောဘဲ သူ့အကြော် သူ့ကြော်လိုက်၊ ဝယ်သူလာ ရောင်းလိုက်လုပ်နေသည်။

“ဒီလိုကွာ... အဲဒါ ငါပြောမလို့ မင်းနဲ့စကားပြောရင်း လမ်းလွဲလွဲသွားတယ်၊ ဒီလိုကွ၊ ငါ့မှာ လယ်မြေထဲက ကုန်းကျတဲ့ လယ်တစ်ဧကကျော်ကျော်ကို ငှက်ပျောစိုက်ထားတာရှိတယ်၊ တစ်ပင်နဲ့တစ်ပင် ခြောက်တောင်ကွာစိုက်ထားတာ အပင် ၅၀၀ ရှိတယ်၊ တစ်ဧက ၄၃၉ ပင်ဆိုတော့ တစ်ဧကကျော်ကျော်ပေါ့၊ အဲဒါ အခုကျေးရွာလူကြီးတွေ အဖျက်ခိုင်းနေတယ်ကွာ”

“ဟာ... ဟုတ်တာပေါ့ ဘကြီးရဲ့ လယ်မြေကိုခြံမှ မစိုက်ရဘဲ ဟိုစကားတောင်ရှိသေးတာပဲ အိမ်လာယာဆုတ်တဲ့ ဒါမျိုးတွေက မဖြစ်သင့်ပါဘူး ဘကြီးရာ”

“ဟေ့ကောင် မင်းတတ်တိုင်းမပြောနဲ့၊ ငါလည်း လုပ်ရမလား လို့ လုပ်ကြည့်တာပဲ၊ အခုအဆင်မပြေတော့ ငှက်ပျောခြံဖျက်ပြီး စပါးပြန်စိုက်ပေးရမှာကွ၊ ပြန်စိုက်ပေးရတာအကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ ငါ့အနေနဲ့... ဒီငှက်ပျောခြံကြီးကို အနှစ် ၂၀ လောက်လုပ်ပြီးမှ

ဖျက်ပေးရတယ်ဆိုတော့ နည်းနည်းတော့ သိက္ခာကျတာပေါ့ကွာ. .
 အဲဒီတော့ မင်းမတော်ရသေးတဲ့ ယောက္ခမလောင်းပြောတဲ့စကား
 အရ. . . မင်းလည်း လယ်တစ်တွင်း၊ ထန်းတစ်ပင်ပိုင်ရအောင်. .
 ငါ့ငှက်ပျောခြံကို မင်းကိုပေးမယ်၊ ပြီးရင် ကျေးရွာလူကြီးတွေ
 အလိုကျ မင်းကဖျက်ပေးပြီး စပါးစိုက်. . . အဲဒီမြေကိုလည်း မင်း
 အပိုင်ယူလိုက်ကွာ၊ ငါလည်း သိက္ခာရှိ၊ ငါတူလည်း အမွေပေးပြီးဖြစ်၊
 တစ်ချက်ခုတ်၊ နှစ်ချက်ပြတ်ပေါ့ကွာ. . . ဘယ်နှယ်လဲ ငါ့တူ”

ဟု ဦးကျော်ဇံမှပြောနေလျှင် ငဒိုးမေးပွတ်စဉ်းစားရင်းက-

“အင်း. . . ဘကြီးပြောတာ ကျွန်တော် သဘောပေါက်တယ်၊
 လက်ခံတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘကြီးပြောတာတွေ လွဲနေတာတော့
 ကျွန်တော် ထောက်ပြပါရစေ”

“အေးပါ. . . အစီအစဉ် မင်းလက်ခံရင်ပြီးတာပဲ. . . ဒါ
 အဓိကပဲ. . . ကဲ. . . ဘာထောက်ပြချင်တာလဲ”

ဟု မေးနေသဖြင့် ငဒိုး သူ့ဘကြီးဖြစ်သူကိုကြည့်ရင်း

“ဘကြီးပေးတဲ့မြေ ကျွန်တော် အပိုင်ယူလို့မရဘူး၊ ဒါခြံမြေ
 မဟုတ်ဘူး လယ်မြေ. . . လယ်မြေဖြစ်တဲ့အတွက် ကျေးရွာလူကြီး
 တွေက လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးမှ ကျွန်တော်လုပ်ခွင့်ရမှာ. . . လယ်မြေ
 ကို အမွေပေးလို့ မရဘူး။ အဲဒီတော့ ဘကြီးက ငှက်ပျောခြံလယ်
 ကို ကျွန်တော့်မပေးပါနဲ့၊ ဘကြီးလုပ်ခွင့်ရတဲ့ ဧရိယာအထဲမှာပဲ
 ရှိမြဲရှိပါစေ၊ ဘကြီးပြောတဲ့အတိုင်း လယ်စိုက်လို့ရအောင်
 ကျွန်တော်က ဦးဆောင်လုပ်ပေးမယ်. . . ”

ဟုပြောနေသဖြင့် ဦးကျော်ဇံ ခေါင်းကုတ်လိုက်ရင်း-

“မင်းနဲ့ပြောရတာ ငါမျက်စေ့လည်တယ်ကွာ. . . မင်းကြိုက် သလိုသာလုပ် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေ ငါ့လာမပြောနဲ့၊ မင်းနဲ့ရပ်ရွာ လူကြီးညှိပြီးလုပ်၊ ငါ့ခြေငါ့လက်နဲ့ ဒီငှက်ပျောခြံမဖျက်ဘူး၊ အဲဒီ မြေကွက်လယ်လုပ်ပိုင်ခွင့် မင်းနာမည်နဲ့ဖြစ်အောင်လုပ်ယူ၊ ပြီးရင် စပါးစိုက်. . . နောက်ပြီးဖြစ်နိုင်ရင် ထန်းပင်တွေစိုက်ကွ. . . လယ်နဲ့ထန်းနဲ့ရှိလို့ကတော့ ဟိုကိုသာအိုး သမီးကို ဘကြီးတောင်း ပေးမယ်. . .”

“ပျော်လိုက်တာ ဘကြီး”

“ဒါနဲ့ ဘကြီးဒိုးမောင်တို့ဇာတ်လမ်းက ဘယ်လိုဆက်ဖြစ်သေး သလဲ”

ဆရာကြီးဦးလှသန်းနှင့် ဆရာလေးကိုမျိုးမြတ်သူကို ဦးဒိုးမောင် စကားနားထောင်ရင်း ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူမှ မေးလိုက်လျှင်

“ဘယ်လိုဖြစ်ရမှာလဲ ကျောင်းဆရာလေးရယ်. . . ဘကြီးက ငယ်ငယ်က အခုနပြောသလို. . . မဟုတ်မခံစိတ်ကလေးကလည်း ရှိ၊ မှားရင်မှားတယ် မှန်ရင်မှန်တယ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းသမား ဆိုတော့၊ ဘကြီးပြောတဲ့အတိုင်း ငှက်ပျောခြံဖျက်၊ စပါးစိုက်အောင် ပြန်လုပ်၊ ဘကြီးဇနီးသည်ဖြစ်မယ့် မစိန်နုရဲ့ အဖေပြောစကားကို နားထဲမှာမထွက်တော့ ဒီလောက်ရှိလာတာဆိုပြီး ဘကြီးလုပ်ခွင့် ရတဲ့ အဲဒီလယ်တစ်ဧကကျော်ကျော်မှာ ထန်းပင် ၁၀ ပင်စိုက်ထား တာ၊ လေးငါးနှစ်လောက်ကြာတော့ ထန်းပင်တွေက လူတစ်ရပ် လောက်ရှိလာ၊ ရေခံ မြေခံကလည်းကောင်းလို့ကွ၊ နောက်ပြီး အဲဒီ

လယ်ကရတဲ့စပါးကလည်း သားအမိနှစ်ယောက် ဝမ်းစာရဆိုတော့ မနည်းအဆင်ပြေလာတာပေါ့။ ဒါနဲ့ ဘကြီးဦးကျော်ဇံ... သူပြောထားတဲ့အတိုင်း လူကြီးစုံစွာနဲ့ ဦးလေးကို မိန်းမတောင်းပေးတော့ပေါ့ကွာ”

ဟုပြောရင်း ဦးဒိုးမောင်၏ အေးနေပြီဖြစ်သော ရေခွေးကြမ်းတစ်ခွက်ကို တစ်ကျိုက်ကျိုက်သောက်၍နေသည်။ ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူမှ သိလိုဇောနှင့်-

“အဲဒီတော့ ဦးလေးယောက္ခမဖြစ်သူက ဘာပြောသလဲ”

ဟု မေးလိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင်ပြုံးပြုံးကြီးဖြင့်

“ဦးလည်း ရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ပေါ့ကွာ”

အဲဒီမှာတင် ယောက္ခမလောင်းကြီးက ဘာပြောတယ်မှတ်သလဲ... ဒီကောင်ငဒိုးက မဂဒူးကွ၊ ဉာဏ်ပူဇော်ခ လူတစ်ရပ်လောက်ရှိတဲ့ ငွေပုံပေးရမယ်လို့ ဆရာက ပညာသင်တော့၊ လူတစ်ရပ်လောက်ရှိတဲ့ တောင်ပို့ပေါ် ငွေစအနည်းငယ်တင်ပြီး ဆရာကို ကန်တော့တဲ့လူစား၊ နောက်ပြီး ဦးကြီးဖြစ်တဲ့သူရဲ့ အဆုံးအမလမ်းညွှန်မှုနဲ့ အလုပ်အပေါ်စိတ်ဝင်စားသွားပြီး ကြိုးစားနေတာ ငါကြားပြီးပါပြီ။ ငါ့သမက်လုပ်မဲ့လူဟာလည်း၊ ဒီလိုအတွေးအခေါ်စိတ်ဓာတ်၊ လက်တွေ့နဲ့လုပ်ရပ်တွေမှန်တဲ့ ဒီလိုသူငယ်မျိုး ငြင်းစရာမလိုတော့ပါဘူး... ဟိုတုန်းကသာ၊ အဲဒီလို ငါဖြစ်ချင်တဲ့ပုံစံမျိုးရှိခဲ့ရင် မင်းတူကို အစကတည်းက ငါသဘောမတူစရာအကြောင်းမရှိပါဘူးကွာ... အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ သွန်သင်လမ်းပြတည့်မတ်ပေးတဲ့ မင်းကိုလည်း ငါ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်တဲ့ လူပုံအလယ်မှာ ထင်မထားတဲ့ စကားကို ပြောပြလိုက်တော့... ”

ဘာပြောကောင်းမလဲကွာ. . . အကုန်လုံး ဝမ်းသာကုန်ကြတာပေါ့
. . . ဘကြီး ဘကြီးဆိုတာ ဝမ်းသာလိုက်တာ အတိုင်းထက်အလွန်
ပေါ့ကွာ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ. . . ဆရာကြီးဖြစ်သူက

“ဟာ. . . ဦးဒိုးမောင်က လယ်ထဲ ထန်းပင်တွေစိုက်တာ
အကြောင်းရင်း အခြေခံရှိခဲ့တာကိုးဗျ”

ဟုပြောလိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင်သည် ဆရာကြီးကို ကြည့်
လိုက်ပြီး တည်ငြိမ်လေးနက်သောအသံဖြင့်. . .

“ဒါလဲ မှန်သင့်သလောက် မှန်ပါတယ်. . . ကျောင်းဆရာ
ကြီးရယ်. . . ဒါပေမဲ့ အခုလို လယ်တွေထဲမှာ ထန်းတောကြီးဖြစ်
နေအောင် လုပ်ဖြစ်လာတာကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကျေးလက်ဒေသ
တွေမှာ အသုံးများဆဲဖြစ်တဲ့ မြန်မာရှေးရိုးစကားတွေ စကားပုံ
တွေကို သေသေချာချာ အသံထွက်ပြောကြည့်ပြီး၊ အဓိပ္ပာယ်
ကောက်တယ်။ စေ့စေ့စပ်စပ်တွေးတယ်၊ အဲဒီ အကျင့်ကလည်း
ငယ်ငယ်ကရှိခဲ့လို့ ဘကြီးကိုတောင် သူများတွေ စကားကပ်ပြော
တယ်. . . ကပ်သီးကပ်သပ်နိုင်တယ် ပြောယူရတဲ့အထိ ရှိခဲ့တယ်
လေ၊ အခုကိစ္စမှာလည်း လယ်တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင်ဆိုတဲ့စကား
ကို ချဲ့ပြီးတွေးရင်း အကြံပေါ်တာပဲ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူလည်း လူငယ်ပီပီ
သိချင်ဇောဖြင့်. . .

“ဘကြီးဘယ်လို တွေးလိုက်တာပါလိမ့်”

“ဒီလိုပါ ဆရာလေးရယ်. . . လယ်တစ်တွင်းထန်းတစ်ပင်
ဆိုတာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဥပမာပေးတာ၊ ဘကြီးက လယ်တစ်တွင်း

ထန်းတစ်ပင်များများစိုက်နိုင်ရင် ဥပမာ လယ်ဆယ်ဧကဆိုရင် အနည်းဆုံးလယ်ကွက် ၁၅ ကွက် ၂၀ ရှိတော့ လယ်ကန်သင်း ထောင့်ဆုံတွေမှာသာ ထန်းတစ်ပင်စီပဲ လိုက်စိုက်ရင် ၂၅ ကနေ ၃၀ စိုက်လို့ရမှာပဲ။ စပါးလည်း မထိခိုက်၊ ထန်းပင်လည်းစိုက် ဖြစ်၊ ထန်းသီးလည်း စားရမှာပဲဆိုပြီး စိုက်ခဲ့တာ... အခုတော့ ဘကြီးထင်ထားတာထက် အကျိုးရှိပြီး အခုခေတ်နဲ့လည်း အံဝင် သွားတာပေါ့ကွာ”

“ဪ... ဘကြီးက ဒီလိုတွေးခဲ့တာကို နေပါဦးဘကြီး မေးလက်စနဲ့ မေးပါရစေဦး ခေတ်နဲ့ဘယ်လိုအံဝင်သွားတာလဲ”

ဟု ဆရာလေးမျိုးမြတ်သူမှ သူ့ဝသီအတိုင်း မေးနေပြန်လျှင် ဦးဒိုးမောင်မှ ခါးဆန့်၍ ခေါင်းမော့လိုက်ရင်း

“ဟဲ့... ဟဲ့... ဘယ်လိုအံဝင်ရမှာလဲ ဆရာလေးရာ၊ ထန်းပင်က အလွန်အသုံးဝင်တာများသလို အားလုံးလူတွေ သုံးနိုင် တယ်၊ အခုတောင်သူလယ်သမားစာစောင်တွေ၊ ရေဒီယိုတွေမှာ ပါပါနေတာ မကြားမိဘူးလား၊ စပါးစိုက်ခင်းတွေအတွက် လင်းနို့ မွေးကြတာလေ... လင်းနို့အိမ်တွေတောင် ဆောက်ပြီး လင်းနို့ ခေါ်ကြတာလေ... စိုက်ပျိုးမြေတွေအတွက်၊ အပင်တွေအတွက်၊ လင်းနို့ချေး၊ သဘာဝမြေဆီရအောင် လုပ်ကြတာ မဟုတ်လား၊ ဘာပြောကောင်းမလဲကွာ၊ ဘကြီးလယ်ထဲထန်းတောမှာတော့ လင်းနို့ကမ္ဘာဖြစ်နေတာကြာလှပါပေါ့လား မောင်ရင်ရယ်... ဟဲ့ ... ဟဲ့...”

ဦးဒိုးမောင်မှ ခပ်သောသောလေးပြောပြီး စကားအဆုံး သတ်လိုက်လျှင်... ဆရာကြီးဖြစ်သူမှပင်-

“အဲဒါကြောင့်ထင်တယ်၊ ဦးဒိုးမောင်လယ်တွေက တခြားလယ်တွေထက် ကောင်းတယ်. . . အထွက်ပိုတယ်. . . ပြောကြတာပေါ့. . . လင်းနို့ချေးကလည်း မြေဆီလွှာကို ကောင်းစေတာပဲ. . . ကျွန်တော်အခုစကားပြောရင်း ကောက်ချက်ချမိတာ ပြောရရင်. . . ဘကြီးဒိုးမောင်ဟာ မြန်မာ့ရှေးရိုးစကားတွေ၊ စကားပုံတွေကို ကျွန်တော်တို့လို ကျေးလက်၊ ကျေးရွာဒေသတွေမှာ ပြောနေတာကို စိတ်ဝင်တစားရှိတဲ့ အချက်တစ်ချက်ကလည်း ဦးဒိုးမောင်ကို တစ်ရွာလုံးက စံပြထားရတဲ့ အချက်တစ်ချက်ထဲမှာ ပါတယ်လို့ အဖြေထုတ်မိတယ်. . . မဟုတ်လားဟေ့ ဆရာကြီးမျိုးမြတ်သူ ကဲ . . . ဦးဒိုးမောင် ကျွန်တော်တို့ ခွင့်ပြုပါဦး၊ ဒီနေ့ လယ်တစ်တွင်း ထန်းတစ်ပင် စကားဝိုင်းလို့ သတ်မှတ်လိုက်ရအောင်ဗျာ”

ဆရာကြီးဦးလှသန်းက စကားဝိုင်းကိုဖြတ်၍ မတ်တပ်ရပ်လိုက်ရင်း ပြောလိုက်ရာ ဦးဒိုးမောင်က-

“ဟုတ်ပ ဟုတ်ပ”

ဟု ပြုံးပြုံးကြီးပြော၍ ကျန်ခဲ့ပါတော့သတည်း။ ။

ရွှေလိမ္မော်အေး

အခန်း (၁)

တော်သလင်းနေ ပုဇွန်သေဆိုသည့်စကား ခင်အေးလေးတို့ ကောက်စိုက်သမများအတွက် လက်တွေ့ခံစားရသည်။ ပုဇွန်ပင် မဟုတ်၊ လယ်ပုဇွန်လုံးတောင်မခံနိုင်၊ လယ်ထဲကရေပူလွန်း၍ သေကြရသလို၊ လူပါမီးတောက်မတက်ခံစားရသည်မှာ တော်သလင်းလ ကောက်စိုက်ဆင်းရသည့် ကောက်စိုက်သမများ ကြုံဖူးကြရသည်။ ထိုကောက်စိုက်သမများဖြင့် ဝါဆိုဝါခေါင်လ ကတည်းက စိုက်ခဲ့သော လယ်ကွင်းပြင်တချို့ ဒီနှစ်ရေကြီးနစ်မြုပ် သည့်ဒဏ် ခံလိုက်ရသဖြင့် လယ်သမားများ ဗျာများခဲ့ရသည်။ စိုက်ပြီးသားစပါးတွေ တစ်လနီးနီး ရေထဲမှာမြုပ်သွားသဖြင့် စပါး ပင်တွေ ရေဒဏ်ကြောင့်ရိသွားရသလို လှိုင်းဒဏ်ကြောင့်ရိနေသည့် စပါးရွက်တွေ အပိုင်းပိုင်းပြတ်ကုန်၏။ ရေမကျခင်ကတော့ စပါးပင် တွေရှိလေနီး မျှော်ကိုးနေကြသော လယ်သမားများမှာ ရေကျသော အခါ ပြောင်တလင်းခါသွားသည့် မိမိတို့လယ်မြေတွေကိုသာ စိတ်မကောင်းစွာ မြင်ကြရလေ၏။ ထို့ကြောင့် ရရာပျိုးတွေ၊ မျိုးတွေနှင့် အချိန်မီ ပြောင်တလင်းမြေကို အရောင်သွင်းဖို့ ကြိုးစား ကြလေ၏။ ထိုကဲ့သို့ ကြိုးစားကြရာတွင် လယ်သမားများနှင့်

မပြီးတော့။ လယ်သူမကြီးတွေ၊ လယ်လုပ်သားတွေ၊ ပျိုးနုတ်သားတွေ၊ ကောက်စိုက်သမတွေ၊ နောက်ဆုံး နွားတွေ၊ ကျွဲတွေပါလာတော့မည်။ လတာပြင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်နေသည့် သူတို့ပန်းတောရွာလယ်ကွင်းပြင်ကြီးကို လှမ်းမျှော်ကြည့်ရင်း ခင်အေးလေးတစ်ယောက် ကျောတစ်ချက် တွန့်သွားသည်အထိပင်။

“အရီးလေးကြင်မဲ့ရေ... ခင်အေးလေး ဘယ်သွားသလဲ”

“ဟဲ့... လူမဲလား.. ခင်အေးလေး နောက်ဖေးစည်းရိုးနားခွေးတောက်ရွက် ခူးနေတယ် ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဪ... ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး၊ မနက်ဖြန် ရေကျကောက်စိုက်ဖို့ လာငှားတာပါ”

“အေး... ငါလည်း အဲဒါမျှော်နေတာ၊ ဘာလဲ ကိုယ့်စရိတ်ကိုယ်စားလား၊ နင်တို့ ထမင်းကျွေးလား”

“ဟာ အရီးလေးရယ်... ကရိကထတွေနဲ့မို့ ကိုယ့်ထမင်းချိုင့်ကိုယ်ဆွဲပေါ့ဗျာ၊ ရေနွေးကြမ်းတော့ တဝတိုက်ပါမယ်”

“ဟဲ့... လူမဲရယ်၊ နင်တို့လယ်သမားတွေကလည်း ရေနွေးကြမ်းတိုက်တာ စကားထဲထည့်ပြောနေရသလား၊ ဟိုတုန်းကဆို ‘ရင်စာ’ အဝအပြ၊ ပြောင်းဖူးဖက်ဆေးလိပ်ဆို ကြိုက်သလောက်သောက်၊ ငါတို့ ငယ်ငယ် ကောက်စိုက်တာ မြင်စေချင်တယ်”

ဒေါ်ကြင်မဲ့မှ စကားတွေပြောပြီး ခြံထဲဝင်လာသည့် လူမဲကို ကြည့်ရင်း သူတို့ငယ်ငယ်က ကောက်စိုက်သမများနှင့် လယ်သမားများ ကျွေးမွေးပုံတွေ ငယ်မူပြန်ကာ သဝေထိုးပြောနေလေ၏။

“အရီးလေးပြောတာ ကျွန်တော်ကြားဖူးပါတယ်၊ အခုအခါမှာ ဆေးလိပ်ပေးမသောက်တာကတော့၊ ကောက်စိုက်သမတွေ ကျမ်းမာရေးကြောင့်ပါ အရီးလေးရဲ့ ဟား... ဟား”

လူမဲ့မှ သူ့စကားသူသဘောကျစွာ ပြောနေသလို ဒေါ်ကြင်မုံ မှာလည်း လူမဲ့ကိုမျက်စောင်းထိုးကြည့်ရင်း-

“သွားစမ်းပါ လူမဲ့ရယ်. . . နင်က ကပ်စေးနဲ့ဆိုတော့ ဒီလို ပြောမှာပေါ့”

“ဟား. . . ဟား. . . သွားမယ် အရိုးလေး၊ ဟိုဘက်ပိုင်းက နီမတို့၊ ပန်းရုံတို့လည်းပါတယ်လို့ ခင်အေးလေးကို ပြောလိုက်ပါ”

“အေး. . . အေး”

လူမဲ့တစ်ယောက် သူတို့ခြံထဲက ထွက်သွားတော့မှ ခင်အေးလေး သက်ပြင်းတစ်ချက်ချလိုက်ရင်း. . .

“ဟူး. . . ”

လေပူတစ်ချက်မှုတ်ထုတ်လိုက်ကာ နောက်တစ်ကြိမ် ရေကျ ကွင်းပြင်ကြီးကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ကွင်းပြင်ကြီးထဲ နေပူပူ၊ ရေပူပူထဲတွင် သူတို့ ပန်းတောရွာသားတချို့က ကန်သင်းဆယ် သူဆယ်၊ ဒိုက်သရောတွေ အမှိုက်တွေ၊ ဗေဒါတွေ ရှင်းသူကရှင်း ဖြင့် လုပ်ငန်းတွေပြန်စနေသည်။

ရွာအထက်ပိုင်းက နိုင်စိုး၊ လူမဲ့တို့လို ကုန်းပိုင်းကျသည့် လယ်သမားများက မနက်ဖြန် သဘက်ခါဆိုသလို ကောက်တွေ ပြန်စိုက်ကြတော့မည်။ ပျိုးလက်ပျိုးစည်းတွေ လယ်ထဲရောက်နေ ကုန်ပြီ။ ခင်အေးလေးတစ်ယောက် ရေတက်နေစဉ် တစ်လကျော် လောက် လယ်ထဲမဆင်းရသဖြင့် နဂိုအသားလေးအတိုင်းဖြူလို့ပေါ့၊ တမန်းဆီးတွေလည်းမရှိတော့၊ နေပူမရွှောင် မိုးရွာမရွှောင်၊ ကောက်စိုက်ရတာများလို့၊ လက်ကောက်ဝတ်မှစ၍ လက်ဖျားလေး များအထိ ညိုနေတဲ့အသားလေးခုမှ ဖြူလာရှိသေး၊ ဟော မနက်ဖြန်

လယ်ထဲမှာ ကောက်ပြန်စိုက်ရတော့မည်။ တော်သလင်းနေဝယ်
 ကျောကွဲမတတ်ခံရတော့မည်။ နေပူတော့ လယ်ကွက်ထဲက ရေကပူ၊
 ရေပလုံလေးတွေစီလို့၊ ရေဆူနေသလားအောက်မေ့ရ၊ ခြေသလုံး
 သားတွေ အရေခွံတွန့်မတက် ပူတာလည်းခံရတော့မည်။ ခြေဖဝါး
 တွေကတော့ ရွံ့ထဲမှာမြုပ်နေလို့ ခြေသလုံးလောက်အထိမနာ၊
 လက်မောင်းသားတွေလည်း ကောက်စိုက်အင်္ကျီနှစ်ထပ်ဝတ်ထားလို့
 နေပူဒဏ်ကာကွယ်နိုင်ပါရဲ့. . . အင်း. . . ဒါပေမဲ့ တစ်ကိုယ်လုံး
 တော့ အိုးကင်းထဲထည့်လှော်သလိုနေမှာပဲ၊ ကြည့်ပါလား. . .
 ပူလိုက်တဲ့နေ၊ ကောင်းကင်မှာလည်း တိမ်တစ်စတောင်မမြင်မိ၊
 ခင်အေးလေး အပြေးစဉ်းစားမိရင်း ချွေးတောင်ပြန်လာပါရဲ့. . . ။

“ဟဲ့. . . သမီးရေ. . . ခွေးတောက်ရွက် လက်တစ်ဆုပ်
 ခူးတာကြာလှချည်လား လာတော့လေ”

“လာပါပြီ. . . အမေ”

ခင်အေးလေး အတွေးပြတ်သွားသည်။ ခွေးတောက်ရွက်
 အစည်းလေး လက်တစ်ဖက်ကကိုင်ပြီး လက်တစ်ဖက်က ခေါင်းတွင်
 ပတ်ထားသည့် ခေါင်းပေါင်းပိတ်ဖြူလေးနှင့် နဖူးကချွေးစေးတွေ
 သုတ်လိုက်ရင်း အိမ်ဘက်သို့ ခပ်သွက်သွက်ထွက်လာလိုက်သည်။

“ဟင်း. . . မနက်ဖြန် နေပူထဲ ကောက်စိုက်ဆင်းရတော့
 မယ်၊ ဒီအလုပ်ကနေ ငါ ဘယ်တော့လွတ်နိုင်ပါမလဲ” ခင်အေးလေး
 စိတ်ထဲမှာ သောကပေါင်းများစွာ. . . ။

အခန်း (၂)

“ပန်းရုံရေ . . . တို့ရွာနား၊ လယ်ကွင်းစပ် ကားလမ်းဘေးက ထမင်းဆိုင်ကြီးက ဟီး နေတာပဲနော်၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဝင်ထွက်စားသောက်နေကြတဲ့ ကားတွေကလည်း အောတိုက်နေတာပဲနော်”

“အေးဟာ . . . သူတို့က တို့ရွာကို ဟိုမြောက်ဘက် မြို့တွေက လာလာ၊ တောင်ဘက်မြို့တွေက လာလာ၊ အလယ်အလတ်လဲကျ၊ ကားတွေလူတွေ စည်နေလိုက်တာ၊ တို့ရွာက အလှူပွဲထက်တောင် သာသေး . . . နော်၊ ခင်အေးလေး”

“အေး နင်အဲဒီလိုပြောတော့ ပြောရဦးမယ်ဟဲ့ . . . အဲဒီ ဆိုင်ကြီးမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ တို့အရွယ်ကောင်မလေးတွေဆို ဆင်တူဝတ်ကောင်းစားလှတွေနဲ့၊ မျက်နှာလေးတွေကလည်း အဖွေး သားနဲ့၊ တို့တွေ အလှူမင်္ဂလာဆောင်သွားတာထက်တောင်သာသေး မြို့ကြီးသူတွေနဲ့ တူတယ်နော်”

ခင်အေးလေးမှ အားကျသလိုပြောလိုက်လျှင် ပန်းရုံမှ ခေါင်းလေးခါလိုက်ရင်း . . .

“ဟယ် ဘယ်ကမြို့ကြီးသူတွေကမှာလဲ၊ အဲဒါ တို့လိုရွာသူတွေ ပါ ခင်အေးလေးရဲ့၊ ဟိုဆံပင်ရှည်တစ်ယောက်ဆို ဟိုမြိုင်သာနယ်ကဟဲ့၊ တို့ဘကြီး ဦးထော်ရဲ့ မိန်းမဘက်က ဆွေနီးမျိုးစပ်လို့တောင် ပြောတယ်အေ့၊ ကျန်တဲ့သူတွေလည်း သူ့လိုပဲ တောသူတွေတဲ့”

ခင်အေးလေး အံ့ဩသွားသလို ဝမ်းသာသလိုလည်း ဖြစ်သွားသည်။

“ဟယ် ဟုတ်လား၊ အဲဒီအစ်မတွေ၊ ညီမတွေက တို့လိုရွာသူတွေဟုတ်လား သေချာရဲ့လား ပန်းရုံ၊ ငါက မြို့သူတွေပဲ ထင်နေတာ”

“ဘာလဲ နင်ကမယုံလို့လား၊ မယုံရင် ဘကြီးဦးထော်အိမ်ကို သူတို့ မနက်ဖြန်ညနေပိုင်းကျရင် သူတို့ဆိုင်အတွက် ပန်းဂေါ်ဖီတွေ လာယူဖို့ရှိတယ်၊ နင်မေးကြည့်ပါလား။”

ဟုပြောလိုက်လျှင် ခင်အေးလေး နှုတ်ခမ်းစုလိုက်ရင်း-

“ဟင်း ပန်းရုံနော်၊ ငါက ဘာမယုံလို့ ဘာမေးရမှာလဲ” ပြောလိုက်လျှင် ပန်းရုံက ခင်အေးလေးကို ကြည့်ကာ တခစ်ခစ် ရယ်လိုက်ရင်း-

“ခစ် . . . ခစ် . . . ခစ် . . . ခင်အေးလေးရယ်၊ ငါမသိရင် ခက်မယ်၊ နင်နဲ့ငါနဲ့က ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်တွေပါနော်၊ နင် သူတို့ကို အားကျနေတာမဟုတ်လား။”

ဟုမေးလိုက်လျှင် ခင်အေးလေး ရှက်ပြုံးလေးပြုံးရင်း-

“အဟင်း . . . ပန်းရုံ၊ နင်ပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ ငါက ဘာလို့ စိတ်ဝင်စားရမှာလဲ”

ဟုဖြေလိုက်လျှင် ပန်းရုံလည်း

“ကဲ . . . မိချော၊ သူများအကြောင်း စကားကြောရှည်နေတာနဲ့ ကျောတောင်မဆန့်ရသေးဘူး။ ငါခဏမှေးလိုက်ဦးမယ် . . . တော်ကြာ ဒေါ်ကြီးမရွှေတို့ လှမ်းခေါ်တော့မယ်။ လာ . . . ခင်အေးလေး၊ ဟိုနုတ်ပြီးသား ပဲပုံကြီးနား သွားနားရအောင်”

“အေး . . . အေး”

သို့ဖြင့် ခင်အေးလေးနှင့်ပန်းမှုံတို့ သူတို့ ပဲနုတ်သမားတွေ နုတ်ပြီး စုပုံထားသည့် မတ်ပဲပုံကြီးအနားသွားကြသည်။ ပဲပုံကြီးမှာ လှည်းဖြင့်တိုက်ရန် အသင့်ပုံထားသော အပုံကြီးဖြစ်သဖြင့် ဟီးထ နေသည်။ ပဲပုံကြီးအနားရောက်သည်နှင့် ခင်အေးလေး ခေါင်းပေါင်း ထားသည့်ပုဆိုးကို ဖြေလိုက်ရင်း ပဲပုံကြီးဘေးစောင်းတွင် အလိုက်သင့် ခင်းလိုက်ပြီး မှေးထိုင်လိုက်သည်။ ပန်းမှုံကိုကြည့်လိုက်တော့ ခွေခွေလေးအိပ်လို့၊ ခင်အေးလေးစိတ်ထဲတွင် ပန်းမှုံပြောသည့် စကားတွေ နားထဲမှာမထွက်။ အဲဒါ တို့လို့ရွာသူတွေ စကားက ပဲ့တင်ထပ်နေသလို. . .

“အင်း. . . ငါလည်း သူတို့လို အရိပ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ရရင် ကျောမပူ နေမထိုး၊ အမျိုးမျိုးအဝတ်လေးတွေနဲ့ လှလှပပ နေရမှာပဲ အခုလေ ဟင်း မိုးတွင်းမှာ ကောက်စိုက်လည်း မသက်သာ၊ နွေမှာ ပဲနုတ်လည်း ပူလွန်းလို့ မသက်သာဘူး ဪ. . . ငါ့နှယ်နော် ဟင်း”

စိတ်အတွေးလေးဝင်လာသလို သက်ပြင်းကို လေးလေး တွဲ.တွဲ.ချလိုက်ရင်း ပဲပုံကြီးပေါ် ပစ်လွဲချလိုက်သည်။

အခန်း (၃)

“ဟုတ်ပါတယ် ဒေါ်ကြီး. . . အားလုံး ကျွန်မတို့တာဝန်ယူ ပါတယ်၊ ဒေါ်ကြီးသမီး မခင်အေးလေး အသားလေးကလည်း ဖြူ ရုပ်ကလေးကလည်း လှဆိုတော့ ကျွန်မတို့ဆိုင်ရှင်က သဘောကျမှာ၊ နောက်ပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဟောဒီ မပန်းမှုံကို စကားကုန် ပြောထားပြီးဆိုတော့ ဒီနေ့ လာခေါ်တာပါ”

ဒေါ်ကြင်မုံတစ်ယောက် စကားသွက်ဖြင့်ပြောနေသူ တစ်စိမ်း အမျိုးသမီးကိုကြည့်ရင်း အင်းမလှုပ်၊ အဲဒါမလှုပ်ဖြစ်နေသည်။

“ဟုတ်ပါတယ် အမေ၊ ဟောဒီက မမက နွယ်နွယ်စိမ်းတဲ့ . . သူက ပန်းမုံတို့ ဘကြီးရဲ့အမျိုးတွေပါ။ သူလည်း သမီးတို့လို ရွာသူ တွေပါပဲ။ သူတို့လုပ်တဲ့ အဲဒီဆိုင်ကြီးက အလုပ်က အရိပ်ထဲမှာ ဆိုတော့ ပိုက်ဆံရတာချင်းအတူတူ သမီးလုပ်ချင်လို့ပါ အမေ . . အဲဒါ ဟောဒီက မမက . . . ”

ခင်အေးလေး စကားဖြတ်လိုက်ရင်း သူ့အမေကိုကြည့်နေရာ ဒေါ်ကြင်မုံမှ သမီးကို တစ်မိမိမ့်ကြည့်ရင်း ခေါင်းကို တဖြည်းဖြည်း ညှိတ်ရင်းက . . .

“ဪ . . . ငါ့သမီး ခင်အေးလေးက သူတို့ပြောတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ချင်နေတာကိုး . . . အေးလေ ငါ့သမီးလေးက ပိုးဟပ်ဖြူလေး ဆိုတော့ အရိပ်မှာနေပြီး အလုပ်လုပ်ချင်မှာပေါ့လေ . . . အမေ နားလည်ပါတယ် . . . သမီးစမ်းလုပ်ချင် သွားလုပ်ပေါ့၊ ပဲနုတ်ပေး ယူထားတာတော့ အမေ ဆင်းနုတ်ပေးလိုက်ပါ့မယ်”

“ဟို အမေရယ် . . . အဲဒီလိုမဖြစ်ရအောင် အမေခွင့်ပြုတာနဲ့ ဟောဒီက မမတွေက ခြောက်လစာကြိုထုတ်ပေးမှာလေ၊ အဲဒီငွေနဲ့ သမီး ပဲနုတ်ပေးတွေကို ပေါက်ဈေးနဲ့ပြန်ပေးလိုက်ပါ့မယ်နော် အမေ . . . နော်၊ အမေ ခွင့်ပြုတယ်မဟုတ်လား ဟင်”

ဒုတိယအကြိမ် ဒေါ်ကြင်မုံမှာ ခေါင်းဖြည်းဖြည်းညှိတ်ရင်း-

“သမီးသဘောပါ သမီးရယ် . . . ငါ့သမီးလေး စိတ်ချမ်းသာ ရင်ပြီးရော၊ အလုပ်က အိမ်ကနေပဲ ဆင်းရမှာ မဟုတ်လား”

ဟု မေးလိုက်လျှင် လာခေါ်သူ အမျိုးသမီးက-

“အိမ်ကနေတော့ ဆင်းလို့မရဘူး ဒေါ်ကြီးရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဆိုင်နဲ့ရွာနဲ့က ဘာကွာလို့လဲ ဒေါ်ကြီးရယ်၊ ဟောဒီက ညီမလေး မကြာမကြာ ရောက်နေမှာပါ၊ ဒေါ်ကြီး လာချင်လည်း လာလို့ အနီးလေးမဟုတ်လား၊ ဒေါ်ကြီး သဘောကျရင်တော့ ဟောဒီမှာ ခြောက်လစာငွေ ဆိုင်ရှင်ပေးလိုက်တယ်ရှင်”

သို့ဖြင့် ခင်အေးလေးတစ်ယောက် ရွာထိပ်ကဆိုင်ကြီးသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ ရောက်ခါစနေ့ရက်တွေသည် ခင်အေးလေးအတွက် နိဗ္ဗာန်တမျှပင်။ ပင်ပင်ပန်းပန်း ဘာမှမလုပ်ရ၊ ထမင်းဝိုင်းပြင်နိုင် ရန်၊ မီးဖိုအနား အခန်းထဲမှနေ၍ အတို့အမြှုပ်လေးတွေ ပန်းကန် လေးထဲမှာ ကြည့်ကောင်းအောင် ပြင်ပေးရုံသာ။

“အင်း. . . ငါ ဒီဆိုင်ရောက်တာ နေရာကျလိုက်တာ၊ ဒီအလုပ် မျိုးတော့ ရွာထဲကအလှူမှာ ထမင်းကျွေးတာလောက်တောင် မပင် ပန်းဘူး၊ အမေသိရင် ဝမ်းသာမှာ. . . ပြောရဦးမယ်”

ခင်အေးလေး သူ့အမေကို ပြောချိန်မရလိုက်၊ တစ်ပတ် ဆယ်ရက်အတွင်းမှာပင် သက်ပြင်းအခါခါချတာပင် အဖတ်တင် ခဲ့ပေပြီ။

“ဟဲ. . . ဟိုအုပ်စု ဘာငေးနေတာလဲ၊ ဟိုစားပွဲဧည့်သည် ထသွားပြီ. . . သိမ်းလိုက်တော့၊ ဟင်း. . . သူတို့ကိုယ်သူတို့ မင်းသမီးများမှတ်နေသလား” ဆိုင်ရှင် အမျိုးသမီးကြီးက တစ်မျိုး။

“မြန်မြန်လုပ်. . . စားပွဲငါးပွဲ အမြန်ချ၊ ဟိုမှာ အဝေးပြေး ကားဝင်လာပြီ၊ ဟိုကောင်မလေး. . . ဘာကြောင်နေတာလဲ. . . သွား ရေခွေးအိုးချပေး” ဆိုင်ရှင်အမျိုးသားကြီး၏ စေခိုင်းသည့် အသံက တစ်မျိုး။

“အလုပ်သမားတွေ ထမင်းစားရင် အလှည့်နဲ့ စားနော်၊ နင်တို့ လုပ်လို့ ငါ့ဆိုင်မိတ်ပျက်ရင် လစာမရတဲ့အပြင် ဆင်ထားတဲ့အဝတ် အစားဖိုးပါ အိမ်လိုက်တောင်းမယ်. . . အလုပ်သမားတွေများ ဘာမှ အခွင့်အရေးပေးလို့မရဘူး ကမ်းတက်ချင်တယ်” ဆိုင်ရှင် သမီးက တစ်ဖုံ။

“ဟဲ့. . . နင်တို့သွားတာ ကြာလှချည်လား၊ အလုပ်လာ လုပ်တာပဲ၊ ဘာအလွမ်းသယ်ပြန်ချင်ရတာလဲ၊ နောက် နင်တို့ ငါ့ဆိုင်ကနေ ဘယ်မှမသွားကြနဲ့၊ အကဲပိုကြတယ် ဟင်း”

တစ်ခါတလေ ခင်အေးလေးမိခင်ကြီးကို အောက်မေ့သဖြင့် သွားမိပါတယ်၊ အဆိုအငေါက်က မလွတ်။

“အခန်းထဲက မိဖုရားတို့ ဘယ်အချိန်ရှိပြီလဲ. . . ထကြတော့” နံနက်လေးနာရီမထိုးမီ မာန်မဲနှိုးသံကြီးနှင့်အတူ ထရံကို တဖျန်းဖျန်း တုတ်ဖြင့်ရိုက်သည့်အသံကြီးကြောင့် အတင်းလူးလဲထ၊ မျက်နှာကပျာကယာသစ်၊ ဆိုင်ဝေယျာဝစ္စလုပ်ရသည့် အကြိမ် ပေါင်းတွေထပ်နေပြီ။

“ဟဲ့. . . ဟဲ့. . . ငါတို့ဆိုင်ကလူကျများတော့ ကိုယ့်အလုပ် သမားတွေ ပင်ပန်းကြမှာပဲ၊ အဲဒီလိုလူကျများမှ ကိုယ့်အလုပ် သမားတွေ အလုပ်လက်မဲ့မဖြစ်မှာ သဘောပေါက်ထား”

စသည့် အသံတွေကတစ်လှည့်စီဖြင့် တစ်နေ့တစ်မျိုး မရိုး ရအောင် ကြားနေသည့်ကြားထဲ နားကပူ၊ ခါးကပူနှင့် ခင်အေးလေး တို့ဘဝသည် အရိပ်ထဲက မအေးချမ်းသည့်အလုပ်သမားတွေ ဖြစ်နေလေ၏။

သည်လိုနှင့် ခင်အေးလေး ပဲနုတ်ချိန်မှ အလုပ်ဝင်သည်မှ သည် တစ်နေ့ကုန်၍ ကောက်စိုက်ချိန်တောင် ရောက်လာခဲ့ပြီ။

“အင်း ဟိုမှာဖွေးဖွေးလှုပ်နေတဲ့ ကောက်စိုက်သမတွေ့ . . . အခုနေ ဒီက ငါပြေးထွက်ပြီး ကောက်စိုက်ချင်လိုက်တာနော်၊ ဒီမှာ လုပ်နေရတာထက်စာရင် . . . ငါတို့ ကောက်စိုက်တဲ့အလုပ်ကမှ နားအေးပါးအေး သီချင်းလေးတွေ တအေးအေးနဲ့ လယ်ရှင်နဲ့ ကောက်စိုက်သမ ဆက်ဆံရေးက ဒီကအလုပ်နဲ့ကွာပါ့နော် . . . ဟင်း”

ခင်အေးလေး သူတို့ဆိုင်ကြီးမှ လှမ်းမျှော်ကြည့်ကာ တွေ့လိုက် ရသည့် ကောက်စိုက်သမတွေကို ကြည့်ရင်း တစ်ယောက်တည်း ရင်ထဲမှာ ပြောမိနေသလို . . . နွယ်နွယ်စိမ်းကို ရင်ဖွင့်ပြောမိသည်။

“အဲဒီတော့ မမနွယ်ရယ်၊ ဒီအလုပ်က တစ်နှစ်စာပြီးရင်တော့ ခင်အေးလေးတော့ အမေ့အိမ်ပြန်ပြီး ကောက်စိုက်၊ ပဲနုတ်အလုပ် ကြမ်းပဲ လုပ်ချင်တော့တယ်၊ အခုတောင် သူတို့ပေးတဲ့ ငွေမကျေ နိုင်သေးလို့ ဟင်း . . . ”

မျက်ရည်တလည်လည်ဖြင့် ပြောနေသည့် ခင်အေးလေးကို ကြည့်ရင်း နွယ်နွယ်စိမ်းက-

“ခင်အေးလေးရယ် . . . ရွံ့ထဲရေထဲ၊ နေပူထဲတော့ ပြန်မသွား ချင်ပါနဲ့၊ ဒီထက်ကောင်းတဲ့အလုပ်၊ ဒီဆိုင်မှာ လုပ်ရင်းက ကြိုးစား စုံစမ်းကြည့်ကြတာပေါ့၊ ဟောဒီမှာ ဝင်ထွက်သွားလာစားသောက် နေကြတဲ့သူတွေထဲမှာ မမနဲ့ မျက်မှန်းတန်းတဲ့အသိတွေ ပေါပါတယ်၊ သည်းခံပြီးလုပ်ရင်း စောင့်ပါဦးကွယ်”

ပြောမယ့်သာပြောရသည်။ တကယ်တမ်းကျတော့ ခင်အေးလေးသည် လယ်ထဲကိုင်းထဲ ရွံ့ထဲဗွက်ထဲ ပြန်မသွားချင်တာအမှန်၊ လေးငါးခြောက်လ နေရိပ်ထဲတွင် စိတ်ဆင်းရဲလုပ်နေရပေမယ့်၊ တောအလုပ်၊ လယ်အလုပ်၊ နေပူမရှောင်၊ မိုးရွာမရှောင် လုပ်ရသည့် အလုပ်တွေကြောင့် တဖန်ပြန်၍ မည်းမည်းသည်းသည်း ဖြစ်မှာ ကိုတော့ မလိုလားတော့။ ခင်အေးလေးဘဝက ဆုပ်လည်းစူး၊ စားလည်းရူးဆိုသလိုပဲ ပြောရမလား။ မိန်းကလေးပီပီ လှချင်ပချင် စိတ်ရှိသလို၊ နားပူဒဏ်လည်းမခံနိုင်၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နွယ်နွယ် စိမ်းဆီက အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်းတွေ မျှော်လင့်မိသလို၊ မိမိ အိပ်ရာလေးပေါ် ကျောချချိန်တွင်လည်း တော်တော်နှင့်အိပ်မပျော်၊ အတွေးတွေက ခေါင်းထဲမှာ အစီအရီ၊ သက်ပြင်းတွေ အတန်တန် ချမိတာ ညစဉ်ညတိုင်း။

“ခင်အေးလေးရယ်... ဒီလောက်လည်း စိတ်ဆင်းရဲမနေပါနဲ့တော့၊ ခင်အေးလေးရေး... မမနွယ် သတင်းကောင်းကြားထားတယ် သိလား”

အဲဒီည နွယ်နွယ်စိမ်း သူကြားထားသည့်အလုပ်တွေ တန်းစီ ပြောနေသည်မှာ အားရဝမ်းသာစရာအတိပင်။ ဒီလိုဆိုတော့လည်း ခင်အေးလေးဘဝက ရွံ့ထဲ ရေထဲ၊ နေပူထဲ အလုပ်ပြန်မလုပ်ရတော့ဘူးပေါ့။ ဝမ်းသာလိုက်တာ အဲဒီည ခင်အေးလေး အိမ်မက်ထဲမှာ၊ ဗီဒီယိုထဲက သူဌေးသမီးဖြစ်နေလို့၊ အမေဖြစ်သူ ဒေါ်ကြင်မဲ့နဲ့ အကောင်းစားကားကြီးစီးပြီး ဈေးကြီးတစ်ခုအတွင်းမှာ ခေတ်မီ အဝတ်အစားတွေ တစ်ပွေ့တစ်ပိုက်ကြီးဝယ်လို့၊ သူတို့နောက်မှာ လည်း ကူဖော်လောင်ဖက် အဖော်တွေဝိုင်းလို့ပေါ့။ ခင်အေးလေး

အိပ်မက်က အသေးစိတ်တော့မဟုတ်၊ ဝမ်းသာစရာတော့ ဝမ်းသာ စရာပင်။

အခန်း (၄)

“ဟယ်. . ဝမ်းသာစရာပဲနော်၊ ဒီတိုက်ကြီးမှာ အလုပ်လုပ် ရမှာ နောက်ပြီး အိမ်သားလိုနေရမယ်ဟုတ်လား အစ်မကြီး၊ နောက်ပြီး ညီမတို့အားလုံး ဒီတိုက်ကြီးမှာပဲလား ဟင်. . ”

ခင်အေးလေးတို့၊ နွယ်နွယ်စိမ်းတို့နဲ့အတူပါလာသည့် စိုးစိုးဆိုသည့် အမျိုးသမီးလေးမှ အားရဝမ်းသာပြောလိုက်လျှင် သူတို့အားလုံးကို ဦးဆောင်ခေါ်လာသည့် အမျိုးသမီးကြီးက-

“ဟုတ်တာလည်း ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး ငါ့ညီမတို့ရဲ့ အတူတူနေရမယ့်သူတွေကလည်း အတူတူနေရမယ်၊ တစ်ကွဲတစ်ပြားနေရမယ့်သူတွေကလည်း တစ်ကွဲတစ်ပြားပေါ့၊ ဒါပေမယ့် အဆက်အသွယ်ကတော့ အားလုံးရှိတယ်၊ မပူကြနဲ့၊ နောက်ပြီး တစ်လတစ်ခါ လစာက ဟောဒီမမတစ်ယောက်လုံး အာမခံတယ်၊ တာဝန်ယူတယ်၊ ရမယ့်လစာကလည်း အခုန မမ ပြောထားတဲ့အတိုင်းဆိုတော့ ဘာလိုသေးလဲ ဦးကြီးရယ်ဆိုသလို ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာရမလဲ၊ ဒါကြောင့် မမပြောသလို လူ့ဘဝ ဆိုတာ တသမတ်တည်းမတွက်နဲ့လို့၊ အနိမ့်အမြင့်အမြဲတမ်းရှိနေ တယ်၊ အခုဟာက ညီမတို့က အမြင့်. . အမြင့်. . ဟင်. . ဟင်.”

သို့ဖြင့် ခင်အေးလေး အမြင့်တစ်နေရာ ရောက်ခဲ့လေ၏။ သူမအမေအတွက်လည်းမပူပင်၊ သည်ခရီးကိုထွက်မလာခင်ကပင် ငွေတွေ အောတိုက်ပေးထားခဲ့ပြီ။ သောင်းဂဏန်းလက်ငါးချောင်း

ပြည့် ငွေတွေကို အောတိုက်ဆိုသည့်စကား သူတို့သုံးတာ မမှားနိုင်၊ မှားနေသည်က ခင်အေးလေး အခုလက်ရှိအနေအထား၊ အလုပ် အတွက် လစာသာရသည်၊ ဘာမှ မယ်မယ်ရရမလုပ်ရ၊ အသက် (၆၀) ကျော် အသက်ကြီးကြီး မိန်းမကြီးနှင့်အတူ အိပ်လိုက်စား လိုက်၊ စကားနားမလည်သော ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်တွေ ကြည့်ရင်းသာ အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ လကုန်ရက်တွေ ဟိုမမကြီးဆီက ဖုန်းပုံမှန်လာ၊ ဒါနဲ့သုံးလကျော်ခဲ့။ ခင်အေးလေးလည်း အလုပ် အငြိမ်းစိတ်ချမ်းသာမို့ ဝလို့၊ လှလို့၊ တစ်ခါတလေ သူ့အလုပ်က ဒီအဘွားကြီးနဲ့ အိမ်ကိုစောင့်ရတဲ့အလုပ်လား တွေးမိပါရဲ့၊ မေးလို့ ကလည်း သူ့စကားကိုယ်နားမလည်၊ ကိုယ့်စကားသူနားမလည်မို့ လား၊ သို့ဖြင့် . . . တစ်နေ့၊ ခင်အေးလေးနေသည့်တိုက်ကြီးသို့ အဝေးတစ်နေရာမှ ပြန်လာကြသည့် အိမ်သား သုံးဦး၊ အထုပ်အပိုး တွေနှင့် ပြန်ရောက်လာသည်။ အိမ်ခံအဘွားအို ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေသလို၊ အစားအသောက်တွေ စီမံလိုက်တာ၊ အလှူပွဲတစ်ပွဲမျှ၊ ပြောလိုက်သည့်စကားတွေကလည်း ပျော်ရွှင်အော်ဟစ်ဆူညံ နေသည်ဟု ခင်အေးလေး ထင်သည်။ သူတို့အားလုံးကား အဖေ အရွယ်တစ်ယောက်၊ သားအရွယ်နှစ်ယောက်၊ ရုပ်ချင်းဆင်ကြသည့် ယောက်ျားများပင်။ သို့ဖြင့် ညနေစာစားကြတော့ . . . သောက် လိုက်သည့် အစိမ်းပုလင်းတွေ၊ စကားတွေကလည်း ရန်ဖြစ်နေသည့် အလား၊ အားလုံးထမင်းဝိုင်းမသိမ်းခင် စီးကရက်တွေမိုးမွန်အောင် သောက်လို့၊ ခင်အေးလေး မူးနောက်နောက်ရှိသည်နှင့် မီးဖိုခန်းမှ ထွက်ခဲ့ပြီး မိမိအိပ်ခန်းအတွင်းဝင်ပြီး ခဏလှဲနေလိုက်မိသည်။ ခေါင်းနှင့်ခေါင်းအုံးထိလိုက်သည်နှင့် ခင်အေးလေးရင်ထဲ လှိုက်ခနဲ

ဖြစ်သွားသလို ခေါင်းထဲမှာ ပို၍နောက်ကျိလာကာ အရမ်းအိပ်ချင် သွားသည်။ မီးဖိုဘက်မှ အသံကျယ်ကျယ်လောင်လောင်တွေ့နှင့် ရယ်သံတွေကလည်း ဝေးသွားလိုက်၊ နီးသွားလိုက်၊ မကြာပါ။ ခင်အေးလေး အိပ်ပျော်သွားသည်။ အိပ်ပျော်ရုံတင် မဟုတ် အိပ်မက်တွေပါ မက်နေလိုက်သေးသည်။ အိပ်မက်များကား ရင်ခုန်စရာ အိပ်မက်များပင်၊ ခင်အေးလေးတစ်ယောက် အိပ်မက် ထဲမှာ နောက်ချေးပိုးထိုးကောင်လေး ဖြစ်နေသည်။ နောက်ချေး ပိုးထိုး သဘာဝအရ ဟိုးအဝေးက အလင်းရောင်တွေ မြင်နေရ တော့ သူထည့်ချင်စိတ်ပေါက်လာသည်။ သူ့အတောင်တွေဖြန့်ရင်း အားယူပျံသန်းလိုက်သည်။ လေထဲမြောက်တက်သွားသည်။ ဟော. . ပြောရင်းဆိုရင်း သူနတ်သမီးလေးဖြစ်သွားသည်။ အံ့ဩဖို့ ကောင်းလိုက်တာ၊ တိမ်တိုက်တွေထဲရောက်သွားသည်။ ဟော. . . နတ်သားလေးတွေ အများကြီးထွက်လာသည်။ သူ့ကို ဝိုင်းပတ်လို့ ကနေပါကလား. . . တစ်ပါးချင်း နတ်သားလေးတွေကလည်း နတ်သမီးဖြစ်နေသူ သူ့အနားကပ်လို့. . . အို. . . ကလိုက်ကြတာ၊ ပျော်လိုက်ကြတာ. . . ဟင်း. . . မောလို့. . . တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မလှုပ် ချင်တော့။ အလို. . . ဘယ်လိုဖြစ်တာပါလိမ့်. . . သူ နတ်ဝတ်တန်ဆာ တွေ တဖြည်းဖြည်းပျောက်လိုက်လာပြီး နွားချေးပိုးထိုးကောင်ကြီး တဖြည်းဖြည်း ပြန်ဖြစ်လို့ပါလား. . . ဟင် ဒါပေမဲ့ သူ့မှာအတောင် တွေမရှိတော့ သူ့ဘေးမှာ အတောင်ကျိုးကြီးက ပုံလို့. . . ။

“အို. . . အမေ လုပ်ပါဦး”

ပါးစပ်မှ အသံထွက်အော်လိုက်သလို သူ့အိပ်မက်မှ လန့်နိုး သွားသည်။ ပထမဦးဆုံး ရင်ကိုဖိမိသည်။ ဟင်. . . ညက သူဝတ်

ထားသလို မဟုတ်ပါလား၊ အို. . ဒီအဝတ်ပုံကြီးက ဘာတွေပါလိမ့်၊
 ဟင်. . သူ့အိပ်ခန်းထဲ ဘာတွေ ရောက်နေပါလိမ့်. . ခင်အေးလေး
 တဖြည်းဖြည်းတွေးကြည့်လိုက်သည်။ သူ့ကိုယ်သူတစ်ကိုယ်လုံး
 ကြည့်မိလိုက်သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေ
 ချင်သည့်စိတ်ပေါက်သွားသည်။ နောက် ဝမ်းနည်းလွန်းမက
 ဝမ်းနည်းသွားသည်. . . ဟီးကနဲ ငိုချလိုက်တော့၏။ ထိုအချိန်မှ
 စတင်ကာ. . . ။

“သွားပါပြီ. . . ငါ့ဘဝ ဘာမှ မဖတ်ဆယ်လို့မရတော့ပါလား
 . . . ဟိုခေါ်လာတဲ့အစ်မကြီးနဲ့လည်း အဆက်အသွယ် ဘယ်လို
 လုပ်ရပါမလဲနော်၊ ဒီလိုသာ သူတို့နဲ့နေသွားရရင်တော့ စိတ်ဆင်းရဲ
 ကိုယ်ဆင်းရဲနဲ့ သေမှာပါပဲ”

ခင်အေးလေး၏ ရင်ထဲကအတွေး၊ နှုတ်ဖျားမှစကားများ၊
 အမြဲတမ်း နေ့စဉ်ရက်ဆက်ပမာ သူ့ဘဝဖြတ်သန်းနေရသည့်
 အခြေအနေများကြောင့် တစ်ယောက်တည်း ပြောဖြစ်ခဲ့သည့်
 စကားသံများပင်။ ခင်အေးလေးတစ်ယောက် သည်အိမ်ရောက်လာ
 ပြီးကတည်းက ပြကွဒိန်ရက်သည် ဘယ်လောက်ကြာပြီမသိ၊ နှင်း
 တွေဝေနေအောင်ကျသည့် ရာသီသုံးခါ တွေ့ကြုံလိုက်ရသဖြင့်
 သုံးနှစ်တော့ မနည်းရှိတာလောက်သာသိသည်။ သူတို့ရွာမှာလို
 သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း အိုးစည်သံ မကြားရ၊ အုံးမောင်း
 ခေါက်သံ၊ ကြေးစည်သံ နားထဲဝင်မလာ၊ သစ်ပင်ပန်းပင်တွေ
 ကလည်း ကိုယ်အရပ် ကိုယ့်ဒေသနှင့်မတူ၊ ပိုဆိုးသည်က တံတိုင်း
 လိုလို အကာအရံကြီးတွေကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သိပ်ဆက်ဆံ
 ခွင့်မရ၊ ရာသီပန်းဆိုလို့ ပိတောက်နဲ့လည်းမသင်း၊ ကောက်ယဉ်ပန်း

ရနံ့လည်းမထုံ၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ကျီးသံငှက်သံပင်မကြားရ၊ ကျေးငှက်သံတွေကြားရပြန်တော့လည်း ဘာငှက်သံမှန်းမသိ၊ ငှက်ဆိုလို့ ငယ်ငယ်ကအကြောင်း သတိရလိုက်မိလို့ ဝမ်းနည်းမိသေး၏။ ခင်အေးလေး သူ့ကိုပိုးနေသည့် နိုင်စိုးတစ်ယောက်၊ ရွာချောင်းဘေး ဘယ်ကွင်းစပ်က ရေကြက်မပါးဖြူဖြူလေး တစ်ကောင် ရလာတော့ ဝမ်းသာအားရသူ့ကိုပေး၊ ဒီရေကြက်မလေးကို ခင်အေးလေး အိမ်မှာ ကြီးချည်လို့ မွေးထားခဲ့ဖူးသည်။ အစာတွေ၊ ရေတွေ အနားမှာအဆင်သင့်ထားပေးပေမယ့် ရေကြက်မလေး တမိုင့်မိုင်၊ သူ့နေရာသူပြန်သွားချင်တာ ခင်အေးလေး မသိခဲ့။ နန္ဒင်းလေးတွေပွတ်ပေး၊ ရေကလေးတွေ ပါးစပ်ထဲထည့်ပေးပြီး ပြုစုသော်လည်းမရ၊ နောက်ဆုံး ရေကြက်မလေး လှောင်အိမ်ထဲမှာသေသွားတော့သည်... ဪ သူ့ဘဝလည်း ဒီရေကြက်မလေးလို ဖြစ်နေပါကောလား၊ ဝဋ်လည်နေပါကောလား တွေးမိသလို၊ ဒီအိမ်ကို ဟိုယောက်ျားသားသုံးဦး ရောက်လာသည့်ညက ခင်အေးလေး အိပ်မက်အဓိပ္ပာယ် ဖော်ကြည့်စရာပင်မလိုတော့၊ လန့်မနိုးခင် အိပ်မက်နောက်ဆုံးခန်းလို ဇာတ်သိမ်းခန်းရောက်ပြီး ခင်အေးလေးဘဝမှာလည်း...

“ဟို အစ်မကြီး”

ခင်အေးလေးမျက်စေ့ရှေ့သို့ နေ့ရက်ပေါင်းများစွာ မျှော်လင့်ခဲ့သည့် အစ်မကြီးကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရသဖြင့် အလွန်အမင်း ဝမ်းနည်းဝမ်းသာခံစားသွားရတာ ပြေးဖက်မိသည် အထိပင်။

“အစ်မကြီး ဘာငေးနေတာလဲ ဟင်... ခင်အေးလေးကို ကယ်ပါဦး အစ်မကြီးရယ် အဟင့်... အဟင့်”

ခင်အေးလေးကား သူ့ဘဝ ခါးသီးတဲ့အတွေ့အကြုံတွေ ခံစားရသမျှ အတိုးချပြောနေပေမယ့် ထိုအစ်မကြီးကား ဘာမှမထူးခြားသလို. . . ။

“နေပါဦး အစ်မကြီးရယ်. . . အဲဒီလူသုံးယောက်က သားအဖတွေမဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်ခါတစ်ခါ ပြိုင်တူပျောက်သွားလိုက်၊ တစ်ယောက်ပြန်လာလိုက်၊ နှစ်ယောက်ပြန်လာလိုက်၊ ခင်အေးလေးဘဝကဘာလဲ၊ နောက်ပြီး ဘယ်ရောက်နေတာလဲ. . . ပြန်ပို့ပေးပါ အစ်မကြီးရယ်နော်. . . ”

ခင်အေးလေးရင်ထဲရှိသမျှ ပြောချင်သည့်စကားတွေ၊ ခံစားချက်တွေ တွေးမိသမျှ ပြောနေလေတော့၏။ ခင်အေးလေးပြောစကားကို စီးကရက်ခဲရင်း နားထောင်နေသည့်အစ်မကြီးက-

“အင်း. . . ခင်အေးလေးရယ်၊ အခုရောက်နေတဲ့ လူမှုအဆင့်အတန်းနဲ့ လစာခံစားခွင့်ရနေမှတော့ ဒီလောက် ပေးဆပ်ရမှာပေါ့”

“ရှင်”

အစ်မကြီးစကားကြောင့် ခင်အေးလေး ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားသည်။

“ရှင်မနေနဲ့ဦး၊ အဲဒီဘဝတွေက နင် ဒီနေ့လွတ်ပြီ မှတ်တော့”

“တကယ်လား အစ်မကြီး. . . တကယ်ပြောတာလား”

ခင်အေးလေး တအံ့တဩမေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အသေအချာမှတ်လိုက်၊ ဒီမှာ ခင်အေးလေး၊ နင့်ပုံလည်း ကြည့်လိုက်ဦး၊ ငါတောင် မနည်းမှတ်မိအောင်ကြည့်ယူရတယ်၊ အခု သူတို့အိမ်မှာမရှိတုန်း ငါနင့်ကိုပြန်ခေါ်သွားမယ်. . နင်အဝတ်အစားတွေသိမ်းတော့”

“အို. . . ဝမ်းသာလိုက်တာ အစ်မကြီးရယ်၊ ခဏနေဦးနော် . . . ဪ ခါနဲ့ အစ်မကြီး. . . သူတို့ခြံတံခါးကြီးတွေ ပိတ်ထားကြတယ် ဘယ်လိုထွက်ကြမလဲ”

ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်ရင်း ခင်အေးလေးမှမေးလိုက်လျှင်

“နင် အဝတ်အစားတွေသာသိမ်းလိုက်၊ ဒီခြံတံခါးက ဖွင့်ပေးရုံတင်မကဘူး၊ နင် ဒီအထဲပြန်မဝင်နိုင်ဖို့ ပိတ်ထားကြဦးမှာ. . . နင် ပုံပန်းအနေအထားလည်းကြည့်. . . သူတို့လက်မခံတော့ဘူး. . . နောက်ပြီး နင့်မှာက ဟို. . . ကဲ မြန်မြန်လုပ်ပါ၊ နင့်ရွာပြန်ရောက်ဖို့က အဓိကမဟုတ်လား”

သို့ဖြင့် ခင်အေးလေး ဘာမျှမမေးတော့ဘဲ သူပိုင်သမျှ အဝတ်အစားအနည်းငယ်လေး ဆွဲအိတ်ထဲထည့်ကာ ခြံထဲကထွက်လိုက်သည်။ ခြံတံခါးကို ဘယ်သူလာဖွင့်ပါလိမ့်. . . အခုမှ သတိထားမိတာက သူတို့အိမ်သားတွေ အရိပ်အရောင်မှ မတွေ့ရ၊ အသင့်တွေ့ရသောကားပေါ်ကို တက်လိုက်ချိန်မှာတော့ ခြံထဲက ဗျောက်သံတွေ တဗုန်းဗုန်း တဒိုင်းဒိုင်း ထွက်လာသည်။ ခင်အေးလေး အံ့ဩဖို့မဆုံးခင် ကားကစီးခနဲ ထွက်သွားသည်။ ခင်အေးလေးရင်ခုန်သံတွေ တဒိန်းဒိန်းနှင့်အတူ ကားပေါ်မှာ ဟိုတွေ့၊ ဒီတွေ့၊ သို့ဖြင့် လျင်မြန်သောအဟုန်ဖြင့် မောင်းနေသော ကားလေးမှာ နေ့တစ်ဝက်လောက်အရောက် ထမင်းဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ ထမင်းစားကြသည်။ ထမင်းစားပြီးမကြာခင် ကားဆက်ထွက်သည်။ ကားဆက်ထွက်လို့မကြာခင် ခင်အေးလေး မျက်ကြောတွေ စင်းလာသည်။ ထိုင်ခုံမှီရင်း ခင်အေးလေးငိုက်မြည်းနေမိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်လည်း ဝေဝါးလျက်. . . .။

အခန်း (၅)

“ဒီကလေးမလေးကတော့ သနားစရာပါပဲဗျာ၊ အလုပ်ရမယ် . . .
 လစာကောင်းမယ် မက်လုံးပေးပြီး၊ မိဘတွေဆီ ငွေပုံပေးပြီး
 တစ်ဖက်နိုင်ငံခေါ်သွား၊ နောက်ဆုံး မလိမ့်တစ်ပတ်နဲ့ရောင်းစား၊
 ဝယ်သူကလည်း ပစ္စည်းတစ်ခုဝယ်သလိုဝယ်၊ မလိုတော့ စွန့်ပစ်
 ဆိုသလို သူ့မှာ ရောဂါရှိတယ်လို့ယူဆပြီး ပွဲစားက ပြန်ပို့မယ်
 ခေါ်လာ၊ လမ်းမှာ ထမင်းစားတဲ့အချိန် ကြိုတင်စီစဉ်ပြီးဆေးထည့်
 ကျွေး၊ မေ့သွားတော့ ရွှေလီမရောက်ခင်လမ်းဘေးမှာ ပစ်ထားခဲ့၊
 မိုးထဲလေထဲမှာဆိုတော့ အခုမြင်နေရသလို ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေ
 သလို ဖြစ်သွားရတာပေါ့ဗျာ”

ကုတင်ပေါ်ရှိ မလှုပ်မယှက်ဖြစ်နေသူ ခင်အေးလေး၊ တာဝန်
 ရှိသူတွေပြောနေတာကြားရတော့ မျက်ရည်တွေ ဖြိုင်ဖြိုင်ကျမိ
 သည်။ သူ့ဘဝအဖြစ်မှန်ကိုလည်း ပို၍ဇာတ်ရည်လည်ခဲ့ပြီ၊ တံလျက်
 ရေထင်၊ ရွှေသမင်အလိုက်မှားရုံတင်မဟုတ်၊ ချောက်ကမ်းပါး ကျခဲ့
 ရလေပြီ။

“ကဲ . . . ညီမ . . . နေကောင်းအောင် နေနော်၊ ကျန်းမာရေး
 ကောင်းလာရင် ညီမနေရပ်ပြန်ပို့ပေးမယ်၊ ညီမအမေဆီလည်း
 အကြောင်းကြားထားပြီးပြီ၊ ဘာမှတွေးမနေနဲ့၊ နေကောင်းအောင်
 နေနော်”

တာဝန်ရှိ အစ်မကြီးတစ်ဦး၏ အားပေးစကားကို အားယူ
 ခေါင်းညိတ်ပြရင်း ခင်အေးလေး ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးတော့ . . . ။

သို့ဖြင့် ခင်အေးလေးတို့လို ဘဝတူတွေ၊ တော်တော်များများ မှာ နယ်စပ်မြို့မှ တာဝန်ရှိသူများ ပံ့ပိုးစီစဉ်မှုဖြင့် မိမိရပ်ရွာသို့ ပြန်ခွင့်ရခဲ့လေပြီ။

“ဒီဖြစ်ရပ်တွေဟာ အမိနိုင်ငံ၊ မိမိလူမျိုး၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု စရိုက်လက္ခဏာတွေကို မြတ်နိုးတွယ်တာမှုမရှိခဲ့ကြလို့၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်မရှိကြလို့ ဒီလိုအဖြစ်ဆိုးတွေ ကြုံကြရတာ၊ သင်ခန်းစာ ယူကြရမယ်၊ တစ်ပါးနိုင်ငံက ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုးအပေါ်မှာ နှိမ့်ချလွှမ်းမိုးမှုမရှိကြရလေအောင် တစ်မျိုးသားလုံး စိတ်ဓာတ်နဲ့ အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားပြီး အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် စိတ်ဓာတ်တွေရှိကြဖို့ အထူးလိုအပ်ပါတယ်၊ ရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်သွေးသားချင်းလောက်တော့ ဘယ်လူမျိုးခြားကမှ မကောင်းနိုင်ပါဘူး။”

ဆိုသည့် တာဝန်ရှိလူကြီးများ၏ စကားသံအချို့သည် ခင်အေးလေးနားထဲဝယ် ပဲ့တင်ထပ်ကြားယောင်နေပြီး ရွာကို အမြန်ပြန်ရန် စိတ်မောနေမိသည်။

“ခင်အေးလေးရယ် . . . နင်လည်းမစွမ်းမသန်နဲ့ ရွာကိုပြန်မနေပါနဲ့၊ ကိုယ့်အကြောင်းလည်း ရွာကမသိရအောင်တို့ စစ်ကိုင်းတောင်မှာ သီလရှင်ဝတ်ပြီး ဇာတ်မြှုပ်နေရအောင်လား။”

ဟု အတူပြန်လာသူ နွယ်နွယ်စိမ်းမှ အကြံပြုသော်လည်း ခင်အေးလေး ခေါင်းတွင်တွင်ခါလိုက်ရင်း . . .

“ဟင့်အင်း . . . ရွာပဲပြန်မယ်၊ ကျွန်မအကြောင်း သိကြစမ်းပါစေ၊ အဲဒီလိုသိကြမှ . . .” ခင်အေးလေး ဘာဆိုလိုတယ်ဆိုတာ

နွယ်နွယ်စိမ်းလည်း သိသည်။ ဒါပေမဲ့ နွယ်နွယ်စိမ်းကလက်မခံ၊ မန္တလေးမှာပင် လမ်းခွဲသွားခဲ့သည်။ ရွာပြန်လမ်းမှာတော့ ခင်အေးလေးတစ်ယောက်တည်း။ ဒါပေမဲ့ သူ ဝမ်းမနည်းပါ။

အခန်း (၆)

“ခင်အေးလေးရယ် . . . နင့်အဖြစ်ကို တို့အားလုံးစိတ် မကောင်းပါဘူးဟယ်၊ ဟို . . . လူမဲတို့၊ နိုင်စိုးတို့ဆိုရင် နင့်အတွက်နဲ့ ဟို . . . တမာတန်းကကာလသားတွေနဲ့ ရန်ဖြစ်ကြရသေးတယ်”

ဟု ပန်းရုံမှ ပြောလိုက်သလို နီမကလည်း

“ဟုတ်တယ် . . . ခင်အေးလေးရဲ့၊ အဲဒီရွာက အကောင်တွေ က နင့်ကို ဟို . . . တို့ရွာမှာ ကားတိုက်ခံရလို့ ခြေထောက်အဖြတ် ခံရတဲ့ ဒေါ်မိအေးကြီး ကားတိုက်လို့နာ၊ ခြေထောက်ဖြတ်လို့နာ တာကို မိအေးနှစ်ခါနာ ပြောကြတာနဲ့ယှဉ်ပြီး ပန်းတောက ခင်အေးလေးကဟာလည်း မိအေးနှစ်ခါနာပဲတဲ့ . . . မိအေးမှ ရွှေလီ ပြန် မိအေး . . . အို . . . မပြောချင်ပါဘူးအေး၊ ဟိုမိအေးတဲ့ . . . အဲဒီ လိုပြောကြလို့ ရန်ဖြစ်ကြတာ၊ တော်တော် ကိုယ်ချင်းမစာတဲ့ တမာ တန်းရွာသားတွေ ဟင်း”

ဟု မကျေမနပ်ဖြင့် ပြောနေလျှင် ခင်အေးလေးမှ လေသံ သဲ့သဲ့ဖြင့်-

“ပြောကြပါစေ သူငယ်ချင်းတို့ရယ် . . . သူတို့ပြောတာအမှန်တွေ ပါပဲ . . . ဒေါ်မိအေးကမှ နှစ်ခါနာရသေးတာ ငါ့ဘဝက သုံးလေးခါ နာပါတယ်ဟာ . . . ငါ့ဘဝနာရုံတင်မကပါဘူး . . . ငါ့ရဲ့အမေအိုကြီးပါ စိတ်ဆင်းရဲရာ ငါ့သူငယ်ချင်း ရွာသူရွာသားတွေပါ အရှက်ရကြရ

ဆိုတော့ မိအေးနှစ်ခါနာဆိုတာ၊ နှစ်ခါနဲ့ပြီးပြီလေ. . . ငါ့လိုသူတို့ ပြောတဲ့ ရွှေလီမိအေးကတော့. . . ”

ခင်အေးလေး အသံတိမ်ဝင်သွားသည်။

နီမက ကရုဏာသက်စွာကြည့်ရင်း

“နေပါဦး ခင်အေးလေးရယ်၊ အဲဒီရွှေလီဆိုတာ. . . ဟို. . . ငါတို့ ငယ်ငယ်ကကြားဖူးတဲ့ ဆိုင်းသမားတွေဆိုတဲ့ မဲဇာဆိုရွှေလီထဲ ဝါးဆွဲ ခဲ့မောင် သီချင်းထဲက ရွှေလီလားဟင်”

ဟုမေးလိုက်ရာ ပန်းရုံက ကြားဖြတ်၍

“ဟယ် ဒီကောင်မ. . . ဗဟုသုတနည်းလိုက်တာ၊ မဲဇာရွှေလီက တို့နိုင်ငံထဲက မြစ်နဲ့တောကြီးမြိုင်ကြီးတဲ့၊ ဟို. . . ခင်အေးလေးပြောတဲ့ ရွှေလီက. . . တို့ပြည်က မဟုတ်ဘူး ဟိုးအဝေးကြီး သူများနိုင်ငံမှာ၊ ရွှေလီဆိုတာ အလွယ်ပြောတာ၊ ခင်အေးလေး ရောက်ခဲ့တာက ဟိုအဝေးကြီးမှာ. . . ”

ဟုပြောလိုက်ရာ ခင်အေးလေး ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သလို နီမတစ်ယောက် စကားသံငြိမ်သွားပြီး အဝေးကြီးဆိုသည့်စကားကို ပုံဖော်တွေးနေသည်။ ပန်းရုံမှ ခင်အေးလေးကို ထူလိုက်ရင်း. . .

“ကဲ. . . ခင်အေးလေး၊ ဆေးသောက်ရအောင်နော်”

ခင်အေးလေးက သူငယ်ချင်းများတိုက်ပေးသည့်ဆေးကို သောက်ရင်း မျက်ရည်တွေဖြိုင်ဖြိုင်ကျလာကာ. . .

“သူငယ်ချင်းတို့ရာ. . . ငါ့အတွက်စိတ်မဆင်းရဲကြပါနဲ့၊ သူများ တွေပြောတာ ဒေါသလည်း မဖြစ်ကြပါနဲ့၊ ဟောဒီ ငါ့ဘဝအဖြစ်ဆိုး ကို အားလုံး၊ တစ်ရွာလုံး၊ တစ်နယ်လုံး၊ အို. . . ကုန်ကုန်ပြောမယ်၊ အမျိုးသမီးလေးတွေအားလုံး သိစေချင်လို့ ငါရွာကိုပြန်လာတာပါ.. လက်တွေ့လည်းမြင်စေချင်လို့၊ ငါ့ကိုနမူနာထားပြီး ရှောင်နိုင်ရှား

နိုင်အောင်လို့ ငါရွာကို ရှိသမျှအင်အားနဲ့ ကြိုးစားပြီး ပြန်ခဲ့တာပါ။
 ငါ့သတင်း အခုလိုပျံ့သွားတာ လူတွေပါးစပ်မှာရောက်သွားတာ
 ငါကျေနပ်တယ်. . အားလုံးက သူတို့ကြားဖူးတဲ့ ရွှေလီလောက်နဲ့
 ယှဉ်ပြီး ရွှေလီမိအေးလို့ပြောတာ ငါကျေနပ်တယ်. . ဘာမိအေးလို့
 ပြောပြော အနာဘက်ကဆိုတာ သိကြပါစေ၊ ရှောင်နိုင်ကြပါစေ”
 သူ့ရင်ထဲကစကားကို ပြောရင်း ခင်အေးလေးမောနေသည်။
 ခင်အေးလေးပြောသလိုပင် သူတို့နယ်ကရွာတော်တော်များများ
 မှာတော့ မိန်းကလေးများမဆုံချင်လျှင် ရွှေလီမိအေးအပြောခံရ
 ပါက ဆတ်ဆတ်ခါနာကြတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့သလို ခင်အေးလေးတစ်
 ယောက် ဘဝနှင့်ရင်းပြီး ကြောက်စရာသင်ခန်းစာတွေ ပေးခဲ့
 လေပြီ။

တောင်ငွေလေးထောက်ကာ ထောက်ကာသွားရင်း မစားနိုင်၊
 မသောက်နိုင်၊ တပိန်ပိန်တလိန်လိန်နှင့် ရွာရောက်ပြီးသုံးလအကြာ
 ခင်အေးလေးတစ်ယောက် ဆုံးပါးသွားခဲ့သည်။ သူသေဆုံးချိန်သည်
 ရေကျလယ်တွေကောက်စိုက်သည့် တော်သလင်းပင်။ တော်သလင်း
 နေ ပုစွန်သေဆိုသည့်အတိုင်း ဒီနှစ်လည်း ကောက်စိုက်မလေးတွေ
 အသားကျက်မတတ်နေပူက ပြင်းလွန်းသည်။ ရေကျနောက်စိုက်
 လယ်ကွင်းပြင်ကြီးအနီး မနီးမဝေးချုံတန်းလေးများ အစီအရီ
 ရှိနေသည့် ကုန်းကမူပေါ်တွင် ခင်အေးလေးကို မီးသဂြိုဟ်ချိန်မှာ
 တော့ ရေကျကွင်းကြီးထဲတွင် ကောက်စိုက်မလေးတွေ ကောက်စိုက်
 ချိန်၊ အလုပ်ချိန်ဖြစ်သည်။ မီးခိုးလုံးတွေထွက်လာတော့ ကောက်စိုက်မ
 အားလုံး မတ်တတ်ရပ်၍ ဝမ်းနည်းစွာ ကြည့်နေကြ၏။ သူတို့၏
 စိတ်ထဲတွင်လည်း ခင်အေးလေးဘဝ ဝဋ်ကျွတ်သွားပြီကော. . . ။

ရွှေလီမိအေးဘဝ ပြီးဆုံးသွားချေပြီကော ထင်နေကြလေ၏။
သို့သော် မိအေးဘဝကား သူတို့နယ်မှာ ပြီးဆုံးမသွားသေး။
ပဲ့တင်လျက်ရှိနေဦးမှာ သေချာသလို ခင်အေးလေးတစ်ယောက်
လည်း ရောက်လေရာဘဝတိုင်းတွင် သော်လည်းကောင်း၊
ဘဝသစ်တွေမရောက်သေးမီ ဝိညာဉ်အဖြစ်နှင့် သည်ရွာ
သည်ပတ်ဝန်းကျင်၊ သည်နယ်တစ်ဝိုက်မှာ ရှိနေခဲ့ပြီး သည်လိုစကား
မျိုးတွေ ကြားနိုင်ခွင့်ရှိခဲ့မည်ဆိုလျှင်သော်လည်းကောင်း အကျေနပ်
ကြီး ကျေနပ်မှာမလွဲပါ။ သူမဘဝနဲ့ရင်းခဲ့ရသည့် ပြောစမှတ်ဖြစ်
သည့် သည်နာမည်ကြောင့်၊ သူတို့နယ်မှာ၊ တစ်စုံတစ်ရာအကျိုးရှိ
နေပြီမဟုတ်ပါလား။ ။

“ပုစ္ဆန်စင်ရုပ် ဖားခူးတုပ်”

အခန်း (၁)

“အဲဒါပေါ့ကွာ - ကျော်တော့လှေသူကြီး၊ ညားတော့လှေထိုး သားဆိုတာ”

“အေးဟယ် - ကိုမောင်မောင်ပန်းတစ်ယောက်တော့ ဒီသတင်းတွေကြားရင် ဒေါသဖြစ်မလား ရှက်မလားပဲနော်”

“အင်း မောင်မောင်ပန်းဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့လိုက်အောင် စိတ် ပင်ပန်း၊ လူပင်ပန်း ဖြစ်သွားမှာပေါ့”

တပည့်ဟောင်း သုံးလေးဦးစကားကို ခေါင်းရင်းခန်းတွင် ထိုင်ရင်း နားထောင်နေသည့် ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်မှ ခေါင်းတညိတ် ညိတ်ဖြစ်လိုက်၊ မျက်မှောင်ကျူလိုက် ဖြစ်နေသည်။

“ဒါပေါ့ကွာ-ပညတ်သွားရာ ဓာတ်သက်ပါဆိုတဲ့ စကားနဲ့ လိုက်နေတာပေါ့ကွာ. . အင်း ကိုမောင်မောင်ပန်း နောက်ဆုံးတော့ အားလုံးက ကျော်တော့လှေသူကြီး၊ ညားတော့လှေထိုးသားလို့ တို့ ပန်းတောရွာမှာ ပြောစမှတ် တွင်ကျန်ခဲ့ပြီပေါ့ကွာ”

စကားဝိုင်းတွင်ရှိနေသူထဲမှ အသက်အကြီးဆုံးဖြစ်သူ ဇော် လွင်အောင်မှ ပြောလိုက်သလို အားလုံးက ခေါင်းတညိတ်ညိတ် ဖြစ်သွားကြသည်။

၁၀ တန်းစာမေးပွဲဖြေအပြီး မြို့မှပြန်ရောက်လာကြသည့် တပည့်များမှ သူ့အိမ်သို့ ဟင်းခွက်ကိုယ်စီကိုယ်စီလာပို့ကြရင်း ပြောနေသည့်စကားများကို ဆရာကြီးဦးစစ်ရှိန် သေသေချာချာ နားထောင်ပြီးသည်နှင့်-

“ကဲ... တပည့်တို့၊ မင်းတို့ပြောတဲ့စကားတွေ၊ အကြောင်းတွေ ဆရာကြီး ကြားပြီးပါပြီ”

မောင်မောင်ပန်းဆိုတာလည်း မင်းတို့လိုပဲ ဆရာကြီးရဲ့ တပည့်တစ်ဦးပေါ့၊ ငါ့တပည့်တွေထက် ကြီးလှမှ ၅ နှစ် ၆ နှစ်ပေါ့၊ မောင်မောင်ပန်းကတော့ ဆရာကြီးဆီမှာ စတုတ္ထတန်းစတက်တဲ့ နှစ်မှာပဲ သူ့ဖခင်ဆုံးပါးသွားတော့ ကျောင်းထွက်လိုက်ရတော့ ပညာအနေနဲ့ တတိယတန်းအောင်ရုံလောက်ပဲ ရှိတာပေါ့ကွာ - မိခင်ကြီးက ဈေးရောင်း၊ သူက လယ်ထဲချောင်းထဲမှာ ကျပ်ပန်း အလုပ်တွေ ဝင်လုပ်ရင်းနဲ့ ငါ့တပည့်တို့လို အသက် ၁၇ နှစ် ၁၈ နှစ် သားလောက်မှာ သူ့မိခင်ထပ်ဆုံးပါးသွားပေမယ့် ရိုးရိုးသားသား လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ရင်းလုပ်ရင်းနဲ့ အခုလို ချောင်ချောင်လည်လည် ဖြစ်လာခဲ့တာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါဆရာကြီး၊ သမီးအဖေလည်း ပြောဖူးပါတယ်”
ခင်ခင်မှိုက ဝင်ပြောလိုက်သလို ဆရာကြီးမှ ဆက်၍-

“အင်း၊ အဲဒီလို ချောင်ချောင်လည်ဖြစ်လာတော့ တို့ရွာနဲ့ မြို့ ကူးချည်သန်းချည်နဲ့ စပါးလေးစစ၊ ပဲလေးစစ ပွဲစားလိုလို အရောင်းအဝယ်လုပ်ရင်းနဲ့ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေ အသစ်တွေ တွေ့လာရင်းနဲ့ မင်းတို့ပြောတဲ့ ကျော်တော့ လှေသူကြီး ညားတော့ လှေထိုးသားကိန်း ဆိုက်တော့တာပေါ့ကွာ၊ အင်း တကယ်တော့

မောင်မောင်ပန်းအချစ်က ကျော်တော့ လှေသူကြီး၊ ညားတော့ လှေ
ထိုးသားလို့ ပြောရမှာ မဟုတ်ဘူးကွ၊ သူ့အဖြစ်က ပုစွန်ခြေရှုပ်
ဖားဒူးတုပ် အဖြစ်မျိုးပါကွာ”

“ပုစွန်ခြေရှုပ် ဖားဒူးတုပ်”

တပည့်များ၏အသံက ပြိုင်တူဆိုသလို ကြားလိုက်ရသည့်
စကားကြောင့် ဆရာကြီးဦးစစ်ရှိန် ခပ်ပြုံးပြုံးကြီးဖြင့် တပည့်
အားလုံးကို ကြည့်လိုက်ရင်း. . . ။

“ဟုတ်တယ်ကွဲ့ မောင်မောင်ပန်းအဖြစ်က ‘ပုစွန်ခြေရှုပ်
ဖားဒူးတုပ်’ အဖြစ်မျိုးကွဲ့၊ မင်းတို့သိထားတဲ့အကြောင်းနဲ့ ဆရာကြီး
ပြောပြအကြောင်းတွေ ပေါင်းစပ်ကြည့်လို့ရအောင် နားထောင်
ကြည့်”

အခန်း (၂)

ပန်းတောရွာ အချောအလှစာရင်းတွင် နွယ်ယမုံက ရှေ့ဆုံးက
ပါဝင်သည်။ နွယ်ယမုံက တစ်ဦးသောသမီးဖြစ်သလို မိဘများက
လယ်ဧကများစွာလုပ်ကိုင်ပြီး စပါး၊ ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုးနိုင်သောလယ်
မြေများဖြစ်သဖြင့် စီးပွားရေးပြေလည်ကြ၏။ ထို့ပြင် နွယ်ယမုံ၏
မိဘများမှာ အနေအထိုင်ရိုးသားပြီး စည်းကမ်းကြီးသောသူများပင်၊
သမီးတစ်ယောက်တည်းရှိသော်လည်း အလိုမလိုက် ဝတ်စား
ဆင်ယင်မှု၊ သွားလာနေထိုင်မှု၊ အအိပ်အစားကစ၍ စည်းကမ်း
တကျ သမီးကို ပုံသွင်းထားကြသည်။ သမီးအချောအလှကလေးလည်း
မိခင်ဖခင်အလိုကျ စည်းကမ်းတကျ အပိုအလိုမရှိဟု အများက
ပြောရသည့်အထိပင် အထူးသဖြင့် နွယ်ယမုံ၏ဖခင် ဦးရိုးပြတ်မှ

နာမည်နှင့်လိုက်အောင် ရိုးရိုးကြီးနေပြီး မဟုတ်မခံစိတ်ရှိပြီး ပြတ်ပြတ်သားသားရှိလှ၏။ ထိုကဲ့သို့ မိဘများ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် နေထိုင်ရသော နွယ်ယမုံ၏ ဂုဏ်သတင်းမှာ အနီးမွှေးလို့ အမွှေးကြိုင်ဆိုသကဲ့သို့ အားလုံးကချီးမွမ်းကြရသလို ရွယ်တူတန်းတူ ယောက်ျားလေးများမှ သူမအချစ်ပန်းကို ပိုင်ဆိုင်ရယူလိုမှုကြောင့် အောင်သွယ်တော် အမျိုးမျိုးဖြင့် ကြီးစားကြသည်မှာ ရပ်နီးရပ်ဝေး စုံလို့ပင်။

“မောင်ပန်းရယ် နင့်အပေါ် ငါ့မေတ္တာ တိမ်းညွတ်မိတာ နင်နဲ့ ငါက ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်ဖြစ်သလို နင်ရဲ့ရိုးသားတဲ့ပင်ကိုစိတ်ဓာတ် စနစ်တကျ ကြီးစားလုပ်ကိုင်တတ်တဲ့ နင့်ရဲ့လုပ်ရည်ကိုင်ရည် ကြောင့်ပါ။ အထူးသဖြင့် နင့်ကို ရိုးသားကြီးစားတယ်လို့ အဖေ ကိုယ်တိုင်က ငါ့ရှေ့မှာတင် ပြောနေတာ ကြားနေရတာတွေလည်း ပါတာပေါ့ဟာ”

“အေး၊ ငါလည်း နင့်အဖေသဘောကျတဲ့လူစားမျိုးကနေ တစ်ပြားသားမှ မလျော့စေရပါဘူး၊ နောက်ပြီး ငါ့ရဲ့စိတ်ထားလည်း နင့်အပေါ် မပြောင်းလဲဘူး၊ ငါ့စိတ်ထားတွေလည်း ဘယ်တော့မှ မပြောင်းဘူး၊ အခုလို ငါကြီးစားနေတာ နောက်တစ်နှစ် နှစ်နှစ် အတွင်း တင့်တောင်းတင့်တယ် တောင်းရမ်းနိုင်ပြီး တို့နှစ်ယောက် နီးနိုင်ဖို့ဆိုတာလည်း သိတယ်၊ အဲဒါတော့ ယုံထားနော်”

“ယုံပါတယ်... မောင်ပန်းရယ်”

မောင်မောင်ပန်းဆိုသည့်အတိုင်း လူပုံနွဲ့နွဲ့၊ ရိုးသားဖြူစင်သည့် စိတ်ထားနှင့် အလုပ်ကိုကြီးစားလုပ်ကိုင်နေသည့် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်ကို ချစ်သူအဖြစ် ရွေးခဲ့သည့် နွယ်ယမုံမှာ မောင်ပန်းကို

တကယ်ယုံကြည်အားကိုးပါသည်။ ချစ်သူနှစ်ဦး တွေ့ဆုံခိုက် ချစ်စကား၊ ကြိုက်စကား အနုအလှတွေထက် အလုပ်တွေဘယ်လို ကြိုးစားမည်၊ ဘာစပါးမျိုးစိုက်မည်၊ သီးထပ်သီးညှပ်တွေထည့်မည် စသည် စသည်ဖြင့် အလုပ်အကြောင်းတွေသာ ပြောတတ်သော မောင်မောင်ပန်းမှာ အရက်မသောက်၊ ဖဲမရိုက်၊ ကြက်မတိုက်၊ အပျော်အပါးမလိုက်၊ နာမည်ပျက်မရှိသူမို့ နွယ်ယမုံမှာ မောင်မောင် ပန်းပြောစကားကို လေးလေးစားစားဖြင့် နားထောင်နေရုံသာပင်။ သို့ဖြင့် မောင်မောင်ပန်းနှင့် နွယ်ယမုံတို့ ချစ်သက်တမ်းသည် သုံးနှစ် သုံးမိုးထက် ကျော်လွန်၍ ခြောက်နှစ်ခြောက်မိုးသို့ တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သလို တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး အချစ်တွေပို၍ ခိုင်မြဲလာသလို နွယ်ယမုံ မိဘ နှစ်ပါးကပင် ဖြစ်လာခဲ့ပြီ မောင်မောင်ပန်းကို တံခါးမရှိ၊ ဓားမရှိ အိမ်ကိုဝင်ထွက်ပေးထားသည့် အထိပင်။

အခန်း (၃)

“ဒါ. . ကျွန်တော့်ချစ်သူ နွယ်ယမုံပါ။ ဒီနေ့ မြို့ဈေးကို ဈေး ဝယ်လိုက်လာတာပါ။ နွယ်ရေ ဒါ. . ကိုယ့်မိတ်ဆွေပွဲစားကြီး ခေါ်ခေါ်၊ ပွဲရုံသူဌေးရဲ့လူယုံ တူတော်မောင် ကိုမြင့်သူရတဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါရှင်. . . ကျွန်မတို့ ပန်းတောမှာ နေပါတယ်။ ရွာ ရောက်ရင်လည်း ကျွန်မတို့အိမ်ကို ဝင်နိုင်ထွက်နိုင်ပါတယ်ရှင်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့ပါခင်ဗျာ၊ မရောက်မှာ မပူပါနဲ့၊ ဟောဒီက ကိုမောင်မောင်ပန်းနဲ့ ကျွန်တော်က တကယ့်ညီရင်းအစ်ကိုတွေလို ပါပဲ၊ ကဲ ကဲ ပွဲရုံရောက်တုန်းရောက်ခိုက် အအေးလေးသုံးဆောင် သွားကြပါဦး. . . ခင်မင်တဲ့အနေနဲ့ မငြင်းကြေးပေါ့ဗျာ”

မြင့်သူရမှပြောရင်း သူ့တပည့်လေးများအား ရေခဲသေတ္တာထဲမှ အအေးပုလင်းများ ယူလာရန် လှမ်းအော်ပြောနေသည်။ မောင်မောင်ပန်းနဲ့ နွယ်ယမုံတို့လည်း မငြင်းသာတော့၊ မြင့်သူရဧည့်ခံသည့်အအေးများသောက်ရင်း မြင့်သူရပြောနေသည့်စကားများကို နားထောင်မိရက်သားဖြစ်နေတော့၏။ မြင့်သူရမှ သူ့လုပ်ငန်းအကြောင်းများ၊ သူ့ဦးလေးတော်သူမှ ယုံကြည်စိတ်ချစွာဖြင့် လွှဲအပ်ထားကြောင်း၊ မိမိမှာ ပွဲရုံတွင် ထိုင်မနေဘဲ၊ ဆိုင်ကယ်တစ်စီးဖြင့် ကျေးရွာများအထိ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်ငန်းတွင် အမှားအယွင်းနည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် သူ့ဦးလေးပွဲရုံမှာ ပို၍ ပို၍ အောင်မြင်လာကြောင်း အမြတ်အစွန်း ပို၍ရလာကြောင်း စုံနေတော့၏။ စကားပြောနေစဉ် မြင့်သူရ၏ မျက်လုံးများမှာ နွယ်ယမုံထံသို့ အကြည့်များမကြာခဏရောက်နေသည်။ မြင့်သူရမှာ နွယ်ယမုံကို အခုမှ အနီးကပ်မြင်ဖူးခြင်းဖြစ်ပြီး နွယ်ယမုံ၏သတင်းများကိုကား ကြားဖူးထားပြီဖြစ်သည်။ ပန်းတောရွာအချောအလှလေးကိုလည်း၊ စိတ်ဝင်စားခဲ့တာကြာပြီဟုပြောရမလိုပင်။ ယခင်ကာလက ပန်းတောရွာသို့ မောင်မောင်ပန်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ အခြားကိစ္စများဖြင့်လည်းကောင်း ရောက်ရှိခဲ့စဉ် နွယ်ယမုံ၏ အချောအလှသတင်းနှင့် နွယ်ယမုံတို့ မိသားစုအကြောင်း တစ်ခါတစ်ခါကြားခဲ့ဖူးရာမှ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ သို့သော် မိမိမှာ မြို့သားဖြစ်၍ တောသူအချောအလှကို စိတ်မဝင်စားသလို နေပြခဲ့ရပေမယ့်စိတ်ကတော့ ပန်းတောရွာရောက်တိုင်း နွယ်ယမုံအကြောင်း ခေါင်းထဲဝင်လာတာအမှန်၊ သည်ကနေ့မှ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်...

“ကိုမြင့်သူရ ကျွန်တော်တို့ အဖော်တွေ ဈေးထဲမှာ စောင့်နေကြတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်နဲ့ နွယ်တို့နှစ်ယောက်သာ နွယ်မိဘတွေမှာလိုက်တဲ့ကိစ္စလေးရှိလို့ ဒီဘက်ကိုလာရင်း ကိုမြင့်သူရဆီ လှည့်ဝင်ခဲ့တာပဲ အခြေအနေကတော့ နောက်ရက်တွေဆို လှိုင်လှိုင်ပေါ်ပါပြီ”

မောင်မောင်ပန်း စကားဖြတ်ပြောလိုက်မှ မြင့်သူရအတွေးရော စကားရောပြတ်သွားကာ-

“ဪ... ဟုတ်ကဲ့ပါဗျာ... ပဲအတွက် ငွေကြိုလိုရင်လည်း ထပ်ထုတ်သွားပေါ့ဗျာ”

“ရပါတယ်ဗျာ၊ ပဲလှိုင်လှိုင်ဝင်မှ ကျွန်တော် ထုတ်ပါ့မယ်၊ အခုလောက်ဆိုရင်ရပါပြီ”

သို့ဖြင့် မောင်မောင်ပန်းနှင့် နွယ်ယမုံတို့ မြင့်သူရပွဲရုံမှ ပြန်ထွက်သွားကြသည်။ ကျန်ခဲ့သူ မြင့်သူရမှာတော့ အနီးကပ်မြင်တွေ့လိုက်ရသည့် နွယ်ယမုံ၏ အပြုံးချိုချိုဖြင့် ရိုးရိုးယဉ်ယဉ်အလှလေးအပေါ် ပို၍ စိတ်ဝင်စားသွားမိတာ အမှန်ပင်။

ထိုနေ့မှစ၍ မြင့်သူရ ပန်းတောရွာသို့ ပဲကိစ္စအကြောင်းရှာ၍ ခပ်စိတ်စိတ်ရောက်လာသည်။ ရောက်လာတိုင်းလည်း လက်ခွဲပွဲရုံလေးသဖွယ် ဖြစ်နေသည့် မောင်မောင်ပန်းအိမ်တွင် အချိန်ကြာကြာနေသွားတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံဆိုလျှင် မိုးချုပ်ကာနီးမှ ရောက်လာပြီး မြို့သို့ မပြန်ဘဲ အိပ်သွားသည်အထိ ရှိလာသည်။ မောင်မောင်ပန်းနှင့် အလုပ်သဘောအရရော ခင်မင်ရင်းနှီးမှုရော ယခင်ထက် အကျွမ်းတဝင်ရှိလာခဲ့သည်။

“ဪ ဒါကြောင့် နွယ်ယမုံက ကိုမောင်မောင်ပန်းကို ချစ်သူ အဖြစ်ရွေးခဲ့တာပေါ့ မှန်ပါတယ်”

နွယ်ယမုံနဲ့ နွယ်ယမုံမိဘတွေစိတ်ကို ကျွန်တော် ကြိုက်တယ် ဗျာ။ မြင့်သူရမှာ ပန်းတောသို့ အရောက်စိတ်လာသည်နှင့် မောင်မောင်ပန်းနှင့် နွယ်ယမုံအကြောင်း သိလာသည်။ နွယ်ယမုံ အပေါ် ချစ်သူကြိုက်သူတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေပေမယ့် နွယ်ယမုံအနေနဲ့ မောင်မောင်ပန်းထက် ဥစ္စာဓန၊ ပညာ၊ ရုပ်ရည် ဆွေမျိုးအသိုင်း အဝိုင်းကောင်းသူတွေကို မစဉ်းစားဘဲ ရွက်ကြမ်းရေကျို အဆင့် ပေါက်သာရှိသည့် မောင်မောင်ပန်းကို ချစ်သူအဖြစ်ရွေးခဲ့ခြင်း၊ စည်းကမ်းကြီးသော နွယ်ယမုံမိဘများကလည်း မောင်မောင်ပန်း အပေါ် လက်ခံခဲ့ခြင်း၊ သဘောတူထားခြင်း၏ အဓိကအကြောင်း မှာ မောင်မောင်ပန်း၏ ရိုးသားမှုဂုဏ်က အဓိကဖြစ်နေကြောင်း သိလိုက်ရပြီနောက် . . . ။

“ကိုမောင်မောင်ပန်း မြို့ရောက်တုန်း ညအိပ်သွားပါဗျာ”

“ဟုတ်တယ်ဗျို့၊ ညပိုင်း ကျွန်တော်တို့မြို့ကဘုရားမှာ ဘုရား ဖူးတွေနဲ့ အလွန်စည်တာဗျ”

ဟုတစ်သွယ်၊ “မြို့က ပန်းခြံနဲ့ သင်္ဘောဆိပ်က ညဘက်ဆို လေညှင်းခံလို့ကောင်းတာဗျ”

ဟုတစ်နည်း စသည်စသည်ဖြင့် မြို့ပေါ်တွင် မောင်မောင်ပန်း ညအိပ်ဖြစ်အောင် မငြင်းသာအောင် ဖိတ်ခေါ်တော့၏။

“လူရင်းတွေဖြစ်နေပြီးမှ ကျွန်တော် အိမ်လည်း အိပ်ဖူးတယ် ရှိအောင် အိပ်ဦးမှပေါ့”

ဟု အမျိုးမျိုးပြောရင်း၊ မောင်မောင်ပန်း မြို့ပေါ်တွင် မကြာခဏ ညအိပ်ညဉ့်နေဖြစ်အောင် ဖန်တီးတော့၏။

“ကိုမောင်မောင်ပန်းကလည်း ယောက်ျားပဲဗျာ၊ တစ်ခါ တလေ မြို့က ဝိစကီလေးတစ်ပက်နှစ်ပက်သောက်လို့ ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားလည်း မကြာခင် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးတောင် ဖြစ်လာဦးမှာ၊ ဟောဒီလို အပေါင်းအသင်းဆိုတာ ဒါလေးတွေနဲ့မှ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနယ်ပယ်မှာ များလာမှာ၊ ပွားလာမှာ၊ ဒါမှ အစစ တိုးတက်လာမှာပေါ့ဗျာ”

လူရိုးပန်းတောသား မောင်မောင်ပန်း မသောက်ဖူးသည့် အရက်၊ တစ်ပတ်နှစ်ပတ်စ မြင့်သူရ အဆွယ်ကောင်းမှုဖြင့် သောက် တက်လာသည်။ စီကရက်ကလေး လက်ကြားညှပ်တတ်လာသည်။ ပန်းတောအိမ်သို့ မြင့်သူရရောက်လျှင်လည်း ကျိတ်ဝိုင်းလေးများ ဖွဲ့လာတတ်သည်။ မြင့်သူရကလည်း ပန်းတောရွာရောက်လျှင် မောင်မောင်ပန်းအိမ်တွင် အိပ်ဖို့များလာသလို မြို့က ယမကာနှင့် အမြည်းစုံ သိုသိုသိပ်သိပ်ယူလာတတ်စမြဲ၊ အလာကျဲလျှင်တောင်မှ မောင်မောင်ပန်းက မြင့်သူရကို မျှော်တတ်လာပြီ၊ တစ်ခါတလေ မြင့်သူရက ပျင်းတယ်ဆိုပြီး ညပိုင်း ယမကာကြိတ်ဝိုင်းလေးအပြီး မဖွယ်မရာ ဝီဒီယိုခွေတွေ ထိုးကြည့်တတ်သေး၏။

စပါးအိတ်စောင့်၊ ပဲအိတ်စောင့်ဖြင့် မောင်မောင်ပန်းအိမ် တွင် နေ့ညနေသူလေးမှာလည်း မောင်မောင်ပန်း၏ ညီဝမ်းကွဲလေး တစ်ဦးသာရှိသဖြင့် သူတို့နှစ်ဦး၏ ကြိတ်ဝိုင်းကို ရွာထဲက ဘယ်သူ ကမှ အကဲမခတ်မိ၊ မသိရှိကြ။ နောက်ဆုံး နွယ်ယမုံတို့အိမ်ဘက် တောင် မောင်မောင်ပန်း အရောက်ကျဲပါသည်။

“မောင်ပန်းရယ် နေနိုင်လိုက်တာ၊ အိမ်ဘက်တောင်ရောက် မလာဘူး၊ အဖေကတောင် မေးနေသေးတယ်”

“ဟုတ်တယ် နွယ်ရေ၊ အခုရက်ပိုင်း ပဲတွေ လှိမ့်ဝင်နေပြီး မြို့ကို ပို့နေရတာများနေတယ်လေ”

“အလုပ်များတာလည်း များတာပေါ့၊ ကျန်းမာရေးလည်း ဂရုစိုက်ဦး၊ လူက ပိန်လာသလိုပဲ”

နွယ်ယမုံစကားကြောင့် မောင်မောင်ပန်း သူ့ကိုယ်သူ ပြန် ကြည့်ရင်း-

“နွယ်ကလည်း ထင်လို့ပါကွာ၊ ဒီလိုအလုပ်တွေ များများ ကောင်းမှ နွယ်နဲ့ကိုယ်တို့ လက်ထပ်ပွဲကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်နိုင် မှာမို့လား၊ အလုပ်များတော့လည်း ပင်ပန်းတော့ လူကတော့ နည်းနည်းချောင်သွားမှာပေါ့၊ စိတ်မပူပါနဲ့ နွယ်ရယ်နော်”

ဟု မောင်မောင်ပန်းစကားကြောင့် နွယ်ယမုံမှာ မောင်မောင် ပန်းကို တွေ့တွေ့လေးကြည့်ရင်း-

“စိတ်ပူရတာပေါ့ မောင်ပန်းရယ်၊ နင်နဲ့ငါအကြောင်းလည်း တစ်ရွာလုံးသိပြီးမို့လား၊ မိန်းကလေးဆိုတော့ အစစပူပင်ရတာပေါ့ ဟယ်”

မောင်မောင်ပန်းမှာ နွယ်ယမုံစကားကြောင့် သက်ပြင်း တစ်ချက်ခိုးချလိုက်မိသည်။

အခန်း (၄)

“နောက်ဆုံးတော့ မောင်မောင်ပန်းတစ်ယောက် မကောင်း တဲ့မိန်းမနဲ့ မြို့က အိမ်တစ်အိမ်မှာ မူးပြီး အိပ်ပျော်နေတုန်း

သက်ဆိုင်ရာတွေက ဖမ်းမိလို့ ရုံးရောက်ဂတ်ရောက်သတင်းကြားရတော့ နွယ်ယမုံရော သူ့မိဘတွေရော ရှက်လည်းရှက်၊ ဒေါသလည်းဖြစ်ပြီး မောင်မောင်ပန်းကို အဆက်သွယ်ဖြတ်လိုက်ကြရာ မောင်မောင်ပန်းလည်း အရက်သမားဖြစ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ မြင့်သူရက မောင်မောင်ပန်းကို ထိန်းပေးနေရတယ်။ ဆုံးမနေရတယ်ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုးဖြစ်အောင်နေပြပြီး မောင်မောင်ပန်းကို နွယ်ယမုံတို့က လည်း လုံးဝလက်မခံ မောင်မောင်ပန်းကလည်း အရက်နဲ့ပျော်မွေ့ပြီး မဖြစ်သင့်တဲ့ကိစ္စတွေ ထပ်ဆင့်ဖြစ်ပြီး လူရိုးလူကောင်းဘဝကနေ ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စနဲ့ မင်းတို့သိကြတဲ့အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ကျခံရတဲ့အဆင့်အထိ ဖြစ်သွားတဲ့အချိန်မှာ မြင့်သူရက ဟောဒီပန်းတော မောင်မောင်ပန်းအိမ်မှာ ပွဲရုံတွေဆက်ဖွင့် လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ပြရင်းနဲ့ အချိန်ယူပြီး သူ့ဦးလေးကို အကြောင်းစုံပြောပြပြီး နွယ်ယမုံမိဘတွေကို ချည်းကပ်ခိုင်းပြီး အခုလို မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲကျင်းပနိုင်တဲ့အထိ လုပ်ခဲ့တာပေါ့။ နွယ်ယမုံမိဘတွေအနေနဲ့လည်း သမီးတစ်ယောက်ကို နောက်ထပ် ဒီလိုအဖြစ်မျိုးမဖြစ်အောင် လက်ခံလိုက်ကြတာလို့ ဆရာကြီးထင်တယ်။ ကဲ... ပုစွန်ခြေရှုပ်ဖားဒူးတုပ်ရှင်းပြီလားကွဲ့။”

ဆရာကြီး ဦးစစ်ရွှန်စကားကို တပည့်များ အင်းမလှုပ်အဲမလှုပ်ဖြစ်နေကြပြီ။ အာသွက်လျှာသွက်၊ မောင်မောင်အုန်းက

“ဆရာကြီး အမှန်အတိုင်း ပြောရရင်တော့ မရှင်းသေးပါဘူး ခင်ဗျား။ ပုစွန်ခြေရှုပ် ဖားဒူးတုပ်ဆိုတာနဲ့ ကိုမောင်မောင်ပန်း အဖြစ်နဲ့ ဘယ်လို”

မောင်မောင်အုန်းစကားမဆုံးလိုက်ရ ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်မှ လက်ကာပြလိုက်ရင်း. . .

“နားထောင် နားထောင် ဆရာကြီး ပြောပြမယ်၊ ငါ့တပည့် တွေကြားဖူး၊ တွေ့ဖူးမှာပေါ့၊ လယ်ထဲချောင်းထဲမှာ အများဆုံးတွေ့ ရတဲ့ လယ်ပုစွန်လုံး တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ လက်မကြီးတစ်ချောင်း စီနဲ့ ခြေကလေးတွေလေးချောင်းစီ ပုစွန်လို့လည်းခေါ်တတ်တဲ့ လယ်ပုစွန်လုံး သိကြတယ်နော်”

“သိပါတယ် ဆရာကြီး”

“အေး အဲဒီပုစွန်လုံးဟာ ပုစွန်လုံးနော် ပုစွန်ထုပ်ကြီးမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီပုစွန်လုံးဟာ သူ့တွင်းသူဖောက်တယ်၊ အဲဒီတွင်းမှာ နေတယ်၊ တွင်းဘောင်ခေါ်တဲ့ ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းလို ပုစွန်ကျစ်စာကို တွင်းဝမှာ တင်ထားတယ်၊ မိုးကုန်ခါနီးမှာ အဲဒီတွင်းဝကို သူ့လက်သူ့ခြေ သူ့လက်မတွေနဲ့ သူ့လုပ်အားနဲ့ပိတ်တယ်၊ တစ်နွေလုံး တွင်းထဲက ရေမခန်းဘူး၊ အငွေ့မပျံနိုင်ဖို့ ပိတ်တဲ့သဘောပေါ့၊ အဲဒီလို တွင်းဝပိတ်နေတဲ့ ပုစွန်လုံးကိုကြည့်ရင်း သူ့ရဲ့လက်တွေ၊ ခြေတွေ၊ ပါးစပ်တွေမှာ ရွံ့တွေ ပေကျံနေတာတွေ့နိုင်တယ်၊ ပါးစပ်ထဲက အမြုံတွေ ပူပေါင်းတွေတစ်စုံပေါ့၊ ပင်ပင်ပန်းပန်းဖြစ်နေတဲ့ အနေအထားပေါ့ တွေ့ဖူးကြတယ်မဟုတ်လား”

“တွေ့ဖူးပါတယ် ဆရာကြီး”

ဆရာကြီးအမေးကို တပည့်များက ပြိုင်တူဖြေလိုက်ကြသည်။ ဆရာကြီးမှဆက်၍-

“အေး အဲဒါပုစွန်တွင်းပိတ်တဲ့သဘောပေါ့၊ ပုစွန်လုံးတွင်း တစ်ခုလုံး ပုစွန်လုံးခြေရာတွေ၊ ရှုပ်နေတာပေါ့၊ အဲ နောက်

တစ်ကောင်ကတော့ ဖားအကြောင်းပဲ၊ အများအားဖြင့် ဖားများက လယ်ပုစွန်လို တွင်းမဖောက်နိုင်ဘူး၊ မြေပျော့ပျော့ ရွံ့ပျော့ပျော့မှာ ဝပ်မယ်၊ တိုးမယ် ဒီလောက်ပဲ၊ အဲ သူတို့တွင်းအောင်းဖို့ အချိန်ကျ လာရင်တောင် အခုန ဘောင်မပိတ်ရသေးတဲ့ တွင်းဝ မပိတ်ရ သေးတဲ့ လယ်ပုစွန်တွင်းကို ရှာတော့တာပဲဟေ့”

တပည့်များက ဆရာကြီးစကားကို စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင် နေကြသည်။

“တွင်းအောင်းချင်တဲ့ဖားက အဲဒီလယ်ပုစွန်လုံးတွင်းထဲ အတင်းဝင်တော့တာပဲ၊ တချို့ ပုစွန်လုံးကြတော့ ဖားကို လက်မခံဘူး၊ သူ့ခြေသူ့လက်တွေနဲ့ ညှပ်တယ်၊ တိုက်ခိုက်တယ်၊ တချို့ပုစွန်လုံး တွေကျတော့ ဖားကို ဧည့်သည်လို လက်ခံတယ်၊ များသောအားဖြင့် ပုစွန်လုံးတွေဟာ ဖားက ဘယ်လိုအနိုင်ယူလိုက်တယ်၊ ပေါင်းသင်း လိုက်တယ် မသိဘူး၊ တွင်းထဲတွင် လက်ခံလိုက်ကြတာများတယ်၊ အဲဒီမှာတင် ဖားက ပုစွန်တွင်းထဲမှာ ဒူးတုတ်ပြီး ရေမှာစိမ်ပြီး ပုစွန်ကို ခိုင်းတော့တာပဲပေါ့”

“ဪ ဟုတ်လား ဆရာကြီး ဘယ်လိုခိုင်းတာလဲ ခင်ဗျ” မောင်မောင်အုန်းက သိချင်ဇောဖြင့် မေးလိုက်သည်။

“ဘယ်လိုခိုင်းရမှာလဲကွာ၊ ပုစွန်တွင်းပိတ်တာကို စောင့်ကြည့် နေတာပေါ့၊ တွင်းပိတ်ချိန် တွင်းပိတ်ရာသီရောက်လာပြီးတော့ အဲဒီ ပုစွန်လုံးဟာ သူ့သဘာဝအတိုင်း တွင်းကို ပင်ပင်ပန်းပန်းပိတ်တော့ တာပဲ၊ ပုစွန်ခြေရှုပ်ပြီပေါ့ကွာ၊ ဖားကတော့ ဒူးတုတ်ကြည့်နေတာ ပေါ့၊ ပုစွန်ဘောင်ပိတ်လို့ပြီးကာနီးရင် ဖားက တွင်းပေါက်ထူမထူ ခေါင်းနဲ့ထိုးကြည့်သေးတယ်။ လိုရင် ပုစွန်ကို တွန်းတင်ပြီး ရွံ့ထပ်

ဖို့ခိုင်းသေးတယ်ကွ၊ ဒါနဲ့ ပုစွန်လည်းပေါင်းပိတ်ပြီး အားပျော့၊ ခွေပျော့သွားတဲ့အချိန်မှာ ဖားဟာ ပုစွန်ပိတ်ပြီးသား ပုစွန်ကျစ်စာ ဗောင်းကို အတွင်းကနေ ခေါင်းနဲ့ချောသတဲ့၊ အဲဒါကြောင့် ဖားဝင် ထားတဲ့ ပုစွန်ကျစ်စာကို ဖားရှာတဲ့လူတွေက ခြေထောက်နဲ့တိုးလှန် ပြီး ပုစွန်ကျစ်စာအတွင်းပိုင်းကို ကြည့်လိုက်ကွဲ့၊ ဖားခေါင်းတိုးတဲ့ အရာတွေရင် ဖားတွင်းလို့ သတ်မှတ်ပြီး ဖားကိုရအောင်ချိတ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ် ပေါက်ပြားနဲ့တူးလို့ဖြစ်ဖြစ် ရအောင်မိအောင် လုပ်ကြတော့ တာပဲ ဒါက အမှတ်အသားသင်္ကေတတစ်ခုပေါ့”

“ဟုတ်ပါ၊ ဆရာကြီး၊ ဖားတွင်းလိုက်တဲ့လူတွေပြောတာ ကြားဖူး ပါတယ်”

မောင်မောင်အုန်းက ပြောလိုက်သည်။

“အေး၊ အဲဒါ ဖားတွင်းအောင်းတဲ့သဘော၊ ပုစွန်လုံးတွင်းထဲ ဝင်ပြီး ပုစွန်လုံးရဲ့ သဘာဝကို သိအောင်လုပ်ပြီး၊ သူ့အတွက် အကာအကွယ်ရမယ့်နေရာဝင်ယူလိုက်တာပဲ၊ အင်း အဲဒီအထိတော့ ပြဿနာမရှိသေးပါဘူးကွာ၊ ပြဿနာရှိတာက အဲဒီဖားဟာ ပုစွန် လုံးနဲ့ နှစ်ကောင် တွင်းမှာ အောင်းကြရင် ဖြစ်နိုင်ရက်နဲ့ သူ့အကြံ အတိုင်း ပုစွန်လုံးကို သူ့တွင်းအောင်းမယ့် တစ်နေ့လုံး အစာအတွက် သတ်မှတ်ပြီး မျှိုတော့တာပေါ့ကွာ”

‘ဟင်’
‘ဟာ’

ဟု တပည့်များအသံထွက်သွက်ကြသလို ခင်ခင်နုက-
ဆရာကြီး အဲဒီပုစွန်လုံးက ဖားကို ပြန်မတိုက်ဘူးလား၊ လက်မတွေနဲ့ မညှပ်ဘူးလားဟင်ဟု မေးလိုက်လျှင် ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်မှ ခေါင်းခါလိုက်ရင်း-

“သမီးရယ် ဖားက ဒီအတွက်ဆင်တာကွဲ့၊ ပုစွန်လုံးခြေကုန် လက်ပန်းကျပြီး မောနေတဲ့အချိန်မှာ မျိုလိုက်တာပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ပုစွန်ခြေရှုပ်အောင် အလုပ်လုပ်ထားသမျှ ဖားက ဒူးတုပ်ပြီး ငြိမ်နေနိုင်အောင် အစာအဖြစ် အသက်စတေးပေးခဲ့တာကို ဒီသဘာဝကိုသိကြတဲ့ ရှေးလူကြီးတွေက သားစဉ်မြေးဆက် ပြောခဲ့တဲ့စကားပေါ့။ ဟင် အဲဒီ ပုစွန်နဲ့ဖားအဖြစ်နဲ့ မောင်မောင်ပန်း တို့ မြင့် သူရတို့အဖြစ်အပျက်နဲ့ နည်းနည်းလေးချဲ့တွေးပြီး ယှဉ်ကြည့်စမ်း၊ မင်းတို့သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်”

အားလုံးစဉ်းစားသလို ငြိမ်သက်သွားကြသည်။ အတန်ကြာ တော့မှ သူတို့အထဲမှ အသက်နည်းငယ်ကြီးသူ ဇော်လွင်အောင်က-

“မြင်ပြီ ဆရာကြီး၊ သဘောပေါက်တယ်။ အင်း တွေးကြည့် လေ ထိမိလေပါပဲ ဆရာကြီး။”

ဟု ပြောလိုက်သလို အားလုံးက ခေါင်းတညိတ်ညိတ် သက်ပြင်းတချချ။ ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန်က-

“ဒီလောက် အတွေးနဲ့ မရပ်ကြနဲ့ဦး၊ တစ်ဦးတစ်ယောက် အဖြစ်ကနေ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်ရေမြေ၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်အထိ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်နဲ့ ထင်ဟပ်ပြီး သတိတရားလက်ကိုင်ထား ပြီး နမူနာယူထားကြ၊ ငါ့တပည့်တွေအနေနဲ့လည်း ရှေးလူကြီးသူမ တွေရဲ့ အစဉ်အဆက်ပြောတဲ့စကား၊ ဆုံးမစကား၊ ဥပမာစကား တွေကိုလည်း လေးလေးနက်နက်တန်ဖိုးထားပြီး ကျင့်သုံးတတ်ရင် မင်းတို့အတွက် အဖိုးထိုက်တဲ့စကားတွေဆိုတာ ဟောဒီ ‘ပုစွန်ခြေရှုပ် ဖားဒူးတုတ်’ ဥပမာစကားလေးနဲ့အတူ ပုစွန်လိုလူစားမျိုးမဖြစ်မိ အောင်နဲ့ တွင်းအောင်းဖားလို လူစားမျိုးတွေကို မပေါင်းသင်း

မဆက်သွယ်ကြဖို့ နေရာတကာမှာ အထူးသတိထားကြပေတော့
ဟေ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာကြီး”

ဆရာကြီး ဦးစစ်ရှိန် တပည့်လေးများအသံသည် သင်ခန်းစာ
ကို သဘောပေါက်သွား၍ ဖြေလိုက်သံနှင့်တူနေသည်ဟု ဆရာကြီး
ဦးစစ်ရှိန်ထင်လိုက်သလို သူ့တပည့်လေးများကလည်း ပုစွန်ခြေရှုပ်
ဖားဒူးတုတ်ဆိုသည့် ဥပမာစကားလေးကို သူတို့ ဘဝတစ်လျှောက်
တပ်လှန့်သတိပေးနေမည့် အဖိုးအနဂုထိုက်တန်သည့်စကားဟု
ခံယူလိုက်ကြမှာ မလွဲဧကန်ပင်ဖြစ်ပါတော့သတည်း။ ။

သူဥ သူသား ဗျက်စီးငြားက စပြာမယ့် ကြုံပူးမှသိလိမ့်မယ်

အခန်း (၁)

ထိုမြို့ကလေးသည် နယ်စပ်မြို့လေးမို့ အရောင်းအဝယ် ဖွံ့ဖြိုးသည်။ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မှ လူပေါင်းစုံ ဝင်ထွက်သွားလာ နေသဖြင့် စည်ကားသည်။ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပေါက်ဖြစ်သဖြင့် ပို၍ လူသွားလူလာများခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ ခေတ်မီတိုးတက်မှုမှာ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်မြို့များနှင့် ယှဉ်နိုင်သည်။ လေးငါးခြောက်ထပ် တိုက်ကြီးများတွေ့ရသလို၊ ဇိမ်ခံကား၊ ကားကြီးကားငယ်များက အရောင်အသွေးစုံတောက်ပသစ်လွင်ပြီး လမ်းပေါ်ဝယ် ၂၃ဟို၊ ဂျင်းဘောင်းဘီ၊ စတိုင်ဘောင်းဘီ၊ စကတ်အတို အရှည်၊ ရှေ့ကွဲ နောက်ကွဲနှင့် အမျိုးသမီးများကလည်း သူတို့ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမှာ အသက်အရွယ်ကိုထည့်မတွက်ထားသလိုပင်။ အမျိုးသားများ ကလည်း ထိုနည်းနှင့်နှင်၊ ရွာသားမြို့သား၊ ပုံတူပွားထားသလား မေးရတော့မလိုလို့၊ ရုပ်ရှင်ဗီဒီယိုထဲက သူဌေးပုံစံဖမ်းထားကြ သလားအောက်မေ့ရသည်။ အနည်းဆုံး ကွင်းထိုးဖိနပ်နှင့် ဂျင်းဘောင်းဘီ၊ စတိုင်ဘောင်းဘီ၊ တောဓလေ့မပျောက်ပေမယ့် စည်းရိုးခြားနိုင်ငံကစကားကို ထမင်းစားရေသောက်လောက်တော့

လာထားပဲ။ ကုန်ပစ္စည်းစကား၊ စီးပွားရေးစကား၊ ဝိုးတိုးဝါးတားမှ
 သည် ထဲထဲဝင်ဝင်ပြောသံတွေကလည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊
 စတိုးဆိုင်၊ ဈေးထဲ၊ နယ်စပ်ဝင်ပေါက်တွေမှာ ကြားနေရသည်။
 ရွာကသီးနှံတွေ၊ ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ မြို့က ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ ဒီနယ်စပ်
 အထိ လာရောက်ရောင်းသူတွေမှာ ကုန်အမြတ်ငွေတွေကို
 ဖွဖွသုံးလို့ ဘီယာခွက်ထဲ အရက်ရောပြီး အပ်ကြောင်းတွေထပ်ကြ၊
 ထိုမြို့မှသာ ဖောဖောသုံးလို့ရသည့် ဖုန်းတွေခါးချိတ်၊ ခဏတာလေး
 မာယာလေးနဲ့ ကာရာအိုကေလေးဆိုလို့ပေါ့။ ခေတ်ပေါ်သီချင်း
 ဟဲသူတွေကလည်း ဆူဆူညံညံ၊ မီးရောင်စုံထိန်ဝါလင်း၊ မြို့တွင်း
 လမ်းတွေပေါ် ဂေါ်ချင်၍လား၊ ပျော်ချင်၍ မော်ချင်၍လား၊ ဝေဝေ
 ဝါးဝါးနှင့် လမ်းသလားသူတွေကလည်း ညညဆို ပလက်ဖောင်းမှာ
 မညောင်းတမ်းလျှောက်လို့ အကင်ဆိုင် ညလုံးပေါက်ထိုင်၊
 လမ်းဘေးအရက်ဆိုင်လေးတွေမှာလည်း မနက်ဖြန်အိမ်အပြန်မို့
 ကားထွက်မယ့်အရုဏ်တက်ချိန်ကို အချိန်ဖြုန်း၊ ငွေဖြုန်းပြီး
 စောင့်နေကြသလားရယ်လို့ မေးစရာပင်။ ဆိုင်တိုင်းမှာဝိုင်းပြည့်လို့၊
 လူတွေကလည်း လုပ်ငန်းအောင်မြင်ကြလို့ ပြုံးပျော်နေသည့်အချိန်
 ပင် “နေညိုချိန်တိမ်တောက်တဲ့အခါ. . . စာဥရေ ငါအရောက်ပြန်
 ခဲ့မှာ. . . အင့်. . . အား အား”

“အား ကျွတ် ကျွတ်. . . ကျွတ်. . . ကျွတ်. . . ဟင်း. . .
 ဟင်း”

သီချင်းဆိုလာရင်း ပလက်ဖောင်းပေါ်လျှောက်လာသည့်
 မိုးအောင်တစ်ယောက် ရွာကစာဥကို လွမ်းလို့မှမဆုံးခင် ပလက်
 ဖောင်းပေါ်တွင် ခွေခေါက်အိပ်နေသည့် လူတစ်ယောက်ကိုတိုက်မိ

ပြီး ပလက်ဖောင်းပေါ် ကိုယ်တစောင်းဟပ်ထိုးလဲသွားသည်။ အတိုက်ခံ အနင်းခံလိုက်ရသည့် သူ့မှာလည်း မသက်မသာ ညည်းညူသံ၊ တဟင်းဟင်းမှလွဲ၍ သိပ်လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်မသွား။ မူးစပ်စပ်၊ မိုးအောင်တစ်ယောက် အမူးပြေချင်သလိုဖြစ်သွားပြီး အောက်ကိုငုံ့ကြည့်လိုက်သည်။ အမှိုက်ပုံကြီးဘေး အမှောင်လေးက လူမှာအဝတ်အစားတွေ ညိုညစ်ညစ် အနံ့တွေကလည်း ထောင်းခနဲ တစ်ချက်ရလိုက်သည်။

“ဒီနေရာမှာ ဒီလူလာလာအိပ်နေတာ မင်းသတိမထားမိဘူး လားကွာ၊ မင်းကလည်း အရက်ကလေးဝင်ရင် ကြောင်တောင်ကန်း ထက်ဆိုးသေးတယ်။ အဲ့ဒီနေ့မနက်က လမ်းပေါ်မှာ ယိုင်တိယိုင်ထိုးနဲ့ သွားနေလို့ ရှောင်ပေးလိုက်ရတဲ့လူလေကွာ. . . အနာတွေဗလပွနဲ့ လူပေါ့. . . ဟို သေတော့မလိုဖြစ်နေတဲ့ ဘိန်းသမား ဖိုးသမားပေါ့ ကွာ. . . ”

“ဟာ. . . ဟုတ်လား နိုင်ဇော်. . . ဒီလိုဆိုရင် ဒီလူကိုငါတွေ ဖူးတာပဲကွ၊ လာကွာ လာကွာ မြန်မြန် သူလည်းဘာမှမဖြစ်လောက် ပါဘူး။”

ဟုပြောကာ မိုးအောင် ပလက်ဖောင်းအောက်ဆင်းလိုက် ရင်း နိုင်ဇော်လက်ကိုဆွဲပြီး ခပ်မြန်မြန်လျှောက်နေမိသည်။

“အေး. . . မင်းနင်းလို့မသေလည်း အဲ့ဒီလူ မကြာခင်မှာ လူလောကကို စွန့်ခွာရတော့မှာပါကွာ၊ လာပါကွာ။”

ဟုပြောလိုက်သဖြင့် နိုင်ဇော်မှာ သက်ပြင်းတစ်ချက် ချလိုက် ရင်း-

“ငယ်သေးတာပေါ့ကွာ. . . အလွန်ဆုံးရှုံးမှု ငါတို့အစ်ကိုတွေ အသက်ပေါ့ကွာ. . . အရင်တုန်းက အဲဒီလူဟာ ဟိုတက်သစ်စ ဝီဒီယိုမင်းသားလေးလို အရမ်းချောတယ်လို့ ပြောတာကြားဖူးတယ် ကွ”

“ဟေ့. . . ဟုတ်လား၊ မယုံနိုင်စရာပါလားကွာ၊ အင်း သူ့ကို ဟိုနေ့က တို့ထိုင်နေတဲ့လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲ လက်ဖက်ရည်တောင်း နေတဲ့ပုံက အနာဗလပွနဲ့ မဲသဲနေတာပဲကွာ. . . ဘယ်မှာလဲ မင်းသားရုပ်၊ ဟုတ်မှလည်း ပြောပါ နိုင်ဇော်ရာ”

ဟု မိုးအောင်မှပြောလိုက်လျှင် နိုင်ဇော်က-

“အခုအချိန်တော့ဟုတ်တာပေါ့ကွာ. . . ပြောရင် ဘယ်သူမှ ယုံကြမှာမဟုတ်ဘူး. . . သူ့အကြောင်းကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကွ”

“ဘယ်လိုစိတ်ဝင်စားစရာလဲ နိုင်ဇော်. . .”

ဟု မိုးအောင်မှ မေးလိုက်လျှင်-

“ကဲ လာပါကွာ၊ မနက်ကျမှ သူ့အကြောင်းတွေ သေသေ ချာချာပြောပြနိုင်တဲ့သူနဲ့ မင်းကို ဆုံပေးမယ်။ အခုတော့ မြန်မြန် လျှောက်ကြရအောင်ဟေ့”

သို့ဖြင့် သည်မြို့ကို ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ပန်းတောရွာမှ ရောက်လာသူ မိုးအောင်နှင့် မြို့တွင်းအနေကြာ၍ ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်လုပ်နေသူ နိုင်ဇော်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် သူတို့အခန်း ရှိရာရပ်ကွက်အတွင်းသို့ ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာကြတော့၏။

အခန်း (၂)

“အောင်ကောင်း လိုချင်တာဒါပဲကွ၊ ခိုင်းလိုက်ရင်ကွက်တိဖြစ်ရမယ်၊ သွက်ရမယ်၊ အပေးအယူမျှရမယ်...၊ နောက်ပြီး အန္တရာယ်လည်းကင်းရမယ်၊ ကျေနပ်တယ်ကွာ၊ အဖွဲ့စုံရင်မင်းတို့ အတွက် ခွဲတမ်းဝေပေးမယ်... အခုတော့ ကျော်စံတို့အဖွဲ့ စောင့်ဦးကွာ... စောင့်ရင်းနဲ့ထုံးစံအတိုင်း အပန်းဖြေကြတာပေါ့ကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့ အာစရိ”

“ဆရာကြီး တိုက်ရှေ့မှာ... မြို့လူကြီးတွေလာတယ်”

“တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါကွာ”

တပည့်တစ်ယောက်လာအပြော ဦးအောင်ကောင်း တံခါးဖွင့်ပေးရန် တစ်ပါတည်း ပြောလိုက်ပြီး သူ့လူတွေကို နောက်ခန်းဘက်သို့ မေးငေါ့ပြလိုက်၏။

“နေကောင်းတယ်နော် ဦးအောင်ကောင်း”

ဟု နှုတ်ဆက်ရင်း ဝင်လာသည့် မြို့တိုးတက်ရေးကော်မတီလူကြီးများကို တလေးတစားကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟာ ဦးဇော်ဖန်တို့ပါလား ထိုင်ကြပါ၊ ထိုင်ကြပါ၊ ကျွန်တော်လည်း အခုမှ ခရီးသွားက ပြန်လာတာဆိုတော့... ”

“ဟာ ရပါတယ်ဗျာ၊ အရောင်းအဝယ်ကုန်သည်ကြီးတွေဆိုတော့ ဒီလိုပါပဲဗျာ... ပစ္စည်းတွေကလည်း တိုက်နဲ့အပြည့်ဖြစ်နေပါလား”

“ဟဲ့ . . . ဟဲ့ . . . ဒီပစ္စည်းတွေက လျှပ်စစ်ပစ္စည်းတွေလေ . . . တခြားမြို့တွေက အရေးတကြီးလိုအပ်နေလို့ အမြတ်အစွန်း အဓိက မထားဘဲ စေတနာအရင်းခံပြီးပို့ဖို့ ထုတ်ထားတာလေ . . . ဪ ဒါနဲ့ ဦးဇော်တို့ ဘာကိစ္စ အထွေအထူးရှိပါသလဲခင်ဗျာ”

ဦးအောင်ကောင်းစကားကြောင့် ဦးဇော်ဖန် တစ်ချက်ပြုံး လိုက်ရင်း-

“အေးဗျာ အဲ့ဒီလို ဦးအောင်ကောင်းစေတနာတွေကြောင့် မြို့ရွာတော်တော်များများမှာ ဦးအောင်ကောင်း ဦးအောင်ကောင်းနဲ့ နာမည်ကြီးနေတာကိုးဗျ . . . ဒီလိုပါဗျာ ကျွန်တော်တို့လာရင်း ကိစ္စက ဦးအောင်ကောင်းလည်း သိပြီးသားပါ။ ကျွန်တော်တို့မြို့က ဆေးရုံမှာ ဓာတ်မှန်ခန်းအတွက် အဆောက်အဦရော ပစ္စည်းတွေ ပါလိုနေလို့ အလှူခံထွက်လာတာပါ။ အဲ့ဒါ ဦးအောင်ကောင်းအနေ နဲ့ အနည်းအများဆိုသလို လှူပါဦးလို့”

ဦးဇော်ဖန်စကားကို ခေါင်း တညိတ်ညိတ်နားထောင်ရင်း ဦးအောင်ကောင်းမှ ခါးဆန့်လိုက်ကာ-

“အနည်းအများဆိုသလို မဟုတ်ပါဘူးဗျာ . . . ကိုယ့်မြို့ ကိုယ့်ရွာပဲ ထည့်ရမှာပေါ့။ ဦးဇော်တို့ဆောက်မယ့် ဓာတ်မှန်ခန်းအဆောက် အဦတစ်ခုလုံး ကျုပ်တာဝန်ထားလိုက်ပါ။ ဘယ်လောက်ကုန်ကျမလဲ တွက်ပြီးစာရင်းသာ တင်ထားလိုက်ပါ”

“ဟာ ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ဦးအောင်ကောင်းအနေနဲ့ မြို့မှာ ကျောင်းဆောင်သစ်ဆိုလည်းရှေ့က၊ လမ်းခင်းလည်းနောက်မဆုတ်၊ မီးလင်းရေးဆိုလည်း ရှေ့တန်းကပါနေတော့ ကျွန်တော်တို့အလှူခံရ

မှာ အားနာလို့တောင်နေတာဗျ၊ အခုလိုဓာတ်မှန်ခန်းအတွက် ရက်ရက်ရောရောထည့်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တာ ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ”

ဦးဇော်ဖန်တို့အဖွဲ့ထဲတွင်ပါလာသည့် မြို့နယ်ကြက်ခြေနီ တပ်ခွဲမှူးမှ အားရဝမ်းသာစကားပြောလိုက်သည်။

“မြို့တိုးတက်ရေးအလှူအတန်းအတွက်ဆို ကျွန်တော့်အိမ်ကို တံခါးမရှိ ဓားမရှိဝင်ပါဗျာ. . . ကျွန်တော် အခုလိုကြီးကြီးမားမား ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်နေတဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကိုက လှူဖို့ တန်းဖို့ ပါပြီးသားဗျို့ ဟဲ့. . . ဟဲ့၊ ဪ ဒါနဲ့မေ့နေလိုက်တာ တပည့်တို့ရေ ကော်ဖီတိုက်ပါဟေ့”

ဦးအောင်ကောင်း အတွင်းဘက် လှမ်းပြောလိုက်သည်။

“ဟာ. . . နေပါဦးအောင်ကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့မသောက် တော့ပါဘူး. . . ခွင့်ပြုပါဦးဗျာ၊ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ”

ဦးဇော်ဖန်အဖွဲ့ နှုတ်ဆက်ထွက်သွားပြီး မကြာခင်မှာပင် ဦးအောင်ကောင်းအိမ်ထဲသို့ မကြာခဏဝင်နေကျလူနှစ်ဦးဝင်လာ သည်။ ခဏချင်းမှာပင် အိမ်ရှေ့ဝင်းတံခါးကြီးရော၊ အိမ်တံခါးကြီး ပါ ပိတ်သွားသည်။

“ဘယ်လိုလဲဟေ့ အီကွေး၊ အဆင်ပြေရဲ့လား”

အီကွေးဆိုသူမှာ ဦးအောင်ကောင်းကို မဝံ့မရဲကြည့်ရင်း-

“ဒီ. . . ဒီတစ်ခေါက်တော့ အဆင်မပြေဘူး အာစရိ. . . လူတောင် မနည်းလွတ်အောင် ပြေးခဲ့ရတယ်”

“ဘာ. . . လူလွတ်အောင်ပြေးခဲ့ရတယ်. . . နေပါဦး ဒါနဲ့ ပစ္စည်းရော. . . ဘယ်မှာ ဝှက်ခဲ့သလဲ”

“ပစ္စည်းတွေပါ ဆုံးသွားတာပါ ဆရာ”

“ဘာကွ”

“သေသေချာချာစီစဉ်ထားရက်သားနဲ့ ဆုံးဦး ကဲကွာ”

တဘုန်းဘုန်းဖြင့် အီကွေးဆိုသူကို ဦးအောင်ကောင်း ကန်နေ
သည်ကို နောက်ဖေးခန်းထဲမှ စံလွန်းတို့အုပ်စုငြိမ်ကုတ်ပြီးကြည့်နေ
ကြသည်မှာ အပ်ကျသံပင် မကြားရ။ အားရအောင်ကန်ကျောက်ပြီး
သည်နှင့် ဦးအောင်ကောင်း နောက်ဖေးဘက်သို့လှည့်လိုက်ကာ-

“ဟေ့ကောင်တွေ ဘာငြိမ်နေတာလဲ၊ ထွက်ခဲ့စမ်း၊
ဒီနှစ်ကောင်ကို မြေအောက်ခန်းထဲထည့်ထားလိုက်၊ မနက်ဖြန်မှ
ကြည့်ရှင်းမယ်၊ ဒီမှာ. . . အားလုံးမှတ်ထားဦး အခုတစ်ပတ်
အတွင်းမှာ ငါ့သားနဲ့သမီး ခဏပြန်လာဖို့ရှိတယ်၊ လက်စ၊ လက်န
ပစ္စည်းပစ္စယအားလုံးရှင်းထား၊ အနံ့အသက်ကစပြီး မထွက်စေနဲ့၊
နေဦး ငါတစ်ဆက်တည်းပြောမယ်. . . သားနဲ့သမီးဆိုလို့ ပြည့်စုံ
ချမ်းသာတဲ့သူဌေးတွေရဲ့ သားသမီးတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်နိုင်သမျှ
ချိတ်ဆက်မိအောင် ဝှင်ဆင်အမိဖမ်းရမယ်၊ လုပ်နေကျလမ်း
အတိုင်း ဒီအတိုင်းဆက်သွားလို့ အဆင်မပြေဖြစ်လာပြီ. . . ငါ့မှာ
မင်းတို့မြင်တဲ့အတိုင်း အားလုံးအထင်ကြီးအလေးထားစရာ
ဖြစ်အောင် ဘယ်လောက်ကြိုးပမ်းထားရသလဲ၊ မင်းတို့က အကြမ်း
လမ်းလျှောက်ရတာလောက်ပဲရင်းရတာ၊ ငွေရှာရတာ လွယ်လွယ်
ရတယ်မထင်ကြနဲ့၊ ငါ့လုပ်ငန်းစဉ်အားလုံး မင်းတို့နားလည်သဘော
ပေါက်တယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့. . . သဘောပေါက်ပါတယ်”

အားလုံးက ဖြေလိုက်သံ

“အေး အားလုံး ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်ဆက်လုပ်”

ဦးအောင်ကောင်းတစ်ယောက် ထွက်နေသည့်ဒေါသကို သက်ပြင်းတစ်ချက် မှုတ်ထုတ်ပြီး လျှော့ချလိုက်သည်။

“ဟင်း. . . တောက်”

ဦးအောင်ကောင်း ပြောရတာ မောသွားသဖြင့် စီးကရက် တစ်လိပ်ဖွာလိုက်ရင်း အိမ်ခန်းအတွင်း ဓာတ်ပုံများထဲရှိ ကွယ်လွန် သွားသည့်ဇနီးသည်နှင့်အတူ မိသားစုလေးဦးရှိက်ထားသည့် ဓာတ်ပုံကို စိုက်ကြည့်မိလိုက်သည်။ ဧည့်ခန်းနံရံနေရာတော်တော် များများမှာတော့ သူ့ကိုဂုဏ်ပြုချီးကျူးထားသည့် မှတ်တမ်းလွှာ များက အစီအရိပြည့်လို့၊ သူ၏လျှို့ဝှက်အခန်းအတွင်းမှာတော့ သူ၏လက်မရွံ့တပည့်များ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် လက်နက်ပစ္စည်းများ ကလည်း သူ့နေရာနှင့်သူ လျှို့ဝှက်နေရာတွေမှာ လျှို့ဝှက်နံပါတ် တွေဖြင့် စိတ်ဝင်စားစရာတွေအပြည့် တွေ့နေရသည်။

အခန်း (၃)

“သားနဲ့သမီးကို ဖေဖေကြီး ဒီနေ့ ပြောချင်တဲ့စကားကတော့ ဖေဖေကြီးရဲ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကြီးပမ်းရှာဖွေထားတဲ့ဥစ္စာဓန တွေအားလုံးဟာ ဖေဖေကြီးသေသွားရင် ငါ့သားနဲ့ သမီးနှစ်ယောက် အတွက်ပဲ ဖြစ်တယ်နော်၊ အခုဆိုရင် ဖေဖေကြီးဟာ သားနဲ့သမီး ကို နိုင်ငံရပ်ခြားအထိပို့ပြီး ပညာတွေသင်ပေးခဲ့လို့ သားနဲ့သမီး လည်း ပညာတတ်ကြီးတွေဖြစ်နေကြပြီ၊ အဲ့ဒီတော့ အဲ့ဒီပညာနဲ့ ငါ့သားငါ့သမီးတို့ဘဝ တိုးတက်ဖို့ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အောင်မြင်

အောင်ဆောင်ရွက်ကြပါ။ ဖေဖေကြီးလုပ်ငန်းကတော့ ဖေဖေကြီး လူယုံတော်တွေနဲ့ဆက်ပြီးဆောင်ရွက်မယ်။ အခုလိုထပ်ရှာလို့ရမယ့် ပစ္စည်းတွေဟာလည်း ငါ့သားသမီး၊ မြေးမြစ်တွေအတွက်ပဲနော်”

ဦးအောင်ကောင်းတစ်ယောက် သူ့ရည်မှန်းထားသလို သူ့သားနှင့်သူ့သမီးမှာ ပညာတတ်တွေဖြစ်ပြီး ဒီမြို့လေးမှလုပ်ငန်း များအပေါ် မစပ်စုခြင်းကိုလည်း အလွန်သဘောကျကျေနပ်နေ သည်။ သူ့ဘာအလုပ်တွေဖြင့် စီးပွားရှာနေသည်ကို သူ့သားသမီး တွေကလည်း မမေး၊ ဒီမြို့လေးအပေါ် သံယောဇဉ်မရှိ၊ ဒီမြို့ထက် ပို၍တိုးတက်နေသော အခြားနိုင်ငံဒေသတွေကိုသာ သွားကြရန် စိတ်ဝင်စားကြသည်။ ဒီလိုဖြစ်အောင်လည်း ဦးအောင်ကောင်းက ဖန်တီးပေးထားခဲ့သည်မဟုတ်လား။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဖေဖေကြီး၊ ဖေဖေကြီးစေတနာကို သားတို့ နားလည်ပါတယ်။ ဖေဖေကြီးလည်း သားတို့အတွက် အလုပ်ထပ် လုပ်ပြီး ငွေမရှာပါနဲ့တော့၊ ဒီလောက်ပြည့်စုံနေမှတော့ ဘယ်နေရာ မှာနေနေ အဆင်ပြေပါတယ် ဖေဖေကြီး”

ဟု သားဖြစ်သူ အောင်ကောင်းကျော်ကပြောသလို သမီး ဖြစ်သူ မေကောင်းသွယ်မှလည်း -

“ဟုတ်ပါတယ်ဖေဖေကြီး၊ အစ်ကို ပြောသလိုပါပဲ၊ ဖေဖေကြီးရဲ့ အမွေအနှစ်နဲ့ သမီးတို့မောင်နှမတွေ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တစ်သက်လုံးအတွက် လုံလောက်ပါတယ် ဖေဖေကြီး. . . ဖေဖေကြီး အလုပ်လုပ်ချင်ရင်တော့ သမီးဖေဖေကြီးအလုပ်တွေ အရောင်း အဝယ်တွေမှာ သမီးလုပ်ပေးပါရစေ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ဦးအောင်ကောင်း လက်တကာကာဖြင့်

“နိုး နိုး သမီး. . ဖေဖေ အဲ့ဒါတော့လက်မခံနိုင်ဘူး၊
ဖေဖေကြီးလုပ်ငန်းကို ဖေဖေကြီးလူတွေနဲ့အသားကျနေပြီ၊ အခု
ငါ့သားနဲ့သမီးလုပ်ရမှာက ဝါသနာပါတဲ့ပညာတစ်ခုခုကို နိုင်ငံခြားမှာ
ထပ်သင်ရင်သင် မသင်ရင်လည်း ဝန်ထမ်းအကြီးအကဲ တစ်မျိုးမျိုး
ဖြစ်အောင် ဖေဖေကြီးအဆက်အသွယ်ကြိုးစားမှုတွေနဲ့ ဖြစ်အောင်
လုပ်ပေးမယ်၊ အေး တစ်ခုတော့ ငါ့သားနဲ့သမီးကို ပြောချင်တာ
ရှိတယ်။ ဖေဖေကြီးအသက်ကြီးလာပြီဆိုတော့ သားနဲ့ သမီးကို
ဖေဖေကြီးရဲ့စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ခွဲဝေပြီးတဲ့အချိန်မှာ သားနဲ့
သမီးတို့ကို တောင်းဆိုချင်စရာရှိချင်ရှိလာနိုင်မယ်ဆိုတာလေးပဲ
စိတ်ထဲမှာ မှတ်ထားကြပေါ့ကွယ်”

“ဘာများတောင်းဆိုမှာလဲ ဖေဖေကြီး”

“အဲ့ဒါတော့ မသိချင်ပါနဲ့ဦး၊ ဖေဖေကြီး လိုအပ်မှပြောမှာ
ပါကွယ်”

သို့ဖြင့် ဦးအောင်ကောင်းမှာ မိမိလုပ်ငန်းနှင့် သားသမီးများ
မပတ်သက်စေရ။ နှစ်ကာလတွေကြာလာသလို လုပ်ငန်းအတွေ့
အကြုံ၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ နေရာဝင်ဆံ့မှုများကြောင့်
ဦးအောင်ကောင်းမှာ မြို့နယ်ပေါ်တွင် ကြည်ညိုလေးစားခံရသူကြီး
တစ်ယောက်ဖြစ်လာခြင်းနှင့်အတူ သူ၏ မူးယစ်ဆေးဝါးလုပ်ငန်း
ကွန်ရက်ကြီးမှာလည်း ဥပဒေနောက်ကွယ်တွင် ကျယ်ပြန့်နေ
တော့၏။ ထို့အတူ သူ၏မူးယစ်ဆေးဝါးဖြန့်ဖြူးရောင်းချ၍
ကိုယ်ကျိုးရှာမှုအောက်တွင် လူငယ်လူရွယ်တို့ ဘိန်းစားဘဝ၊
ဘိန်းသမားဘဝ၊ ဘိန်းဖြူ၏သားကောင် အသွင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဘဝ

တွေ နစ်မွန်းပေါင်း မရေတွက်နိုင်တော့ပေ။ သူ့စနက်ကြောင့် မျက်ရည်တွေကျခဲ့သည့် မိသားစုဘဝတွေ မနည်းတော့။ ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝချမ်းသာသူသားသမီး၊ မူးယစ်ကျော့ကွင်းထဲသွတ်သွင်း၍ သူတို့လက်ထဲမှာ ငွေကြေးဓနကို သူ့လက်ထဲရောက်အောင် ဖန်တီး၍ လူညွန့်တုံးဘဝပျက်၊ အသက်ဆုံးသည့်ရလဒ်တွေအဖြစ် ဖန်တီးနိုင်ခြင်းအပေါ် ဦးအောင်ကောင်းပီတိတွေဝေခဲ့၏။ ထိုအဖြစ်မျိုးတွေကိုတော့ သူ့သားသမီးတွေအပေါ် တခြားသူ၏ စနက်မီးဖြင့် မရောက်ရှိလေအောင် သူ့သားသမီး နှစ်ယောက်စလုံး ဤလမ်းကြောင်းနှင့် ဝေးရာမှာထား၍ ပိုးသားလမ်းကြောင်း၊ ပန်းခင်းလမ်းဘဝရောက်အောင် ဖန်တီးထား။ ရိုက်သွင်းထားခဲ့သည်မှာ အောင်မြင်ခဲ့သည်မို့ သူ့ကျေနပ်၍မဆုံး၊ ပီတိဖြစ်၍မဆုံး၊ သူ့ကိုယ်သူ ဂုဏ်ယူ၍မဆုံးတော့။ သူ့လုပ်ရပ်က မိမိ၏မိသားစု ဥစ္စာဓနကြွယ်ဝချမ်းသာစေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးကိုလက်ကိုင်ထား၊ မူးယစ်သားကောင်ကို ဖန်တီးပြီး သားကောင်၏အာသာငမ်းငမ်းစွဲလမ်းမှုကို ငွေနဲ့ဖလှယ်ယူပြီး သေတွင်းကို လမ်းညွှန်ခွင့်ရနေသောဘဝကို ဦးအောင်ကောင်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့တာ၊ ကြာလေလေ သူ့သားသမီးတွေကို သူနဲ့ဝေးဝေး မူးယစ်အန္တရာယ်စက်ကွင်းနဲ့ဝေးရာသို့ ဖန်တီးပေးထားခြင်းမှာ သူ့အတွက်တော့ အလွန်လုပ်သင့်သောအလုပ်ဟု ယူဆလေလေ ဖြစ်နေတော့၏။

သို့ဖြင့် အချိန်တွေကုန်လွန်လာသလို နှစ်တွေလည်းကြာလာသည်နှင့်အမျှ ဦးအောင်ကောင်း ဒီလုပ်ငန်းကို အနိုင်နှင့်ပိုင်းလေပြီ။ ထို့အတူ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် အိမ်ထောင်ကျနေသူ သားနှင့်သမီး

ကိုလည်း သူနဲ့အတူနေစေရန် အမိနိုင်ငံ၏ ကုမ္ပဏီကြီးများအတွင်း အစုထည့်၍လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီထောင်၍လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းတွေထူထောင်လိုက်ပြန်သည်။ မိမိဘဝကိုလည်း ခဝါချ အလင်းရောင်ပြောင်း၍ တပည့်တပန်းတွေကိုလည်း ထိုက်သင့် သည့်ငွေကြေးပေးကာ သူနဲ့ဝေးအောင် ဖန်တီးလိုက်တော့၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းသွားလိုက်၊ ဝေါက်ရိုက်လိုက်၊ အလှူအတန်းလုပ်လိုက်ဖြင့် ဖန်တီးလိုသည့်ဘဝအခြေအနေကို ပုံစံ သွင်းထားနိုင်၏။ ယင်းအချိန်အထိ သူ့ဘဝမှာ သူသာ ကံဇာတ် ဆရာ၊ သူသာ ဒါရိုက်တာ၊ သူသာ ဇာတ်ညွှန်းဆရာ၊ သူသာ ဇာတ် လိုက်ဖြစ်နေတော့၏။

“သားကြီးစုံတွဲ အခုအထိ သားသမီးမထွန်းကားတော့ ငါ့သမီး က ထွန်းကားတဲ့ဟော့ဒီငါ့မြေးကြီးက ဘိုးဘိုးကြီးအတွက် ဘဝအဖော် ပဲဟေ့၊ သားသမီးထွန်းကားတဲ့ငါ့သမီးကို ဖေဖေကြီးနဲ့ မခွဲမခွာနေဖို့ ပြောချင်တယ်၊ အဲ့ဒါ တစ်နေ့ကျရင် တောင်းဆိုချင်စရာရှိမယ်ဆိုတဲ့ ဖေဖေကြီးရဲ့ဆန္ဒပဲ၊ ဖေဖေကြီး ဟော့ဒီမြေးကလေးကို အသက်တမျှ ချစ်တယ်ကွာ၊ ဖေဖေကြီးမျှော်လင့်ချက်ဆန္ဒဟာလည်း မြေးဦးသား ယောက်ျားလေးလိုချင်မှုပဲဟေ့”

ဦးအောင်ကောင်း၏စကားကိုနားထောင်ရင်း သားသမီး၊ ချွေးမ၊ သမက်တွေကလည်း ဘာမှမပြော၊ ဦးအောင်ကောင်းဆန္ဒကို အစွမ်းကုန်ဖြည့်ဆည်းပေးမည့်သူများပင်၊ ဖြည့်မပေးလည်းခံနိုင် ရိုးလား၊ ဦးအောင်ကောင်းရှာထားသည့်ဥစ္စာဓနက သူတို့တစ်သက် စားမကုန်၊ ဪ ဦးအောင်ကောင်းဘဝက လိုတရဘဝပါလား။ အားလုံးကလည်း သဘောကျ၊ ကြားရသူတိုင်းကလည်း အားကျမိ

ကြ။ သူ့အကြောင်း အားလုံးကချီးမွမ်းကြသည်။ သို့သော် သူ့ဖန်တီးသလိုဖြစ်မလာသည့်အကြောင်းတစ်ခုကိုတော့ သူမသိသွားလိုက်ရ။ သူများသိရင်တော့ နှမြောလို့မဆုံး၊ ဝမ်းနည်းလို့မဆုံး၊ ယူကျုံးမရဖြစ်ရမှာ သေချာပါသည်။ ထို့အတူ ထိုအဖြစ်ကိုလည်း သူ့အဖြေရှာနေမိမှာ အမှန်ပါ။ အဲဒီအဖြေကတော့ နောင်တနှင့်ရှိနေမှာမလွဲ။

အခန်း (၄)

“သဒိသံ ပါကံ ဇနေတိ” တူသောအကျိုးပေး၏ဆိုတာ အဲဒါပေါ့ ငါ့တူတို့ရာ ဦးကဒီမြို့မှာ အနေကြာတော့ ဦးအောင်ကောင်းရဲ့ဘဝဇာတ်လမ်းကို ဇာတ်သိမ်းပိုင်းကျမှ အများက သိကြရတာ၊ သူမသေခင်အထိတော့ အခုပြောနေသလို သူ့ဘဝ၊ သူ့အလိုကျဖြစ်ခဲ့ပေမယ့် သေပြီးတဲ့နောက်မှာ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားတယ်၊ သူ့ကြောင့် မူးယစ်ဆေးစွဲ ဘဝပျက်သူပျက်၊ သေသူသေ၊ မိသားစုတွေ သောကပင်လယ်၊ ဒုက္ခပင်လယ်တွေဝေခဲ့ရတဲ့အဖြစ်မျိုးကို သူ့မိသားစုဘဝထဲရောက်လာမှာကို အပြီးတိုင် ကာကွယ်ခဲ့တာလေ၊ သူမူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု မလုပ်တော့တဲ့အကြောင်းထဲမှာ သူ့မျိုးဆက်ထဲရောက်လာမယ့် မြေးတွေအတွက်လည်း ပါတာပေါ့ကွာ”

နိုင်ဇော် အခန်းငှားထားသည့် အိမ်ပိုင်ရှင် ဦးဒီပိုး၏စကားကို တအံ့တဩနားထောင်နေသူ မိုးအောင်က တအံ့တဩ ဖြစ်နေသည်။

“ဒါဆို ကျွန်တော် ညက ခလုတ်တိုက်နင်းမိတဲ့ ဟိုလူ အဲဒီဆေးသမားက သူ့ဌေးကြီး ဦးအောင်ကောင်းရဲ့ မြေးပေါ့နော် ဟုတ်လား ဦး”

မိုးအောင်၏အမေးကို ဦးဒီပိုးတစ်ယောက် ခေါင်းတဆတ် ဆတ်ညိတ်လိုက်ရင်း-

“မှန်တာပေါ့ ငါတူရာ၊ တို့မြို့က သူဌေးကြီး ဦးအောင်ကောင်း ဟာ သူ့မှာ ကျန်ရှိနေတဲ့ အမွေမှန်သမျှ သူ့မြေး ကောင်းသက်ပိုင် ကို ပေးခဲ့တော့ သူ့မြေးက သူဌေးလေးပေါ့ကွာ၊ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၂၀ ကာလလောက်မှာကလည်းက ကောင်းပေ့ဆိုတဲ့ကားတွေ ထည်လဲစီးပြီး ကျောင်းသွားကျောင်းပြန်လုပ်ခဲ့တာ ရုပ်ကလည်း အခုနပြောသလို ခပ်ချောချောလေးဆိုတော့ ပျိုတိုင်းကြိုက်တဲ့ နှင်းဆီခိုင်ပေါ့ကွာ၊ သူ့ကို အပျိုချောလေးတွေ သဘောကျသလို ဟိုမြို့အစွန်ရပ်ကွက်ထဲက ဦးရန်စူးကလည်း အရမ်းသဘောကျနေ တာပေါ့ကွာ”

“ဗျာ . . . ဦးရန်စူးက သူ့ကို အရမ်းသဘောကျနေတာ ဟုတ်လား”

“တလွဲမတွေးစမ်းပါနဲ့ကွာ၊ ဦးရန်စူးဆိုတာက လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ်လောက်က မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနဲ့ အပြစ် ဒဏ်ကျခံသွားရတဲ့ မူးယစ်ရာဇာကြီးပေါ့ကွာ”

“ဪ ဟုတ်လား၊ ဒါနဲ့ အဲ့ဒီမူးယစ်ရာဇာကြီးက သူ့ကို ဘာလို့ သဘောကျပါလိမ့်ခင်ဗျာ”

“ဟာ မိုးအောင်ကလည်း ခုံးဝေးသေးတာပဲကွာ။ အဲ့ဒီ ကောင်းသက်ပိုင်က ငွေကို ရေလိုသုံးနိုင်တော့ ဦးအောင်ကောင်း လုပ်သလို မူးယစ်သားကောင်ဖြစ်အောင် အဲ့ဒီဦးရန်စူးက ကျုံးသွင်း အမိဖမ်းလိုက်တာပေါ့ကွာ”

နိုင်ဇော်မှ မိုးအောင်ကို ပြောလိုက်သလို ဦးဒီပိုးမှ သက်ပြင်း တစ်ချက် လေးလေးတွဲတွဲချလိုက်ရင်း-

“အင်း ဒီဖြစ်ရပ်က သံဝေဂရစရာပဲဟေ့၊ ဦးအောင်ကောင်းက သူ့ရဲ့ဆိုးဝါးတဲ့လုပ်ရပ်ကို သူ့ရော သူ့သား၊ သူ့သမီးတွေအထိ တုံ့ပြန်ချက်မရှိအောင် သိမ်းထားနိုင်ပေမယ့် သူ့အလွန်ချစ်တဲ့ သူ့မြေးအလှည့်ရောက်လာတဲ့အခါ အဲ့ဒီမကောင်းဒဏ်ဟာ လာထိတော့တာပဲ။ ဝဋ်လည်တယ်လို့ပဲခေါ်ခေါ် တစ်ပါးသူရဲ့ အသိုက်အမြုံ၊ သူ့ဥ၊ သူ့သားဖျက်ဆီးခံတဲ့အတုန့်အလှည့်ဟာ နောက်ဘဝ အထိမစောင့်တော့ဘူး။ ဒီဘဝမှာပဲ ဖြစ်တတ်တယ်ဆိုတဲ့သဘောတရားပဲဆိုတာ အခုအဖြစ်က သက်သေပြလိုက်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဘာလုပ်လုပ် အရှည်ကိုကြည့်ကြပါဆိုတဲ့စကားလိုပေါ့”

“ပြောမယ့် ကြုံဖူးမှသိကြလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ လူကြီးသူမတွေရဲ့ ဆုံးမစကားလိုပေါ့ကွာ”

ဟု ဦးဒီပိုးမှ လေးလေးမှန်မှန်ဖြင့် ပြောနေသလို မောင်မိုးအောင်ကလည်း-

“ဟုတ်ပါတယ် ဦးရယ်၊ အဖြစ်ကတော့ ဘာမှမထင်မှတ်စရာပေါ့။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အဘိုးက ဖူးဖူးမှုတ်ထားတဲ့ သူ့ဌေးလေးကောင်းသက်ပိုင်နဲ့ အခုလမ်းဘေးက ဘိန်းဖြူသားကောင်၊ ဆေးသမားဖြစ်နေတဲ့ ကောင်းသက်ပိုင်ဟာ ဘယ်လိုမှ ယှဉ်ကြည့်လို့ မရဘူးဖြစ်နေတယ်၊ ဆက်စပ်လို့မရဘူးဖြစ်နေတယ်ဗျာ”

ဟု ခေါင်းကုတ်ရင်းပြောလိုက်သည်။

“အေး မင်းတို့သိအောင်ထပ်ပြောရရင် သူ ညဘက်အိပ်အိပ်နေတဲ့ပလက်ဖောင်းနေရာတည့်တည့်က ဟိုတိုက်နီနီကြီးဟာ ဘယ်သူတိုက်ကြီးမှတ်သလဲ”

ဟု ဦးပိုးဒီမှမေးလိုက်လျှင် မိုးအောင်တို့သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်က

“ဘယ်သူတိုက်ကြီးလဲဦး”

ဟု ပြိုင်တူပြန်မေးလိုက်သည်။ ဦးပိုးဒီက

“အေး အဲဒီတိုက်ကြီးဟာ မောင်ကောင်းသက်ပိုင်လေးကို သူ့အဘိုးဦးအောင်ကောင်းက ‘ဝ’ ကွက်အပ်ခဲ့တဲ့တိုက်ကြီးကွ”

“ဗျာ”

“မဗျာနဲ့၊ အခုတော့ မူးယစ်ဆေးကြောင့် ကောင်းသက်ပိုင် ခမျှာ အုပ်ထိန်းသူတွေလည်းမရှိရော ကုဋေရှစ်ဆယ်သူဌေးသား ပုံပြင်လို ပလက်ဖောင်းခေါင်းအုံးအိပ်ဘဝရောက်သွားတာပေါ့ကွာ၊ သူ့အဘိုးသာ အဲဒါတွေသိသွားရင် သူ့လုပ်ရပ်တွေကို တော်တော် နောင်တရသွားမှာပဲကွာ”

ဦးပိုးဒီစကားဆုံးတော့ မိုးအောင်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ခေတ္တငြိမ်သက်သွားကြသည်။

အင်း... ဦးပြောမှ အဲဒီလူရဲ့အကြောင်း ပိုပြီးစိတ်ဝင်စား တော့တယ်ဗျာ...

တချို့လူတွေကိုပြောရင် ယုံမှာတောင်မဟုတ်ဘူး။ ဟေ့ နိုင်ဇော်ရေဒီအကြောင်းတွေ ရွာမှာငါဖောက်သည်ချလို့ရအောင် အဲဒီလူနဲ့ သူပိုင်ခဲ့တဲ့ တိုက်ကြီးကို သေသေချာချာကြည့်ထားချင် တယ်ကွာ . . . နောက်ပြီး တို့ညီအစ်ကိုတွေငယ်ငယ်က ရွာမှာ ငှက်ကလေးတွေလိုက်ပစ်၊ ငှက်ဥတွေလိုက်နှိုက်တာ အဘွားတွေ တော့

“ဟဲ့ကလေးတွေ သူ့ည သူ့သား မဖျက်နဲ့ ကိုယ့်အလှည့် ပြန်
ရောက်ရောက်တတ်တယ်”

လို့ အမြဲပြောတယ်။

“နောက်ပြီး နင်တို့ ပြောမယ့် ကြုံဖူးမှ သိလိမ့်မယ်နော်. . .
အမြဲပြော၊ အမြဲဆုံးမတာ သိပ်နားမဝင်ခဲ့ဘူးကွ၊ အခုအဖြစ်မျိုးက
ကျတော့လည်း တကယ်မှန်လိုက်တာကွာ”

မိုးအောင်မှ သူ့ခံယူချက်ကိုပြောပြလိုက်သည်။ ဦးဒီပိုးက
မိုးအောင်ကိုကြည့်ရင်း. . .

“အင်း. . . မင်းအဘွားက အသက်အရွယ်အရ အတွေ့အကြုံ
တွေများပြီဆိုတော့ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးတွေ ကြုံခဲ့လို့ မင်းကိုပြောပြနိုင်
တာပေါ့ကွာ၊ မင်းလည်းရွာရောက်ရင် လူငယ်လူရွယ်တွေကို ပြောပြ
ဖြစ်အောင် ပြောပြလိုက်ပေါ့ကွာ၊ ကဲ. . . သေသေချာချာလည်း
ကြည့်သွားကြ၊ ကြည့်သွားကြ. . . ”

သို့ဖြင့် မိုးအောင်တို့နှစ်ယောက် ဝတ္ထုဆန်လှသည့် ဤဖြစ်ရပ်
ကို စိတ်ဝင်တစားဖြင့် ကောင်းသက်ပိုင်ရှိတတ်ရာ မြို့လယ်
တိုက်ကြီးအနီးသို့ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ငှား၍ လာခဲ့ကြသည်။ မိုးအောင်
ရင်ထဲတွင်လည်း သူတွေ့မြင်ခဲ့သည့် ဒီအဖြစ်အပျက်ကို ရွာရောက်
လျှင် ဖောက်သည်ချပြောပြဖို့ပြင်းပြလျက်၊ အဘွားဖြစ်သူ၏စကား
များကိုလည်း ကြားယောင်ပြီး ခေါင်းအခါခါညိတ်မိသည်အထိပင်။
သို့ဖြင့် သူတို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ကောင်းသက်ပိုင်ရှိရာသို့
ရောက်သွားခဲ့သည်။ လမ်းဘေးပလက်ဖောင်းဘေးမှ အမှိုက်ပုံကြီးကို
မှီ၍ မှေးနေသော ကောင်းသက်ပိုင်အနားတွင် ယင်ကောင်တွေ
ကလည်း တဝီဝီဖြစ်နေသည်။ အသေအချာကြည့်လိုက်တော့ ပါးစပ်

ကလေး ဟစ်ဟစ်ဖြင့် အသက်ကိုမနည်းရှူနေရသည့်ပုံစံမျိုး ဖြစ်နေပြီ။ ဒီအတိုင်းဆိုလျှင် ကောင်းသက်ပိုင်၏ဘဝ ဇာတ်သိမ်း သည် မဝေးတော့။ လမ်းသွားလမ်းလာများကလည်း ရက်ပိုင်း၊ နာရီပိုင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး မှတ်ချက်ပေးသွားကြသည်။ ထိုမြင်ကွင်းနှင့် စကားသံများကို မြင်နေကြားနေရသည့် မိုးအောင်တစ်ယောက် ဆရာသမား၊ လူကြီးသူမတွေပြောသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးဆိုးကျိုးကို လက်တွေ့မြင်လိုက်ရပြီ။ အပျော်အပါးအဖြစ် အနည်းငယ်သောက် တတ်သည့်အရက်ကို ဖြတ်ဖို့အထိ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ မူးယစ် ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကြီးကိုလည်း အလွန်ကြောက်သွားတော့၏။ ထို့အတူ သူ့အဘွားပြောသည့် “သူ့ဥ သူ့သား မဖျက်ဆီးနဲ့ ဝဋ်လည် တတ်တယ်၊ ပြောမယုံ ကြုံဖူးမှသိလိမ့်မယ်” ဆိုသည့်ဆုံးမစကား သည် မှန်လွန်းပါလားဟု ခံယူမိသွားသလို အလေးအနက်ယုံကြည် မိပါတော့သတည်း။ ။

သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှု

“အထင်မကြီးစမ်းပါနဲ့ကွာ။ ဒီကောင်လုပ်နေတဲ့ အလှူတွေက သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှုကြီးပါ သူနာမည်တပ်ပြီး ကိုသောကြာ မရွှေရီကောင်းမှုဆိုပြီး တစ်ရွာလုံးနီးနီးပြောနေကြပေမယ့် တကယ်တော့ သူတို့ မတည်တာကနည်းနည်း၊ အများပါဝင်တာက များများပါကွာ”

ပန်းတောရွာမှ ကြီးပွားချမ်းသာသူများထဲတွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သော ကိုကျင်မောင်မှ အစပြုပြောလိုက်သည်နှင့် ရွာတောင်ပိုင်းမှ ကိုတာတူးဆိုသူကလည်း. . .

“ကိုကျင်မောင် ပြောတာမှန်တယ်ဗျ ဒီကောင် မကြာခင်က တရားပွဲလုပ်တာလည်းကြည့်ဦး. . . သူက မီးစက်မောင်းပြီး ညတိုင်းလှူတယ် အသံချဲ့စက်လှူတယ်ဆိုပေမယ့် ဘာလုပ်တာမှတ်လို့ သူ့ပစ္စည်းနဲ့သူပဲလေ. . . မီးစက်မောင်းပြီး ဘုရားမီးပူဇော်ရတော့ သူပဲကုသိုလ်ရတာမဟုတ်လား. . . တရားပွဲခမ္မပူဇာအလှူလည်း မပြောပလောက်တဲ့ ငွေကြေးလေးထည့်ပြီး ကျန်တာတွေ တစ်ရွာလုံးကစုထည့်ပြီး တရားဟောဘုန်းကြီးတွေကို ဝိုင်းပြီး တာဝန်ယူသွားကြတာမဟုတ်လား. . . ဟော နာမည်ကြီး ကျန်ခဲ့တော့ သောကြာတရားပွဲလုပ်တာ ပြောစမှတ်တွင်ကျန်ခဲ့တာ သူနာမည်ကျော်တာ ရွာသားတွေက သတိမထားမိကြလို့ပေါ့”

“ကျွန်တော်တို့ရွာသားတွေကလည်း ရိုးကိုရိုးကြပါတယ်ကွာ”

ဟု ပြောရင်း ကိုကျင်မောင်စကားကို ထောက်ခံပြောဆိုနေသည်။ နားထောင်နေသူ လူကြီးလူငယ်သုံးလေးဦးကတော့ ဘာမှ ဝင်မပြော။ ကိုကျင်မောင်နှင့် ကိုတာတူးပြောသည့်စကားကိုသာ နားထောင်နေကြသည်။ ထိုစဉ် ကိုကျင်မောင်သည် အိမ်ထဲဘက် လှမ်းကြည့်ရင်း...

“မဖြူနုရေ... ဆေးလိပ်တို့၊ ရေခွေးကြမ်းတို့ ချပေးပါဟေ့... ဒီမှာ တို့စကားကောင်းနေလို့... တော်ကြာမှ လယ်ထဲသွားတော့မယ်... ဒီနေ့တော့ ဖိုးထောင်နဲ့ ဦးမုံကြီးတို့ကလည်း အလုပ်တက်ရင် နည်းနည်းပိုလုပ်ပြီးမှတက်ပေါ့”

ကိုကျင်မောင်မှ သူနှင့်ကိုတာတူးတို့နှစ်ယောက် ပြောစကားများကို သူ့လယ်ထဲတွင် လာလုပ်ကြသည့် ဖိုးထောင်တို့ ဦးမုံတို့ လူတစ်သိုက်ကိုပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ နေ့လယ်ထမင်းစားပြီး၍ လယ်လုပ်သားများ ခဏနားချိန်လေးတွေင် ရေခွေးကြမ်းဝိုင်းသောက်ရင်း လယ်ပိုင်ရှင်တောင်သူနှင့် လယ်လုပ်သားတို့ နေ့စားလုပ်သားတို့မှ တစ်ခါတလေ ဝိုင်းဖွဲ့ကာ စကားနိုင်ပြောလေ့ရှိကြသည်။ သည်ကနေ့လည်း ကိုကျင်မောင်အိမ်သို့ တောင်ပိုင်းမှ ကိုတာတီး ရောက်လာကာ ရေခွေးကြမ်းဝိုင်းတွင် ဝင်ထိုင်ပြီး စကားကောင်းနေခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက် ပြောစကားကို ရွာထဲမှလူများ တစ်ဆင့်စကားတစ်ဆင့်ကြားစေချင်သည့်ဆန္ဒကြောင့် ကိုကျင်မောင်မှာ ဖိုးထောင်တို့အဖွဲ့ကို ခဏတားထားခြင်းဖြစ်၏။

“သူ့လိုသာလုပ်ရင်တော့... ကိုကျင်မောင်လည်း လုပ်လို့ရတာပေါ့၊ ဘုရားတည်မလား၊ ကျောင်းဆောက်မလား၊ ဝိုင်းထည့်

ဝိုင်းကူကြမှာလေ၊ ကိုကျင်မောင်လည်း ရွာပေါ်ရပ်ပေါ်မှာ မျက်နှာကြီးပဲဗျ ကိုကျင်မောင်ဘာလုပ်လုပ်... ဒီကောင်ထက်သာဖို့ သေချာတယ်ဗျာ ဒီသောကြာက အချောင်နာမည်ယူပြီး ပိုက်ဆံရှိတာခြင်းအတူ ကိုကျင်မောင်တို့အားလုံးရဲ့ နားရွက်ကိုတက်နင်းသွားပြီလို့ ပြောရတော့မလိုပဲဗျာ”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် ကိုကျင်မောင် အသံခပ်မာမာဖြင့်

“တာတီး မင်းပြောသလို ငါစဉ်းစားမိတာကြာပြီကွ... ဖိုးထောင်တို့လူငယ်တွေရော၊ ဦးမုံတို့ရော ဟောဒီက တာတီးပြောတဲ့ သောကြာအကြောင်းတွေရော၊ ကျုပ်စဉ်းစားသလိုမျိုးရော၊ စဉ်းစားကြည့်ကြဦး၊ ရွာထဲလည်း ဖောက်သည်ချလိုက်ကြဦးနော်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဦးလေးကျင်မောင်”

ဖိုးထောင်မှ အလိုက်သင့်ဖြေလိုက်သလို ကျန်သူများက ငြိမ်နားထောင်နေကြသည်။ ဦးမုံကြီးကတော့ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်၊ ထိုစဉ် နောက်ဖေးချောင်မှ မဖြူနုထွက်လာရင်း...

“ကိုကျင်မောင် ရှင့်စကားဝိုင်း ဘယ်တော့ပြီးမှာလဲ၊ ကောက်ရိတ်သားတွေ လယ်ထဲလွတ်ချိန် တန်ပြီနော်”

မဖြူနုပြောလိုက်သည့် စကားကြောင့် ဖိုးထောင်တို့ တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်ပြီး ထလိုက်ကြသည်။ စကားလာပြောသူ ကိုတာတူးကတော့ ဟိုလိုလိုသည်လိုလို ယောင်ပေပေဖြစ်နေ၏။ ထိုစဉ် ကိုကျင်မောင်မှ ကိုတာတူးကို အားတုံအားနာကြည့်ရင်း...

“နေပါဦး တာတီးရာ၊ မဖြူနုက တို့စကားတွေ နားထောင်နေတဲ့ နေ့ကောက်သားတွေ အလုပ်ပျက်နေလို့ ပြောတာပါကွာ၊ စကားကောင်းတုန်း ထိုင်ပါဦးကွာ”

ယင်းသို့ဖြင့် ကိုကျင်မောင်နှင့် ကိုတာတူးတို့နှစ်ယောက် သူတို့ ပန်းတောရွာမှ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအကြောင်းများကို ရောက်တတ် ရာရာပြောဆိုနေသည်မှာ မပြီးနိုင်တော့။ သူတို့နှစ်ဦးစကားပိုင်း တွင် နောက်ဖေးချောင်မှ ထွက်လာသူ မဖြူနုတစ်ယောက်ပင် ပါလာတော့သည်။

“ဟုတ်တယ် မဖြူနုရဲ့၊ သောကြာတို့လင်မယားက ရွာမှာ စံပြလို့တောင် တစ်ရွာလုံးပြောနေပြီဗျ ကိုကျင်မောင်တို့ မဖြူနုတို့က ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ချမ်းသာတဲ့ ငွေရှိတဲ့လူမျိုးတွေဖြစ်ရဲ့နဲ့ နောက် ရောက်ကုန်ပြီဗျာ”

ဟုပြောရင်း နောက်ဆုံးတော့ ကိုသောကြာတို့ ဇနီးမောင်နှံ အကြောင်း ပြန်ရောက်လာပြန်သည်။ မဖြူနုက

“သူများခြေကြိုလက်ကြားက တက်လာတဲ့ ဟာတွေပါဟယ်၊ အထင်မကြီးပါဘူး၊ သူတို့လို့ သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှုမျိုး ကတော့ တို့လည်းလုပ်တတ်ပါတယ်၊ အလှူလက်ဖက်နဲ့ မျက်နှာ လုပ်နေတာကို ကျန်တဲ့လူတွေက မသိလို့ ချီးမွမ်းနေကြတာ ဒါမျိုး တော့ ဖြူနုတို့လည်း လုပ်တတ်ပါတယ်၊ တာတူးရယ်. . . ကြည့်နေ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုတာတူး လက်ဖျစ်တီးလိုက်ရင်း. . .

“မဖြူနုတို့လုပ်ရင် ဖြစ်ရမှာပေါ့ဗျာ. . . ဟဲ. . . ဟဲ. . . ဪ. . . မဖြူနု ရေခွေးလေးထည့်ပါဦး”

“ဪ. . . အေး အေး ရေခွေးကြမ်းကုန်နေပြီလား. . . ခဏနော်”

“မင်းကလည်းကွာ၊ ကုန်တာကြာရောပေါ့၊ ကောက်ရိတ်သား တွေ မဆင်းခင်ကတည်းက အတိုင်းကွ၊ ဆေးလိပ်လည်း ချပေးပါ ကွာ”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် မဖြူနုပါးစပ်မှတော့ ဘာမှပြန်မပြော။
လင်တော်မောင်မျက်နှာကို မျက်စောင်းထိုးကြည့်ရင်း မီးဖိုဘက်
ပြန်ဝင်သွားတော့၏။

အခန်း (၂)

“ဖေဖေရယ်... ရွာထဲမှာ တချို့လူတွေပြောနေကြတယ်။
ဖေဖေတို့၊ မေမေတို့ လှူတဲ့အလှူတွေက “သူကြီးဘုရား ရွာသား
ကောင်းမှု” တဲ့၊ အဲဒီတော့ အခုလှူမယ့် ချောင်းကူးတံတားအတွက်
ဘယ်သူ့ကိုမှ အလှူငွေထည့်တာ လက်မခံပါနဲ့တော့၊ သားတို့လည်း
အားလုံးအကုန်အကျခံနိုင်တာပဲ”

ကိုသောကြာမှာ သားဖြစ်သူပြောစကားကြောင့် ခေါင်း
တဆတ်ဆတ်ညိတ်ပြီး နားထောင်နေသည်။

“ဟုတ်တယ် ကိုသောကြာ၊ ကျွန်မလည်း ကြားနေတာကြာပြီ၊
ဟိုဆရာတော်ကျောင်းက သိမ်ပြန်ပြင်ဆောက်တုန်းကလည်း ဒီလိုပဲ
ပြောသံကြားတယ်၊ တရားပွဲတုန်းကလည်း ဒီလိုအသံထွက်လာ
တယ်။ ကိုယ့်ငွေနဲ့ကိုယ်လှူဖို့ တတ်နိုင်တာပဲ၊ သားပြောသလို ကျွန်မ
တို့လှူတဲ့အလှူတွေမှာ လူကူရင်ကူ၊ အလှူငွေတော့ အထည့်မခံနဲ့
တော့ ကုန်ချင်သလောက် ကုန်ပါစေတော်”

ဟု ပြောလာသည့် ဇနီးသည်ကိုလည်း ခေါင်းတဆတ်ဆတ်
ညိတ်၍ ကြည့်ရင်းကပင် လေသံအေးအေးဖြင့်

“ငါလည်း ကြားပါတယ် မရွှေရီရယ်၊ ကဲ... သားလည်း
နားထောင်၊ ဖေဖေ နည်းနည်းပြောချင်တယ်၊ ကဲ မရွှေရီ... ”

မင်း ကုန်ချင်သလောက်ကုန် စကားပြောနိုင်ဖို့၊ မင်းနဲ့ငါ ခိုးတူ ပေါင်ဖက် ဘယ်လောက်ကြိုးစားခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သိတယ်နော်၊ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၂၀ ကျော် ၂၅ တုန်းက အဲဒီလိုပြောနိုင်ပါ့မလား”

“အို. . . ဒါတော့ အဲဒီတုန်းက သူများအိမ်မှာ ကောက်စိုက်၊ နေ့ကောက်ဆင်းရတဲ့ဘဝ၊ သူများခြေကြိုလက်ကြားမှာ ကြီးပြင်းပြီး ကိုယ့်ဒူးကိုချွန်နေတဲ့ အချိန်တွေဆိုတော့ ဒီလိုအခြေအနေမှ မဟုတ် သေးတာပဲရှင် ဘယ်ပြောနိုင်မလဲ၊ ကဲ. . . ရှင်ရော ဒီလို မဟုတ်လား”

မရွှေရီ ပြန်ပြောလိုက်သည့်စကားကို ကိုသောကြာ သဘော တွေ့သွားသဖြင့် တစ်ချက်ပြုံးလိုက်ရင်း. . .

“အေး. . . အဲဒါပြောချင်လို့. . . တို့တတွေ အဲဒီအချိန်တုန်း က အခုလို လှူနိုင်၊ တန်းနိုင်ဖို့ မပြောနဲ့ မတည်ပြီးလှူတဲ့လူမျိုးရှိ တာတောင် ပါဝင်လှူဒါန်းနိုင်ဖို့ဆိုတာ အနိုင်နိုင် စဉ်းစားနေကြရ တာ၊ လူလုပ်အားဒါန လုပ်ချင်ပေမယ့် ကိုယ့်အလုပ်အားဦးမှ၊ နောက်ပြီး ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် လှူချင်ပေမယ့် သူများတန်းတူ မလှူနိုင်တော့ လှူရကောင်းနိုးနိုးနဲ့ မဝံ့မရဲဖြစ်ရတာတစ်မျိုး၊ အား ငယ်ရတာတစ်မျိုး မခံစားခဲ့ရဘူးလား”

ဟု မရွှေရီကို မေးလိုက်၏။

“ဒါတော့ ရှိတာပေါ့ရှင်. . . အလှူကြီး အတန်းကြီးလုပ်နေ လုပ်နေတဲ့အထဲ ကိုယ့်ရဲ့မဖြစ်စလောက် အလှူငွေလေးဆိုတော့ ဘယ်လိပ်ပြာလုံပါ့မလဲ”

သားဖြစ်သူ မောင်ဇေယျာမှာ မိခင်ဖခင်တို့ပြောနေသည့် စကားကို အသာငြိမ်၍ နားထောင်နေသည်။

“အဲဒါ အဓိကအချက်ပဲ၊ လှူနိုင်တန်းနိုင်တဲ့လူတွေကလည်း မျက်နှာကြီးတွေ၊ ဂုဏ်ဒြပ်နဲ့သူတွေဆိုတော့ မရှိဆင်းရဲတဲ့သူတွေ သူတို့အထဲ ထည့်လှူတာကို သိပ်မကြိုက်တဲ့လူတွေလည်း ရှိကြတယ် လေ၊ ဒါကြောင့် မရှိတဲ့လူတွေက နေရာတိုင်းမှာ မပါဝင်နိုင်ကြဘူး၊ အဲဒီတော့ ဟိုစကားလိုပဲ. . . မရှိလို့ မလှူ၊ မလှူလို့ မရှိဆိုတာမျိုး ဖြစ်ကုန်သလို၊ ဂုဏ်ဒြပ်နဲ့ လှူချင်တဲ့သူတွေကလည်း သူတို့နာမည် ပဲ တပ်ချင်ကြတာ။ ဒါကြောင့် ဟိုခေတ်က. . . ဘယ်တိုက်သူကြီး ကောင်းမှုဆိုတာရော၊ လယ်ပိုင်ရှင်ကြီးကောင်းမှုဆိုတာတို့ပဲ တွေ့ရ တာလေ. . . နောက်ပိုင်းတွေမှာလည်း ဘယ်ဆန်စက်ပိုင်ရှင်၊ ဘယ်ဆီစက်ပိုင်ရှင်ဆိုတာမျိုးတွေလိုပေါ့၊ အဲဒီလို အလှူကြီးတွေ၊ ကျောင်းတွေ၊ ဘုရားတွေ၊ ဇရပ်တွေဆောက်တဲ့နေရာမှာလည်း အလုံးအရင်းနဲ့ လှူတဲ့သူတွေပဲ တွေ့နေရတာများတယ် မဟုတ်လား။”

ကိုသောကြာသည် သူသိထားသည့်အကြောင်းအရာများကို ပြောနေရာ ငြိမ်နားထောင်နေသည့်သားဖြစ်သူ မောင်ဇေယျက. . .

“အဲဒါတွေတော့ သားလည်း ကြားဖူးပါတယ် ဖေဖေ။ သူတို့ ကုသိုလ်ရချင်လို့ သူတို့ချည်းပဲ လှူတာပဲ ဖေဖေရဲ့၊ သူတို့နာမည် တပ်တာ မှန်တာပေါ့။”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာလည်း သားဖြစ်သူကို ကြည့်ရင်း-

“ဖေဖေပြောချင်တာ အဲဒါမဟုတ်ဘူး သားရဲ့. . . ကိုယ် အလှူကြီး၊ အတန်းကြီး လုပ်တဲ့နေရာမှာ အဲဒီလို လူမျိုးတွေများများ ပါလာနိုင်ဖို့ လမ်းဖွင့်ပေးသင့်တဲ့အကြောင်းပဲ အဓိကပြောချင်တာ။

ကိုယ့်အလှူကြီး အတန်းကြီးအကြောင်းပြုပြီး ဘုရားတည်ရင်လည်း အားလုံးဘုရားဒကာဖြစ်ဖို့၊ ကျောင်းဆောက်ရင်လည်း ထို့အတူ၊ သိမ်ဆောက်ရင်လည်း ထို့အတူ၊ နောက်ဆုံး ရေတွင်းတူးရင်လည်း အုတ်တစ်ချပ်၊ ပိုက်တစ်လုံးကအစ အလှူပါဝင်နိုင်ဖို့ နှိုးဆော်ရမယ်။ အဲဒါမှ အားလုံးကောင်းမှုဖြစ်ပြီး အားလုံးအတူတကွ ကုသိုလ် ရကြမှာမဟုတ်လား”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် မရွှေရီက . . .

“ကိုသောကြာ အဲဒီစိတ်ထားတွေကြောင့် သူများတွေက ဒီ ကောင်သောကြာလှူတာ သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှုပါ အပြောခံနေရတာရှင့်၊ တစ်ခါတလေကျတော့လည်း ရှင်ပြောတဲ့ စကားကို ကျွန်မသဘောပေါက်ပေမယ့် ပုထုဇဉ်လူသားတွေဆို တော့ စိတ်တိုမိတယ်၊ ကိုယ်က အကောင်အထည်ပေါ်အောင် မတည်လှူရတာမဟုတ်လား၊ တစ်ဖွန်းတစ်ယောက် မလှူတဲ့သူတွေ မပါလည်း ကျွန်မတို့ချည်း လှူလို့ရတာပဲ မဟုတ်လား၊ တတ်နိုင်တာ ပဲ မဟုတ်လားရှင်”

မရွှေရီမှ သူ့ခံစားချက်ကို ဖွင့်ဟလိုက်လျှင် သားဖြစ်သူမှ လည်း တင်ပြလာ၏။

“ဟုတ်တယ် ဖေဖေ၊ မေမေပြောတာမှန်တယ်၊ သားတို့က ဘယ်အလှူပဲလှူလှူ ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာအထိ အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ရက်သားနဲ့ ဖေဖေရဲ့ အဲဒီလိုစိတ်ထား ကြောင့် ဝေဖန်ခံရတာ ဖေဖေရဲ့၊ စဉ်းစားဖို့တော့ သင့်ပြီ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာ ဇနီးနှင့်သားကို တစ်လှည့်စီ ကြည့်ရင်း . . .

“မရွှေရီရော၊ သားရော အေးအေးဆေးဆေး နားထောင်ကြ ပြီးမှ အဖြေပေး၊ သားရေ ဖေဖေလုပ်နေတာ ဖေဖေတို့ ငယ်စဉ် ဘဝ ချို့တဲ့တဲ့ဘဝကို အမြဲသတိရပြီး ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့ ကိုယ့် ထက်ချို့တဲ့လို့ အိုကွာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့သူတွေ ပါဝင်လာဖို့ ဆောင်ရွက်တာပါ။ အဲဒါ ဘုရားအကြိုက်ကွ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းဖို့ မဟုတ်၊ အများကောင်းကျိုးကြည့်တာ၊ နောက်ပြီး သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှုဆိုတဲ့စကားကို သေသေချာချာ နက်နက်နဲနဲ တွေးကြည့်ရင် သူကြီးတည်တဲ့ဘုရားဟာ ရွာသားတွေပါကောင်းမှု ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီသူကြီးက စိတ်ထားကောင်းမွန်ပြီး သူပြုတဲ့အလှူ ကြီးမှာ ရွာသားတွေပါဝင်ခွင့်ရအောင်၊ အလှူကုသိုလ်ရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ပိုပြီး သက်ရောက်တယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီသူကြီးကိုလည်း ရွာသားတွေ ယုံကြည်အားကိုးပြီး ရင်းနှီး ချစ်ခင်စွာနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တဲ့ လက္ခဏာပဲ။ သူကြီးရွာသား တပေါင်းတစ်စုတည်း စုပေါင်းအားနဲ့ သူကြီးက ဦးဆောင်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ပြောစမှတ်တွင်ခဲ့တဲ့စကားလို့ ဖေဖေ ထင်တယ်သား။ အခုကျတော့လည်း အဲဒီစကားကို အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုးယူပြီး တလွဲနေရာမှာ သုံးနေတယ်လို့ ဖေဖေတော့ယူဆမိ သလို သူကြီးဘုရားရွာသားကောင်းမှုဆိုတဲ့စကားကို ဖေဖေ သဘောကျမိတယ်ကွာ . . . အကောင်းမြင်တယ်ကွာ . . . မရွှေရီ လည်း သေသေချာချာ စဉ်းစားကြည့်”

ကိုသောကြာသည် သူ့အယူအဆကို သူ့လုပ်ငန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ အကျိုးအကြောင်းကို ပုံပေါ်အောင် အေးအေး ဆေးဆေး ရှင်းပြနေသည်။ နားထောင်နေသူ မရွှေရီတို့သားအမိ

မှာလည်း ကိုသောကြာစကားကို ငြိမ်၍ နားထောင်နေကြသည်။
ကိုသောကြာစကားပြောရတာ မောသွားသည့်အလား ရေခွေးကြမ်း
တစ်ခွက်ကို သောက်လိုက်သည်။

“အင်း ဖေဖေပြောသလို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ရင် မှန်သလိုလို
ပဲနော်”

ဟု သားဖြစ်သူမှပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာရေခွေးခွက်
ချလိုက်ရင်း. . .

“မှန်သလိုလို မပြောနဲ့ သား၊ မှန်တယ်လို့ ဖေဖေခံယူသလို
သားလည်း ခံယူတတ်အောင် ကြိုးစားပြီး တွေးတောလိုက်ပါ။
တကယ်တော့ ဖေဖေတို့ မေမေတို့မိသားစုကို သူကြီးဘုရား ရွာသား
ကောင်းမှုဖြစ်အောင် အများက ယုံယုံကြည်ကြည် အားကိုးစွာနဲ့
လှူချင်တန်းချင်စိတ်နဲ့ အားတတ်သရော စုစုဝေးဝေးပါဝင်လာ
အောင် လူတိုင်းဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်နေသလား သား၊ ပြောရရင်
ကိုယ်ရည်သွေးတယ်လို့ ထင်မှာစိုးရတယ်။ တစ်နေ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်
ပြီး သားပီတိဖြစ်စရာတွေ့ရမှာကို အချိန်နှောင်းမှ မသိရလေ
အောင် ဖေဖေလမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နိုင်အောင် စဉ်းစားဉာဏ်နဲ့
တွေးပြီး အသိနဲ့ဆုံးဖြတ်ပါ။ ဖေဖေ ဒါပဲပြောချင်တယ် သား”

အခန်း (၃)

“အေး. . . အခုအချိန်မျိုးမှာ တို့ရွာသားတွေ၊ မင်းကို ဝိုင်း
မကူရင်၊ ဝိုင်းပြီးမလှူကြရင် မင်းတည်တဲ့ဘုရားမဆိုစကောင်း
ဆရာတော်ကြီး ပျံလွန်တော်မူတောင် ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး၊ မင်းဘကြီး

ဖြစ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးလည်း ဖူးသွားရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး ကျင်မောင်”

ဦးဒိုးမောင်စကားကြောင့် ကိုကျင်မောင်နှင့် မဖြူနုတို့ ဇနီးမောင်နှံ ပါးစပ်မဟနိုင်တော့။

“ဒီမှာ ကျင်မောင် မင်းတို့လင်မယားဟာ ငါ့သားသမီးတွေ ဆိုလည်း မမှားဘူး။ မင်းဘကြီး ဆရာတော်ကြီး သက်တော်လည်း ကြီးပြီ၊ နောက်ပြီး မင်းတို့မိဘဘိုးဘွားတည်ခဲ့တဲ့ စေတီပျက်ကြီးကို အသစ်ပြန်တည်စေချင်တယ်။ မင်းက တူတွေ တူမတွေထဲမှာ ပြည့်စုံတဲ့လူဆိုတော့ မင်းကိုတိုင်ပင်တယ်။ ဆရာတော်ကြီးက စုဆောင်းထားတဲ့ ဘုရားတည်ဖို့ အလှူထည်တွေပေးတာ၊ မင်းက ရေငတ်တုန်း ရေတွင်းထဲကျဆိုသလို ဘုရားတည်ခွင့်ရတယ်။ ဒီဘုရားကို သောကြာလုပ်သလိုမလုပ်ဘူးဟေ့၊ အမည်ခံမဖြစ်စေ ရဘူးလို့ ကြေညာပြီး လုပ်ခဲ့တာမဟုတ်လား။ မြောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်တဲ့လူတွေက ရှိနေဆိုပြန်တော့ ရွာလွန်ရွက်တိုက် တစ်ကိုယ်တော်လုပ်ခဲ့တာ မဟုတ်လား”

“အရင်ကတော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘကြီးရယ်၊ အခုတော့. . .”

ကိုကျင်မောင် ဦးဒိုးမောင်ကိုကြည့်ရင်း စကားဆုံးအောင် မပြောနိုင်။ နောင်တရပြီး ဝမ်းနည်းနေသလိုလို၊ ဦးကျင်မောင်ကို မြောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ်ပြီး ကိုသောကြာ လုပ်ရပ်ကို အမျိုးမျိုး အပြစ်ပြောသူ ကိုတာတူးလည်း ပါးစပ်မဟတော့။ ပြီးစီးသွားသော သာတောင်စေတီအနီး ရောက်နေသည့် ရွာသား ဆယ်ဦးခန့်မှာ လည်း ဦးဒိုးမောင်စကားကို နားစွင့်လျက်။

“အေး မင်းသဘောထားကိုသိတော့ တော်ရုံတန်ရုံလူတွေ ရွာသားတွေက အလှူငွေလည်း ထည့်လို့မရ၊ ဝိုင်းလည်း မကူကြ၊ နောက်ပြီး ငါရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ မင်းတို့လင်မယားဆက်ဆံ ရေးကို ဓာတ်သိဖြစ်နေကြတာကိုးကွ၊ အဲဒါတွေလည်း ပြင်ကြဦး၊ အခု ဘုရားတကာ ဖြစ်သွားပြီမဟုတ်လား၊ တူမ မဖြူနဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ် ဘကြီးရှင့်”

“အေးအေး ဘကြီး ကောင်းစေချင်လို့ပြောတာပါ၊ ဘကြီး ကတော့ ဒီရွာမှာ ရှေ့မီနောက်မီ၊ အသက်လည်းကြီးပြီဆိုတော့ ကျောသားရင်သားမခွဲခြားဘဲ ပြုပြင်သင့်တာ၊ ဆုံးမသင့်တာ ဆုံးမ ရမှာပဲ၊ ဒါမှ လူကြီးသူက ပီသမှာကိုးကွ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်”

ကိုကျင်မောင်၏စကားသံက ကွဲအက်ရှုတနေသည်။

“အေး မင်းနဲ့တချို့လူတွေပြောနေတဲ့ သောကြာရဲ့ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဘုရား၊ ဇရပ်နဲ့ ဒီပြင်အလှူတွေကို သူကြီးဘုရား ရွာသား ကောင်းမှုဆိုပြီး သူများအလှူ ကိုယ်နာမည်ဝင်ယူတတ်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးရောက်အောင် သုံးနှုန်းနေတာ မှားတယ်ကွ။ အဲဒီလို နေရာမျိုးမှာ သူကြီးဘုရား ရွာသားကောင်းမှုလို့ မသုံးသင့်ဘူး၊ ရှေ့ဆောင်ကောင်းလို့ နောက်လိုက်ရှိတယ်ကွ၊ မှန်လို့ပေါ့၊ မင်းလည်း အဲဒီလိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြည့်ပေါ့ကွာ၊ သဘောပေါက်လာလိမ့် မယ်၊ မင်းပဲ သဘောပေါက်ပြီမို့လား၊ တစ်ချိန်တည်းပဲ ရွာအနောက် ပိုင်းမှာ ဘုရားငုတ်တိုကို သောကြာဦးစီးပြီးတည်လိုက်တာ ထီးတင်ပြီးပြီမဟုတ်လား။ မလာပါနဲ့တောင် တားယူရတဲ့ လုပ်အား လှူတဲ့လူလည်း မပြတ်ဘူး၊ ၅၀၊ ၁၀၀ လှူတဲ့လူကလည်း

ဘုရားဒကာဖြစ်သွားပြီ၊ ယှဉ်ပြီးကြည့်ရင် နက်နက်နဲနဲတွေးရင် ပိုက်ဆံရှိလို့လှူရင်တောင် ဘာသာရေးအလှူအတန်းဘက်မှာက ကိုယ့်အပေါ်ယုံကြည်လို့၊ လေးစားလို့၊ လုပ်ရပ်နဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကို သိလို့ ဝိုင်းဝန်းကြတာ၊ ဘယ်လောက်ပီတိဖြစ်စရာ ကောင်းသလဲ ကွာ၊ စဉ်းစားပြီး ကောင်းတဲ့လမ်းကိုလိုက်ကြကွ၊ တို့ကျေးရွာတွေ မှာ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ နောက်ဆုံးဘာသာရေး၊ သာသနာရေးတွေမှာ ဥပမာဖြစ်တဲ့စကားတွေ၊ သာဓကပြောတဲ့ စကားတွေ၊ စကားပုံတွေဟာ လူ့ဘောင်တစ်ခုလုံးကို ဆုံးမတာ၊ အကျိုးရှိတာတွေ၊ အကျိုးရှိရှိသုံးနိုင်အောင် ပြောတဲ့စကားတွေကို တလွဲမယူကြနဲ့ ကောင်းတဲ့ဘက်ကိုတွေးပြီး ယူကြ အားလုံး မှတ်ထားကြ ကဲ... ထီးတင်မယ့်ရက်ကတော့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ တိုင်ပင်ပြီးမှ သတ်မှတ်ကြတာပေါ့ ဒီကြားထဲ လိုတာရှိရင် ကိုယ် နိုင်တာ ကိုယ်တာဝန်ယူကြဟေ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဘကြီး”

အားလုံးက ပြောလိုက်ကြသလို ဦးဒိုးမောင်ရှေ့တည့်တည့် တွင်ရှိနေသူ ဦးမုံကြီးကလည်း

“ဦးဒိုးမောင်ပြောတဲ့စကား တန်ဖိုးရှိလိုက်တာဗျာ... ဟို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တုန်းက ဟောဒီဘုရားဒကာ ကိုကျင်မောင်ရဲ့လယ်မှာ နေ့ကောက်ဆင်းအလုပ်လုပ်ရင် ဟောဒီက မောင်တာတူးတို့ တစ်တွေပြောနေတဲ့ ကိုသောကြာအကြောင်းတွေ ကြားရတော့ ဝင်ပြောချင်ပေမယ့် ပြောသင့် မပြောသင့်စဉ်းစားနေရလို့ မပြော ဖြစ်ခဲ့ဘူးဗျာ ရင်ထဲမှာ ရှိခဲ့တာကြာပါပြီ အင်း ကျုပ်တို့လို တစ်နေ့ လုပ်တစ်နေ့စားသမားတွေအတွက်တော့ အလှူဒါနပြုနိုင်ဖို့ ပါဝင် နိုင်ဖို့ သူကြီးတည်မယ့်ဘုရားကို စောင့်နေရတဲ့ ရွာသားတွေလိုပါဗျာ”

အားလုံးက ဦးမှုံကို ဝိုင်းကြည့်ရင်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြစ် သွားကြသည်။ လူငယ်အုပ်စုထဲမှ မောင်ဇေယျာတစ်ယောက်မှာ တော့ ဦးမှုံပြောလိုက်သည့်စကားကြောင့် ကြက်သီးဖြန်းဖြန်းထသွား ပြီး ပီတိတွေဖြာဝေသွားသလို၊ သူ့ဖခင် ကိုသောကြာမျက်နှာကို မြင်ယောင်လိုက်မိပါတော့သတည်း။ ။

“ငါမသေဘူး ရေကူးတတ်တယ်”

အခန်း (၁)

“ထွန်းမောင်ရေ . . . ဟေ့ထွန်းမောင်”

ဦးဒိုးမောင်တစ်ယောက် လှေတစ်စီးဖြင့် ထွန်းမောင်ခြံနောက် လယ်ကွင်းဘက်မှနေ၍ လှမ်းခေါ်အသံပြုနေ၏။ ဦးဒိုးမောင် လှေလှော်ရာလမ်းမှာ ပြီးခဲ့သည့် တစ်လခန့်ကဆိုလျှင် ပွားများရှင်သန်ပြီး အရောင်တွေ စိမ်းစိုနေသည့် မြသားကဗ္ဗလာ စပါးခင်းကြီးပင်၊ သည်နှစ် အမှတ်မထင် အဆက်မပြတ် ရွှာလိုက်သည့်မိုးကြောင့် ဦးဒိုးမောင်တို့ ပန်းတောရွာတစ်ကွင်းလုံး ရေကြီးနစ်မြုပ်မှု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မိုးကမပြတ်ရွာသလို အောက်ရေခေါ် မြစ်ရေကလည်း တိုးလာသဖြင့် လယ်ကွင်းကြီးရေမြုပ်ခဲ့သည်မှာ တစ်လပြည့်တော့မည်။ ရေထဲမြုပ်နေသည့် စပါးပင်တွေလည်း ရေမြုပ်သည့် ဒဏ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရွံ့ကပ်၊ နွံကပ်ကြောင့် စပါးအပင်အရွက်တွေ ရိပြတ်ကျကုန်ပြီ။ မိုးဦးစပါးပင်တွေပင် အူတိုင်တွေ ဆန့်ထွက်ပြီး ရေနောက်မျှောလိုက်ကြတာ နောက်ဆုံးတော့ ရေတက်လာသည့်ဒဏ်ကို ကြံကြံမခံနိုင်ကြတော့ ရေအောက်မြုပ်ခဲ့ရပေပြီ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဦးဒိုးမောင်တို့ ပန်းတောကွင်းကြီးတွင် စပါးပင်အရိပ်အယောင်မှ မမြင်ရတော့၊ ထိုစပါးပင်တို့နေရာတွင် ရေပြင်

ကြီးဖွေးလျက် ထိုရေပြင်ကြီးနှင့်တူ ဗေဒါပင်တွေ၊ ဒိုက်သရောတွေ၊ သစ်တုံး၊ သစ်စ၊ ဝါးလုံးဆွေးတွေသာ ရေပေါ်မျှောလျက် ပုရွက် ဆိတ်တွေ၊ ခွေးလာဥကောင်တွေ၊ ခါချဉ်တွေက ထိုဒိုက်သရောတွေ နှင့် ရောထွေးပါလျက်။ ဦးဒိုးမောင်ခါးလယ်လောက် ရေမြှုပ်နေ သည့် ဝါးနက်ရုံဘေးတွင် လှေတက်ထောက်ရင်း ထွန်းမောင် အိမ်ဘက်မှ တဒုန်းဒုန်းထွက်ပေါ်နေသော အသံကို နားစွင့်နေလိုက် သည်။

“ဗျို ဘကြီး ဒိုးမောင်လား၊ ကျွန်တော် အိမ်မှာရှိပါတယ်၊ အခုန ဝါးဆစ်ကလေးတွေ ဖြတ်နေလို့ ခေါ်သံမကွဲလိုက်ဘူး”

နောက်ဘေးရေကပြင်ထွက်လာရင်း ပြောလိုက်သည့် ထွန်းမောင်အသံမှာ ရေပြင်ကြီးကြောင့် ပိုကျယ်နေတော့၏။

“အေးပါကွ၊ ငါပါ မင်းအိမ်မှာရှိရင် ငါလာမလို့”

ဟု ဦးဒိုးမောင်က ပြန်ပြောလိုက်ရင်း ထွန်းမောင်ခြံထဲ လှေလှော်ဝင်လိုက်သည်။

“လာ ဘကြီးလှေတော့ ဒီကြမ်းပြင်တိုင်မှာချည်လိုက် ဘကြီး ဘာရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရေက မကျသေးတော့ ပုစွန်မြူးလေး ကျစ်မလားလို့ ဝါးဆစ်တွေခွဲနေတာဗျို။”

“ဪ ခါကြောင့် ငါခေါ်နေတာ တော်တော်နဲ့ မကြားတာ ကိုးကွ”

ဟုပြောရင်း ဦးဒိုးမောင်လှေကို ကြမ်းပြင်တိုင်တွင် ချည်ရင်း ထွန်းမောင်အိမ်ပေါ်တက်လိုက်သည်။

“လာဘကြီး ဟောဒီရက်အတွင်း ရေကတက်နေတော့ ဖြစ်သလို နေရတယ်ရှင့်၊ နောက်ပြီး ဘကြီးတူက မြူးကျစ်ဖို့ ဝါးခြမ်း

တွေခွဲလိုက်၊ သပ်လိုက်လုပ်နေတော့ ရှင်းလို့ကို မခိုင်ဘူး၊ သောက် ပါဦး ဘကြီး၊ ရေခွေးတွေထည့်ထားတယ်”

ထွန်းမောင်မိန်းမ မဖြူက အိမ်ပေါ်ရောက်လာသည့် ဦးဒိုးမောင် ကိုအားနာသလိုပြောရင်း ရေခွေးကြမ်းသောက်ရန် အကြမ်း ပန်းကန်တွေကို ခေါင်းတွင် ပေါင်းထားသည့် ခေါင်းပေါင်းပုဆိုး ချွတ်ပြီး တိုက်ပေးနေသည်။

ဦးဒိုးမောင်က-

“ရေတက်တော့လည်း ဒီလိုပေါ့ ဖြူမရာ၊ နေသလိုမဖြစ်တော့ လည်း ဖြစ်သလိုနေရတာပေါ့”

အလိုက်သင့်ပြောလိုက်သလို ထွန်းမောင်လည်း ပြန်ကျနေ သည့် ဝါးတစ်ပိုင်းတွေ၊ နွီးမှိုက်ထွေး တွေစုပြီး ခြေရင်းတိုင်နား ကပ်ထားလိုက်ပြီး-

“ဘကြီး၊ ဒီနှစ် ရေတော့ တော်တော်နဲ့ကျမှာ မဟုတ်သေးဘူး နော် ဘကြီး၊ ရေကျရင် လယ်တွေပြန်စိုက်ဖို့ ဘယ်လိုစီစဉ်ထား သလဲ”

ဟုမေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်လည်း ရေခွေးကြမ်းပန်းကန်ထဲ မှရေခွေးနှင့် ပလုတ်ကျင်းလိုက်ရင်း

“အေး. . . ဘယ်လိုစီစဉ်ထားသလဲဆိုတာထက် ငါတော့ ရေကျရင်ကျချင်း စိုက်ဖို့ပျိုးတွေ လုပ်ပြီးပြီဆိုပါတော့ကွာ”

ဟုခပ်အေးအေးပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင် အံ့အားသင့် ဟန်ဖြင့်-

“ဟင် ဘကြီး ဒီရေထဲမှာ ဘယ်လိုစီစဉ်ထားသလဲ” ဟုမေး လိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင်က ထွန်းမောင်ကိုကြည့်ရင်း-

“ထွန်းမောင် မင်းအိမ် ငါလာတာ အလကားလာတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါတွေပြောချင်လို့၊ နောက်ပြီး မင်းဟာလယ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ၁၅ ဧကရထားတဲ့ လယ်သမားဆိုတာ မမေ့နဲ့ဦး”

ဟုပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင် ဦးဒိုးမောင်ကိုကြည့်ရင်း-

“ဘကြီး ပြောစရာရှိတာ၊ ဆုံးမစရာရှိတာရှိရင်ပြောပါဘကြီး၊ နောက်ပြီး ဘကြီး ကျွန်တော့်ကို ဘာတွေပြောချင်လို့လဲ” ဟုမေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က-

“ထွန်းမောင်ရေ မင်းဟာ ငါ့တူအရင်းဆိုပေမယ့် မင်းကို ငါ့သားတစ်ယောက်လို သဘောထားတယ်၊ မင်းတို့အခြေအနေလည်း ရေတက်စလာကြည့်ချင်ပေမယ့် ငါ့အလုပ်နဲ့ ငါ့ဆိုတော့ မရောက်နိုင်ဘူး၊ အဲ မင်းမေးတဲ့ ဘာတွေစီစဉ်ထားသလဲဆိုတဲ့ဟာတွေ စီစဉ်နေတာကွ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင်မိန်းမ မဖြူမက-

“ဘကြီးဆီ ကျွန်မတို့မရောက်ဖြစ်တာကလည်း ရေက မမျှော်လင့်ဘဲ တက်လိုက်တော့ ကျွန်မတို့လယ်တွေစိုက်နေရင်း ကောက်စိုက်မတွေ တက်ပြေးကြရတာ ဘကြီးရဲ့၊ နှုတ်ထားတဲ့ ပျိုးတွေလည်း ရေထဲမော့ကုန်နဲ့၊ လယ်ထဲက ရွာကို အမြန်ပြန်တက်လာရတာနဲ့ အိမ်တွေ ပစ္စည်းရွှေ့ရတာနဲ့မို့ ဘကြီးရေ စိတ်သာရောက်တယ်၊ လူမရောက်နိုင်ပါဘူးရှင်”

ဟု ပြောနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က-

“အေး ဒီနှစ် ပို့ကွင်းတစ်ကွင်းလုံးက လယ်သမားတွေ ဒီလိုပါပဲဟာ၊ ဒါပေမဲ့ ငါနဲ့ သောကြာတို့အဖွဲ့ကတော့ အကြံကောင်းတစ်ချက်ကြောင့် ‘ငါမသေဘူး ရေကူးတတ်တယ်’ ကိန်းဆိုက်ခဲ့

သဟ၊ ဒါကြောင့် အခု ရေကျတာနဲ့ ငါတို့ စပါးစိုက်တော့မယ်”
ဟု ပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင်က-

“ဟင် ဘကြီးတို့၊ သောကြာတို့ ဘယ်လို ငါမသေဘူး၊ ရေကူး
တတ်တယ်ကိန်း ဆိုက်တယ်ဟုတ်လား”

ဟု မေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က ပြုံးပြုံးကြီးဖြင့်

“ဟုတ်တယ် ထွန်းမောင်ရေ၊ မင်းလိုပဲ သဘာဝအန္တရာယ်
ကြောင့်ဆိုပြီး လက်လျှော့ချင်ကြတဲ့ လယ်သမားတချို့၊ ဥပမာ
မင်းလိုပေါ့ကွာ၊ ရေတက်တာ ရေကြီးတာနဲ့ လယ်လုပ်ငန်းကို ရေကျ
မှ ပြန်လုပ်ကြတာပေါ့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ အေးအေးဆေးဆေးနေကြမယ်
ဆိုပြီး တခြားအလုပ်တွေ မဖြစ်စလောက် လုပ်နေကြပေမယ့်
တချို့လယ်သမားတွေကျပြန်တော့ အဲဒီလို မဟုတ်ပြန်ဘူးကွ၊ အခုန
ငါပြောခဲ့တဲ့ “ငါမသေဘူး ရေကူးတတ်တယ်” ဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့
လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်ခဲ့ကြတာ “မင်းတို့နားထောင်
ကြည့်ဦး”

ဟု အစချီပြောရင်း ထွန်းမောင်တို့ လင်မယားကို သူတို့လုပ်ခဲ့
သည့်လုပ်ငန်းတွေကို ရေနွေးကြမ်းသောက်ရင်း အသေးစိတ်
ပြောပြနေလေတော့၏။

အခန်း (၂)

ပန်းတော့ချောင်းနံဘေးမှာ x x ရွာတည်ပါသည် x x ဝါးရုံတန်း
နဲ့ ကျွန်မတို့ရွာလေးဆီ x x လာစေချင်သည် ဖိတ်ခေါ်ပါရဲ့အတည်၊
ကျောင်းကန်ဘုရားတွေ x x စုံလင်ပေသည် x x ရွာအဝင် အရင်
တွေ x x ခြင်္သေ့နှစ်ကောင်ရှိသည်. . .

လေအလွင့်မှာ ပျံ့လွင့်လာသည့် ကောက်စိုက်မအုပ်စုထဲမှ သီချင်းသံကို ကုက္ကိုပင်ရိပ် တစ်ဖက်ရပ်တဲလေးတွင် လယ်နီးနား ချင်းတစ်စု နံနက်ခင်းအဆာပြေ ထမင်းကြမ်းစားနေကြရင်း ကြားလိုက်ကြရသည်။ ရေဒီယိုဓာတ်ပြားတေးသွားအလိုအတိုင်းဖြင့် မိမိတို့ ပန်းတောရွာကလေးအကြောင်း ရေးဖွဲ့ထားသည့်သီချင်းမို့ ပန်းတောရွာသားတွေအကြိုက် သီချင်းဟုဆိုလျှင် မမှားပေ။ ကောက်စိုက်အုပ်ထဲမှ အသံအကောင်းဆုံး ခင်သဲ၏ သီချင်းသံ အဆုံး တက်ပုက အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့်-

“ဟေ့ ခင်သဲရေ၊ နင်ဆိုတဲ့ တို့ရွာသီချင်းလေးတော့ နားထောင်လိုတော့ ကောင်းပါတယ်ဟာ၊ ဒါပေမဲ့ သီချင်းထဲမှာပါတဲ့ ရွာအဝင် ချောင်းစပ်က ဧည့်သည်ကြိုမယ့် ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်က ရေမြုပ်နေတာ ခက်နေတယ်ဟေ့”

ဟု အရွှန်းဖောက်လိုက်ရာ ကောက်စိုက်မတစ်စု ရယ်မောသံညွှန်းတော့၏။ ကောက်စိုက်မအုပ်ထဲမှ ဒေါ်ဘွားမေကလည်း အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့်-

“တက်ပုရယ် . . . ချောင်းကမ်းနားမှာရှိတဲ့ ခြင်္သေ့နှစ်ကောင် ရေမြုပ်တာ ဘာဆန်းသလဲ၊ တို့ကောက်စိုက်မတွေ ကောက်စိုက်နေရင်း ရေကတက်ပြီးရင်းတက်နေတာ ကုန်းစိုက်လိုက်ရင် ပါးစပ်ထဲ ရေတွေဝင်တော့မယ်ဟဲ့”

ဟု ပြန်ပြောလိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင်လည်း-

“ဟုတ်တယ်ဟေ့၊ ဒီနှစ်မိုးကတော့ ရွာလိုက်ရင် သဲသဲမဲမဲပဲကွ၊ မနေ့က အခုစိုက်နေတဲ့ လယ်တွေ ရေမရောက်သေးဘူး၊ ဟော အခု ဘွားမေပြောသလို ဖြစ်နေပြီကွ၊ ဒီအတိုင်း ရေတက်နေရင် တို့တစ်ခုခုလုပ်မှ ဖြစ်မယ်ဟေ့”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာက-

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရေ၊ မနေ့ညက မိုးလေဝသသတင်းမှာ လည်း နောက်နှစ်ရက်အဖို့ မုတ်သုန်လေအား အလွန်ကောင်းဦး မယ်ဆိုပဲ ဘကြီးရဲ့၊ ဒီအတိုင်း နှစ်ရက် သုံးရက်ဆက်ရွာနေရင် ကျွန်တော်တို့ပျိုးခင်းတွေ ရေမြုပ်ကုန်တော့မယ်ဗျာ”

ဟု ညည်းညည်းညူညူပြောလိုက်သလို ဦးခိုးမောင် လယ်ထိပ် ကန်သင်းတင် လယ်သမားဖြစ်သူ ကိုဖိုးအောင်ကလည်း-

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရေ ဒီနေ့တော့ ကျွန်တော် ကောက်စိုက်မ ချိန်းထားမိလို့သာ စိုက်ရတာ၊ အခုလို ရေတက်လာပုံမျိုးနဲ့တော့ သွားပါပြီဗျာ ဒီနေ့ နံနက်ပိုင်းမှာ ညကလိုပဲ ဆက်တက်နေရင် တော့ တစ်မွန်းတည်းနဲ့ ကောက်စိုက်တာဖြစ်ပြီး ကောက်စိုက်မ တွေ ရွာပြန်လွတ်တော့မယ်ဗျို့။”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာက-

“ဘကြီးရေ . . ကိုဖိုးအောင် ပြောတာဟုတ်နေတယ်ဗျို့၊ အခု တောင် မိုးကညိုလာနေပြီ၊ ဒီနေ့ကလည်း ရွာဖို့များတယ်၊ ဒီလိုသာ နှစ်ရက် သုံးရက် ဆက်တိုက်ဖြစ်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့လယ်တွေ၊ ဘကြီးတို့လယ်တွေတင်မကဘူး ဟောဒီမြင်နေရတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကွင်းကြီးတစ်ကွင်းလုံး ရေဖွေးဖို့ များနေပြီ”

ဟု ပြောနေစဉ်အတွင်းမှာပင် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ အထုပ်အပိုး များဖြင့် လာနေသည့် လူတစ်စုကိုကြည့်ရင်း တက်ပုက-

“ဟော . . . ဟိုမှာ ကြည့်ကြပါဦး၊ ဟိုလူစုက တဲပြောင်းလာ တဲ့ လူတွေများလား”

ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် အားလုံးက တက်ပု ပြရာသို့ ကြည့်လိုက် ကြသည်။ ကိုသောကြာက

“ဟုတ်နိုင်တယ်ဗျို့၊ သူတို့နောက်မှာလည်း ခွေးတွေ၊ ဝက်တွေ ဆွဲလို့ ဒီဘက်ရောက်မှ မေးကြည့်ရဦးမယ်”

ဟုပြောရင်း ကွင်းထဲဘက်မှ တက်လာသည့် လူတစ်စုကို စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် အနားရောက်လာသော လူစုသို့ ဦးခိုးမောင်က-

“ဟေ့ မင်းတို့လူစုတွေ ဘယ်ရွာကလဲ၊ ဘယ်ကိုသွားကြမှာလဲ၊ ဒီမှာ နားကြပါဦးလား”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ထိုလူစုထဲမှ ယောက်ျားတစ်ယောက်က-

“နားလို့မဖြစ်ဘူး ဘကြီးရေ၊ ရေကနောက်ကလိုက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့က ဟိုအနိမ့်ပိုင်း ကျုံ့ဂနိုင်ကွင်းဘက်ကပါ။ ဘကြီးတို့ ကောက်ဆက်စိုက်လို့ အဆင်မပြေလောက် ဘူးထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကွင်းမှာတော့ စပါးပင်တွေ ရေနစ်၊ ပျိုးခင်းတွေ ရေမြုပ်၊ ပျိုးလက်တွေမျောနဲ့ လူတွေ တင်းကုတ်မှာ မနေနိုင်တော့လို့ ပြောင်းလာကြကုန်ပြီ။ ဟောဟိုမှာ လှမ်းကြည့်ဦး ကျွန်တော်တို့ ကွင်းကလူတွေ၊ သွားပြီဗျို့။”

ထိုလူမှ သူတို့ကွင်း အနေအထားကို လယ်သမားချင်းသိစေ ရန် စေတနာဖြင့် စိတ်ရှည်ရှည်ရပ်ပြောပြီး ရွာဘက်သို့ ထွက်သွား လေပြီ။ သူပြသော အနိမ့်ကွင်းဘက် လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်တော့ မဲမဲနှင့်လူအုပ်စုတွေ ကလေးသံတွေ၊ ခွေးသံတွေ၊ နွားမောင်းသံတွေ၊ နီးလာသည်နှင့်အမျှ ကြားသည်ထက် ကြားလာရချေပြီ။

“ဟေ့ ကောက်စိုက်မတွေ ပြန်တက်ကြတော့၊ ပြန်တက်ကြ တော့”

ဟု ကိုဖိုးအောင်မှ အသံကုန်ဟစ်ပြောနေလျှင် သူ့လယ်ထဲမှ ကောက်စိုက်မများ ပျာယာခတ်သွားသည်။ ထိုအခြေအနေများကို ကြည့်နေသူ ဦးဖိုးမောင်က-

“ဟေ့ ဖိုးအောင်၊ မင်းကောက်စိုက်မတွေ ပြန်လွတ်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ ကျန်တဲ့ ပျိုးတွေ ဘာလုပ်မလဲ”

ဟု မေးလိုက်လျှင် ကိုဖိုးအောင်က

“ဘာလုပ်တော့မှာလဲ ဘကြီးရာ၊ ရေထဲမျောကြပေါ့၊ ဒါတွေ သံယောဇဉ်ရှိလို့တော့ရော ဘာဖြစ်လာနိုင်တော့မှာလဲဗျာ”

ဟု စိတ်ပျက်လက်ပျက်ပြောနေလျှင် ဦးဖိုးမောင်မှ အားလုံးကို ကြည့်ရင်း-

“အေး အဲဒါငါပြောမလို့၊ မင်းပြောတဲ့ ဘာမှဖြစ်မလာနိုင်ဘူး ဆိုတာ မှားတယ်၊ ဖြစ်လာနိုင်တယ်ကွ၊ ဖြစ်လာနိုင်တယ်၊ မင်းတို့ သေသေချာချာထားတောင် မင်းတို့အထဲမှာ ငါက အသက် အကြီးဆုံးဆိုတော့ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြားပေါ့ကွာ၊ တို့ရွာမှာ ဟောဒီ တစ်ကွင်းလုံး ရေမြှုပ်တာတောင်မှ ရွာကုန်းတွေ၊ ခြံကုန်းတွေ ရေမမြှုပ်တဲ့နေရာတွေရှိတာ မင်းတို့ မှတ်မိသလောက်ရှိမယ်၊ ငါ့သက်တမ်းနဲ့ တွေ့ရှိတဲ့ ခြံတွေ၊ ကုန်းတွေ ရှိတယ်ကွ၊ အဲဒီ ကုန်းတွေမှာ ဟောဒီ ရေထဲမျောပါသွားမယ့် ပျိုးလက်တွေ၊ မကြာခင် ရေမြှုပ်နိုင်မယ့် ဟောဒီပျိုးခင်းက ပျိုးတွေကို နှုတ်ယူပြီး ပျိုးနံ့ထားရင် အလဟဿ မဖြစ်နိုင်ဘူးကွ၊ ကောက်ပင်စပါးဟာ ပျိုးခင်းက အစပြုရတာမို့ ပျိုးဟာအရေးကြီးတယ်ကွ၊ အရေးကြီးတဲ့ ပစ္စည်း သိမ်းထားတဲ့သဘောပေါ့ကွာ၊ ဟောဒီပျိုးခင်းတွေဟာ ရေမြှုပ်တာချင်းအတူတူဆိုတောင် စပါးပင်ထက် ပျက်စီးလွယ် တယ်ကွ၊ အဲဒါကြောင့် ငါ့သဘောကတော့ ဒို့တောင်သူတွေ

ရေမြုပ်တာ၊ ရေတက်လာတာနဲ့ လယ်ထဲကပျိုးတွေကို အချိန်ရရင် ရသလောက် နှုတ်ယူစုဆောင်းထားသင့်တယ်ကွ၊ ငါ့အတွေ့အကြုံ အရ ပျိုးတွေနှုတ်ပြီး ပျိုးလက်တွေအတိုင်းထားတောင် တစ်ပတ် ခုနစ်ရက်လောက် အထားခံတယ်ကွ၊ အခုအခြေအနေအရ အဲဒါမျိုးတွေ လုပ်ထားသင့်တယ်ကွ”

ဟု သူ့အတွေ့အကြုံကို ရှည်လျားစွာ ပြောပြနေလျှင် ကိုသောကြာက အားတက်သရောဖြင့်-

“ဟာ ဟုတ်တယ် ဘကြီးရေ၊ ဘကြီးပြောတာ မှန်တယ်၊ ကျွန်တော့်ပျိုးခင်းကို အခုပဲ ကူချနှုတ်ပြီး ပျိုးစည်းတွေ၊ ပျိုးလက် တွေ ရွာကို သယ်ထားမယ်၊ ခြံကုန်းတွေမှာ ပျိုးနံ့ထားမယ်”

ဟု အားတက်သရောပြောနေလျှင် ကိုဖိုးအောင်က-

“ဟာ ဘကြီးရာ၊ ကျွန်တော်တော့ ဆောက်ဖြစ်မှ ကျောင်း ဒကာအလုပ် မလုပ်ချင်တော့ပါဘူး၊ သင်္ဘောကြီးပျက်တာလည်း ဆန်ဆေးပလုံးနဲ့ မဆယ်တော့ဘူး၊ ရေတက်လာမှတော့ ကံတရား ပေါ့”

ဟု ဆိုလိုက်လျှင် တက်ပုက-

“ဟာ ကိုဖိုးအောင်ကလည်းဗျာ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆို တာ ရင်ဆိုင်ရမှာပေါ့ဗျာ၊ အခက်အခဲတော့ရှိမှာပေါ့၊ အခု ပျိုးတွေ ရွာသယ်ရင် လူတောင်မထမ်းရဘူး၊ တက်လာတဲ့ရေနဲ့ ကြီးသီဆွဲရုံ ပဲ၊ ကဲဟေ့ သောကြာ ကြာတယ်ကွာ၊ ပျိုးတွေနုတ်ဖို့ စီစဉ်ကြရ အောင်”

ဟု ပြောနေစဉ် သူတို့ ပန်းတောကွင်း လယ်သမားများပင် တရိပ်ရိပ်တက်လာသောရေကြောင့် ရွာသို့ တက်လာကြသည့် သတင်းတွေ ကြားနေရပေပြီ။

“ကဲ ငါ့ပျိုးတွေတော့ မြင်တဲ့အတိုင်း ထားခဲ့ပြီ၊ မင်းတို့ ယူနိုင်ရင်လည်း ယူကြကွာ၊ ကဲ . . . နွားတွေမောင်းပြီး ရွာပြန်တော့မယ်”

ဟုပြောရင်း ကိုဖိုးအောင်တစ်ယောက် သူ့လယ်က ကောက်စိုက်မများနှင့်အတူ သူတစ်ပေါက် ငါတစ်ပေါက် ပြောသံများ ဆူညံလျက် ရွာဘက်သို့ ပြန်တက်သွားကြလေ၏။

“ကဲ . . . သောကြာနဲ့ တက်ပုလည်း လက်လှမ်းမှီတဲ့ဘဝတူလယ်သမားတွေ ရေမြုပ်ပျက်စီးမယ့်ပျိုးတွေ ရသလောက် နှုတ်ယူပြောင်းရွှေ့ထားကြဖို့ နှိုးဆော်လိုက်ကြဦး၊ တချို့က တခြားကိစ္စတွေ အာရုံများပြီး သတိမထားမိကြဘူး၊ တို့လယ်သမားဆိုတာ ပျိုးရှိဖို့ မျိုးရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ မျိုးစပါးတွေလည်း ကြိုရှာထားကြဖို့ သတိပေးနှိုးဆော်ကြဟေ့”

ဦးဦးမောင်တစ်ယောက် အတွေ့အကြုံရှိ တောင်သူလယ်သမားကြီးပီပီ တောင်သူအားလုံးအတွက် လုပ်ဆောင်စရာရှိသည်များကို လက်ဆင့်ကမ်းပြောကြားကြရန် တက်ပုနှင့် ကိုသောကြာကို ထပ်တလဲလဲပြောနေသလို ကိုသောကြာနှင့် တက်ပုတို့လည်း လုပ်စရာများကို အပူတပြင်းဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်နေကြလေပြီ။

အခန်း (၃)

“ဟာ . . . ဘကြီးတို့ အဲဒီလို လုပ်ခဲ့တာပေါ့နော်”

ဟု တအံ့တဩဖြင့် ထွန်းမောင်က မေးလိုက်လျှင်-

“ဟုတ်တယ်ကွ ထွန်းမောင်ရ၊ အဲဒီ ရေတစ်စတက်လာတဲ့ အချိန်မှာ တို့လိုလယ်သမားမျိုးတွေဟာ ရသလောက် ပျိုးခင်းထဲက

ပျိုးတွေနဲ့ ဖိုးအောင်တို့ ပစ်ထားခဲ့တဲ့ လယ်သမားတွေရဲ့ ရေထဲ
 မျောနေတဲ့ ပျိုးတွေကို နှုတ်ကြ၊ သယ်ကြ၊ ဆယ်ကြနဲ့ ဘယ်အားကြ
 မလဲ၊ မင်းတို့လို၊ ဖိုးအောင်တို့လို လယ်သမားတချို့ ရေတက်တာနဲ့
 ရွာတက်၊ အိမ်မှာ ဇိမ်ကျ၊ တချို့ကျတော့လည်း ရေထဲမှာ ငါးရှာ၊
 ဖားရှာလုပ်ဖို့ ပြင်ဆင်ကြနဲ့၊ ဒါတွေလုပ်ဖို့ သတိမရကြဘူးလေ၊
 ငါလည်း မင်းတို့ဘက်ကို တော်တော်နဲ့ မရောက်နိုင်ဘူး၊ စုထားတဲ့
 ပျိုးတွေ ရွာကုန်းတွေမှာ နံ့ရနဲ့ စိုက်ရနဲ့၊ အခု အဲဒီပျိုးတွေ မနည်း
 ပွားနေပြီကွ၊ အဲဒီ နံ့ပျိုး တစ်ဧကအကျယ်ဟာ ပြန်စိုက်ရင် ငါးဧက
 အနည်းဆုံးရတယ်ကွ၊ စပါးပင် သားတက်ခွဲစိုက်သလိုပေါ့ကွာ”

“ဟုတ်လား ဘကြီး၊ ကျွန်တော့်ပျိုးတွေ ရေထဲမှာ အနှုံးခံလိုက်
 ရတယ် ဘကြီးရာ၊ နှမြောလိုက်တာ”

ဟု ပြောနေသလို ထွန်းမောင် မိန်းမ မဖြူမက

“အေး လယ်ထဲကလည်း သွားကြည့်ကြဦး၊ ရေက နည်းနည်း
 ကျလာပြီ၊ ကိုယ့်လက်ထဲ ကုန်းရှိလို့ပေါ်ရင် ပျိုးထောင်ဖို့ စီစဉ်ကြ
 ဦး၊ ဒါနဲ့ ပျိုးထောင်ဖို့ရော မျိုးရှိပြီလား”

ဟု မေးလိုက်လျှင် ထွန်းမောင်နှင့် မဖြူမတို့ တစ်ဦးမျက်နှာ
 တစ်ဦးကြည့်ရင်း စကားသံ ထွက်မလာကြ။ သို့ဖြင့် ဦးမိုးမောင်က-

“ဟေ့ကောင် ရေအတက်မှာ မြူးကျစ်ပြီး ငါးရှာမယ်ဆိုတဲ့
 မင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ခဏထားဦး၊ မနက်ဖြန် သန်ဘက်ခါ ရေကျ
 ရင် စိုက်နိုင်ဖို့ ကုန်းမြင့်တဲ့နေရာမှာ ပျိုးထောင်ထားဖို့၊ သက်လျှင်
 စပါးမျိုးရှာပေတော့၊ တစ်ကွက်ပေါ်လျှင် တစ်ကွက်စိုက်ရမှာကွ၊
 အခုလို မိုးလယ်ကာလစောစောမှာ ရေမြုပ်ခံရတဲ့ တို့ကွင်းမှာ
 သက်လျှင်နဲ့ သက်လတ်မျိုး အကောင်းဆုံးပဲကွ၊ အေး အဲဒါထက်

နောက်ကျရင် သက်လျင်စပါးနဲ့ တို့ဒေသစပါး ရာသီစပါးမျိုးတွေ ရှာပေတော့ကွ၊ ယောင်ခြောက်ဆယ်ရေ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင်က ဦးဒိုးမောင်ကိုကြည့်ရင်း

“ဘကြီးပြောတာတွေ ကျွန်တော်ဘာမှ ကြိုတင်မလုပ်ရသေးဘူး၊ ကူညီပါဦး ဘကြီးရယ်”

ဟု ပြောလိုက်သလို မဖြူမလည်း-

“ကိုထွန်းမောင် ရှင့်မြူးကျစ်မယ့်ဟာတွေ ရေထဲသာ ပစ်ချလိုက်တော့၊ ရှင့်ဘကြီးနဲ့ လိုက်သွားပြီး ဘကြီးပြောတာတွေ အခုလုပ်တော့ရှင့်”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ထွန်းမောင်တစ်ယောက် ထိုင်တော့မလို ထတော့မလိုဖြစ်နေစဉ်-

“ဗျို့ ကိုထွန်းမောင်၊ ဘကြီး ဒိုးမောင် အဲဒီရောက်နေသလား”

ဟု မေးလိုက်ပြီး လှေလှော်လာသည့်အသံ ကြားလိုက်ရသဖြင့် ထွန်းမောင် ကြမ်းပြင်ဦး ထွက်ကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟေ့ သောကြာတို့ပါလား၊ ဘကြီး ဒီမှာ လာကွ” ဟု လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။

“သောကြာ လာဟေ့. . . ဪ ဧည့်သည်ပါ ပါလာတာကိုး၊ ဘာအကြောင်းထူးလို့လဲဟေ့”

ဟု ဦးဖိုးမောင်က မေးလိုက်လျှင် ကိုသောကြာတို့နှင့် အတူပါလာသူ တက်ပုက

“ဧည့်သည်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘကြီးရဲ့ ဟောဒါက ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုမှာ အခုအသစ်ရောက်လာတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဌာနက ကိုဉာဏ်ထွန်းပါ”

ဟုပြောလိုက်သလို ဦးဦးမောင်နှင့် ကိုဉာဏ်ထွန်းတို့တစ်ယောက်
ကိုတစ်ယောက် ပြိုင်တူပြုံးလိုက်ကြသလို၊ ဦးဦးမောင်က ခေါင်း
တညိတ်ညိတ်ဖြင့်-

“တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ကွာ၊ တို့ရွာတာဝန်ကျလာပြီ
ဆိုတော့ တို့ရွာသားပေါ့ကွာ၊ ကဲ... ရေခွေးလေးသောက်ပါဦးကွာ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုသောကြာက-

“ဘကြီး လိုက်ရှာရတာ အကြောင်းရှိတယ် ဘကြီးရ၊ မနက်ဖြန်
ကျွန်တော်တို့ရွာကို မြို့နယ်က ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့တွေလာမယ်
ဘကြီးရ အဓိကအချက်ကတော့ စိုက်ရေးပျိုးရေးကိစ္စတွေပေါ့၊ အဲဒါ
ဘကြီးတို့ ရွာမိရွာဖတွေဦးဆောင်ပြီး ဆွေးနွေးတင်ပြပြီး ဆောင်ရွက်
ကြဖို့ အသိပေးတာ၊ နောက်ပြီး ဘကြီးရေ ဟောဒီ ကိုဉာဏ်ထွန်းမှာ
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနက နှိုးဆော်ချက်
တွေ ပါလာတယ်ဗျ၊ ကျွန်တော်တို့လုပ်ထားတာတွေနဲ့ တချို့အချက်
တွေ အံ့ကိုက်ဖြစ်သလို တချို့အချက်တွေလည်း ကျွန်တော်တို့ မသိ
သေးတာတွေပါတယ် ဘကြီးရ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ဦးဦးမောင်က

“ဟေ့ ဟုတ်လား၊ ဘာတွေများလဲ မောင်ဉာဏ်ထွန်းရဲ့ ဘကြီး
တို့ကို ပြောပြပါဦး၊ ကဲ... ရေခွေးလည်းသောက်ကွာ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုဉာဏ်ထွန်းက ရေခွေးကြမ်းတစ်ခွက်
သောက်လိုက်ရင်း-

“သိရပါတယ် ဘကြီး၊ ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနက နှိုးဆော်
ချက်ပါ၊ အဓိကအချက်ကတော့ ရေကြီးရေမြုပ်မှုကြောင့် စိုက်ပျိုးပြီး
သီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးနဲ့ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ

ဆောင်ရွက်ထားဖို့နဲ့ အချိန်မီ အစားထိုး စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် နှိုးဆော်ချက်တွေပါ”

“ဪ... ဟုတ်လား၊ ပြောပါဦးကွာ”

ဟု ဆိုလိုက်လျှင် ကိုဉာဏ်ထွန်းဖိုင်ထဲမှ စာရွက်တစ်ရွက် ထုတ်လိုက်ရင်း-

“ဒီလိုပါ ဦး ခင်ဗျား... အဓိကအချက်တွေ ကျွန်တော် ဖတ်ပြ ပါ့မယ်၊ နားထောင်ကြည့်ပါခင်ဗျာ၊ နှိုးဆော်ချက်တွေကတော့”

(က) မိမိဒေသ၏ ရေမြေအခြေအနေနှင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ရေကြီးရေနစ်မြုပ်မှုမှတ်တမ်းများအရ လိုအပ်သော အထွက်ကောင်း သက်လျင်မျိုးများ ကြိုတင်စုဆောင်းထားရန်နှင့် အရန်ပျိုးများ ပိုမိုထောင်ထားပါ။ (ခ) မိမိဒေသတွင် အရန်ပျိုးများ မလုံလောက် ပါက နီးစပ်သည့်ဒေသများတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ထားပါ။ (ဂ) အချိန်မီ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအတွက် ထွန်ယက်ရေးအစီအမံ များကို ကြိုတင်စီမံထားပါ။ (ဃ) တစ်ကွက်ပေါ်တစ်ကွက် စိုက်စနစ် ဖြင့် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးနိုင်အောင် စီစဉ်ထားရှိပါ။ (င) ပြန်လည် အစားထိုးစိုက်ပျိုးမည့် ကောက်စိုက်သမအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရှိ ပါ။ (စ) မိုးလယ်ကာလ စောစောပိုင်းတွင် ရေကြီးနစ်မြုပ်ပျက်စီးပါ က အထွက်ကောင်း၊ သက်လျင်၊ သက်လတ်မျိုးကို သုံးပါ။ (ဆ) မိုးလယ်ကာလ မိုးနှောင်းပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားပါက သက်လျင်မျိုးနှင့် ရာသီစပါးမျိုးကို သုံးပါ။ (ဇ) မိုးနှောင်းကာလ စောစောပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားပါက စပါးပင်သားတက်ခွဲ၍ စိုက်ပျိုးပါ။ (ဈ) မိုးနှောင်း ကာလ နောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားပါက အခြားအစားထိုးသီးနှံဖြင့် အစားထိုးစိုက်ပျိုးပါ။ (ည) ရေကျ၍ ထိခိုက်သွားသော ဧရိယာများ

နှင့် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခင်းများတွင် ပိုးမွှားကျရောက်မှုဖြစ်ပေါ်နိုင်၍ ပိုးမွှားကျရောက်မှု ရှိ/မရှိ အမြဲစစ်ဆေးပါ။ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဆေးဖျန်းကိရိယာများ စုဆောင်းထားပါ။ (၄) ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ပါက အချိန်မီ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသို့ အကြောင်းကြားပါ။ (၅) ထိခိုက်သွားသော ရေမြုပ်စိုက်ခင်းများနှင့် ပြန်လည်အစားထိုးစိုက်ခင်းများအတွက် ပုလဲဓာတ်မြေဩဇာများ ထည့်ပေးပါ စတုရန်းပေတို့တွင် သဘာဝဘေးဒဏ်ကြောင့် တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားနှင့် လယ်ယာစီးပွားများ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်သဖြင့် အခါအားလျော်စွာ သက်ဆိုင်ရာဌာနများက ထုတ်ပြန်သည့် သဘာဝဘေးဒဏ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး သတိပေးထုတ်ပြန်ချက်၊ ဌာနဆိုင်ရာ အဆင့်ဆင့်၏ညွှန်ကြားချက်များကိုလိုက်နာ၍ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေး ညှိနှိုင်းမှုကော်မတီများနှင့် ပူးပေါင်းပြီး သဘာဝဘေးဒဏ်ကြောင့် ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါလျှင် ရေကြီးနစ်မြုပ်သည့် လယ်ယာမြေများအား အချိန်မီ အမြန်ဆုံး အပြည့်အဝ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးကြပါရန်နှင့် လိုအပ်သောအကူအညီများကို နီးစပ်ရာလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အောက်ရှိ လုပ်ငန်းဌာနများထံ ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ကြပါကြောင်း နှိုးဆော်ထားပါတယ်ခင်ဗျား။”

ဟု ကိုဉာဏ်ထွန်းမှ ဖတ်ကြားပြလိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် နားထောင်နေရင်းက-

“ကောင်းတယ်ကွာ၊ တို့တောင်သူလယ်သမားတွေအတွက် တကယ့်လုပ်ဆောင်ထားရမယ့် နှိုးဆော်ချက်တွေပဲကွာ၊ ဒါတွေ တို့တစ်ရွာလုံး လယ်သမားတွေသိဖို့လိုတယ်ဟေ့”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုဉာဏ်ထွန်းက

“ဟုတ်ပါတယ် ဦး ခင်ဗျား... အဲဒီအချက်တွေကို တောင်သူ လယ်သမားတွေ အကျယ်တဝင့် သိရှိကြဖို့ မနက်ဖြန်မှာ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းကြမှာမို့ ဦး အပါအဝင် တောင်သူအားလုံး လူကြီးလူငယ် ပါမကျန် တက်ရောက်ဖို့ တစ်ပါတည်း ဖိတ်ကြားပါတယ် ခင်ဗျား”

“ဟာ သိပ်ကောင်းတာပဲကွာ၊ ဟေ့ ထွန်းမောင် မနက်ဖြန် ဆွေးနွေးပွဲကို မင်း ဆက်ဆက်လာနော်၊ စောစောက ငါပြောခဲ့တဲ့ စကားထဲမှာပါတဲ့ ‘ငါမသေဘူး၊ ရေကူးတတ်တယ်’ လို့ လက်မ ထောင်ပြောလို့ရအောင် အခုန ဟောဒီက မောင်ဉာဏ်ထွန်းဖတ်ပြ သွားတဲ့အချက်တွေကို မင်းတို့ ငါတို့ အပါအဝင် တောင်သူ လယ်သမားအားလုံး အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ လုပ်ကြရမယ်ဟေ့”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် တက်ပုမှ ဦးဦးမောင်ကိုကြည့်ရင်း

“ဟုတ်တယ် ဘကြီး၊ အဲဒီအချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ တောင်သူတွေ အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ ဆောင်ရွက်ကြ၊ လုပ်ဆောင်ကြရင် ဘကြီးပြောတဲ့ ‘ငါမသေဘူး၊ ရေကူးတတ်တယ်’ ကိန်း ဆိုက်မှာ မလွဲပါဘူး ဘကြီးရေ” တက်ပုမှ အားမာန်အပြည့်ဖြင့် လက်မထောင် ပြောနေသည်ကိုကြည့်ရင်း အားလုံးက ပြိုင်တူလက်မထောင်ပြ လိုက်မိလျက်သား ဖြစ်သွားပါတော့သတည်း။

ကိုးစာယ်စသာလိမ့်မယ်

“ဗျို့ . . . ဘကြီးဒိုးမောင် . . . လယ်ထဲမဆင်းဘူးလား၊ လယ်တွေ
ရော ဘယ်တော့စိုက်မှာလဲ”

ကိုကြာနီတစ်ယောက် ပန်းတောရွာသို့ရောက်ခိုက် ဘကြီး
ဝမ်းကွဲတော်သူ ဦးဒိုးမောင် အိမ်ဝင်နှုတ်ဆက်ရင်း မိုးဦးကျချိန်မို့
တောင်သူထုံးစံလယ်စိုက်ချိန်မေးလိုက်သည်။ ခေါင်းရင်းခန်းတွင်
ရေနွေးကြမ်းသောက်ရင်း တရားစာအုပ်ဖတ်နေသည့် ဦးဒိုးမောင်
မှာ အိမ်ရှေ့ဘက် မျှော်ကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟ ကြာနီပါလားဟေ့၊ ဝင်ခဲ့လေကွာ၊ လယ်စိုက်ချိန်တော့
မင်းမေးတာ နောက်ကျသွားပြီ၊ ဓာတ်ဆားပက်ချိန်ပဲ မေးတော့၊
ဒီနှစ် မင်းဘကြီး လယ်ပြီးပြီကွ”

“ဟာ ဟုတ်လို့လား ဘကြီးရ၊ ဘယ်မိုး၊ ဘယ်တမန်းနဲ့ စိုက်ပြီး
တာလဲ၊ ကျွန်တော်တော့ ဒီမိုးလုပ်နေပုံမျိုးနဲ့ စိုက်ချိန်ကို အိပ်မက်
တောင် မမက်နိုင်သေးပါဘူး ဘကြီးရယ်၊ ရွာတဲ့မိုးလေးနဲ့ အတင်း
လုယက်ပြီး ဖုံပျိုးခင်းလေးချထားပေမယ့် မိုးကြီးကြီးမရွာတော့ ခက်
နေတယ်ဗျာ”

ဟု ပြောရင်း ဦးဒိုးမောင်အနား ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

“ကဲ . . . သောက်လိုက်ပါဦးကွာ၊ ရေနွေးကြမ်းလေး၊ မင်း
ကြည့်ရတာ မိုးမရွာတာထက်တောင် ပူသေးတယ်၊ ရော့ ယပ်ခတ်
လိုက်ပါဦး”

ဦးဒိုးမောင်မှ နေပူထဲမှဝင်လာသူ ကိုကြာနီတစ်ယောက်
ချွေးသံတရွဲရွဲဖြစ်နေပုံလေးကိုကြည့်ရင်း ပြောလိုက်သည်။ ကိုကြာနီ
မှ ယပ်တဖျတ်ဖျတ်ခတ်ရင်း-

“နေပါဦး ဘကြီးရဲ့၊ ကျွန်တော်မေးတာ ဖြေပါဦး၊ ဘယ်တုန်း
က စိုက်ပြီးတာလဲ၊ မိုးမကျခင် ကြခင်းချထားတာကို ပြောတာလား”

ဟု ထပ်မေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်တစ်ယောက် သူ့အိမ်ခါးပန်း
ကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း-

“ဟေ့ကောင် ငါ ဘယ်တုန်းက ကြခင်းလုပ်ဖူးလို့လဲ၊ ဟိုမှာ
ကြည့် မြန်မာလို ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်၊ အင်္ဂလိပ်လို ဇွန်လ ၁၅
ရက်နေ့ သောကြာနေ့ ငါလယ်စိုက်တာကွ၊ ဧက သုံးဆယ်ကျော်
အကုန်ပြီးပြီ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုကြာနီ တအံ့တဩဖြင့်-

“အို ဟုတ်လား ဘကြီး၊ ဟိုခါးပန်းမှာ ရေးမှတ်ထားတာ
ဒီနှစ် လယ်စိုက်ရက်ပေါ့၊ ဒါနဲ့ ဘယ်က ရေရပြီး ဘယ်လို စိုက်တမန်း
ရသလဲ၊ ဘကြီးလယ် မိုးကွက်ကြားရွာတာလား”

ဟု မေးနေသဖြင့် ဦးဒိုးမောင်က

“အေး မင်းမေးလည်း မေးစရာပဲ ကြာနီရ၊ ငါလည်း မနှစ်က
ပုံစံမျိုးနဲ့ဆိုရင် မင်းလိုပဲ ဒီအချိန် လယ်စိုက်ပြီးတဲ့လူကို တအံ့တဩ
မေးမိမှာပဲကွ၊ ကဲ မင်းဒီလောက်သိချင်ရင်လည်း ပြောရတာပေါ့၊
အမောပြေ ရေနွေးကြမ်းလေးတော့ သောက်ပါဦး၊ နောက်ပြီးမှ
ငါ့လယ်စောစောပြီးတဲ့ ‘စွမ်းအားရှင်’ကို ပြမယ်၊ ပြောလည်း
ပြောမယ်”

“ဟာ. . ဘကြီးက လုပ်ပြန်ပါပြီ၊ ပြချင်လည်း အခုပြ၊ ပြော
ချင်လည်း အခုပြောပါ ဘကြီးရာ၊ ‘စွမ်းအားရှင်’ ဆိုတာဘာလဲ”

ဟု သိချင်စိတ်ဖြင့် မေးနေလျှင်-

“ကဲကွာ. . မင်း ဒီလောက်သိချင်ရင် အိမ်ပေါ်မှာတော့ ပြလို့မရဘူး၊ လာ အိမ်နောက်ဖေး လယ်ကွင်းဘက်သွားကြရအောင်”
သို့ဖြင့် ဦးဒိုးမောင် သွားသည့်အိမ်နောက်ဘက်သို့ ကိုကြာနီ လိုက်လာခဲ့သည်။

“ဟာ ဘကြီး စိုက်ပြီး စလယ်တွေတောင် စပါးမနည်းလှန် နေပြီပဲ၊ အားရှိစရာဗျာ၊ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီလို အချိန်မီ အခါမီ စိုက်ချင်လိုက်တာဗျာ”

ဟု ပြောရင်း မျက်စိမှာ ဟိုကြည့်ဒီကြည့် လုပ်နေသဖြင့် ဦးဒိုးမောင်က-

“ဟဲ. . ဟဲ. . ကြာနီ၊ မင်း ငါ့ရဲ့စွမ်းအားရှင်ကို သိချင်နေပြီ ထင်တယ်၊ ဟိုမှာလေကွာ၊ ဟိုခြံထောင့်အမိုးအောက်ကို ကြည့်လိုက် လေကွာ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုကြာနီက လှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း-

“ဟာ. . ဘကြီး စက်. . စက်၊ ဟို ဝွန်ဒေါင်းဝယ်ထားတာကိုး၊ ဘကြီး ဒီစက်ကြောင့် ပြီးတာလား”

ဟု မေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က ပြုံးပြုံးကြီးဖြင့်-

“အစစ်ပေါ့ မောင်ရာ၊ မင်းတို့ ငါတို့တစ်တွေလည်း ဗဟုသုတ နည်းတာလား၊ စိတ်ဝင်စားမှု မရှိတာပဲလား၊ အသုံးဝင်တာ မသိ တာပဲလား၊ နွားရှိရင်ပြီးတာပဲဆိုတဲ့ အသိကြောင့်ပဲလား မပြော တတ်ပါဘူးကွာ၊ အဲဒီလို စက်မျိုးတွေနဲ့ လယ်ထဲမှာ လုပ်ကြဖို့ စိတ် မဝင်စားဘူးမဟုတ်လား၊ မင်းမှန်မှန်ဖြေကြည့်စမ်းကွာ”

ဟု မေးလိုက်လျှင် ကိုကြာနီက-

“အင်း ဘာပြောရမလဲ ဘကြီးရာ၊ ခိုင်းနွားတွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှိနေတော့လည်း မလိုဘူးထင်ပြီး စိတ်ဝင်စားမှု နည်းတယ်လို့ ပြောရမှာပဲ၊ နောက်ပြီး စိတ်ဝင်စားတယ်ထားဦး၊ ဒီစက်တွေ တန်ဖိုးက မနည်းဘူး မဟုတ်လား ဘကြီးရ”

ဟု သူ့ထင်မြင်ချက် ပြောပြလိုက်လျှင် ဦးဒိုးမောင်က-

“မင်းပြောတာ မှန်သင့်သလောက် မှန်တယ်၊ ငါလည်း ဒီလို တွေးခဲ့လို့ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခဲ့လို့ မလေ့လာခဲ့မိတာကွ၊ ဒါ မင်း အခုနပြောတဲ့ ပုဂ္ဂလိက ထုတ်တဲ့ တန်ဖိုးကြီးတဲ့စက် မဟုတ်ဘူးကွ၊ နိုင်ငံတော်က ရောင်းချပေးတဲ့ လယ်ယာ ၁၆ လက်တွန်းထွန်စက် ကွ”

“ဪ... ဟုတ်လား”

“အေး အဲဒီ လယ်ယာ ၁၆ ရဲ့ အသုံးဝင်ပုံ၊ တို့လယ်သမား တွေအတွက် အကျိုးရှိပုံ အသိနောက်ကျခဲ့လို့ ဟို ခံတောရွာက ဖိုးသင်္ဂီတို့နဲ့ တို့နဲ့ ကိုးဆယ်ဆက္ကာပြီး ကျန်ခဲ့ရတာပေါ့ကွာ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကိုကြာနီက ဦးဒိုးမောင်ပြောသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို မရှင်းသဖြင့်

“ဘကြီး ဘာ ကိုးဆယ်ဆက္ကာတယ် ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ကြာနီရဲ့၊ မင်း သေသေချာချာနားထောင်ကြည့်ဦး၊ ငါ ပြောပြမယ်၊ ဟောဒီ လယ်ယာ ၁၆ စက်ဝယ်ဖို့ ခံတောက ဖိုးသင်္ဂီ တိုက်တွန်းတာပဲကွ၊ ဖိုးသင်္ဂီဆိုတာ လယ်ဧက ၂၀ လောက်လုပ်ပြီး ခံတောမှာ နေလာတာကြာပြီကွ၊ နွေတပေါင်းလက သူတို့မိသားစု ပဉ္စင်းခံရှင်ပြု အကြီးအကျယ်လုပ်ကြလို့ ငါ့ကို လူရင်း မိတ်ဆွေအနေနဲ့ဖိတ်တာ၊ ငါလည်း သူတို့ဆီမှာ အလှူရက်တင် မကဘူး၊ သုံးလေးရက်လောက် ကြာသွားတယ်ကွ၊ အဲဒီမှာတင် သူတို့

ရွာသားတွေ၊ သူတို့ပဲတွေ၊ စပါးတွေ အထွက်ကောင်းကြတာ၊ အဲဒီ စက်တွေနဲ့ အဓိကထားပြီး လုပ်ကြတာက”

“ဪ ဟုတ်လား၊ ခံတော့မှာ ဒီစက်မျိုးတွေ တော်တော် များနေတာပေါ့”

“သိပ်ဟုတ်တာပေါ့ကွာ၊ ဖိုးသင်္ဂါတို့ အဲဒီစက်တွေ အသုံးပြုပြီး မိုးခေါင်မှာ မိုးနည်းမှာလည်း မကြောက်၊ ရေမရှိမှာလည်း မပူ၊ လယ်တွေရေငတ်မှာလည်း မပူရ၊ အချိန်မီစိုက်၊ အချိန်မီရိတ်သိမ်း နှယ်လှေ့ကြတော့ စပါးတွေက အထွက်တိုး၊ နောက်ပြီး စောစော ရိတ်သိမ်းမယ့် လယ်တွေမှာ မတ်ပဲတွေ၊ ရေလိုက်ပဲ ပက်နိုင်ကြ တော့ ထွန်ယက်စရိတ်လည်း သက်သာဆိုတော့ ရသမျှ ထွက်သမျှ သူတို့ အသားတင်ပေါ့ကွာ၊ နောက်ပြီး ရေလိုက်ပဲလုပ်ဖို့ မြေကြီး အချိန်လွန်သွားတောင် အဲဒီမြေကြီး မြေပက်အက်လေးတွေ ပဲတစ်စေ့ ဝင်ရုံလောက်လေးတွေ ကွဲလာတာနဲ့ ပဲမျိုးတွေ ကြပြီး အဲဒီ လယ်ယာ ၁၆ နဲ့ တရစပ်ထွန်ပြီး မျိုးစေ့တွေကို ဖုံးလိုက်ရင် ပေါက်လာတဲ့ပဲဟာ အလွန်ကောင်းဆိုပဲကွာ၊ အဲဒီတော့ သူတို့ရွာသား တွေ တို့တစ်တွေလို မြေလွန်မှာ မပူရ၊ မြေမတော်သေးလို့ မြေလွန် သွားလို့ဆိုပြီး နွားနဲ့ ထယ်ထိုး ထွန်မွေ့လို့ရမှာ မရမှာ မပူရဘဲ နှစ်စဉ် မိုးက စပါး၊ ဆောင်းက မတ်ပဲနဲ့ တက်လာလိုက်တဲ့ စီးပွားရေး ငါတို့ထက် ကိုးဆယ်ဆသာသွားပြီပေါ့ကွာ”

ဟု အားပါးတရ ရှင်းပြနေလျှင် ကိုကြာနီလည်း စိတ်ဝင် တစား နားထောင်ရင်း-

“ဟာ ဘကြီးပြောတာ သိပ်ဟုတ်တာပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့ နွားပဲ အားကိုးနေတော့ တော်ရုံ အခက်အခဲရှိတဲ့ နှစ်တွေဆို စပါးရော၊ ပဲရော စိုက်ရတာ အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရတော့ ထင်

သလောက် ခရီးမပေါက်ဘူးနော်၊ ဘကြီး အဲဒီလယ်က ၁၆ ကျွန်တော်လည်း ဝယ်ချင်တယ်၊ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ”

ဟု မေးနေလျှင် ဦးဒိုးမောင်က-

“ဝယ်ချင်ရင် မခက်ပါဘူး ကြာနီရာ၊ တို့ ရေကြည်မြို့နယ် စက်မှုလယ်ယာမှာ ငါ့လူရင်း ဒုဦးစီးမှူး ကိုမြင့်စိုးဆီ စာရေးပေး လိုက်မယ်၊ မင်းသိချင်တာမေး၊ သူ့လိုအပ်တာတွေ ပြောပြလိမ့်မယ်၊ ငါ့ကိုလည်း သူကူညီခဲ့တာ၊ အဲဒီအတွက် မပူနဲ့၊ ဒီနှစ် ငါ လယ် စောစောစိုက်မိတာ သူတို့ဌာနဆိုင်ရာက စက်အသုံးပြုပုံ၊ အသုံးချပုံနဲ့ ဖိုးသာဂိရဲ့ လက်တွေ့ကွင်းထဲမှာ အကျိုးရှိရှိ ဆောင်ရွက်ပုံတွေ ပြောကြလို့ သိရပြီး လက်တွေ့လုပ်ခဲ့တာကွာ ကြာနီရ”

ဟုပြောလိုက်သဖြင့် ဦးဒိုးမောင်မှ လယ်ကွင်းထဲကို မျက်နှာမူ လိုက်ရင်း

“အေး.. . ငါလည်း ပြောချင်တယ်ကွ ကြာနီ၊ မင်း အခုလို မိုးဦးကာလမှာ မိုးနည်းတဲ့နှစ်၊ တို့လယ်သမားတွေအခေါ် မိုးခေါင်တဲ့ နှစ်မှာ မင်းလည်း လယ်သမား ငါလည်း လယ်သမားပဲ၊ လယ်သမား အများစုဟာ မိုးလေးတစ်ဖြောက်နှစ်ဖြောက်ရွာတာနဲ့ ထယ်ထိုးလို့ ရရင် ထယ်ထိုးကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ ဒီနှစ်တော့ လယ်ထဲရေတင် အောင်သာ မရွာသေးတာ၊ ဖုံပျိုးခင်းချနိုင်လောက်အောင်တော့ ရွာတာပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒီမိုးနဲ့ တို့လယ်သမားတွေ ထယ်ခွဲကြတာ ပြီးသလောက်ဖြစ်ကုန်ပြီလေကွာ၊ ဒါပေမဲ့ စိုက်တမန်းဖြစ်ဖို့က မိုးက ကြီးကြီးမားမား မရွာသေးတော့ ဒီထယ်စာဖတ်တွေ ကြေညက် အောင် တမန်းဖြစ်အောင် ဘယ်နွားနဲ့ ထွန်နိုင်ယက်နိုင်မှာလဲ၊ တစ်နေ့လုံးထွန်တောင် လယ်တစ်ကွက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ နွားရော

လူရော ဒီမိုးဦးကျနေပူနဲ့ ဒီလိုသာလုပ်ရင် တစ်ရက် နှစ်ရက်နဲ့ ပစ်လဲကုန်မှာပေါ့”

ဟု ပြောလျှင် ကိုကြာနီက-

“ဟုတ်တယ် ဘကြီးရေ... အဲဒီ အကြောင်းတွေကြောင့် ကျွန်တော်လည်း နွားတွေ သနားတာနဲ့ မလုပ်ဖြစ်ဘူး၊ အဲဒါကြောင့် လယ်စိုက်ဖို့ တမန်းမရလို့ ဒုက္ခတွေ့နေတာပေါ့”

ဟု သူ့အတွေ့အကြုံ ပြောလိုက်လျှင်-

“အေး အဲဒီလိုပဲ ငါလည်း ကြုံတာပဲကွ၊ ဒါပေမဲ့ ငါ့မှာ လက်တွန်းထွန်စက်ရှိနေတော့ အဲဒီ ထယ်ထိုးပြီးသားကို လယ်ယာ ၁၆ နဲ့ ဓားသွားနဲ့ တရစပ်မောင်းလိုက်ရင်ပဲ ထယ်စာတွေ မှုန့်သွား ရောကွ၊ ရွာထားတဲ့ မိုးလေးနဲ့ အောက်ခြေမှာ အစိုဓာတ်လေးက ရှိနေတော့ အဲဒီမြေစာတွေကို ရေပါးပါးလေးတင်လိုက်ရင်ပဲ စိုက်တမန်းဖြစ်သွားရောကွ၊ အေး ပိုပြီး တမန်းရအောင် လုပ်ချင် ရင်တော့ အဲဒီ ရေတင်ထားတဲ့လယ်ထဲ စက်နဲ့ တရစပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ နွားနဲ့ဖြစ်ဖြစ် မင်း ထွန်လိုက်လို့ကတော့ စိုက်တမန်းတောင် မဟုတ် ဘူး၊ မင်း ကောက်စိုက်မတောင် တစ်ကိုယ်လုံး မြုပ်သွားဦးမယ် မဟုတ်လား ဟား... ဟား”

ဟု အားပါးတရ ပြောလိုက်လျှင် ကိုကြာနီက-

“ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘကြီးရယ်၊ ဘကြီးပြောသလိုဆို ရေတင်မှာဆိုတော့ ရေစုပ်စက် ထမ်းဦး သယ်ဦးနဲ့ ကရိကထတွေက များပြီ”

ကိုကြာနီ စကားမဆုံးလိုက်ရ၊ ဦးဇိုးမောင် လက်ကာပြုပြီး-

“ဟိုး တော်တော့ ကြာနီ၊ ငါပြောတာ နားထောင်ဦး၊ ဘယ်ကမှ ရေတင်ဖို့ ရေစုပ်စက် မသယ်ရဘူး၊ မထမ်းရဘူး၊ မင်း အဲဒီ လယ်

၁၆ ကို ရေတင်မယ့်နေရာ မောင်းသွား၊ ပန်တပ်၊ ဘီလူးခေါင်းတပ်၊ ပိုက်အတိုဖြစ်ဖြစ် ရေသွယ်လျှောက်ဖြစ်ဖြစ် ကန်သင်းပေါ်မေးတင် မောင်းချလိုက်၊ ရေကို ဘောင်ဘင်ခတ်သွားမယ်ကွ”

“ဟာ ဘကြီးပြောတာ လွယ်လိုက်တာ လယ်ယာ ၁၆ က ရေတင်လို့ ရတယ်ပေါ့”

“သိပ်ရတာပေါ့ကွာ၊ အဲဒါကြောင့် မင်းဘကြီး ဒီနှစ် သိပ်မပင်ပန်းဘဲ လယ်စောစောပြီးတာပေါ့၊ လယ်ယာ ၁၆ က ရေတင်လို့တင်မဟုတ်ဘူး၊ ငါပြောခဲ့တဲ့ လုပ်ငန်းတွေအပြင် တလင်း နယ်လို့ရတယ်၊ ပန်ကာတပ်ပြီး စပါးလှေ့လို့ရတယ်၊ လေမလာမှာ လေမတိုက်မှာ မပူရဘူး၊ နောက်တွဲတပ်ပြီး ကောက်လှိုင်းတိုက်လို့ ရတယ်၊ စပါးသယ်လို့ရတယ်ကွ၊ အင်ဂျင်တစ်လုံး လည်နေမှတော့ မင်းဉာဏ်သွားသလို သုံးပေါ့ကွာ”

ဟု ပြောနေလျှင် ကိုကြာနီလည်း-

“အခုမှ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပြီ ဘကြီးရေ၊ ကောင်း တယ်ဗျာ၊ အရင်က တီဗွီတို့၊ ရေဒီယိုတို့၊ သတင်းစာတို့၊ ဒို့ကျေးရွာ ဂျာနယ်တို့မှာ ကြေညာပေးမယ့် ကိုယ်လည်း ကျွဲနွားတွေ ပြည့်စုံ နေတော့ မလိုဘူးထင်နေမိတာ ဘကြီးရဲ့၊ စက်ဖိုး ဘယ်လောက်ကျ သလဲ”

ဟု မေးလိုက်လျှင်-

“မင်းပြောတဲ့ ပုဂ္ဂလိက ထုတ်တဲ့စက်တွေလို ဈေးမများဘူး မောင်ရေ၊ ထွန်ထယ်အစုံမှ ဆယ်သိန်းရှစ်ထောင်ပဲကျတယ်၊ အဲဒါ နှစ်နှစ် သုံးရစ် ဆပ်ရမှာ မောင်ရေ၊ ပထမအရစ်အနေနဲ့ ငွေသုံးသိန်း စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှာ သွင်းလိုက်ရုံပဲကွ”

ပြောလိုက်သလို ကိုကြာနီက-

“ဪ ဟုတ်လား၊ ကျွန်တော် အဲဒီအထိ မလေ့လာမိဘူး၊ စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်က ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရမှာလဲ”

ဟု မေးနေလျှင်-

“လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ မင်းလယ်သမားဖြစ်ကြောင်း ကျေးရွာ ရ-ယ-က မှာ ထောက်ခံစာယူပြီး ရေကြည်ကိုသွား၊ တို့စိုက်ဘဏ်လို့ အလွယ်ခေါ်တဲ့ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ကိုသွားပြီး ဆက်သွယ် လိုက်၊ ဘဏ်မန်နေဂျာနဲ့ ဝန်ထမ်းများက မင်းကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုပြီး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း အမြန်ဆောင်ရွက်ပေးကြပြီး စက်မှုလယ်ယာနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး စက်အမြန်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် ကူညီပေးကြမှာပါကွာ”

“ဪ... ဟုတ်လား၊ ဘကြီး စိုက်ဘဏ်မှာ ငွေသွင်းပြီး စက်မှု လယ်ယာမှာ ထုတ်ရမှာပေါ့နော်”

“ဟုတ်တာပေါ့ကွာ၊ စိုက်ဘဏ်မှာ ငွေသွင်းပြီးတာနဲ့ စက်မှု လယ်ယာမှာ ကြိုက်တဲ့စက်ကို စိတ်ကြိုက်ရွေးယူပေတော့၊ မင်း သတိပြုဖို့က စက်မှုလယ်ယာဦးစီးမှူးနဲ့ ဝန်ထမ်းတွေက စက်ထုတ် တဲ့အချိန်မှာ စက်ကို ကိုင်တွယ်ထိန်းသိမ်းပုံကို အသေးစိတ် ရှင်းပြ သလို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမယ့် သိသင့်သိထိုက်တဲ့အချက်တွေ ပြောပြတဲ့အခါ မှတ်ထားဖို့တော့ အရေးကြီးတယ်ကွာ၊ ဥပမာ- စက် အသုံးပြုနေရင်း ချို့ယွင်းချက်ရှိလာပါက စက်မှုလယ်ယာကို အကြောင်းကြားလိုက် စက်ပြင်တွေ ချက်ချင်းလွှတ်ပြီး ပြုပြင်ပေး မယ်လို့ ဦးစီးမှူးက မှာတာ မမေ့နဲ့၊ အေး တို့တစ်တွေလည်း လယ်ယာ ၁၆ လက်တွန်းထွန်စက်ဟာ မောင်းနှင်ရတာ လွယ်တာနဲ့ မိသားစုဝင်အားလုံး၊ အို နောက်ဆုံးကွာ... ကလေးကအစ တက်မောင်းခိုင်းကြပြီး ချို့ယွင်းချက်ရှိရင် တတ်ယောင်ကားနဲ့ လုပ်

ကြလို့ မလိုလားတဲ့ ချို့ယွင်းချက်တွေ ထပ်ဖြစ်တတ်တော့ လုပ်ငန်း ထိခိုက်၊ စက်အပေါ်လည်း စိတ်ပျက်၊ အဲဒီလိုမဖြစ်အောင် မင်းတို့ ငါတို့ သတိပြုရမယ်ကွ၊ အဲဒါတွေကအစ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးမှူးက မှာတယ်ကွ”

ဟု အသေးစိတ်ပြောပြလိုက်သည်။ ကိုကြာနီက ခေါင်းညိတ် လိုက်ရင်း-

“ဟာ ဒါတော့ လိုက်နာရမှာပေါ့ ဘကြီး၊ စကားပြောလို့တော့ ကောင်းတယ်၊ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်ပြုပါဦး၊ မနက်ဖြန် မြို့သွားရင် စက်မှုလယ်ယာဝင်ပြီး လယ်ယာ ၁၆ ဗဟုသုတတွေ သိနိုင်ဖို့ စုံစမ်း နိုင်အောင် ဘကြီး အသိဆီ စာရေးပေးဦး၊ ကျွန်တော်တစ်ခါတည်း ဝင်ခဲ့မယ်၊ နောက်ပြီး သူများတွေနဲ့ ကိုးဆယ်ဆမကွာအောင် ဒီရက်ပိုင်းအတွင်း လယ်ယာ ၁၆ ထုတ်လိုက်ပြီး ဘကြီးခြေရာ အတိုင်း လယ်ထဲဆင်းတော့မယ်”

ဟုအားတက်သရော ပြောနေသည်ကို ကြည့်ပြီး ဦးဒိုးမောင်က-

“အေး ကောင်းတယ်ကွာ၊ တို့လယ်သမားတွေ လူတိုင်း လူတိုင်း လက်ရှိ ဘဝအခြေအနေကနေ ကိုးဆယ်ဆသာဖို့ ဟောဒီ လို လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး စက်ကိရိယာတွေ များများသုံးကြဖို့ လို တယ်ကွ လိုတယ်”

ဟု ဦးဒိုးမောင်တစ်ယောက် သူ၏လယ်ယာ ၁၆ လက်တွန်း ထွန်စက်ကို ဂုဏ်ယူကျေနပ်စွာ ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်ရင်း အားပါးတရ ပြောလိုက်ပါတော့သတည်း။

သိန်းဇော် (ရွှေလီဦး)

၂၀၀၀ ခုနှစ် စာပေမီဇာန်စာမူဆု
လူငယ်စာပေ ခုတိယဆုရ

ကျီးစာငှက်စာ
နှင့်ကျေးလက်ကောင်းသံ ဝတ္ထုတိုများ
ရေးသူ - သိန်းဇော် (ရွှေထီးဦး)

အပ ဦးလူငယ်နှင့် အမိ ဒေါ်ခင်မြင့်တို့မှ ဝဠုဂြ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရေကြည်မြို့နယ် ကြို့ကုန်းရွာ၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဝယ်ဇင်က ကြို့ကုန်းရွာ အမကတွင် စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့၍ ပဉ္စမတန်းမှ ဒေသတန်းအထိ ပါးသိုင်းရောင်းမြို့ အနီးရ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဝဠုဂြ ခုနှစ် မေလထုတ် ရွှေပေါ်ကျွန်း ဓမ္မသာလှာမဂ္ဂဇင်းတွင် “စိန်ခေါ်လိုက်စမ်းပါ” ဆောင်းပါးဖြင့် စာပေနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ပါးသနာပါရာစာပေများကို မူဝှင်းရူထောင်၊ ရေကန်ပြန်၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်၊ မဒုစာဒါ၊ ဒို့ကျေးရွာကုန်နယ်၊ အတွေးသစ်ကုန်နယ်များတွင် ရေးသား ခဲ့သည်။ စာပေမီဇာန်စာမူပြိုင်ပွဲတွင် ဝတ္ထုရှည်/ဝတ္ထုတိုသုံးဆူ၊ ပရက္ကဋ္ဌဦးအုံးပေစာပေဆု ပြိုင်ပွဲတွင် ဝတ္ထုရှည်/ဝတ္ထုတို သုံးဆူ၊ အမျိုးသားရေးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တပ်မတော်နေ့၊ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ပျက်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြိုင်ပွဲ စာမူဆုများ အပါအဝင် နိုင်ငံတော်အဆင့် စာပေဆု ၁၀ ဆု ရရှိခဲ့သည်။

ယခုအခါ လယ်ယာလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရင်း မူဆယ်မြို့ တပ်မတော် ခည့်ရိပ်သာတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။

အမည်ရင်း - ဦးသန်းလွင် ဖြစ်သည်။

နေရပ်လိပ်စာ - တပ်မတော် ခည့်ရိပ်သာ၊ မူဆယ်မြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)။